Jubilejní rok
Sv.-Alfonsiánský.

Úvahy o ctnostech na každý den
ze spisů sv. Alfonsa Marie de Liguori,
učitele církevního,
vydány
Kolejí Redemptoristů v Praze.

S povolením kníž. arcib. Ordinariatu Pražského.

V Praze 1887.
Tiskem kníž arcib. knihtiskárny za Rohlíčka a Sieversa.
Nákladem vlastním.

Jubilejní rok
Sv.-Alfonsiánský.

Úvahy o ctnostech na každý den
ze spisů sv. Alfonsa Marie de Liguori,
učitele církevního,
vydány
Kolejí Redemptoristů v Praze.

S povolením kníž. arcib. Ordinariatu Pražského.

V Praze 1887.

Tiskem kníž arcib. knihtiskárny za Rohlíčka a Sieversa.
Nákladem vlastním.

Veškerá práva si vyhrazují Redemptoristé.

Předmluva.

Cílem křesťana na zemi jest, „aby připodobněn byl obrazu Syna Božího.“ (K Řím. 8. 29.) Kristus Ježíš jest vzorem, dle něhož se zdokonalovati máme. Následováním vznešených ctností Jeho má každý Jemu podobným se státi, aby říci mohl: „Živ pak jsem již ne já, ale živ jest ve mně Kristus.“ (Gal. 2. 20.) K docílení toho přispívá velmi časté rozjímání o ctnostech křesťanských. V té pak příčině podáváme zbožnému čtenáři tyto listy v nichž nalezne *„úvahy o ctnostech na každý den.“* Úvahy ty, jakož i průpovědi a „nábožné vzdechy,“ k nim přidané, jsou (mimo básničku na začátku každého měsíce) *výhradně* slova *sv. Alfonsa Marie de Liguori, učitele církevního,* z různých jeho spisů (v závorce naznačených) vyňatá. Netřeba tedy spasitelný obsah jejich zvláště doporučovati. Každý měsíc jest věnován jedné z dvanácti ctností, jež sv. Alfons základem křesťanské dokonalosti nazývá; jsou to: *víra, naděje, láska k Bohu, láska k bližnímu, evangelická chudoba, čistota srdce, poslušnost, pokora, mrtvení sebe, mlčení a mysl sebraná, modlitba, zapírání sebe* a *láska ku kříži.*

Z rozvrhu tohoto vysvítá, že v úvahách zde podaných obsažena jest téměř celá asketika.

Trváme, že spis ten užitečným bude všem nábožným křesťanům, zvláště pak *„údům archibratrstva Matky Boží ustavičné pomoci a sv. Alfonsa,“* jimž stanovy každodenní rozjímání a občasné čtení v některé duchovní, zvlášť od sv. Alfonsa vydané knize odporučují.

Kniha ta má i sloužiti k oslavení století památky umrtí sv. Alfonsa, kteráž na rok 1887 připadá.

Dejž Bůh, aby každý, kdož v knize té čísti bude, přispěním sv. Apoštolů, jakožto Patronů měsíčních, a Svatých na každý den připadajících, zvláště ale stálým orodováním a ochranou neposkvrněné Panny a Matky Boží Marie, následovníkem se stal oslaveného *sv. Alfonsa*, životem svatým, a tak „připodobněn byl obrazu Syna Božího.“

V Praze v Koleji Redemptoristů u „Matky Boží ustavičné Pomoci“ a sv. Kajetána,

na slavnosť neposkvrněného Početi blahosl. P. Marie 1886.

LEDEN.

Měsíc věnovaný ctnosti **svaté víře** a modlitbě za dobré kněze, a zasvěcený úctě svatých knížat apoštolských **Petra a Pavla.**

„Já jsem světlo světa." (U sv. Jana 8. 12.)

Duše! víc než poklad světa
svatou věrou dal ti Bůh:
z ní jen pravé štěstí zkvétá,
v ní jen blaze plesá duch. —
Vzdávej proto s srdcem vřelým
Tvůrci svému denně *dík*,
vyznej však též žitím celým,
že jsi *křesťan — katolík!*
Pomoz klestiť *kříži* cesty,
na němž pučí blaha květ, —
modli se za *věrozvěsty*:
tím oblažíš sebe, — svět!

Dne 1. Obřezání Páně. Obč. nový rok.

Sláva Boží vyžaduje, aby člověk nejen vůli svou Pánu Bohu obětoval, poslouchaje věrné jeho přikázaní, ale i rozum, úpřímnou víru chovaje ve výroky jeho.

(**Sv. Alfons.** Pravdivost sv. víry.)

Pravdivost víry třeba dobře rozeznávati od jednotlivých pravd jejích, neboť pravdi-

vost její zamlouvá se jasně i přirozenému rozumu, nikoli však její pravdy. Jest arci vůlí Boží, abychom užívali rozumu svého i v příčině víry, nikdy ale proto jen, abychom chtěli vyzpytovati prvou příčinu všeho, co nám zjevil, nýbrž proto jen, abychom s plnou jistotou věřili, že On sám ve zjevení svém k nám mluví. A proto, jakmile jsme nabyli přesvědčení, že cokoli nám věřiti jest, od samého Boha bylo zjeveno, podrobmež bez váhání i rozum svůj víře, věříce vše, co nám věřiti velí, bychom i toho nechápali, neboť příčinu nechápavosti této nelze hledati v tom, jakoby pravdy víry rozumu odporovaly, nýbrž v tom, že vzneseny jsou příliš nad rozum lidský.

Či oslavoval by Boha člověk věře pouze, co vidí a chápe? Věří-li ale, čeho nevidí ani nechápe, uctivá Boha, neboť proto jen věří, že Bůh sám pravdy zjevil. Leč i v příčině nás samých třeba uznati, že dobře učinil Hospodin zakryv rozumu našemu některé pravdy svoje, neboť kdyby všecky byly nám jasny, nebylo by volby, máme-li věřiti čili nic, nýbrž jen neúprosné nutnosti.

Bylo li by pak svolení naše k víře zásluhou? Nebylo, neboť víry záslužné nelze hledati v tom, kdy jen z přinucení věříme, nýbrž věříme-li dobrovolně i čeho nám chápati nelze. Především třeba k víře vzbuditi v sobě pevné přesvědčení, že Bůh jest zdroj všehomíra, prvá příčina všeho, kterýž pramenem jsa všeho, rovného sobě nemá a dobře ví vše, co bylo, jest a bude.

Jsoucnost Boží vyžaduje ale také náboženství, kteréž má býti pomůckou k bližšímu poznání a uctění Boha a ze všech náboženství pravým sluší zajisté nazvati to, které Bůh sám lidem byl zjevil. A právě náboženství naše křesťansko katolické může uvésti nezvratné důkazy zjevení Božího majíc za učitele samu druhou Božskou osobu, honosíc se nepopiratelnými proroctvími, nesčetnými zázraky a zástupy mučeníků . . . Sv. Augustin psal kdysi kacířům doby své: V příčině spásy své hřešíme již tenkrát, kdy nejistotě přednost dáváme před jistotou.

Přečasto stává se, že nevěřící lidé nebo bludaři žádají si na smrtelném loži přijatu býti v lůno církve katolické, nikdy se ale ještě nestalo, aby byl katolík na smrtelném loži k některé sektě přistoupil. Proto, když se matka Melanchtonova kdysi syna svého tázala, ve kterém náboženství (reformovaném či katolickém) snáze dojíti lze spasení, odpověděl jí: v protestantismu se snáze žije, v katolicismu zas lépe umírá.

Svatá církev naše jest podle slov sv. Pavla sloupem, kterýž Bůh ku podpoře pravdy své byl postavil. (**Sv. Alfons** Pravd. sv. víry.)

Nábožné vzdechnutí.

O Bože můj, pro zásluhy Ježíše Krista uděliž mi svaté světlo své! Jsem hotov za svatou víru svou tisíckrát obětovati duši svou.

(**Sv. Alfons.** Pravdivost sv. víry.)

Dne 2. **Sv. Makaria. Sv. Adelarda. Sv. Abela.**

O viro svatá, rci, kdož jest Ježíš Kristus? Kdož jest člověk ten, jenž bídným zrodil se jako jiní lidé? Toť slovo věčné; jediný syn Boží, tělem našim oděný.

(**Sv. Alfons.** Pravdivosť sv. víry.)

Světlem v temnotě zoveme svatou víru svou, poněvadž jasna jest i temna. Jasna jest, neboť známky její hodnověrnosti jsou tak zjevny, že nejen nemoudrým, ale přímo šíleným zváti sluší každého, kdo nevěří. Jest ale také temnou, učíc nás věcem, jichž nelze viděti ani pochopiti a proto zove ji svatý apoštol „důvodem věcí neviditelných.“ (k Židům 11, 1.) Kdo dokonale Boha miluje, vyniká i pevnou, živou věrou. Když kající lotr viděl Božského Vykupitele našeho na dřevě kříže umírati, když viděl, jak nevinně a trpělivě snáší muka svá, uchvácen touto láskou i osvícen světlem Páně uvěřil, že jest Syn Boží a prosil Ho, aby se naň rozpomenul, když přijde do království svého. Víra jest základem, na kterém spočívá láska, avšak láska opět zdokonaluje a dovršuje víru. Kdo dokonaleji Boha miluje, dokonaleji i věří. Láska působí, že člověk věří nejen rozumem, nýbrž i vůlí svou. Kdož věří jen rozumem, nikoliv ale vůlí, jsou jako hříšníci, kteří poznávají sice pravdivosť víry, poněvadž ale nechtí žíti podle přikázaní Božích, mají jen velmi slabou víru. Kdyby měli víru živou, a věřili, že milosť Boží jest největší dobro, hřích pak největší zlo, jež nás

připravuje o milost Boží, zajisté by život svůj polepšili. Dávajíce ale přednost statkům vezdejším a zhrdajíce Pánem Bohem, jeví jasně, že buďto žádné víry nemají anebo, že víra jejich velmi slaba jest. Kdo naproti tomu nejen rozumem, nýbrž i vůlí a ochotně všemu věří a ve víře své se raduje, toho víra jest dokonalá a ten zajisté se také přičiní, aby život svůj dle víry svojí zřídil. Kristus Ježíš pravil: „Blahoslavení chudí.“ „Blahoslavení truchlící.“ Blahoslavení, kteří lační“ a t. d. (Mat. 5, 5.) „Blahoslavení, kteří protivenství trpí“ a t. d. (Mat. 5, 5.) „Blahoslavení, když vám budou zlořečiti a protivenství činiti.“ Jak mohli bychom tudíž věřícím nazvati toho, kdo tvrdí, že blahoslaveným jest boháč; blahoslaveným, kdož ničeho trpěti nemusí; blahoslaveným, kdo život tráví v rozkoši a zábavě; nešťastným ale ten, kdo jest pronásledován a týrán. O lidech takových nezbývá než abychom řekli, že buďto neuznávají evangelium vůbec, aneb aspoň částečně, neboť křesťan věřící v pravdy evangelia šťastným se cítí v chudobě i v nemoci a pronásledování.

(Sv. Alfons. Láska k Ježíši Kristu.)

Nábožné vzdechnutí.

O Bože nejmilejší, živote duše mé; věřím, že jsi jediné dobro lásky nejhodnější. Věřím, že zde i na onom světě není většího štěstí a větší milosti leč Tebe milovati a Tvou svatou vůli plniti.

(Sv. Alfons. Pravdivost sv. víry.)

Dne 3. **Sv. Jenovefy. Sv. Daniela.**

Víra pevná jest důkazem lásky.
(Sv. Alfons. Láska k Ježíši Kristu.)

Kdo miluje upřímně Ježíše Krista, má ustavičně před očima věčné pravdy, řídí a spravuje se jimi v životě svém. Kdo miluje Ježíše Krista, rozumí dobře výroku moudrosti: „Marnost nad marností a všecko jest marnost“ (Kazatel. 1, 2.), že všecka světská sláva jest dýmem, blátem a klamem, že všecka blaženost a spokojenost duše záleží v tom, aby Pána Boha milovala a jeho svatou vůli plnila.

Kdo miluje Ježíše Krista, věří slovům jeho. Někteří křesťané sice nejsou tak zvrhlí, jako ti, kdož ničemu věřiti nechtí, aby mohli volně žíti svým náruživostem, jichžto víra však velmi vlažna a slaba jest. Tito sice věří v tajemství sv. evangeliem nám zjevená, jako na př. v tajemství nejsvětější Trojice, v tajemství o vykoupení, avšak přece všemu nevěří. Nevěří, že jenom tím jsme, čím jsme před Pánem Bohem; že celý svět nám ničím neprospěje, ztratíme-li duši svou; že všecky statky nejsou s to, aby srdce naše upokojily, že jenom Bůh je upokojí, slovem: že všecko jest nám opustiti, chceme-li všecko získati. Především třeba nám věřiti ve pravdy vůle i mravů se týkající, neboť jsou neomylny a jisty. Učený jeden spisovatel praví, že kdo ústy pravdy svaté víry zapírá, kacířem je ve

slovech svých, kdo ale vedle pravd svaté víry nežije, kacířem je ve skutcích. Proto Ježíš Kristus praví: Blahoslavení chudí duchem, neboť jejich je království nebeské. Že tak často s těží věříme, jest vlastní vinou naší, neboť nevěra rozumu bývá obyčejně trestem nevěrnosti srdce, kteréž nepravostmi, zejména pýchou a nečistotou svedeno, bylo se zkazilo. Všeliká nemoc duše ze srdce pochází, neboť srdce nemocné i rozumu chorobu svoji sdílí. Proto třeba především očistiti srdce své a zhojiti je t. j. odříci se náruživostí a vzdorovati jim, nastoupiti na cestu ctnosti a vymoci si tak s nebe pravé světlo, jež učí nás poznávati, jak důležito jest, abychom pojistili záhy spásu svou a věřícími byli dítkami svaté katolické církve.

(Sv. Alfons. Láska k Jež. Kr. Pravdy sv. víry.)

Nábožné vzdechnutí.

O neomylná pravdo! v Tebe věřím a ve víře této zcela se Tobě věnuji, neboť i Ty jsi se celý v lásce za mne obětoval.

(Sv. Alfons.) Pravdivost sv. víry.

Dne 4. Sv. Tita Sv. Rigoberta. Sv. Angely.

Nedostatek víry nevyplývá v hříšnících ze zatmělosti její.

(Sv. Alfons. Láska k Ježíši Kristu.)

Slabá víra vzniká u mnohých z nemravného života. Kdo pohrdá přátelstvím Božím

proto, aby mohl hověti svým hříšným choutkám, přeje sobě arci, aby nebylo zákona, který to zapovídá, ani trestu, který jest na každý hřích vyrčen, a proto zamítá každou myšlénku o věčných pravdách, o smrti, soudu, pekle, o božské spravedlnosti, neboť tyto pravdy jej děsí, ztrpčují mu zábavy a proto přemýšlí, jak by nějakými nepodstatnými důkazy všecko vyvrátil a sobě lichotiti mohl, že není ani duše, ani Pána Boha, ani pekla, chtě umříti jako němá tvář, nemající zákona ni rozumu. Z uvolněnosti a pokaženosti mravů, pramene víi nevěry, vznikají knihy, spisy a rozličné soustavy materialistů, indifferentistů a deistů; jedni z nich popírají bytost Boží, jiní popírají prozřetelnost Boží, pravíce, že Pán Bůh sice lidi stvořil, že se ale již o ně nestará; jiní opět popírají jeho dobrotu a lásku, učíce, že Pán Bůh mnohé duše stvořil a k záhubě věčné určil, že je sám k hříchu vábí, je svádí, aby zahynuly a v pekle mu zlořečily. O té nevděčnosti a zloby lidské! Pán Bůh stvořil lidi z pouhého milosrdenství, aby je v nebi věčně oblažil, osvítil jejich rozum, mnohým dobrodiním a milostí je obdařil, aby života věčného dosáhli; za tím účelem vykoupil je přehořkou smrtí svou a nezměrnou láskou; a oni oddávají se nevěře, aby žíti mohli svým nezřízeným chtíčům a žádostem! Marné však jsou jejich snahy, nikdy nezbaví se výčitek svědomí, ani bázně před Božskou pomstou. V knize své „Pravdivost sv. víry“ vyvrátil jsem jasně nedosta-

tečnost všech soustav a spisů, které novověcí nevěrci sepsali. O kéž svůj život napraví a miluji Ježíše Krista, pak by zajisté nepochybovali o víře, nýbrž pevně věřili by článkům víry všem, které nám Pán Bůh zjeviti ráčil.

(Sv. Alfons. Láska k Ježíši Kristu.)

Nábožné vzdechnutí.

O Spasiteli můj, Ježíši Kriste, jak málo jest těch, kdož žijí dle svaté víry Tvé! Hle, prosím Tě, dobro nejvyšší, dej, aby Tě všickni poznali a milovali. Pros za nás i ty, Matko Páně a pomoz při hrozící zkáze.

(Sv. Alfons. Pravdivost sv. víry.)

Dne 5. Sv. Telesfora. Sv. Emiliany.

Zásadami sv. víry zachovává si duše život milosti Boží.

(Sv. Alfons. Pravdivost sv. víry.)

Jako štít tělo brání proti šípům nepřátelským, tak víra chrání duši proti pokušení pekla. Jisto jest, že kdo věrou je bohat, i ostatními ctnostmi oplývá, kdo ale víry pozbyl, i jiných ctnosti pozbyl. Proto pýcha-li se o nás pokouší neb jiné zlo, ozbrojmež se okamžitě zásadami víry, připomínajíce si buďto stálou přítomnost Boží anebo zhoubu, jež ze hříchu plyne, nebo věčné tresty hříšníkům připravené a lásku, jakou jsme Ježíši povinni.

Víra svatá učí, že kdo v pokušení ne-

prodleně k Bohu se utíká, nebude přemožen. „Chválu vzdávaje, vzývati budu Hospodina.“ (Žalm. 17. 4.) Víra také dodává nám síly ku přemožení obtíží, jež činí nám svět v příčině spasení našeho a posvěcení, neboť víra učí nás, že jediným cílem života našeho býti musí naše posvěcení, pro něž jedině Bůh člověka byl stvořil. Pravda arci, že nás ďábel krutě pokoušívá, veliké moci své nad námi užívaje, leč ne nadarmo připomíná sv. Petr, že kdo víru zachoval, všecko přemůže: Víra svatá dodává nám míru duševního ve všelikém protivenství, učíc, že snášejíce trpělivě útrapy a kříže své na zemi, věčnou spásu svoji zjišťujeme.

Věříce budete se radovati radostí nevýslovnou a vzácnou, když dospějete cíle víry své, blaženosti duše.

(**Sv. Alfons.** Pravdivost sv. víry.)

Nábožné vzdechnutí.

Děkuji Ti, dobrotivý Spasiteli světa, za sebe i za všecky věřící bratry své, žes mne povolati ráčil, abych žil v pravé svaté víře, jakéž učí římská, katolická církev naše.

(**Sv. Alfons.** Pravdivost sv. víry.)

Dne 6. Zjevení Páně.

Bůh sám učil nás, že přeje si spásy všech i že udělí milosti své, kteráž jest pomůckou ku spasení.

(**Sv. Alfons.** Rozjímání advent.)

Dávno před příštím Spasitele zvěstovali proroci, že očekávaný Messiáš nejen ži-

dům osvětou bude a pramenem blaha, ale i pohanům.

Práci svou začal arci v národě židovském vyvoleném, předpovídal ale již záhy ústy proroka Davida, že jakmile židy obráti ujme se pohanů, kteří poslušně přijmou jeho nauky. A obrácení pohanů zajisté velikým jest důkazem pravosti učení Ježíšova pro nesčetné divy, jež udály se na osvědčení všemohoucnosti Boží. Vždyť nové toto učení hlásalo pohanům věci těžké, nesnadné. Kázalo, aby se zapírali, náklonnosti svoje přemáhali, nepřátele milovali, aby mrtvili tělo své, rádi trpěli, by se pokořovali a pohrdání radostně snášeli; všecko ale blaho své aby skládali v jediné naději v budoucí život věčný. A přece v krátkém čase rozmohla se víra křesťanská po celém světě tak, že sám sv. Pavel psal již k Římanům: „Víra vaše rozhlašuje se po všem světě.“ I. 8. Svatá víra naše jakkoli se protiví žádostem těla, byla přijata všeobecně ode všech národů a proto zoveme ji katolickou, t. j. všeobecnou, ne, že by všickni lidé ji vyznávali, ale proto, že nejrozličnější národové ji přijali, a že po celém oboru zemském rozšířena jest. I za našich dnů přes veliké nesčetné společnosti bludařů není na světě místečka, kde bys nenalezl pravého vyznávače Kristova a kde u oltáře (třeba skrytého) nebyla by sloužena mše svatá podle slibu Malachiáše proroka řkoucího: „Od východu slunce až na západ veliké jest jméno mé mezi národy a na

každém místě posvěcuje a obětuje se jménu mému oběť čistá.“ Malach. 1. 11.

(Sv. Alfons. Pravdivosť sv. víry.)

Nábožné vzdechnutí.

Modloslužbu zapudil jsi se světa a štípil naň vinici svaté víry své, o Bože náš! Obratiž nás, ukaž nám tvář svou a bude nám pomoženo. Bože síly, milostivě shlédni na lid svůj a vysvoboď nás.

(Sv. Alfons.)

Dne 7. Sv. Valentina. Sv. Luciana.

Stálosť mučeníků jest podivuhodným důkazem pravdivosti svaté naší víry, neboť ve slabých dítkách zjevil tu Bůh sílu svou a vítězství své.

(Sv. Alfons. Pravdivosť sv. víry.)

Jako řeky od zřídel svých a údy od hlavy závisí, tak i od církve římsko-katolické záviseti musí všecky ostatní církve vedlejší, dí sv. Irenej. Ježíšem Kristem založena jsouc a sv. apoštoly rozšířena, zmáhala se ustavičně přes všeliká, krutá a neustálá pronásledování, nezanikajíc, jako všecky bludné církve Arianů, Nestorianů, Eutychianů, Pelagianů a j. Mnohá společenstva náboženská zachovala se arci na naše dny a čítají i četné členy, leč nestranný posuzovatel pozná bez obtíží, že nedrží jich tu láska ku pravdě, nýbrž buďto nevědomosť, anebo znemravnělosť. Sv. Augustin píše, že k bludařům přidávají se jen

lidé, kteří by v příčině nezřízeného života svého ani v lůně církve spasení nedosáhli. A hle, církev naše, ačkoli podává dítkám svým zákon zkažené přirozenosti lidské se příčící, nepodléhá v pronásledování, nýbrž v čase útrap jen tím úžasněji rozkvétá, tak že již Tertullian napsati mohl, jak krev mučenníků křesťanských úrodnému semeni se podobá, z něhož stále nové davy klíčí, že čím více jich umírá, tím hustějšími jsou jejich řady. Patnáct císařů přičiňovalo se po mnohá léta, aby vyhladili se světa víru v Ježíše Krista, a vedli si při tom tak zuřivě, že na př. za císaře Diokleciana v jediném měsíci 1700 křesťanů smrtí mučennickou zemřelo, i že každému obyvateli říše římské bylo dovoleno, křesťany podle vůle vražditi. Genebrard vypočítává ve spisu svém pro dobu římského pronásledování jedenáct milionů obětí, a hle úžasná tato číslice není s to, aby zastrašila žijící katolíky, ba ona novou touhou plní srdce jejich, by po příkladu vítězných bratří zemříti mohli za víru svou. Tiberian, místodržitel palestýnský oznamoval císaři Trajanovi, že počet hlásících se křesťanů, kteří dobrovolně a rádi umříti chtí za víru svou, neustále se množí tak, že mu nelze jich všech pobiti. Uslyšev to Trajan vydal nový zákon, kterým od pronásledování upustil. Kdyby ale víra mučeníků, víra naše, nebyla věrou pravou, kdyby Bůh nebyl přispěl služebníkům svým a zázračné jim síly nedodal, byli by podlehli, nemohouce snésti tolik strastí

a utrpení až do posledního vzdechu, neboť církve bludné nemají mučeníků.

(Sv. Alfons. Pravdivosť sv. víry.)

Nábožné vzdechnutí.

Miluji vždy vroucněji po milosti Tvé, Spasiteli můj, vroucněji, než po všelikém statku pozemském. Raději ať všecko ztratím, i život, než abych ještě jednou pozbyl lásky Tvé!

(Sv. Alfons.)

Dne 8. Sv. Erharda. Sv. Guduly. Sv. Severina.

Nalezl jsem, jehož miluje duše má, i neupustím od něho.

(Sv. Alfons. Dle písma sv.)

Mimo jiné prostředky, kterých ďábel užívá, aby bludaře oklamal, rád volívá také ten, že lichotí jim, jakoby i v bludu svém dojíti mohli spasení. Když sv. František Salesský Bezovi domlouval, aby nezapomínal na spásu duše své, odpověděl tento: „I já doufám, že ve víře své spasen dojdu.“ Ó nešťastného klamu! On bývá příčinou, že přemnozí spokojeně trvají v bludu svém, až vešedše na věčnosť poznají klam, a nenalézají již pomůcek proti němu.

Jindřich IV., král francouzský, když byl kdysi delší dobu naslouchal sporu katolíků s Kalvinisty, otázal se těchto, možná-li as dosíci spasení v církvi římsko-katolické.

Kalvini přisvědčili bez váhání. I otázal se po té katolíků, spásy-li dojde, jsa kalvinistou. Katolici odpověděli záporně. I nemeškal král, dal se vyučiti u víře katolické, a odřekl se bludu řka: Víra církve římsko-katolické jest tudíž rozhodně jistou, kdežto víra církve reformované aspoň pochybnou, a proto raději volím zemříti ve víře katolické.

O děkujmež Bohu, že popřál nám štěstí, býti členy pravé katolické církve své, že z tolika nevěřících a bludařů k milosti své nás vyvolil. Čím bychom byli zrodivše se v krajinách kacířů a rozkolníky obývaných? Kdož pak neuvěří, bude zatracen, dí písmo svaté, a proto i my byli bychom věčně ztraceni. Oživujmež denně víru svou, a to zvláště před oltářem, kde obnovuje se tak často vznešená oběť s hory Kalvarie, lišíc se jedině tím, že krev Spasitelova prolévá se tu způsobem tajemným, kdežto na hoře Kalvarii viditelným proudem z ran jeho prýštila. Nebuďmež nevděčni za nezměrnou lásku Boží a za převzácný dar svaté víry a přičiňujme se, abychom milosti této hojně užili, neboť kdyby (čehož Bůh nedopouštěj) katolík věčného zahynutí dospěl, bylo by mu právě dobrodiní sv. víry nejhroznějším utrpením v říši pekelné.

(Sv. Alfons. Pravdivost sv. víry.)

Nábožné vzdechnutí.

Dobrý Bože můj! přemnohá a nezměrná jsou dobrodiní tvá, jimiž mne zahrnuješ,

a za něž Ti vroucně děkuji. Vím ale, že nikdy nepoděkuji Ti dostatečně za to, žes mne pravou, svatou věrou svou osvítiti ráčil.

(Sv. Alfons. Pravdivost sv. víry.)

Dne 9. Sv. Juliana a Basilissa. Sv. Marcellina.

Chceš-li spasen býti, řiď se zásadami evangelia, nikoli však zásadami světa.

(Sv. Alfons.)

K spáse nedostačí, abychom pravdou zvali, čemu nás učí svatá víra, nýbrž třeba, abychom dle zákonů víry živi byli. Picco dela Mirandola psal synovci svému: Pošetilcem jest, kdo nevěří v pravdy evangelia, větším ale ještě pošetilcem, kdo žije tak, jakoby o pravdách těchto pochyboval. Vede li si pošetile nevěrec, zavírajíc oči, aby neviděl propasti, ku které se blíží, oč pošetileji vede si muž věřící, kterýž vida propast, s otevřenýma očima se do ní vrhá. Je-li tedy pošetilostí po tolika neklamných důkazech nevěřiti ještě v pravost víry katolické, pak zajisté mnohem větší pošetilostí jest věřiti, a přece žíti tak, jako bychom nevěřili, jak dobře dí sv. Jakub:

„Což prospěje, bratří moji, praví-li kdo o sobě, že má víru, nemá-li skutků?“ (2. 14.)

A proto učí také sv. Bernard, že skutkové teprv víru dokazují. Životem lze nejlépe osvědčiti, máme-li víru, neboť vyznáváš-li Boha slovem, skutkem ho ale zapíráš, pak

věnoval jsi jazyk svůj Ježíši Kristu, duši ale ďáblu. Víra bez skutků není věrou, nýbrž stínem víry. „Tak i víra, nemá-li skutků, mrtva jest sama o sobě“. Jak. 2, 17. Jako člověka, kterýž známek života nejeví, nemyslí, nemluví, nedýše, mrtvým zoveme, a nikoli živým, tak třeba nám také mrtvou věrou zváti víru, kteráž neplodí skutků životu věčnému prospěšných. A jako tělo bez duše tělem sice zůstává, výkonů životních ale jest neschopno, rovněž i víra bez lásky věrou sice zůstává, ale věrou záslužných skutků neschopnou. Ctihodný otec Jan z Avily pravil, že by na zemi dvojí vězení zříditi chtěl: prvé pro duše nevěřící a druhé pro ty, kdož sice víru zachovali, přece ale ve hříších trvají; chtěl duše tyto uvězniti v domě choromyslných, ačkoli k největšímu neštěstí svému domýšlejí se býti nejmoudřejšími a nejrozumnějšími. Ctižádost, zábavy a statky světa činí je pošetilými, i nepomýšlí, že „moudrost zajisté tohoto světa bláznovstvím jest u Boha.“ V den poslední poznají pošetilost svou i zvolají: „My nesmyslní měli jsme život jejich za bláznovství a konec jejich za bezectný!“ Moudr. 5. 4.

(Sv. Alfons. Příprava k smrti.)

Nábožné vzdechnutí.

O Bože duše mé, dej, aby všickni lidé sv. víru Tvou poznali; než učiň také, aby životem jevili, že Tě milují.

(Sv. Alfons.)

Dne 10. Sv. Agathona. Sv. Viléma.

„Blahoslavena, jež jsi uvěřila: neboť vykonány budou ty věci, kteréž jsou povědány Tobě od Pána.“

(Luk. 1. 45. uvádí sv. **Alfons.**)

Nejsvětější Panna Maria vynikala věrou nad všecky lidi i anděly. Viděla v Betlémě synáčka svého v chlévě, a přece věřila že jest Synem Božím, Stvořitelem nebe i země. Viděla, jak prchá před úklady Herodovými, a přece věřila, že jest králem králů. Věděla, že byl zrozen, a přece klanila se mu jako Bohu věčnému. Viděla jej chudičkého, hladového a nepochybovala, že jest Pánem všeho světa. Viděla, jak hrstka slámy je mu lůžkem, a přece věřila ve všemohoucnost jeho. Viděla, jak pláče a vzývala jej, jako radost celého nebe. Neslyšela ani slova z dětských jeho úst, a přece divila se neskončené moudrosti jeho. Posléze viděla svého Ježíše zohaveného na kříži pníti, víra ostatních přátel již již klesala, ale Maria věřila pevně, že před zrakem jejím pní na kříži Bůh. Stála pak blízko kříže Ježíšova matka jeho. (Jan 19. 25.) Svatý Antonín zpomínaje těchto slov písma svatého dodává, že udržovala zde Marii jen pevná víra v božství Ježíšovo. Církev svatá chtíc naznačiti, že víra Marie Panny nikdy neoslábla, nechává při hodinkách církevních v pašijový týden hořeti jedinou svíčku. „Když sami apoštolé všickni pochybovali“, dí Albert Veliký, „osvědčila

Maria Panna víru skálopevnou, a pro tuto víru svou zasluhuje zajisté, abychom se sv. Methodem zvali ji „pochodní věřících“, a se sv. Cyrillem Alexandrinským „královnou pravé víry“. Věrou svou zasloužila si také nejsvětější Matka Páně, že oslovuje ji církev svatá radostným pozdravem: Raduj se, o Panno Maria, všeliké kacířstvo zničilas po celém oboru zemském.

(**Sv. Alfons.** Chvály marianské.)

Nábožné vzdechnutí.

O Maria, milostí plná, osvětiž můj rozum, rozmnož víru mou, a rozvaž jazyk můj, abych chváliti Tě neustal.

(**Sv. Alfons**, tamtéž.)

Dne 11. Sv. Hygina. Sv. Salvia.

Den soudu přijde, i poznáš, že pravdou bylo, čím hrozi ti Bůh.

(**Sv. Alfons.**)

Sv. Tomáš z Villanovy přemýšleje kdysi o věčnosti, zakvílel hlasitě: O běda, věříme-li, že i nás stihne rozsudek Boží, že i nám nastane den účtů a spravedlnosti? Či nemáme této víry, že lhostejně jen pomýšlíme na soud Boží a rovněž tak o něm mluvíme? Ach té pošetilosti, domnívá-li se kdo, že dostatečně je opatřen pro největší nebezpečí! A sv. Augustin napomíná duši každou: Ne-

říkej: Aj, Bůh toho snad neučiní, aby mne do pekla zavrhl! Neužívej slov těchto, neboť ani židé nechtěli věřiti, že budou vyhubeni, ani zatracenci nechtěli se dáti přesvědčiti, že je peklo jistě očekává, a přece trest obou přišel! I nám nadejde doba soudu Až dosud jest nám si ještě voliti rozsudek, jaký bychom asi rádi uslyšeli. A čeho třeba nám tu činiti? Spořádejmež účty své pro den poslední. „Před soudem připrav si spravedlnost a prve než by mluvil nauč se“. (Sirach 18, 19.) Sv. Bonaventura radí, abychom napodobili moudré kupce, kteří přečasto své účty přehlížejí a opravují, aby nebylo jim trpěti škody. Dokud nezačal soud, dí sv. Augustin, možná ještě soudce uprositi, jakmile však vyrčen rozsudek, není již naděje. Proto rciž duše naše se sv. Bernardem k Pánu, soudci svému: „Sám již dříve se soudím, abych, objeviv se před tváří Tvou, nemusil báti se soudu!“ O soudiž, a tresciž mne zde na světě, Božský soudce můj, neboť nyní jest ještě čas milosrdenství a odpuštění, po smrti však nastane jen čas spravedlnosti.

„Jak jen možná“, píše Salvian, „že lidé věřící ve smrt i ve věčnost přece bez bázně žijí!“ Ach věří arci v pravdy tyto, ale nepřemýšlejí o nich, a proto tak četní z nich hynou. O by všickni často na smrt pamatovali, při níž třeba všecko opustiti, i na soud, při kterém bude jim přísné účty klásti a na šťastnou nebo nešťastnou věčnost, kteráž jim nastává, jak řídké byly by řady odsouzenců!

Většina myslí však jen na přítomnost a ztrácí spásu věčnou.

(Sv. Alfons. Příprava k smrti.)

Nábožné vzdechnutí.

O duše má, voliž nyní, buďto korunu slávy, nebo vězení pekelné! O Maria, královno má, dej, abych v rozhodný den soudu blíže Tebe byl postaven!

(Sv. Alfons.)

Dne 12. Sv. Proba. Sv. Arnošta ap.

Pohled na Ježíše Krista bude útěchou vyvoleným.

(Sv. Alfons.)

Rozjímej, duše má, jak otevrou se nebesa, a andělé Boží sestoupí, aby obcovali soudu Božímu. „A tehdyt se ukáže znamení Syna člověka na nebi“. (Mat. 24. 30.) „Skvíti se budou spravedliví“. (Moudr. 3 7.) I královna andělů a svatých, Maria Panna se objeví, a konečně i věčný soudce usedne na zářícím trůnu velebnosti své. „I uzří Syna člověka, an přichází v oblacích nebeských s mocí velikou a velebnosti“. Pohled na něho útěchou naplní srdce vyvolených. A Pán obrátí se k nim se slovy lásky: „Pojďtež, požehnaní Otce mého, vládněte ž království vám připraveným od ustanovení světa“. Tak učí nás sv. víra naše. Sv. František z Assisi uslyšev, že určen jest k blaženosti věčné, nemohl se radosti ani zpamatovati. Čím větší

bude tedy radost naše, až zavolá nás soudce věčný, abychom vešli v říši jeho nebeskou. I nejsvětější Panna Maria požehná pak ctitelům svým a pozve je k sobě do nebe, načež vyvolení zapějí radostné Alleluja, a ve vítězném průvodu vejdou do stánků blažených, aby tam Boha věčně milovali, a v říši jeho korunou slávy ozdobeni ustavičné chvalozpěvy mu prozpěvovali. O šťastných duši, jež podobný osud očekává. Zde na světě zoveme šťastnými knížata a boháče, svatými ale svět pohrdá, poněvadž vedou život skrytý, chudý. Leč nermuťtež se, duše Boha milující, nenávidí a trýzní-li vás svět: Neboť smutek váš obrátí se v radost. Přijdeť den, kdy zváni budete šťastnými, a kdy Ježíš Kristus vřadí vás v družinu svou. Jak zaskví se tu světec, jakým byl sv. Jan Boží, jehož bláznem zvali, sv. Petr Celestin, kterýž odřeknuv se hodnosti papežské ve vězení zemřel! Jakou cti vyznamenáni budou svatí mučeníci, kteří na zemi od katanů byli tupeni a trýzněni! Všechněch chvála zjevena bude Hospodinem toho dne!

(Sv. Alfons. Příprava k smrti.)

Nábožné vzdechnutí.

Nejdražší Spasiteli, krev Tvá jest nadějí mou, až nadejde den, kdy i mně bude se dostaviti před soudnou stolici Tvou. Maria, Matko milosti, vypros mi daru setrvání v dobrém. (Sv. Alfons.)

Dne 13. Sv. Leoncia. Sv. Veroniky p.

Prosbám Marie Panny, prosbám matčiným neodolá srdce Ježíšovo.

(Sv. Alfons. Pravdivost sv. víry.)

Na onom světě jest vězení, z něhož nelze duši vyjíti, dokud nevytrpěla si rest za každý i nejnepatrnější všední hřích. Jisto jest, že kdo zemře všedními hříchy obtížen, nemůže sice býti odsouzen do pekla, poněvadž nepřestal býti přítelem Božím, nemůže ale také vejíti do nebe. Blaženi v příčině té věrní sluhové Marianští, neboť sv. Bernardin Senenský učí, že nejsvětější Panna Maria jest neobmezenou panovnicí ve vězení očistcovém, mohouc tresty miláčků svých zmírniti a do nebe je uvésti. Duše v očistci nemůže si pomáhati sama jsouc spoutána a trýzněna, a proto smilovává se nad ni Matka milosrdenství. Svatá Brigita slyšela kdysi u vytržení, jak promluvil Spasitel k nejsvětější Matce své: „Tys matka má, matka milosrdenství a útěcha duší v očistci trpících". A Maria Panna pravila jednoho dne sama k téže světici: „Jsem matkou všech, kdož v očistci trpí, neboť modlitbou a přímluvou svou zmiňuji bolesti, jež za hříchy svoje trpěti musí". Proto důležita jest hříšníku úcta marianská, neboť nezapomíná Maria na ctitele své, a ačkoli všem duším v očistci pomáhá, platí pomoc její zejména věrným dítkám jejím.

Církev svatá žádá ale také, abychom sami hojně pomáhali duším v očistci modlitbami a dobrými skutky, neboť vyšedše ze světa tohoto nepřestaly přece býti našimi bližními, nevyšedše z obcování svatých.

Sv. Augustin tvrdí, že kdokoli v životě přispívá svatým duším v očistci, sám jednou prozřetelností Boží hojné pomoci obdrží od duší zbožných. Proto nezapomínejme na ně a pamatujme zvlášť, že nejúčinnější pomocí jest jim oběť mše svaté, při které za ně Bohu Otci utrpení jednorozeného Syna jeho obětujeme.

(**Sv. Alfons.** Sném trid. Pobož. k duš. v oč.)

Nábožné vzdechnutí.

Nejsladší Ježíši, pro nezměrnou bolest svou, když jsi na kříži umíral, smiluj se nad dušemi v očistci! Smiluj, smiluj se nad nimi!

(**Sv. Alfons.**)

Dne 14. Sv. Hilaria. Sv. Felixa.

Urážeje Boha, dopouští se hříšník dvojího zla. Zříká se Hospodina, nejvyššího dobra svého a k tvorům se obrací.

(**Sv. Alfons.**)

Svatá víra učí nás, že jest peklo, vězení totiž určené pro duše, kteréž zbouřily se proti Bohu. Co jest ale peklo? Místo trápení, jak nazval je již boháč odsouzený; místo, kdež každému smyslu, každé síle duševní

dostane se zvláštního trápení a čím více byl zavržence na zemi Boha urážel, tím citelněji trestán bude smysl, jehož zneužil.

„Čím kdo hřeší, tím i trestán bývá". Zrak trápen bude tmou: „v zemi bídy a temnosti, kdežto stín smrti a žádný řád, ale věčná hrůza přebývá". (Job. 10. 22.) Nelitujeme-li člověka odsouzeného, aby čtyřicet nebo padesát let ve tmavé sluji prožil? Peklo však, jest sluj těsně uzavřená, do kteréž ani jedinému paprsku světla vniknouti nelze: „Až na věky neuzří světla". A svatý Tomáš dokládá, že jen tolik světla se zavrženým dostane, kolik třeba, aby zmnožilo jejich trápení, neboť v soumraku tom bude jim rozeznávati ohyzdné postavy ostatních zavržených a hnusné zjevy ďáblů, kteří nejpříšernější podoby zvolí, aby je trýznili. A trvání trestů těchto bude věčné. Kdyby netrvala muka pekelná věčně, nebylo by peklo peklem, nebo trýzeň jen krátkou dobu trvající není velkou trýzní. Jak často snášejí lidé bolestnou operaci rádi, dobře vědouce, že jen krátce trvá; zdaž by se jí ale kdo podrobil, by trvalo řezání a mučení po celý měsíc, nebo déle? I bolení zubů příliš dlouho trvající stává se nesnesitelným. Leč třeba-li mluviti jen o bolestech? Jakoby samo divadlo, krásná hudba a podobné rozkoše nebyly nám nesnesitelnou mukou trvajíce bez ustání, bez oddechu po celý rok! A hle, v pekle nebude dušim zavrženým poslouchati jen tutéž hudbu, trpěti jen tutéž jednu bolest, ale bude jim

snášeti trýzeň všeho druhu a muka nejbolestnější. A jak dlouho bude jim trpěti? Po celou věčnost. „Mučeni budou ve dne i v noci, na věky věkův“. A pravda tato není jen pouhým míněním, nýbrž pravdou, pravdou sv. víry, kterou Bůh četnými výroky v písmě svatém potvrdil.

(Sv. Alfons. Příprava k smrti.)

Nábožné vzdechnutí.

Ježíši můj, odpustiž mi pro lásku svou a dej, abych, jakkoli hoden jsa v pekle věčně hořeti, na věčnosti jen ohněm svaté lásky tvojí plál.

(Sv. Alfons. Příprava k smrti.)

Dne 15. Sv. Pavla p.

„Spravedlivý pak můj z víry živ jest.“ Jest jisto, že svatá víra vešedší v srdce naše brzy ozdobí je všemi ctnostmi.

(Sv. Alfons. Láska k Ježíši Kristu.)

Kristus Ježíš pravil: Blahoslavení pokojní, blahoslavení truchlící, a tím zajisté říci chtěl: Blahoslavení, kdož odpouští urážky, kdož mrtví sebe a trpělivě snášejí nemoci i ztráty a jiné útrapy života, blahoslavení, kdo trpí proto, že hříchům zabrániti a slávu Boží rozmnožiti hledí. Proto nelze říci o člověku, že by pravou víru měl, dokud myslí, že odpouštěje škodí svojí cti, dokud z bázně, aby posměchu se nedožil, zanedbává duchovních

cvičení svých, sv. svátosti jen zřídka přijímá, společnosti a zábav vyhledává v divadlech a hostinách. Což jest nám ale činiti, abychom přemohli veliké tyto ohledy lidské, žádosti těla i pokušení pekla? Věř, duše milá, že všecko na světě marnosti jest, hostiny i divadla, zábavy a veselosti; jsou to jen radosti světské, ale radosti plné trní a hořkosti. Ježíš ale dopřává duši, která sebravši mysl svou ve svátosti oltářní jej navštěvuje, více útěchy, než může jí poskytnouti svět. O té útěchy, kdy věříce a milujíce klečíme před oltářem Božím, abychom s Ježíšem rozmlouvali! Věř, duše milá, že čas před nejsvětější Svátostí prožitý přinese ti hojného užitku a hojné útěchy v den smrti tvé. Nuže, pěstuj především tuto pobožnost; odřekni si časem zábavu, a vyhlédni si denně okamžik příhodný, abys na půl nebo na čtvrt hodinky pospíšil si k svému Spasiteli do chrámu. Zkusiž to jednou i poznáš hojný užitek. „Okuste a vizte, jak libý jest Hospodin!“

(Sv. Alfons. Návštěvy nejsv. Svátosti.)

Nábožné vzdechnutí.

Jak? Bohatství, důstojenství, zábavy? O nikoli, nikoli! Tebe jen Bože, Bože můj, Tebe jediného si žádám. (Sv. Alfons.)

Dne 16. Nejsv. jména Ježíš*). Sv. Marcela.

Ten jen zahyne, kdo Ježíše o přispění neprosí a kdo v pokušení v něm útočiště svého nehledá.

(Sv. Alfons.)

Jméno Ježíš jest jméno *božské*, kteréž nebeský Pán zvěstovati dal Marii Panně andělem Gabrielem. „Nazveš jméno jeho Ježíš.“ Proto bylo také zváno „jménem nad všeliké jméno.“ Duch svatý přirovnává je k oleji: „Olej vylitý jest jméno tvé,“ (Píseň Šal.) neboť jako oleje ku osvětlení, za pokrm i za lék užíváme, i jméno Ježíš jest *světlem duchu našemu, pokrmem srdci a lékem duši. Světlem* jest duchu našemu: světlo božského jména tohoto zaplašilo se světa temnosti modloslužby a osvítilo jej září pravé víry. Vždyť jinak zrodivše se v krajích, před časy od pohanů obydlených, byli bychom dosud jako otcové naši v pohanství tonuli. „Kdož pak neuvěří, dí písmo svaté, bude zavržen.“ A tak byli bychom i my snad zahynuly.

Jméno Ježíš jest také *pokrmem* srdcí našich připomínajíc nám vše, co Ježíš pro spásu naši učinil. Jméno toto těší nás v utrpení; dodává nám síly na cestě spásy, pozvedá nás v malomyslnosti a rozněcuje nás k lásce.

Jméno toto jest konečně také *lékem duši*

*) Připadne-li slavnost ta na jiný den, vyměniž si čtenář rozjímání sám.

naší, neboť síli ji proti útokům nepřátel. Peklo chvěje se a prchá, kdykoli vzýváme jméno Ježíšovo, dí svatý Pavel. Kdo v pokušení Ježíše vzývá neklesne, a kdykoli k němu volati bude zvítězí, a zjistí spásu svou. V chvílách vzývati budu Hospodina, a on vysvobodí mne z rukou nepřátel. Či klesl někdy člověk, kterýž v pokušení k Ježíši se utíkal? Jen ten podléhá, kdo v pokušení o přispění jeho neprosí a bez pomoci jeho o spáse své pracovati chce.

(**Sv. Alfons.** Rozjímání o nejs. jm. Ježíš.)

Nábožné vzdechnutí.

Napiš, Spasiteli můj, mocné jméno své do srdce mého, abych v lásce je choval a v důvěře vyslovoval je, kdykoli se peklo vypraví, aby mne nesčetnými pokušeními od Tebe odloučilo a otrokem svým učinilo.

(**Sv. Alfons.**)

Dne 17. Sv. Antonina op.

„Kterak budou vzývati, v kteréhož neuvěřili, anebo kterak uvěří tomu, kteréhož neslyšeli?“ (K Řím. 10—14.)

(uvádí **sv. Alfons.**)

Čeho jest činiti křesťanu, aby živou, dokonalou byla víra jeho? Sv. Pavel poučuje nás o tom v listě svém k Římanům, kdež praví: „jak mohli by vzývati toho, v něhož nevěří, a jak by uvěřili, neslyšíce o něm?“

I písmo svaté na mnoha místech tvrdí, že kázaním zmáhá se svatá víra a s ní i ušlechtilé mravy v lidu. Spasitel náš Ježíš Kristus sám také potvrzuje, že umučení Jeho nebylo by postačilo ku spáse lidu, nýbrž že bylo třeba kázaní, kteréž vyzývati mělo lid ku pokání a k opravdové lítosti nad hříchy: „Tak jest psáno a tak musil Kristus trpěti a třetího dne z mrtvých vstáti: a tak se musí kázati ve jménu jeho pokání a odpuštění hříchů mezi všemi národy.“ (Luk. 24, 46. 47.) Proto sám poručil také učeníkům svým: „Jdouce po všem světě, kažte evangelium všemu stvoření.“ (Mar. 16, 15.) Apoštolové pak učinivše vedle slov jeho, kázali všem národům a kázaní jejich přinášelo světu hojného ovoce, jak doznává sám sv. apoštol Pavel, neboť jako sníh a déšť s nebe padá a více se nevrací, nýbrž zemi napájí a zúrodňuje, aby semene vydala k zasévání a chleba za pokrm, rovněž i slovo Boží nevrací se plané k ústům kazatele. Až dosud není lepší a vydatnější zbraně, ostřejšího meče proti všem útokům nepřátel, kteří nevěru a nové pohanství zavádějí, nad živé slovo Boží. Vzpomínej sobě, co praví Kristus Pán: „Kdo z Boha jest, slovo Boží slyší; proto vy neslyšíte, že z Boha nejste.“ „Kdo vás slyší, mne slyší.“ (Luk. 10, 6.) Býti lhostejným ke slovu Božímu, jím pohrdati, jest: míti na sobě známku věčné záhuby. Měj v uctivosti slovo Boží. Měj též bedlivý pozor na slova kazatelova, jakožto na vyslance Božího, neposuzuj ho,

ale slova jeho obracej na sebe a nikoli na jiné; se srdcem ochotným volej vždy: Mluv, o Pane! neboť služebník Tvůj slyší. Pak zajisté zakusíš sám na sobě blahodárné moci slova Božího

(Sv. Alfons. Nev. Krist.)

Nábožné vzdechnutí.

Osvětiž mne, Pane, a dej, abych vždy dokonaleji poznával velikosť dobroty a lásky Tvé.

(Sv. Alfons.)

Dne 18. Sv. Prisky, p.

Nemožno jest, aby pravý a vytrvalý ctitel Marie Panny zavržen býti mohl.

(Sv. Alfons. Nev. Krist.)

Víry-li pravé dosíci chceš, vzývej nejsvětější Matku Boží. „Kdo by mne nalezl," jsou slova, která Církev svatá na Marii o svátcích jejích obrací, „najde život a obdrží spasení od Hospodina." (Přísl. S. 35.) Kdo mne skrze upřímnou pobožnosť nalezá, praví Maria, najde život milosti na zemi, a věčné spasení v ráji. Sv. Anselm oslavuje Božskou matku slovy: „Jako každý od Tebe odvrácený, od Tebe povržený nutně v záhubu upadá: tak, o nejlaskavější Panno, každý k Tobě obrácený a od Tebe naviděný nutně v slávu přichází." Podobně tvrdí i sv. Antonín,

že všickni, kteréž tato veliká královna chrání, nutně spaseni budou. Pobožnosť k Marii Panně jest tedy znamením vyvolení. Kosmas Jerusalemský tvrdí, že ochrana Marie Panny jest všemohoucí. „Pomoc Tvá, o Maria, jest všemohoucí.“

A Richard ze sv. Vavřince dotvrzuje: Ano, Maria jest velmohoucí: neboť spravedlivo jest, aby matka podílu měla na moci synově. Svatý Ondřej z Avelina nazýval Marii Pannu „obchodvedoucí z ráje.“ A jaké že jsou obchody blahoslavené Panny v ráji? Ty, že za nás bez přestání prosí, a milostí nám vymáhá, kterých na ní žádáme. O neopomínejme tedy nikdy, v žádné bídě utíkati se k této božské Matce, která vždycky jest ochotnou nám pomoci, když ji prosíme.

Kdo chce pravým ctitelem býti Marie Panny, musí se snažiti, aby modlitbami a nábožnými i milostnými cvičeními ochranu její získal

(**Sv. Alfons.** Nev. Krist.)

Nábožné vzdechnutí.

Paní má, budeš-li za mne prositi, budu spasen, neboť Ty svými prosbami dosáhneš všeho.

(**Sv. Alfons.** Nev. Krist.)

Dne 19. **Sv. Kanuta kr. a muč.**

Hle, jak udatně bojuje voječ ve přítomnosti svého krále!
(Sv. Alfons.)

Vzpomínka na přítomnost Boží jest přemocným prostředkem ku pěstění ctností křesťanských a tudíž i sv. víry. Cvičením se ve přítomnosti Boží pojí se duše naše úžeji se Spasitelem, a rozněcuje se stále ku vroucnější lásce, neboť, když při častém obcování s lidmi, byť i milými, vždy více pozorujeme i jejich vady, při častém obcování s Bohem vždy jen více a zřetelněji poznáváme krásu a velebnost jeho. Není ale dosti, bychom připomínali si přítomnost Boží jen při modlitbě, nýbrž i po ní i při práci a všelikém zaměstnání uvádějme si na paměť, že jest nám přítomen Bůh, kterýž vidí a pozoruje vše, cokoli činíme, i úmysl, v jakém to činíme. Sv. Bernard vypravuje o sobě, že kdykoli po svém obrácení cítil nějaký nepokoj anebo v horlivosti své chladl, postačila mu jediná myšlénka na některého věrného sluhu Páně buďsi živého nebo mrtvého, by zase ihned láskou zahořel k Bohu svému. Čím více rozníti nás tudíž myšlénka, že Pán tak blízko nás jest a po lásce naší touží. Sám David již tvrdí, že radost jímá srdce jeho, kdykoli si na Boha vzpomene.

Bychom často na to pomýšleli, že nás Bůh vidí, nedopustili bychom se hříchu nikdy neb aspoň jen velmi zřídka. Vždyť nedovolí

si lidé přestoupiti zákona představených nebo rodičů v jejich přítomnosti, jak odvážili by se pak hřešiti pomnice, že Bůh na ně hledí? „Všeliké zlo, dí sv. Terezie, odtud má svůj původ, že nepomýšlíme upřímně na to, že jest nám Bůh blízek, a že se proto stále víc a více od něho vzdalujeme.“

(Sv. Alfons. Nev. Krist.)

Nábožné vzdechnutí.

O Bože můj, dej mi tušiti přítomnosť Tvou, připomínej mi stále, že vidíš činy mé, a pak nechť shrnou se nepřátelé, nezhrozím se jich.

(Sv. Alfons.)

Dne 20. Sv. Fabiana. Sv. Šebastiana.

Pokora jest základem a ochranou všech ctností, neboť jako stavitel nejprve základy kopati dává, byť stavěl stěny třeba ze zlata, tak třeba i v duchovním životě začíti pokorou, kteráž odstraňuje pýchu.

(Sv. Alfons. Nev. Krist.)

Pyšným se Bůh protiví, pokorným ale dává milosť. (Jak. 4. 6.) Před pyšným prchá Bůh, pokornému však nalézti se dává. Jakkoli není pokora sama ctností první, dí sv. Tomáš, přece třeba vyhraditi jí místo přední, poněvadž v ní zakládají se ctnosti nejvznešenější. A sv. Řehoř dokládá, že člověk, jenž by chtěl pěstovati všecky ctnosti, pokory ale neměl, podobá se muži, jenž písek proti větru snáší. Oškliví se Pánu veliký muž pyšný.

Člověka pyšného lze nazvati zlodějem, lhářem i slepcem. Zlodějem, poněvadž neuznávaje přednost Boží, přivlastňuje si, co jen Bohu náleží: „Co máš, čeho jsi nepřijal?“ (Ku Kor. 4. 7.) Lhářem jest a slepcem: „Praviš: Jsem bohatý: a nevíš, že jsi chudý a slepý.“ (Zjev. 3, 18.) „Ano, my nemůžeme sami ze sebe ani něco dobrého mysliti.“ (II. Kor. 3—5.) Jsi-li ale pokorným, sestupuje k tobě Hospodin, dí sv. Augustin. Pokornému lze od Boha dosíci všeho, cokoli si přeje. Zde na zemi žije spokojen, poněvadž v přesvědčení nezaslouženou nazývá všelikou chválu, již mu lidé prokazují. Uráží-li jej však někdo, myslí že za hříchy své ještě mnohem více zasloužil.

„Zhřešil jsem a v pravdě zavinil jsem, ale jak jsem byl hoden, nepřijal jsem.“ O kéž bychom poznali nesmírnou cenu pokory, volá sv. Markéta Kortonská. Jediný povzdech pokory váží více, nežli všecky statky tohoto světa. Sám Spasitel jest nám nejlepším příkladem, volaje k nám: „Učte se ode mne, neboť jsem tichý a pokorný srdcem.“ *A srdci, kteréž poslouchá jeho vyzvání zjevuje se pak jasně, tak že rádo a bez obtíží věří výrokům jeho a pravdám v evangelii jeho obsaženým.*

(**Sv. Alfons.** Nov. Krist.)

Nábožné vzdechnutí.

O nejmilejší Spasiteli můj, věřím, že ani na tomto ani na onom světě není vět-

šího štěstí nad lásku Tvou. O dej mi pokorným býti, bych lásky Tvé si zasloužil.

(Sv. Alfons. Nev. Krist.)

Dne 21. Sv. Anežky ř., p. m. Sv. Meinrada, p.

Kdo dbáš rady svého zpovědníka, těš se, že nebudeš Bohu počet klásti ze skutků svých!

(Sv. Alfons.)

U všech věcech víry svaté se týkajících podrobuj rozum svůj Bohu a poslušen buď svého zpovědníka. Mnozí, ba přemnozí lidé domnívají se, že nepotřebují duchovního rádce, ale klamou se, neboť každá duše má potřebí rádce, nejen pro svoje nitro, ale i v příčině zevnějších pobožností.

„Pravda sice“, dí sv. Řehoř, „že někteří svatí bezprostředně samého Boha měli za vůdce; leč příkladům takovým lze se jen uctivě podivovati, nelze však jich nápodobiti, aby snad člověk nechtěje býti žákem člověka, nestal se žákem bludu“. Všeliká ctnost béře se cestou střední. A jako lenost hříchem jest, tak i přílišná horlivost pokárání zasluhuje. Na zpovědníku jest, aby buďto vyzýval anebo zdržoval — a proto jest nezbytným. Kdyby snad duše nikoho nenalezla, kdo by ji vedl po cestě pravé dokonalosti, pak arci pečuje o ni Bůh sám. Kdo by však nechtěl podrobiti se vedení kněze, moha tak učiniti, odvažuje se mnoha, a Bůh dopustí, že upadne ve mnohé bludy. Mohlť zajisté Bůh nás všecky sám bezprostředně vésti cestou doko-

nalosti, chce ale, v příčině cvičení se v pokoře, abychom se knězi podřídili a poslušnost mu zachovali. Volba duchovního vůdce nesmí ale býti dílem náhody nebo vlastní náklonnosti, nýbrž třeba, abychom toho volili, od něhož většího prospěchu duchovního očekávati lze, kterýž nejen učeným jest a zkušeným, ale zároveň i mužem modlitby, a kterýž i o vlastní dokonalosti horlivě pracuje. Svatá Terezie říkávala častěji: „Není-li vůdce duchovní mužem modlitby, málo pomůže jeho učenost“. Kdo si ale již vůdce duchovního vyvolil, neopouštěj ho bez platných důvodů, byť si časem i trochu přísněji vedl; ba právě, kdy přísně tě kárá, umiňuj si, že se vždy vedle slova jeho zachováš.

(Sv. Alfons. Nev. Krist.)

Nábožné vzdechnutí.

Děkuji Ti vroucně, Spasiteli můj, za všecky pomůcky, kterých jsi mi poskytl, abych se mohl státi svatým, a denně úžeji se s Tebou spojoval.

(Sv. Alfons. Nev. Krist.)

Dne 22. Sv. Vincencia. Sv. Anastasia, m.

Přijímáme-li, prchají od nás ďáblové a andělé spěchají nám ku pomoci.

(Sv. Alfons.)

Což je nevěra, ne-li dítko ďáblovo, a proto mocným prostředkem proti pokušením

jeho jest nábožné přijímání sv. svátostí. Právem zajisté zove se Ježíš svátostný chlebem nebeským, neboť jako chléb vezdejší život tělesný udržuje a sílí, tak také nebeský tento chléb podporuje život náš duchovní, rozhojňuje v nás milost Boží, kteráž zase všelikou ctnost naši oživuje, a to zejména víru, naději a lásku. O jak hojný bude užitek tvůj z každého přijímání, když pokaždé živě cvičiti se budeš ve víře, když uvažovati budeš, kdo jest Ten, jenž k tobě přichází! Církev svatá odpovídá ti výnosem četných sněmů svých, zejména pak sněmu Tridentského, že Ježíš, Spasitel náš, sám skryt jest v hostii skutečně i podstatně. Svatý Ludvík, král francouzský, vyzván jsa jednou, aby se šel podívati do kaple, kde při mši svaté objevil se ve svaté hostii Spasitel v podobě malého dítka v rukou kněze, odpověděl klidně: „Vyzvete ty, kdo nevěří, já jsem ve víře své pevněji přesvědčen, než kdybych je vlastníma očima uzřel". Při pokušeních proti sv. víře nezarmucujme se, nýbrž zahanběmež ďábla touže zbraní, jaké on sám proti nám užívá; obnovmež vyznání víry a nepouštějme se do přemýšlení o námitkách nepřítelových, nýbrž obětujme Bohu život svůj za zachování víry. Sv. František Saleský zažil kdysi v noci těžké pokušení proti víře ve přítomnost Ježíšovu v nejsvětější Svátosti oltářní. Leč světec nepouštěje se v hádku s ďáblem, přemohl jej pouhým vzýváním jména Ježíšova. V podobném pokušení podřiďme tudíž

vždycky pokorně rozum svůj, prostě za pravdu vyznávajíce vše, co nám církev svatá věřiti velí. A pevnou touto věrou rozníceni přistupmež ke stolu Páně u vědomí své nicoty proti vznešenosti krále nebeského a volejmež u věřící pokoře: Pane, nejsem hoden, abys vešel pod střechu mou! Duše častěji přijímající Spasitele prospívají neobyčejně rychle v lásce Boží. Ježíš Kristus sám vábí je vždy blíž a blíže k srdci svému a zdokonaluje v nich všecky ctnosti.

(**Sv. Alfons.** Návštěvy nejsv. Sv.)

Nábožné vzdechnutí.

Ježíši můj, Tys řekl, že dáš se nalézti i tomu, kdo Tě nehledá, a sám vyšel jsi mne hledati, když jsem před Tebou prchal; uprchneš-li mi nyní, kdy Tě hledám a kdy hledám jen Tebe sama?

(**Sv. Alfons.** Návštěvy nejsv. Sv.)

Dne 23. Zasn. P. Marie. Sv. Ildefonsa.

„Spravedlivý pak můj z víry živ jest; víra nemá-li skutků, mrtva jest sama v sobě.“

(Z písma sv. uvádí **sv. Alfons.**)

Jakým spůsobem jest nám nápodobiti víru Marie Panny? Svatý Řehoř odpovídá krásně na tuto otázku řka: „Ten jen věří opravdově, kdož životem dosvědčuje, čemu věří“. Víru nazvati lze živou jen tenkrát,

když věřící přísně zachovává všelikě předpisy víry. „Spravedlivý pak můj z víry živ jest“. „Víra nemá-li skutků, jest mrtva sama v sobě“. Proto, dí sv. Augustin, hleďme na všecky věci tohoto světa okem křesťanským, totiž ve světle víry. Sv. Terezie tvrdila, že všecky hříchy mají původ svůj v nedostatku víry. Protož prosmež ustavičně Marii Pannu, aby pro zásluhy své svaté víry i nám živou, pravou víru vyprosila, zároveň ale spravujme se ve všem jejím příkladem. Maria Panna žila na světě v ustavičném rozjímání o Bohu, a nesčetná byla každodenně zbuzení lásky, jimiž Boha svého pozdravovala tak, že lze nám snadno uvěřiti slovům sv. Bernardina z Bustis, kterýž praví, že nenásledovala tato její cvičení se v lásce dlouhou řadou za celý den, nýbrž, že všecka tvořila celek jediný, jsouce jako jediným, dlouhým, nepřerušeným vzdechem lásky. Oko její bez ustání bylo upřeno na Božské slunce spravedlnosti, tak že podle slov sv. Damiana zevnější práce nebránily Marii Boha milovati, a láska k Bohu nebránila jí konati práce zevnější. Ani ve spaní neustávala Maria Panna v lásce Boží. Sv Augustin mluvě o prvních rodičích, dí: „Spánek spících byl tak blažený, jako bdění bdících“, a Suarez, opat Rupert, sv. Bernardin i sv. Ambrož dokládají k tomu, ž slova tato zejména platí o neposkvrněné Matce Boží, kteráž bdíc i spíc ve víře a lásce s Bohem svým obcovala. Po celý život svůj milovala Maria Boha bez nejmenší přestávky a cokoli

činila, dělo se jen proto, aby se Bohu zalíbila.

(Sv. Alfons. Chvál. mar.)

Nábožné vzdechnutí.

O Matko má, přispěj mi a pro zásluhy svaté pokory Tvé vymoz mi milost pokorné víry, abych slouti mohl pravým synem Tvým.

(Sv. Alfons. Chvál. mar.)

Dne 24. **Sv. Timotea, b. Sv. Macedonia.**

O svátosti lásky, kéž bych mohl dnem i noci dliti poblíž tebe!

(Sv. Alfons.)

K nejúčinnějším pomůckám ku cvičení se ve ctnostech křesťanských patří zajisté i duchovní přijímání, kteréž podle učení sv. Tomáše zakládá se v ohnivé touze po svátostném přijímání Ježíše Krista. Sněm Tridentský schvaluje vřele duchovní přijímání a radí věřícím, aby naň nezapomínali. I Bůh sám častěji zjevil duším svatým, jak milou je mu tato pobožnost. Spasitel náš zjevil se jednou sestře Pavle Maurisce, a ukazoval jí dvě drahocenné číše, prvou ze zlata, druhou ze stříbra. „Ve zlaté“, promluvil k ní, „obsažena jsou přijímání svátostná, ve stříbrné přijímání duchovní“. P. Faber z Tovaryšstva Ježíšova říkával, že duchovní přijímání jest nejlepší přípravou ku přijímání svátostnému,

a z důvodů těchto všickni svati co nejčastěji konali přijímání duchovní.

Sv. Angela z Kříže ze řádu dominikánek pravila: „Nevím, mohla-li bych žíti, kdyby mne můj zpovědník nebyl duchovnímu přijímání naučil“. Proto také denně stokrát duchovně přijímala a neméně i v noci. Namítneš snad ale, proč tak často? načež odpovídá ti sv. Augustin: Duše milující Ježíše Krista nade všecko, nebude se tomu příliš diviti Duchovně přijímati můžeme i několikráte denně, neboť není třeba býti lačným, není třeba ani kněze ani mnoha času. Proto volá sv. Angela z Kříže: „O Bože můj, jak krásný to spůsob přijímání, při kterém nás nikdo nevidí a nepozoruje, ku kterému není třeba dovolení zpovědníkova, k němuž třeba jedině Tebe, jenž k srdci mému v samotě mluvíš a duši moji živíš“. Protož i ty, duše milá, přijímej duchovně, zejména při modlitbě, při rozjímání a při mši svaté, kdy kněz přijímá.

Vzbuď živou víru ve přítomnost Ježíšovu ve Svátosti oltářní, lásku i lítost a konečně i touhu, kterou zveš Spasitele svého, aby do srdce tvého přišel a celé je zaujal. Konečně pak poděkuj Spasiteli, jakobys jej byl svátostně přijal.

(Sv. Alfons. Nev. Krist.)

Nábožné vzdechnutí.

Bože můj, dobroto neskončená, která mne více miluješ než kdokoli jiný, odevzdá-

vám se úplně v ruce Tvé. Nauč mne plniti vůli Tvou. (Sv. Alfons. Nov. Krist.)

Dne 25. Obrácení sv. Pavla.

Kdo miluje, jest buďto již milované osobě podoben, anebo se aspoň snaží ctnosti její napodobiti.
(Sv. Alfons.)

Chceš-li ve ctnostech prospěti, vzývej svaté. Chceme-li ale jistěji a účinněji doznati přispění svatých, učí sv. Augustin, řiďme se jejich příkladem. Neodolají prosbám našim vidouce snahu naši, abychom dosáhli ctností, jimiž sami vynikali. Maria Panna nazývá blahoslavenými duše, které vedle příkladu jejího žijí. Je-li křesťanům již užitečno, když vzájemně se do modliteb svých poroučejí, oč účinnější bude asi přímluva přátel Božích na nebi! Sv. Pavel poroučel se do modliteb učeníků svých. I Bůh sám vyzýval přátele Jobovy, aby se utíkali k modlitbám jeho, neboť k modlitbě Jobově chtěl milosrdenství jim prokázati.

Mojžíš vyprosil od Boha odpuštění šesti stům tisíců lidí a sv. Štěpán vyprosil odpuštění hříšníkům; a byla by sklesla jejich moc nyní, kdy na nebi s Kristem panují? U všech sv. otců církevních dočítáme se o vzývání svatých. Sv. Ambrož píše v jednom díle svém: „Aby účinnou byla moje modlitba, prosím o přímluvu nejsvětější Panny Marie, kterou Bůh k tak veliké moci povýšil, i o

přímluvu sv. apoštolů“. Sv. Jan Zlatoústý dovolává se ve své liturgice velmi často pomoci nejsvětější Panny a ostatních svatých. Zároveň ale dokládají sv. otcové, že nedostačí vzývání svatých, nýbrž, že třeba ctností jejich následovati. Královna svatých, orodovnice naše Maria, vysvobodivši duši z tenat ďáblových, žádá vždycky, aby jí následovala, a blahoslavenými zove ty, kdož řídí se jejím příkladem: Protož, věrné dítky, usilujte o to, abyste napodobovaly matky, abyste si získaly lásku její; uctíte-li ji jak toho zasluhuje, odmění i vám hojnou milostí.

(**Sv. Alfons.** Chvál. mar.)

Nábožné vzdechnutí.

O Ježíši můj! Kdy i mně, jako svatým zasvitne den, v němž bych zvolati mohl: Bože můj, nyní Tě již více neztratím!

(**Sv. Alfons.** Chvál. mar.)

Dne 26. Sv. Polykarpa, b. Sv. Pavly vd.

Bez modlitby nelze dosíci spasení.

(**Sv. Alfons.**)

Sv. Jan Zlatoústý praví, že jako tělo bez duše mrtvo jest, tak i duše bez modlitby. A na jiném místě: „Neméně potřebuje člověk modlitby než strom vláhy“. Vůle Boží jest, abychom všickni byli spaseni. Zároveň ale chce Bůh, abychom jej prosili o milosti ku spasení potřebné, neboť bez skutečného přispění Božího nelze nám zachovati přikázání

Boží a tudíž ani dojíti spasení, a mimo to nechce Bůh udíleti nám milosti bez vlastního našeho přičinění. Tridentský sněm církevní praví v té příčině, že nám Bůh neudělil přikázaní, jichž bychom zachovati nemohli; neboť, buďto udílí nám skutečnou milost samu, anebo dopřává nám milosti té, bychom o milost skutečnou žádali. „Neporoučíť Bůh nic nemožného, neboť, poroučeje, napomíná tě, abys činil co můžeš, a o to prosil, čeho nemůžeš". Toto vše vysvětluje sv. Augustin, uče, že Bůh mimo milosti základné jako: Povolání ku sv. víře, pokání a j. žádných milosti neudílí tomu, kdo Ho o ně nevzývá. A proto souhlasí všickni svatí otcové se sv. Basiliem, Augustinem a Janem Zlatoústým v tom, že jest modlitba nezbytným prostředkem k zdokonalení se ve ctnostech, i ku spasení vůbec. Nemožná tudíž dodělati se spásy duše své bez modlitby. A tvrzení toto dlužno považovati za článek víry, neboť zcela zřejmě vyzírá z písma svatého. Čteme v něm: „Potřebí jest vždycky se modliti". (Luk. 18. 1.) A jinde: „Modlete se, abyste nevešli v pokušení". „Proste, a vezmete, aby radost vaše byla dokonala". „Modlete se bez přestání". Slovy těmito dán jest nám podle učení sv. Tomáše zákon přísný, jehož zachovati jsme povinni, nechceme-li se dopustiti hříchu smrtelného, a to zejména ve tří případech: Ve smrtelném hříchu, v nebezpečenství smrti a v těžkém pokušení k hříchu.

(Sv. Altons. Příprava k smrti.)

Nábožné vzdechnutí.

O Spasiteli můj, popřej mi světla svého i síly své, abych se Tobě vždycky poroučel, a zejména, když mne nepřítel k novému hříchu bude sváděti.

(Sv Alfons. Příprava k smrti.)

Dne 27. Sv. Jana Zlatoústého.

Praktické úvahy o věcech viditelných, směřující ku povzbuzení víry:

Ležeš na lůžku, anebo vstupuje do ložnice, pomýšlej, že bude ti jednou přestáti Boží soud. —

Vida pochovávati mrtvolu, uvažuj, že i tebe jednou do hrobu položí. —

Vida, jak v sypacích hodinkách písek bez ustání padá, zpomeň, že i dny života tvého stále ubíhají, a smrť stále se blíží. —

Vida hodnosty a pány tohoto světa, jak radují se svému bohatství a svým důstojnostem, polituj jich řka sám u sebe: Mně stačí Bůh. —

Vida nádherné hrobky boháčův, pomysli: Co platna všecka sláva, což všechen přepych mrtvému, byl-li odsouzen! —

Vida suchý strom, pomni na bídu duše bez Boha žijící, jejíž osudem bude jen oheň pekelný. —

Vida, jak odsouzence k soudu uvádějí, uvažuj, jaký bude strach hříšníka, až se objeví před Ježíšem Kristem. —

Uslyšíš-li nenadálý hluk, který tě polekal, vzpomeň, jak se asi uleknou odsouzenci v peklo až uslyší bouři spravedlnosti Boži. —

Uzříš-li moře klidné nebo moře rozbouřené, pomysli, že ono věrným jest obrazem duše lidské, žijící buďto v milosti nebo nemilosti Boži. —

Uzříš-li pec roztopenou, pomysli, že bys za hříchy své zasloužil pálen býti ve výhni pekelné. —

Pohlédneš-li na hvězdnatou oblohu, připomeň si, že jednou v říši nadhvězdné budeš požívati Boha podle toho, jak jsi jej na zemi miloval.

Uzříš-li bujné sady plné rozkošného kvítí, anebo půvabné krajiné, těš se, že Bůh ještě utěšenějších rájů připravuje pro ty, kdož jej milují. —

Když před zrakem tvým potůčky se skal se řinou a ve veletok se vlévají, představ si, že i na tobě jest, abys se podobně s Bohem spojil. —

Pozoruješ-li, jak ptáčkové po svém způsobu Boha zpěvem velebí, zapěj mu také chvalozpěvy na počest. —

Místo, jež bylo snad kdysi svědkem hříchu tvého, vzbuzuj v tobě upřímnou lítost a pevný úmysl, že se chyby svojí pečlivě vystříháš.

(**Sv. Alfons.** Pravd. sv. víry.)

Nábožné vzdechnutí.

O Ježíši, jistý přístave všech, kdož se v bouřích života k Tobě utíkají: klame se, kdo v Tebe nevěří.

(Sv. Alfons. Pravdivost sv. víry.)

Dne 28. Sv. Juliana.

Pokračování v praktických úvahách o věcech viditelných, směřujících ku povzbuzení víry.

Kdykoli oheň rozžehá nebo zříš, zatuž, aby i srdce tvoje podobným žárem lásky k Bohu se roznítilo. —

Vidíš-li, jak zvířata za kousek chleba člověku věrnými jsou a vděčnost mu projevují, umiň si, že věrným zůstaneš Ježíši Kristu, který se tobě všecek obětoval. —

Každý pohled na jesle nebo na jeskyni přivolávej ti v duši lásku Spasitelovu, kterýž v jeskyni se narodiv, vzal za vděk jeslemi a hrstkou slámy. —

Je-li ti pustou krajinou kráčeti, vzpomínej na cestu Ježíšovu do Egypta, kteráž vedla jej nevlídnou pouští. —

Pily, sekery, kladiva a páky buďtež ti pomůckou, abys vzpomínal dětství Ježíšova v Nazaretě, kdež pěstounu svému věrně v řemesle pomáhal. —

Provazy, trní a hřeby mluvtež k tobě o mukách Spasitelových, jež z lásky k tobě vytrpěl.

Vida beránky vésti k zabití, vzpomínej se sv. Františkem, že podobně i nevinný Ježíš byl k smrti veden. —

Obraz ukřižovaného Spasitele vzbuzuj v srdci tvém bol a reiž: O Bože můj, takto potupně chtěl jsi pro mne zemříti!

Pozoruješ-li oltáře, pateny a kalichy, anebo uzříš-li na poli pšenici nebo révu, rozjímej o neskončené lásce, již nám Ježíš Kristus osvědčil, zanechav nám sebe sama ve Svátosti oltářní.

Ve všem, co tě snad nepříjemného potká, v nemoci, nezdaru, pronásledování budiž v duši pevně přesvědčen, že děje se tak jen z vůle Boží. Klidně zvolej tedy pokaždé: „Bůh tomu chce, a proto i já“. anebo: „Bůh tak chtěl, děj se vůle jeho“. Chováním takovým docíliš velikých zásluh o nebe a duševního míru pro život vezdejší. Neodevzdáš-li se však do vůle Boží, zdvojuješ utrpení své, neboť trpěti budeš volky nevolky, a konečně dožiješ se ještě trestu zaslouženého za netrpělivost, s jakou jsi snášel svoje kříže.

V pokušeních nedůvěřuj nikdy sám sobě ani svým předsevzetím a slibům, nýbrž spoléhej pouze na pomoc Boží, a proto nemeškaje, utíkej se k Bohu a k Marii Panně o pomoc.

V pokušeních zvláště proti sv. víře nepouštěj se do hádek s nepřítelem, nýbrž vzbudiv důvěru i lásku v Boha a lítost, slibuj upřímně, že i život s radostí chceš obětovati za víru svou. (Sv. Alfons. Pravdivost sv. víry.)

Nábožné vzdechnutí.

Pane Ježiši Kriste, věřím vše, co mi sv. církev věřiti velí; nežádám si chápati tajemství Tvých, stačí mi, že Ty sám jsi je zjevil. Rozmnož, o Pane, víru mou!

(Sv. Alfons. Pravdivost sv. víry.)

Dne 29. Sv. Františka Saleského.

Proto žádá si Ježíš Kristus srdcí našich celých, aby nás dokonale šťastnými učiniti mohl.

(Sv. Alfons. Pravdivost sv. víry.)

Čeho žádá tedy od nás sv. víra naše? Ničeho jiného, než, abychom zatoužili po statcích nebeských, radostí věčných dospěli, a záhubě své ušli. Bůh jest jediným, posledním cílem naším, v něm všecko naše štěstí spočívá, a proto milujmež Boha, neboť jen On sám může nás svrchovaně šťastnými učiniti. Přeje si ale Bůh, abychom srdce svá jediné jemu věnovali věda, že kolik lásky tvorům věnujeme, o tolik nám vlastního štěstí ubývá. Odtud tedy přikázaní Boží, abychom jej z *celého* srdce milovali. Mýlí se tudíž velice, kdo v jeden pojem slučuje člověka i náklonnosti, a myslí, že šťastným je člověk, když ukojil náruživosti své. Či věřil bys v moudrost nemocného, kterýž vyvolil by si jen toho lékaře, jenž by každé jeho choutce povolil, byť byla i na újmu zdraví jeho? Či nedal bys si pro krátkou bolest uříznouti smrtelný nádor, věda, že jistě budeš zachrá-

něn? Přesvědčiž se tudíž nejdříve každý, že náklonnosti tvoje nejsou nikterak ty sám, nýbrž že jsou největšími tvými nepřátely. Zjevným důkazem o pravdivosti článku víry, že Bůh jediným jest cílem naším jest nenasytnost, jevící se u všech lidí v příčině statků pozemských, důstojenství a slávy. Čím hojněji jest člověk jimi obdařen, tím více sobě žádá, nikdy nejsa spokojen, z čehož zřejmě poznati lze, jak pro vyšší statky byl stvořen, statky, které i síly duševní ukojiti dovedou. Neboť člověk pouze pro svět stvořený musil by ve statcích světa nalézti dokonalé uspokojení, jak viděti lze u zvířat, čehož ale marně bylo by hledati u lidí. Naopak ale, ohlédneme se duší, které vyvolily si Boha, otázme se sv. Františka Serafinského, nebo svaté Magdaleny z Pazzis, zdali touží ještě po nějakém statku světském, a hle, všickni bez odkladu odpoví, že nikoli! „Nikoli, nepřejeme si ničeho mimo Boha, On jest nám vším!“ Slyšmež také, co praví sv. Augustin, který byl dříve všech radostí světa užil, konečně ale Boha nalezl a vším ostatním pohrdl: Všecko, o Bože můj, jest trápením, Ty jediný jsi pravý pokoj, Ty sám zjednáváš pravou spokojenost.

(Sv. Alfons. Pravdivost sv. víry.)

Nábožné vzdechnutí.

Vys řekl, Ježíši můj, že kdo Tě hledá, nalezá Tě. O viz, Bože můj, i já Tě hledám!

(Sv. Alfons.)

Dne 30. **Sv. Martiny, p.**

Pravý pokoj jest údělem jen duší věřících, kteréž v Boha věří a jej miluji.
(**Sv. Alfons.** Pravdivost sv. víry.)

Jak ale učí nás sv. víra naše dosíci toho, čeho od nás žádá? Praví, že nepostačí jen věřiti, že pravý mír v Bohu hledati lze, nýbrž že třeba ihned také vybaviti srdce ze všeliké náklonnosti ku věcem pozemským, které brání vejíti do něho lásce Boží. Toho však nedodělá se duše vlastní mocí, nýbrž třeba, aby Boha o lásku tuto bez únavy prosila. Bůh zajisté vyslyší toho, kdo s pravou touhou a neunavně o milosti potřebné Jej prosí, a již zde na světě hojně odmění každou duši za vše, co pro něho opustila. Proto volá nadšeně sv. Augustin: O jak sladko jest mi, že postrádám sladkosti marnosti, a s radostí opustil jsem, co jsem se opustiti bál! Ty, o pravá sladkosti, vyhostilas ze srdce mého sladkost nepravou a vešlas do něho, a lahodnější jsi než všeliká rozkoš jiná. I svatý prorok vyzývá a tvrdí, řka: „Okuste, a vizte, jak líbý jest Hospodin“. (Ž. 33.) Jak jen možná, že někdo pohrdá životem svatým, kterýž nás s Bohem slučuje, neokusiv ho dříve; ať tedy přijde dřív, a okusiv teprve pohrdá. Leč nikoli; jednou jen kdyby okusil, nepohrdal by již. O děkujmež Bohu, že nám daroval velikou milost pravé víry, a politujme ubohých silných duchů, kteří v nepravosti žijíce, výčitkám svědomí hledí zabrániti tím,

že zahání ze srdce svého víru v Boha trestajícího. Leč klamou se, myslí-li, že sami uvěří klamu svému, že uvěří, že není Boha, neboť uprostřed života bez předsudků, jak život svůj rádi zovou, neumlká svědomí jejich, trýzníc je až do chvíle smrti, kdy ozve se nejhlasněji. Nenaleznou klidu ani zde na zemi ani na onom světě, neboť klid jest zvláštním údělem věřících, kteří v Boha věří a Jej milují.

(Sv. Alfons. Pravdivost sv. víry.)

Náboženské vzdechnutí.

Nechť slouží jiní panovníkům tohoto světa, já žádám si jen Tebe, Tebe, Ježíši ukřižovaný!

(Sv. Alfons. Pravdivost sv. víry.)

Dne 31. Sv. Petra z Nolasku.

Kdo se modlí, vymáže vše.
(Sv. Alfons. Pravdivost sv. víry.)

Modlitba za blaho sv. církve.

O Bože, obrať nás, ukaž tvář svou a spaseni budeme. Bože a Pane přemocný! obrať milostivou tvář svou k nám a vysvoboď nás. Vinici z Egypta štípil jsi, vypudiv národy i modloslužbu vypudil jsi ze světa, a štípil na něm vinici svaté církve své. Zasadil jsi kořeny její a naplnila zemi, tak pečlivě vštípil jsi ji, že víra, kterou hlásá, všude se ujala po všech dílech světa, že všude uctíván je kříž

Spasitelův i že vyplnilo se proroctví o rozšíření sv. víry po celé zemi. Leč hle, kacířství jako divé zvíře z lesů pekelných se přihnavší zpustošilo ji rostouc neustále, až za našich dnů nelze nalézti kraje, kde by ve pšenici svaté víry nebujel také koukol kacířství nebo nevěry. O Pane, Bože zástupů, obratiž se, shlédni s nebe a navštiv vinici svou! O smiluj se, shlédni na nás a viz, jak ohavně zpustošena jest vinice, kterou štípila pravice Tvá. Shlédniž na ni, navštěv ji a naprav škodu nepřítelem učiněnou, nepřítelem, kterýž vším pohrdá, všemu se posmívá, Tvým zákonům, Tvým zásadám, Tvé církvi a Tvému písmu! Vzpomeň také, Otče věčný, že milý Syn Tvůj z poslušnosti k Tobě, a aby zřídil vinici Tvou, s nebe sestoupiv člověkem se stal a po celý život svůj v potu tváři na ni pracoval. Z lásky k Ježíši Kristu Synu Tvému prosíme Tě, abys nás vyslyšel: Abys církev svatou spravovati a zachovati ráčil; abys nepřátely církve svaté ponížiti ráčil, Tě prosíme, uslyš nás! A Ty, vtělené Slovo, Spasiteli světa, kterýž jsi smrtí svou lidem spásu věčnou vymohl, jak jen možná, že títéž lidé nevděkem Ti odplácejí, nechtějíce poslouchati přikázaní Tvých, ano popírajíce i smrt Tvou a utrpení, jež jsi pro ně vytrpěl. Myslíš jen na štěstí jejich, a oni tvrdí, že jich nedbáš. Stvořil jsi je nesmrtelnými, abys jim věčnou blaženost připraviti mohl, a oni násilím se hledí přemluviti, že jsou smrtelní, aby mohli popustiti uzdu vášním

svým, a věčně zahynuli. O přijdiž, pro zásluhy života svého i smrti své, přijdiž ku pomoci služebníkům svým, kterés drahou krví svojí vykoupil, a nedej, aby bezbožnost nepřítele zvítězila nad dušemi vykoupenců Tvých: Panuj, o Pane, uprostřed nepřátel svých! —

Nábožné vzdechnutí k bl. Panně Marii.

K Tobě utíkáme se však, královno nebeská, nejsvětější Panno Maria! Vždyť ze všech tvorů Božích nejvíce Tvůrce miluješ, a proto miluješ zajisté i svatou církev jeho. O pamatuj na ni a přimluvou svou vyprostiž ji ze zla, kteréž ji vlastní dítky její připravují. Jsouť prosby Tvé prosbami matčinými, kterých nelze oslyšeti, a kterým vyhoví zajisté milující Syn Tvůj. O prostudiž za církev božského Syna svého, nevěřícím, kdož ji pronásledují, vyprosiž poznání, věřícím pak sílu, aby nedali se pomásti, a s nepřátely v záhubu neklesli.

O Maria, matko krále mého i královno má, vyprosiž mi dar věrnosti, kterou dnes Božskému Synu Tvému slibuji!

(Sv. Alfons. Pravdivost sv. víry.)

ÚNOR.

Měsíc věnovaný ctnosti sv. naději a zasvěcený sv. apoštolu **Ondřeji.**

Důvěrné očekávání života věčného pro zásluhy Ježíše Krista.
Přesvědčení o lásce a dobrotě Boží.

„Poněvadž ve mne doufal, vysvobodím jej, ochráním ho, neboť poznal jméno mé.“ (Žalm 90, 14.)

Neplač, když ti Páně ruka
trpký kalich seslala;
neplač, — tvé-li srdce puká,
zlá li chvíle nastala:
zanech lkání, zanech vzdechu —
přistup jenom směle blíž,
jistou pomoc a útěchu
poskytne ti svatý kříž.
Hlasem milým do umdlení
s něho volá Kristus Pán:
*„ve mne doufej bez prodlení,
mír ti sladký bude dán!“*

Dne 1. **Sv. Ignáce, sv. Efrema, sv. Brigity.**

Všecka naděje naše zakládejž se na zásluhách Ježíše Krista.

(**Sv. Alfons.** Ježíš Kristus v tajemství vykoupení.)

Sv. Petr ujišťuje, že není spasení leda v Ježíši Kristu, který nás sv. křížem

svým, svým umučením a smrti vykoupil, a cestu nám ukázal, na níž můžeme se od Boha všeho naditi, ač-li přikázání jeho věrně plníme. Kříž, či lépe ukřižovaný Ježíš Kristus jest nadějí věřících, neboť kdyby byl Ježíš pro nás nezemřel, nesměli bychom doufati ve věčnou blaženost; jest také nadějí klesajících, neboť připravuje pevné přístaviště všem, kdož v nebezpečí pokušení a vášní ku kříži spěchají.

Od něho rady doufají spravedliví, a v hojnosti dostává se jí všem trpícím s kříže Kristova; v něho doufejtež i začátečníci, neboť není vzácnější nauky než ona, jakou Ježíš Kristus udílí s kříže těm, kdož nastoupili cestu ctnosti; on jest i podporou chromých, nás všech totiž, neboť všickni učiněni jsme chromými ve stavu hříchu a nemáme síly jiné, leč jakou udílí nám milost Spasitelova. V kříži jest naděje a útěcha chudých, jimiž jsme všickni, neboť cokoli máme, jest darem Krista Ježíše; v něm jest naděje vítězství nad ďáblem, neboť jediné jeho znamení stačí, aby prchalo peklo. Kdež bylo by nám nalézti útěchu, ne-li v pohledu na kříž, na kterém z lásky k nám pní a trpí sám Bůh! A proto, krátce ať dím, všeliká naděje naše jen v zásluhách Ježíše Krista spočívá. Krásně líčí naději tuto sv. Pavel vypočítávaje, co vše mu učiniti lze, co vytrpěti a snésti dovede, ale dokládaje zároveň, že nelze mu toho činiti z vlastních sil, nýbrž jediné milostí a silou, kterouž uděluje mu Bůh „Vše mohu

v tom, kterýž mne posiluje," neb dle řeckého textu: Kdo nedůvěřuje sobě, ale zcela svěřuje se Ježíši Kristu, nabývá pomocí Jeho síly nepřemožitelné (K Fil. 4, 13.). Kdo tedy sobě nedůvěřuje, ale všecku naději svou v Ježíše skládá, bude obdařen silou nepřemožitelnou. Sv. Bernard učí, že Bůh všemohoucími činí všecky, kdož v Něho důvěřují, i že duše sobě nedůvěřující a jediné v Ježíši Kristu síly hledající, jest neobmezenou vládkyní nad sebou, tak že hřích přemoci ji nedovede.

(Sv. Alfons. Tamtéž.)

Nábožné vzdechnutí.

Tobě spočívá všecka naděje má, Ježíši můj, Bože můj, mé všecko!

(Sv. Alfons. Tamtéž.)

Dne 2. Očisťování P. Marie (Hromnic).

Jedinou naději duší našich jsou svaté rány Spasitelovy, kteréž sv. Petr Damianský skalními slujemi nazývá.

(Sv. Alfons. Tamtéž.)

Velikou naději vnuká nám smrť Ježíše Krista v příčině spasení na onom světě. Kdož by nás odsoudil na věčnosti? Či snad týž Spasitel, kterýž, aby nás od smrti věčné vysvobodil, sám sebe odsoudil a smrť kříže podstoupil? táže se svatý Pavel. Sv. Tomáš z Villanovy domlouvá duším našim řka: Proč bojíš se, hříšníče, ač-li chceš odříci se hříchů svých? Či by tě zavrhl Pán, kterýž umírá,

abys ty nebyl zatracen? Jak mohl by tě zavrhnouti vracejícího se k nohám jeho, když s nebe sestoupil, aby tě vyhledal, dokud jsi před ním prchal? Spasitel Ježíš Kristus sám ale nejvíce odvahy v nás budí, volaje důvěrně: Nebojte se, ovečky mé, nepoznáváte-li, jak jste mi drahými? Vždyť zapsal jsem vás v ruce své, v tyto rány své, kteréž jsem si vyvolil z lásky k vám! A rány tyto připomínají mi stále, že vám přispěti musím a chrániti vás před nepřátely! Milujtež mne tedy a důvěřujte ve mne.

Napomínáť nás Spasitel, abychom, nemajíce dosti síly proti útokům světa, kterýž nám stále radosti své lákavě líči, na něho spoléhali, kterýž svět přemohl, a pak že s pomocí jeho také zvítězíme. Proste Otce věčného, poučuje nás, aby vám přispěl pro zásluhy mé, neboť slibuji, že budete-li prositi ve jménu mém, všecko vám učiní.

(Sv. Alfons. Tamtéž.)

Nábožné vzdechnutí.

Otče věčný, neprosím o statky tohoto světa, nikoli, jen o milost Tvou žádám pro zásluhy Ježíše Krista, v jehož zaslíbení pevně důvěřuji.

(Sv. Alfons. Tamtéž.)

Dne 3. Sv. Blažeje.

Sv. apoštol Pavel těší nás, že majíce Spasitele, kterýž nám nebe otevřel, nesmíme nikdy důvěry pozbýti v nezměrné jeho zásluhy.

(**Sv. Alfons.** Ježíš Kristus v tajemství vykoupení.)

Přistupmež tedy s důvěrou ke trůnu milosrdenství Božího, k němuž získaly nám přístup zásluhy Ježíšovy, abychom dosáhli všech potřebných milostí. Jak mohli bychom jen pochybovati, že udělí nám Bůh všecky statky své, když nám vlastního Syna svého daroval! Bůh, praví kardinál Hugo, kterýž nám daroval dobro větší, vlastního Syna svého, neodepře nám dobra menšího.

Sv. Bernardovi zdálo se kdysi v nemoci, že objevil se již před soudem Božím, kde žaloval naň ďábel, tvrdě, že nebe nezaslouží. Vím dobře, odpověděl světec, že nezasluhuji nebe, ale dvojnásobně zasluhuje ho Spasitel můj, poprve proto, že jest jednorozeným Synem Božím a po druhé proto, že smrtí svou jej dobyl. Ježíš Kristus spokojuje se ale právem jediným, prvým, druhé však nechává nám, a proto prosím jej i já, aby mi nebe daroval a pevně v něho důvěřuji. Stejně zajisté můžeme i my zvolati, neboť ne nadarmo učí sv. Pavel, že Ježíš Kristus bolestí skličen zemříti chtěl proto jen, aby nebe otevřel kajícím hříšníkům, kdož se opravdu polepšiti hledí.

(**Sv. Alfons.** Tamtéž.)

Nábožné vzdechnutí.

Ježíši můj, jediná naděje má, miluješ mne, jsi všemohoucí, učiň mne svatým.

(Sv. Alfons. Tamtéž.)

Dne 4. **Sv. Veroniky.**

Hlavním předmětem naděje naší jest dosažení věčné blaženosti, totiž požívání Boha.

(Sv. Alfons. Ježíš Kristus v tajemství vykoupení.)

K dosažení spásy, ku konečnému požívání Boha třeba přemnohých prostředků. Třebať především odpuštění hříchů, setrvání v milosti Boží a dobré smrti, a dosažení všech těchto prostředků nelze nám doufati ani pro vlastní sílu naši, ani pro dobrá naše předsevzetí, nýbrž jedině pro zásluhy Ježíše Krista a pomocí jeho milosti. A má-li důvěra naše býti nezlomnou, třeba nám nezvratně věřiti, že pouze v zásluhách Kristových dospějeme prostředků těchto nutných k spasení.

V příčině odpuštění hříchů věřme a uvažujme, že proto jen přišel Spasitel náš na svět, aby hříšníkům odpustil, aby spasil, což bylo zahynulo. Proto pravil o něm také sv. Jan Křtitel, když v něm židům Messiáše světa ukazoval: „Ejhle, Beránek Boží, který snímá hříchy světa.“ V řeckém textu psáno jest „tento beránek Boží“, jakoby sv. Jan řící chtěl, tento beránek Boží, kterýž předpověděn byl

ústy proroka Isaiáše i Jeremiáše, a kterýž hříchy naše na sebe vzav, smrtí svou za nás božské spravedlnosti zadost učinil, jak krásně di o něm sv. Cyrill: Jeden zabit jest za všecky, aby celé pokolení lidské Otci věčnému získal. Aj, jakým díkem zavázáni jsme Ježíši Kristu za lásku jeho! Představmež si přítele, kterýž vida druha svého k smrti odsouzeného, stojícího již na popravišti, přichází a snímá okovy jeho a ochotně za druha svého umírá, by život jeho zachoval. S jakou as láskou vzpomínal by vysvobozený zločinec dobrodince svého! A hle, tolikéž učinil pro nás Ježíš Kristus, zemřev, abychom my věčně žili.

(**Sv. Alfons.** Rozjímání o umučení Páně.)

Nábožné vzdechnutí.

O vzácná krvi Ježíšova, tys naději mou! O krvi nevinného, smyj skvrny kajícího!

(**Sv. Alfons.** Rozjímání o umučení Páně.)

Dne 5. **Sv. Agaty.**

Jako ve starém zákoně smazána byla krví obětní skvrna hříchu i časný trest, tak v zákoně novém očišťujeme se v krvi Ježíše Krista od hříchu a zbavujeme se trestu věčného, kterýž v pekle nás očekával.

(**Sv. Alfons.** Ježíš Kristus v tajemství vykoupení.)

Ve starém zákoně vcházel velekněz stanem do svatyně a sbíraje krev obětí i pokropiv ji hříšníky, očišťoval je od skvrny

zevnější i časného trestu, neboť odpuštění viny a osvobození od trestů věčných bylo lze dosíci židům jen pravým pokáním, vírou a pevnou naději v Messiáše, kterýž zemříti měl, aby je vykoupil.

Ježíš Kristus ale, jehožto tělo dle slov sv. apoštola vyšším a dokonalejším je stanem, vešel smrtí svou do svatyně nebeské, pro nás zavřené, a otevřel nám ji dílem vykoupení svého. Aby nás k živější důvěře v krev Spasitelovu a zásluhy jeho povzbudil, líčí sv. apoštol Pavel, jak Ježíš Kristus ani jediným hříchem neposkvrněný, beze stínu viny, obětoval se Otci svému za nás hříšníky. Hříchem poskvrněn, nemohl by býti důstojným prostředníkem, který smířiti měl hříšné lidstvo s Bohem; krev jeho neměla by téže síly účinné, by očistila naše svědomí od skutků mrtvých, totiž od skutků bez zásluhy, od skutků smrti, jež zasluhují trest věčný. Bůh ale nechtěl nám odpustiti leč s podmínkou, že zbylých dnů života svého ku věrné službě jeho užijeme, a odtud smlouva, kterou Otec věčný se Synem svým uzavřel, a při které Ježíš Kristus nejsvětější krev svou obětoval, aby nám získal odpuštění hříchů, hojnost milosti Boží a věčnou blaženost.

(**Sv. Alfons.** Tamtéž.)

Nábožné vzdechnutí.

Ježíši můj! nepřátelé moji rádi by mne přesvědčili, že mne zavrhneš pro množství

hříchů mých, leč sv. Jan učí mne, že nikým nezhrdáš, kdo v Tebe důvěřuje; ó smiluj se, odpusť mi a spasiž mne!

(**Sv. Alfons.** Rozjímání o umučení Páně.)

Dne 6. Sv. Doroty.

Bez prostřednictví Ježíše Krista nelze nám dosíci setrvání v milosti Boží, a proto třeba vroucí důvěry v zásluhy Spasitelovy.

(**Sv. Alfons.** Ježíš Kristus v tajemství vykoupení.)

V příčině setrvání v dobrém nedůvěřujmež nikdy dobrým předsevzetím svým ani slibům, které jsme Bohu byli učinili, neboť ztracen jest, kdo věří silám svým. Jedinou naději budiž nám i tu sám Ježíš Kristus. V pomoc jeho doufajíce setrváme v milosti až do konce, byť sebe mocnější dorážel na nás kníže temnosti. Časem arci, při hrozné trýzni pokušení bude se nám zdáti, že zmizela všecka naše odvaha, že již je všecko ztraceno, leč tenkrát právě nepozbývejme zmužilosti, a neoddávejme se málomyslnosti, nýbrž mysl naše pozvedejž se k Ježíši ukřižovanému, který nám bude mocnou posilou. Vždyť i světcům Páně bylo přestáti boje podobné. Sv. apoštol Pavel přiznává se, že nesnesitelnou byla mu úzkost a strast zmocnivší se srdce jeho za pobytu v Asii, tak že život celý zdál se mu břemenem. „Nechcemeť zajisté, abyste nevěděli, bratří, o soužení našem, kteréž se nám

přihodilo v Asii, že jsme nad míru obtíženi byli nad možnosť, tak že se nám i stýskalo živu býti." (II. ku Kor. 1. 8.) Chtěl zajisté jen naznačiti slovy těmito, jak slabým byl ze síly vlastní, bychom doznali i my pokorně nedostatečnosť svou a nedůvěřovali v sebe, nýbrž božské milosrdenství v nezvratné důvěře vzývali, když nás Bůh časem bez útěchy vnitřní nechává. „Abychom nedoufali sami v sebe, ale v Boha, kterýž mrtvé křísí." (II. ku Kor. 1. 9.) Skloňmež šíji svou v době smutku a kdy vášeň hledí nás přemoci, ale nezoufejme nikdy. Byli jsme již v propasti a vystoupili z ní, neboť Hospodin sílí nás v milosti své proti nepřátelům našim.

Proto především zjednejme si pevné přesvědčení, že, čeho nejvíce se střežiti musíme v životě vezdejším, jest důvěra v dobré skutky vlastní.

(**Sv. Alfons.** Tamtéž.)

Nábožné vzdechnutí.

Vida Tebe na kříži, Ježíši můj, nemohu se odříci naděje v odměnu nebeskou, neboť dobře vím, žes na tomto dřevě zemříti chtěl, abys za hříchy mé dosti učinil!

(**Sv. Alfons.** Tamtéž.)

Dne 7. Sv. Romualda.

Což mohlo by ještě zhojiti rány duše naší, ne-li zásluhy Syna Božího?

(**Sv. Alfons.** Ježíš Kristus v tajemství vykoupení.)

Několikráte již pravili jsme, že síly k dobrým skutkům a k životu bohumilému nelze nám dosíci leč milostí Ježíše Krista, v němž protc jediná naděje naše spočívati musí. Při tom ale pilnou třeba míti péči, abychom se vlastní vinou ještě neseslabovali. Možná, že nepatrné chybičky, kterých si nevšímáme, ubírají nám světla božského a blíže a blíže lákají k nám ďábla. Snad na příklad ozývá se žádost zdáti se světu učenými, vzácnými, snad marnivi jsme v oděvu, vyhledáváme zbytečného pohodlí; snad nedůtklivi jsme ku každému slovu, kdy se nám zdá, že nebyla nám vzdána zasloužená čest; snad přejeme si zalíbiti se na účet duchovního prospěchu svého, snad z bázně před lidmi zanedbáváme duchovní cvičení, snad v nepatrných věcech neposloucháme představených, reptajíce lehce, snad nepatrný odpor chováme v srdci, dovolujeme si nepatrné lži a žerty v příčině bližního, mařime čas zbytečným mluvením a zvědavostí — hle, všecka tato náklonnost k věcem pozemským, všecky ty výkony nezřízené sebelásky jsou stezkou, kterou upravuje nám ďábel ku propasti: jistě aspoň oloupí nás dobrovolné tyto chyby o přispění Páně, bez něhož sřítíme se v propast. Neodtrhneme-li se úplně od náklonností světa, nebudeme nikdy opravdově náležeti Bohu a kdož ručí nám za budoucnost? Pokorou svou zasloužil nám Ježíš Kristus milost, bychom přemohli pýchu, chudobou svou přispívá nám, bychom zhrdali statky světa, trpělivostí svou zjednává nám

setrvání v protivenství a poniženi. Což mohlo by ještě zhojiti naši pýchu, ne li pokora Syna Božího? Čím ale dalo by se zhojiti lakomství, čím zlosť, by nezhojila jich pokora a trpělivosť Ježíšova? Ustáváme-li však v lásce k Bohu, pěstujeme-li v duši nějakou náklonost světskou, s těží setrváme v dobrém. Protož modleme se bez ustání, neboť modlitba důvěrná všecko vymůže.

(**Sv. Alfons.** Tamtéž.)

Nábožné vzdechnutí.

O Ježíši, lásko má, Tys nadějí mou! Ó toho sladkého slova, té sladké útěchy, Ježíši, Tys nadějí mou!

(**Sv. Alfons.** Tamtéž.)

Dne 8. **Sv Jana z Mathy.**

Pevnou jest se nám kojiti nadějí, že prostřednictvím Ježíše Krista blaženosti věčné dospějeme.

(**Sv. Alfons.** Ježíš Kristus v tajemství vykoupení.)

Na křtu svatém byla nám zásluhami Ježíše Krista udělena milosť synovství Božího, kdežto židé, třeba národem vyvoleným sluli, neustále služebníky zůstávali. Jsouce však dítkami Božími, jsou křesťané zároveň dědici, neboť dětem po právu patří dědictví po otci a dědictví to jest věčná blaženosť, kterou Ježiš Kristus smrtí svou pro nás vymohl. „A jestliže synové, tedy dědicové, dědicové zajisté boží, a spolu dědicové Kri-

stovi; jestliže však spolu s ním trpíme, abychom i spolu s ním oslaveni byli.“ (K Řím. 8. 17. Pravda tudíž, že nám synovství Boží Ježíšem Kristem získané pojišťuje právo na nebe, s tou ale jen podmínkou, když věrně vykonáme skutky dobré a především svatou trpělivostí ve všem říditi se budeme vnuknutím milosti Boží. Proto dokládá sv. apoštol, že chtíce věčné slávy Ježíšovy účastnými býti, musíme rovněž jako Kristus na zemi trpěti. Spasitel sám jako vůdce kráčí před námi křížem obtížen a na nás jest, abychom, kříže svého se chopivše, Mistra následovali, jak si toho sám přeje, řka: „Chce-li kdo za mnou přijíti, zapři sebe sám, a vezmi kříž svůj a následuj mne.“ (U sv. Mat. 16, 24.) Sv. apoštol vybízí nás vřele, abychom zmužile trpěli v naději budoucích radostí v nebesích, uče, že sláva, jakéž se nám v onom světě dostane, neskonale bude větší, než jakou za utrpení svoje zasluhujeme, ač-li jen protivenství tato bez reptání a dobrovolně z rukou jeho přijímáme. Arci nelze nám požívati slávy té hned, dokavad jsme neskončili život svůj ve stavu milosti Boží, ale i tu poučuje nás svatý apoštol, že naději v zásluhy Ježíše Krista stáváme se blaženými. Spasitel sám také slibuje vyslyšeti každého prosícího, potvrzuje výrok ten, že neodepře nám pomoci k spasení, věrně-li v modlitbě vytrváme.

(Sv. Alfons. Tamtéž.)

Nábožné vzdechnutí.

Odluč mne, ó Bože můj, ode všech věcí pozemských a dopřej mi poznání i síly, abych nic jiného nehledal než Tebe, Bože můj, lásko má, mé všecko!

(**Sv. Alfons.** Rozjímání o umučení Páně.)

Dne 9. Sv. Apolonie.

Střez se, připomíná-li ti ďábel naději v milosrdenství Boží, aby tě k hříchu svedl.

(**Sv. Alfons.** Příprava k smrti.)

Bůh slibuje milosrdenství své všem bojícím se ho, nikoli ale těm, kdož ho zneužívají, jak zjevuje nám sama Matka Páně v písni své: „Milosrdenství jeho od pokolení až do pokolení bojícím se jeho.“ (U sv. Luk. 1. 45.) Zatvrzelým hříšníkům hrozí však Bůh spravedlností svou a sv. Augustin dokládá, že jako ve slibech svých věrný jest Hospodin, tak i hrozbám svým zajisté dostojí. Běda každému, volá tentýž sv. učitel, běda, kdož v nepravé naději oddává se hříchu. Přemnozí klamali se již v této příčině a zhynuli. Bídní zajisté jsou všickni, kteří zneužívajíce milosrdenství Božího, ještě více Boha urážejí. Král Manasses byl velikým hříšníkem, obrátil se však, a nalezl odpuštění u Boha. Syn jeho Aman vida jak snadno dostalo se otci odpuštění, oddal se životu bezbožnému v naději, že i jemu bude odpuštěno; leč pro Amana nebylo již milosrdenství! Shovívat

Bůh dlouho, vždycky ale přece shovívati nebude, neboť pak nezahynul by nikdo, kdežto přece všeobecně shodují se učitelé církevní v myšlénce, že skoro většina křesťanů — dospělých zahyne.

Každý, kdo Boha uráží v naději, že mu bude odpuštěno, jest tupičem a nikoli kajícníkem. Co kdo zasévá, bude také sklizeti; kdo seje hřích, nemá příčiny, aby doufal ve sklizeň jinou než tresty věčné a peklo. Ďábel přečasto užívá zrádné této sítě, aby duši polapil. Šepce neustále: Hřeš jen, vždyť přes všecky poklesky tvé neodepře ti Bůh odpuštění a blaženosti věčné. Důvěra hříšníka kajícího jest Bohu milou a drahou, ale naděje hříšníků zatvrzelých se mu protivi.

(Sv. Alfons. Tamtéž.)

Nábožné vzdechnutí.

Já podobně činil, Ježíši můj! Hřešil jsem věda, že jsi dobrotiv, ach nedopusť, abych Tě ještě těžkým hříchem urazil, učiň spíše, ať zemru v lásce Tvé.

(Sv. Alfons. Tamtéž.)

Dne 10. Sv. Školastiky.

Spáso všech, kdož k tobě volají, zachraniž mne!

(Sv. Alfons. Chvály marianské.)

Maria Panna jest choti Ducha sv., o kteréž psáno jest: „Kteráž jest to, jež kráčí

jako dennice vycházející, krásná jako měsíc, výborná jako slunce, hrozná jako vojenský šik spořádaný? (P. Š. 6. 9).

Maria Panna byla prosta vší náklonnosti světa, kterýž připadal jí jako poušť. Nemělať nejmenší důvěry ve vlastní zásluhy, ani v ostatní tvory, a proto stále přibývalo jí lásky k Bohu. Důvěra její v Boha neznala mezí a neopouštěla ji ve zkouškách nejtěžších. Věděla, že Josef nepokojen jest, nevěda tajemství, jak byla Ježíše počala, a přece nevyzradila ho v důvěře, že Bůh sám nevinnost a pověst její ochrání.

Důvěřovala v Boha, když nedostalo se jí místa v Betlémě a děťátku jejímu bylo se narodíti v chlévě, důvěřovala v něho, když jí Josef oznámil, že bude jim prchnouti do Egypta, aby zachránili dítě. Ochotně vydala se na obtížnou cestu do ciziho kraje, bez peněz, provázena jediné svým chudičkým snoubencem. Nejzřejměji objevila však ryzí naději svou při svatbě v Káně galilejské. Ježíš odpověděl tu ku prosbě matčině: „Co mně a tobě, ženo? ještě nepřišla hodina má.“ A hle! přece důvěřovala pevně v dobrotu Boží, ač se zdálo, že prosbě její odřekl, a pravila k domácím, by všecko učinili, cokoli jim syn její nařídí. Brzy po té kázal Ježíš naplniti štoudve a proměnil vodu ve víno. Učmež se od Marie ctnosti svaté důvěry zvláště v příčině duchovního spasení. Třeba arci též vlastního přičinění našeho, ale přece

jediné od Boha lze doufati konečného dosažení cíle.

(Sv. Alfons. Tamtéž.)

Nábožné vzdechnutí.

Královno nejsvětější, písmo sv. zove tě Matkou svaté naděje, a církev svatá učí nás, žes naděje sama. „Naděje naše, buď zdráva!“ Měl bych tedy ještě jiné naděje hledati? Nikoli! Tys po Ježíši Kristu jediná naděje má!

(Sv. Alfons. Tamtéž.)

Dne 11. Sv. Evrosiny. Sv. Adolfa.

Přijď k nám království Tvé!

(Uvádí sv. Alfons.)

V protivenstvích života, v nemoci, v bolestech a utrpeních zvedejmež zraků svých k nebesům volajíce v důvěře: Všeliké toto utrpení jednou pomine, a pak zbývá mi naděje, že po celou věčnost budu požívati Boha.

Sv. Augustin dí právem, že k dosažení věčné blaženosti třeba také věčného přičinění. A proto málo zdá se, že učinili svatí poustevníci, oddavše se životu kajícímu a modlitbě, aby nebe zasloužili; málo učinili svatí, opustivše domy své, bohatství ano království svá pro nebe; krátká byla muka svatých mučeníků umírajících na rožni žhavém, na hranici anebo mečem, proti dlouhé nekonečné

radosti nebeské. Aj, přijměmež tedy my aspoň trpělivě kříž, který nám Bůh seslal, neboť na věčnosti obrací se veliká utrpení naše v radosť. Jaké as radosti jest nám doufati na věčnosti v nebi? Štěstí nebešťanů bude dokonalým u vědomí, že Boha, jehož nyní požívají, po celou věčnosť požívati budou. Jistota, kteráž přesvědčila nebešťany, že Bůh jest, bude rovněž tak dokonalou v příčině věčného požívání Boha. Ani čas neubliží rozkošim jejich, neboť stále budou novými. Nebešťan bude stále spokojen a přece stále bude žízniti po této spokojenosti; stále žízniti bude a stále ukájena bude jeho žízeň. Protož kdykoli nás utrpení světa skličuje a mysl naši chmuří, vzhlédněmež k nebesům, odkud k nám radosť zavítá.

(**Sv. Alfons.** Ježíš Kristus v taj. vykoupení.)

Nábožné vzdechnutí.

Bože můj! kdy i pro mne přiblíží se den, v němž bych zvolati mohl: Lásko má, již nelze mi Tebe ztratiti!

(**Sv. Alfons.** Tamtéž.)

Dne 12. Sv. Eulalie.

Kdo v životě volati zvykl: „Bože můj a všecko mé," tím radostněji a důvěrněji bude slova tato opakovati při smrti.

(**Sv. Alfons.** Příprava k smrti.)

Hroznou zdá se býti smrť oku tělesnému, oku víry však i oku naděje jest útěš-

nou a drahou. Vzácnou jest, jakož konec mnohých utrpení, dí o ní sv. Bernard. Což jest život náš? Krátek jest a pln bídy, nemocí, bázně a útrap. Čehož přejí si lidé, žádajíce sobě dlouhého života, ne-li dlouhé řady muk? táže se moudrý Seneka. A sv. Augustin dosvědčuje, že „dlouho žíti, dlouho trpěti znamená“, a to proto, že jak učí svatý Ambrož, život vezdejší není nám dán k odpočinku, nýbrž ku práci, abychom práci tou dospěli cíle svých nadějí, života věčného. A tudíž právem tvrdí zajisté Tertulian řka, že Bůh-li život člověku ukrátí, jen utrpení jeho ukrátil. Blahoslavenými zove Pán všecky, kdož v milosti jeho umírají, neboť pro ně skončily již bídy života a otevřely se brány pokoje. Svatým není při smrti trpěti úzkostí, v jaké svíjí se hříšníci v poslední hodině. Svatým nebude slyšeti hrozných slov Páně: „Odejdi ode mne“ atd., slova to, při nichž lekají se dítky tohoto světa. Svatí netrápí se, že jest jim při smrti opouštěti příbuzné a miláčky, neboť jen v Bohu byli jim drahými, a dobře vědí, že neopustí jich Bůh, kterýž je více miluje, než oni sami svěřence své milovati mohou. Mimo to umírajíce v naději života věčného, jsou pevně přesvědčeni, že miláčkům svým na nebi mnohem více prospějí, než kdyby bylo jim s nimi na zemi zůstati.

(Sv. Alfons. Příprava k smrti.)

Nábožné vzdechnutí.

Naděje hříšníků, nejsvětější Panno Maria, vypros mi odpuštění, setrvání až do konce a lásku Ježíšovu.

(Sv. Alfons. Chvály marianské.)

Dne 13. **Sv. Jordána. Sv. Kateřiny z R.**

Věrný jest Pán všem milujícím ho, a tato věrnosť jeho vnuká nám důvěru, abychom všecko doufali, třeba toho nezasluhujeme.

(Sv. Alfons. Devítidenní pobožnosť k bol. Srdci Páně.)

Přejeme-li si milosti, prosme jen Boha ve jménu Ježíšově, neboť slíbil nám v této příčině jisté vyslyšení. Pokušení-li na nás doléhá, doufejme v zásluhy Ježíše Krista, a on nedopustí, abychom více byli pokoušeni nežli bychom snésti mohli. Ó jak mnohem lépe jest jednati s Bohem než s lidmi, kteří často slibují, zřídka ale plní, buď že slibujíce nechtěli plniti anebo že později mínění svoje změnili. Bůh nikdy není slibu svému nevěren, poněvadž nelze, aby pravda lhala; nemění také vůle své, neboť vždycky chce jen to, co dobré a pravé jest. Slíbil, že přijme každého, kdo se k němu přivine, že přispěje každému, kdo ho o pomoc prosí, a každého si zamiluje, kdo mu lásku věnoval. Ó kéž bychom stejnou věrností Bohu spláceli! Kolikrát slíbili jsme již setrvání v lásce jeho, kolikrát zaslíbili jsme se jeho službě, a vždy zase znovu jsme jej zradili, opustili službu

jeho a oddali se službě ďábla. Ó prosmež Boha, prosme s důvěrou, aby nás věrnými učinil.

(Sv. Alfons. Tamtéž.)

Nábožné vzdechnutí.

Miluji Tě, Ježíši můj, ale láska moje je slabá, učiň, abych Tě nade všecko miloval a věren Ti byl až k smrti.

(Sv. Alfons. Tamtéž.)

Dne 14. Sv. Valentina.

V Boha doufající nezhřeší, neboť na něho obrácení jsou zraky Páně, a proto zachráněn bude od smrti hříchů.

(Sv. Alfons. Modl. prostř. k dosaž. spásy.)

Svatý apoštol Jakub mluvě o modlitbě, především doporučuje nám důvěru a pevnou naději ve vyslyšení.

Svatý Tomáš praví, že modlitba záslužná zakládá se v lásce, modlitba však účinlivá v důvěře a víře. Důvěra, toť jediné, čím možno od Boha dosíci milosrdenství, praví svatý Bernard. Nade všecky jiné ctnosti miluje Bůh důvěru, neboť ji ctíme nevýslovnou dobrotu Jeho, kterou světu tvory svými zjevil. „Blahoslavený člověk, jemuž jest jméno Hospodinovo nadějí jeho: a neohlédá se na marnosti a bláznovství," volá sv. prorok v 39. žalmu 5.

„Vyřčení Hospodinova ohněm zkušena: obráncem jest všech doufajících v Něho." (Ž. 17. 21.) V písmě svatém přečetných lze se dočísti

slibů všem, kteří v Boha doufají. „Divná učiň spasení svá na mne, prosí zase žalmista Páně, jenž spaseny činiš doufající v Tebe.“ (16. 7.) U proroka Isaiáše čteme: „Kdo doufají v Hospodina, síly nabudou, dostanou perutě, jako orlice poběhnou a nebudou umdlévati, půjdou a neustanou.“ (40. 31.) Ze všeho vidno, že jedinou posilou naší jest důvěra v Boha a úplné se odevzdání v milosrdenství jeho.

„Slyšel-li kdy svět, že v Boha doufající zahynul?“ „Neboť v tobe, Hospodine, doufal jsem: ty vyslyšíš mne, Pane Bože můj.“ (Žalm 37. 16.) Podobnou důvěrou osvěžen, nepochyboval David o svém spasení. „Jak?“ táže se sv. Augustin, „či mohl by nás Bůh klamati? Či slíbil by nám pomoc svoji v protivenstvích a když bychom se jí dovolávali, odepřel by jí? Blažen, kdož doufá v Hospodina, božským milosrdenstvím obkličen jsa nezahyne.“

(Sv. Alfons. Tamtéž.)

Nábožne vzdechnuti.

Při vzpomínce na nebe leká mne nepřitel, ukazuje na nesčetné hříchy mé; pohled Tvůj však, ukřižovaný Spasiteli, těší mne a naději mne kojí, že i já v blažené říši Tvé tváří v tvář Tě uzřím a věčně Tě milovati budu. Královno nebeská, neustávej býti orodovnicí mou, neboť zásluhami krve Ježíšovy a orodováním Tvým doufám jistě dosíci blaženosti věčné.

(Sv. Alfons. Vzdechy po nebeské vlasti).

Dne 15. **Sv. Faustina.**

Apoštol Páně vybízí nás úsilovně k důvěře v Boha, poněvadž od Boha hojně odměněna bývá.

(**Sv. Alfons.** Modlitba hlavní prostředek k dosaž. spásy.)

Důvěra naše stává se měřítkem milostí, Bohem nám udělených. Sv. Bernard přirovnává milosrdenství Boží k nevyčerpatelnému prameni; kdo s větší důvěrou k Němu se blíží, také hojněji bývá podělen. Příkladem učí nás prorok důvěře, volaje: O milosrdenstvích Hospodinových na věky zpívati budu.“ (88. 2.) Pán sám dosvědčil pravdu tuto, když chvále setníkovou víru, promluvil: „Jdi, a jak jsi uvěřil, staň se tobě.“ Podobně zjevil i sv. Gertrudě, že každý, kdož s důvěrou k Němu se utíká, tak mocně naň působí, že nelze Mu čeho odepříti. Svatý Jan Climacus pravil, že modlitba je útokem na Boha, ale útokem Jemu milým a příjemným.

Řiďme se tudíž radou apoštola Páně, a s důvěrou přistupujme ke trůnu milosti. Tímto trůnem milosti jest sám Ježíš Kristus, Pán náš, kterýž nyní na pravici Otce sedí, nikoli na trůnu spravedlnosti, ale milosti, aby nám vymohl odpuštění hříchů a setrvání v dobrém. K tomuto trůnu utíkejme se s důvěrou vzbuzenou ve víře v dobrotu a věrnost Boha, kterýž vyslyšeti slíbil prosebníka s pravou, nezlomnou důvěrou přicházejícího. Sv. Jakub dokládá, že nedůvěřivému není naděje. Neobdrží od Boha ničeho, poněvadž

nespravedlivá nedůvěra jeho nezasluhuje vyslyšení milosrdného Boha. „Žádejž pak s důvěrností, nic nepochybuje; nebo kdo pochybuje, podoben jest vlnám mořským, jež vítr žene a zmítá. Protož nedomnívej se člověk ten, že by co vziti měl od Pána.“ (1. 6.)

„Nedobře jste prosili,“ napomíná svatý Basil, „poněvadž nebylo ve vás důvěry.“ Prorok královský přeje si, aby důvěra naše pevnou byla jako skála vichru vzdorující. Spasitel náš sám učí nás podobně: Všecko, začkoli modlice se prosíte, věřte, že vezmete, a stane se vám. (Marek 11. 24.)

(Sv. Alfons. Modlitba hlavní prostř. k dosaž. spásy.)

Nábožné vzdechnutí.

O Bože lásky, tak vřelé je přání Tvé, abys nám hojných milostí udělil, a my přece tak málo dbáme modlitby o milosti Tvé.

(Sv. Alfons. Modlitba prostř. k dosaž. spásy.)

Dne 16. Sv. Juliány.

Lze-li nám ještě strachovati se, kdy Bůh, věčná pravda slibuje, že všecko učiní, zač Jej žádati budeme?

(Sv. Alfons. Modlitba hlav. prostř. k dosaž. spásy.)

Jak ale, otáže se snad někdo, mohu já bídný odvážiti se takové důvěry, že jistě obdržím, zač žádám? Jak? Či nestačí slib Ježíšův: „Proste, a bude vám dáno“? (u sv. Lukáše, 11. 9.). Zajisté, že nenapomínal by nás

Pán, abychom Ho prosili, kdyby nechtěl milosti udíleti. V Písmě svatém dočítáme se však velmi zhusta slov: Cožkoli budete chtíti, budete prositi a stane se vám. (u sv. Jana. 15. 7.)

Aby nás důvěrné modlitbě naučil, vyzývá nás v modlitbě, kterou nám zanechal, abychom Boha „Otcem“ zvali. V modlitbě této obsaženy jsou všecky ku spasení potřebné milosti; chce, abychom Jej o milosti ty žádali s důvěrou, s jakouž syn v chudobě neb nemoci otcovy pomoci se dovolává. Protož spoléhajíce na sliby Boží, praví sv. apoštol, prosme v pevné, nevyvratné důvěře. Věren jest Bůh ve slibech svých, a proto přepevna budiž naše důvěra, že prosby naše vyslyší. Časem-li snad i nepokoj a vypráhlost pozorujeme v modlitbě pro spáchaný snad hřích, přece neustávejme; vyslyšiť nás Bůh, ano tím spíše vyslyší jako kdy jindy; neboť tím zajisté umenší se naše sebedůvěra a horoucněji zaplane srdce důvěrou v jediné útočiště, Boha.

(**Sv. Alfons.** Modlitba hl. prostř. k dosaž. spásy.)

Nábožné vzdechnutí.

O krvi Spasitelova, o rány Páně, vy jste nadějí mou! Otče věčný, nehleď na hříchy mé, ale na rány Ježíše Krista; patř na milého Syna svého, kterýž v mukách pro mne zemřel, aby mně vyslyšení získal!

(**Sv. Alfons.** Návod k rozjímavé modlitbě.)

Dne 17. Sv. Simeona.

Třeba se nám časem zdál Bůh hluchým býti ku prosbám našim, vytrvejme!

(Sv. Altons. Modl. hl. prostř. k dosaž. spásy.)

Sotva jen lze nám uvěřiti, jak milo jest Hospodinu, vidí-li, že ve všelikém nepokoji, v obavě i pokušení v Něho doufáme proti vší naději, totiž přes všelikou nedůvěru, kterou nám vnuká náš stav. V příčině této chválí sv. apoštol víru Abrahamovu. Pán Bůh ví již, že nemáme síly, abychom odolali pokušením pekelných mocností; a tudíž praví velmi učený kardinál Gotti, že, kdykoliv býváme přepadeni a trváme v nebezpečí přemoženu býti že jest povinen ku pomoci nám přispěti, abychom odolali, kdykoliv jej za to prosíme.

A kdož by o tom pochyboval, že nám Ježiš Kristus ku pomoci přispěje, když nám to tak často slíbil? „Pojďtež ke mně všickni, kteří pracujete a obtíženi jste, a já občerstvím vás.“ (u sv. Mat. 11. 28) „Vzývej mne v den soužení a já vytrhnu tě a ty mne budeš oslavovati.“ (Žalm 49. 15.) „Tehdy vzývati budeš, a Hospodin uslyší tě: volati budeš a řekne: Aj, tu jsem!“ (Is. 58. 9.)

Svatý Řehoř tvrdí, že Bůh důvěry naší nezklame, že ale chce býti prosen, nucen, ano takřka našim naléháním přemožen. Nesmíme ustáti v důvěře, dokud jsme nezvítězili. Toť jest smysl důrazných napomínání

Páně: „Proste, a bude vám dáno; hledejte a naleznete; tlucte a bude vám otevřeno.“ (u sv. Luk. 11. 9.) Opětujmež vždy: Můj Ježíši, milosrdenství! Pane, přispěj mi! Nedopusť, abych se od Tebe odvrátil! Budmež jen plni důvěry v Boha a dojdeme jistě spasení, neboť Bůh zahrnuje milostmi svými všecky, kdož v něho doufají.

(Sv. Alfons. Láska ku Kr. Ježíši. Nev. Kr.)

Nábožné vzdechnutí.

Ty mne učiníš svatým, Ježíši můj, tak pevně doufám.

(Sv. Alfons. Navedení k rozjímavé modlitbě.)

Dne 18. **Sv. Mansveta.**

Vlastní silou ničeho nezmůžeme, v Bohu však všecko.

(Sv. Alfons. Modl. hl. prostř. k dosaž spásy.)

Prorok královský ujišťuje, že prosby naše spojeny jsou s milosrdenstvím Božím. Proto tvrdí také sv. Augustin, třeba bychom s jistotou vyslyšení proseb svých doufali; i já sám přiznávám, že není mi zakusiti větší útěchy a jistoty spasení, než když se k Bohu modlím a všecko své Mu poroučím. Myslím, že vede se tak každému věřícímu. Všecky jiné známky spasení jsou nejisty; pravda však, že Bůh každého s důvěrou prosícího vyslyší, jest tak neklamna jako pravda, že není klamu ve slibech Božích.

Necítíme-li síly ku přemožení vášně, neb veliké obtíže, jež nám brání ve věrném plnění povinností, rceme jen směle se sv. apoštolem: „Vše mohu v Tom, kterýž mne sílí.“ Neříkejme jako někteří: „Nemohu, nedůvěřuji si!“ Vlastní silou arci ničeho nezmůžeme, v Bohu však všecko. Připusťme, že by Bůh někomu poručil: „Vezmi tuto horu na ramena a nesiš ji, já ti pomohu;“ nebyla by tu nevěrou odpověď: „Pane, nevezmu ji, neboť bych jí neunesl?“ Doznávajíce tedy časem bídy své i slabosti, pokušeními jsouce trápeni, pohleďme mužně k nebesům a zvolejme s Davidem: „Hospodine, ku pomoci mé pospěš!“ (Ž. 69. 2.) — Když ocitli jsme se v nebezpečí Boha uraziti, nebo důležitou je-li nám řešiti otázku, úpěme s tímtéž prorokem: Chválu vzdávaje, vzývati budu Hospodina: a od nepřátel svých vysvobozen budu. (Ž. 17. 4.) S jistotou čekejme, že nás Bůh osvítí a zachrání

(Sv. Alfons. Tamtéž.)

Nábožné vzdechnutí.

Dej mi poznati, čeho ode mne žádáš, Ježíši můj, a s milostí tvou všecko vykonám.

(Sv. Alfons. Návod k rozjímavé modlitbě.)

Dne 19 **Sv. Konráda.**

Jest Bůh arci nevýslovně velebný, jest však zároveň nevýslovně dobrotiv a pln lásky ku tvoru svému.

(**Sv. Alfons.** Navedení k důvěrnému obcov. s Bohem.)

Nesčíslných dobrodiní udílí Pán Bůh člověku tvoru svému, tak že by se zdálo, jakoby nejdůležitějším, nejmilejším bylo mu úkolem milovati člověka a získati navzájem jeho srdce.

Zbožný Job rozjímaje kdysi o pravdě této byl tak dojat a udiven, že zvolal: „Co jest člověk, že zvelebuješ ho? aneb co přikládáš k němu srdce své?“ (Job 7. 17.) Proto mýlí se, kdož by tvrdil, že nelze důvěrně, dětinně obcovati s Bohem pro nevýslovnou Jeho velebnost a důstojnost. Arci třeba tobě také největší pokory, duše křesťanská, chceš-li s Pánem obcovati, třeba ti ponížiti se u přítomnosti Jeho, zvláště při vzpomínce na mnohý nevděk, kterým jsi lásku jeho splácela, i na mnohé hříchy tvé. Nejvyšším jsa Bůh Pánem největším jest zároveň milovníkem duší. Nezazlí ti, přijdeš-li s důvěrou, jako dítko k matce se tulí, ano spíše s radostí tě uvítá. Slyš, jak vřele ze tebe a lásku slibuje: „Jako když matka někomu lahodí, tak já potěším vás, a tak v Jerusalémě potěšeni budete.“ (Is. 66. 13.) Jako matka ráda chová na srdci dítko své a je celuje, tak i Bůh libuje si v obcování s drahými dušemi, kteréž se mu

cele věnovaly a v Něho všecku naději svou složily.

(**Sv. Alfons.** Tamtéž.)

Náboţné vzdechnutí.

K Tebe jedinou naději svou skládám, Ježíši můj, Bože můj, mé všecko!

(**Sv. Alfons.** Návod k rozj. modlitbě.)

Dne 20. Sv. Eleuthera.

Nebe a země pominou, ale slova a sliby Hospodinovy nepominou.

(Uvádí **sv. Alfons.**)

Bohumilou ctností jest naději a Bůh líbuje si v duši důvěřující se v Něho i slibuje, že pro důvěru její vítězství jí udělí nad nepřátely i dar vytrvalosti a život věčný.

„Nebe a země pominou, ale slova a sliby Hospodinovy nepominou.“ Proto praví sv. Bernard, že jedinou zásluhou naší jest důvěra v Boha, neboť kdo v Boha doufá, cti Jej. Ano v Boha doufající ctí doznává milosrdenství Jeho, moci i věrnosti Jeho, neboť věří že Bůh může i chce jej spasiti, že věrně dostáti chce i dostojí slovu, kterým spasení slibuje důvěřujícím se v Něho. Praví prorok, že čím hojnější jest důvěra naše, tím hojnější i Boží milosrdenství.

Proto však nade všecky milou ctností jest Bohu důvěra; proto přál si, jak tvrdí theologové a dovozuje Písmo svaté, učinili

nám ji povinnosti a zákonem. Třeba však, praví sv. Tomáš, aby naděje ve věčnou blaženost byla pevnou a jistou. Svatý koncil Tridentský pronesl tutéž myšlénku a rovněž i sv. Pavel. Tím zajisté velice liší se naděje křesťana od naděje lidské; vždyť tato jest nejistým jen očekáváním, a úplné jistoty nikdy nedospěje, základ svůj majíc v člověku, kterýž může změniti vůli svou nebo nedostáti slibu danému. Křesťanská však naděje ve věčnou blaženost jest, pokud Boha se týče, dokonale jistou, neboť nescházi Bohu ani vůle, aniž moci, aby nás spasil; slíbil spásu všem, jižto plní jeho přikázání; slíbil však zároveň i milost k plnění jich potřebnou všem, kdožkoli prositi budou.

(**Sv. Alfons.** Modl. hl. prostř. k dosaž. spásy.)

Nábožné vzdechnutí.

Pro zásluhy své, Ježíši Kriste, dej mi lásku k Tobě. Učiň, ať jsem celý Tvým.

(**Sv. Alfons.** Návod k rozjím. modlitbě.)

Dne 21. Sv. Eleonory.

Nebylo-li by naděje základu jistého, jak mohli bychom s jistotou doufati a čekati spasení a potřebné k němu prostředky?

(**Sv. Alfons.** Modl. hl. prostř. k dosaž. spásy.)

Jakož však jistou musí býti naděje ve věčnou blaženost, pokud se Boha týče, rovněž jistým musí býti i základ této naděje.

Sv. Pavel žádá však, aby, přeje-li si kdo spasení, pevným a neoblomným byl v naději; nezvratnou má býti naše naděje, jako pevná kotva, a sice proto, že založena jest na slibu Božím. Nemůžeť býti nejistou, praví sv. Bernard, spočívajíc na slibech Božích. Tři jsou sloupové moji naděje, dodává: Láska, s kterou Bůh za dítě své mne přijal, — pravdivost slibův jeho, — moc, aby jich splnil.

Třeba tedy, aby pokud Boha se týče, byla jistou naše naděje ve spasení a potřebné k němu milosti. Základové jistoty této jsou moc, milosrdenství a věrnost Boží; nejpevnějším a nejjistějším základem jejím jest neklamný slib Boží zásluhami Ježíše Krista nám daný v příčině věčné blaženosti a potřebných k ní milostí. Neboť, jakkoli veliká jest moc Boží i milosrdenství Jeho, nebylo by nám lze s jistotou očekávati spasení, kdyby nebylo neklamného slibu jeho. Slibuje však jen tomu, kdož sám dobrými skutky přispívá a modlitbou o pomoc prosí, jak dovodili jsme výroky z Písma svatého.

(Sv. Alfons. Tamtéž.)

Nábožné vzdechnutí.

Plln důvěry přicházím k Tobě, Spasiteli můj, kterýž jsi všecku krev z lásky ke mně prolil, smiluj se nade mnou a spasiž mne!

(Sv. Alfons. Návod k rozjímavé modlitbě.)

Dne 22. Sv. Markéty Cort.

Kdy zcela Bohu jsi se obětoval a radosti mu způsobiti chceš, jen jediného se obávej: nedostatku důvěry.

(**Sv. Alfons.** Návod k dův. obcov. s Bohem.)

Abys k důvěrnějšímu obcování s Bohem se povzbudil, zpomínej častěji, jak laskavým byl ti až dosud průvodcem, jak milostí tě zahrnul, aby nezřízeného života a světských náklonností tě zbavil, a srdce tvoje získal svaté lásce své. Jeho smilování nejlepším zajisté jest ti důkazem lásky jeho; a chceš-li dobrotivému srdci Jeho dokonale se líbiti, neváhej, a v živé, vroucí důvěře obcuj s milostivým Tvůrcem svým.

Duše drahá, proč chvěješ se a váháš? praví Spasitel; na rukou svých zapsal jsem tě, abych nikdy nezapomněl ti dobře činiti. Chvěješ se strachem snad před nepřátely? Věz, že starost hájiti tebe první jest starostí mou, na kterou nelze mi zapomenouti. Kdož by mohl nám ublížiti, Pane, když s láskou střeží nás dobrotivé oko Tvé? Důvěra Tvá oživuj se zvláště každou vzpomínkou na nesmírný dar Boží, Pána našeho Ježíše Krista: „Tak Bůh miloval svět, že Syna Svého jednorozeného dal, aby žádný, kdo v něho věří, nezahynul, ale měl život věčný.“ (u sv. Jana 3. 16.) Jak směli bychom se obávati, volá apoštol Páně, že nám Bůh čeho odepře, když v nevýslovné lásce nám Syna Svého daroval? „Kterýž ani vlastního Syna svého neušetřil,

ale za nás za všecky ho vydal: kterakž nám také s ním všecko nedá?“ (k Řím. 8. 32.) „Rozkoš má býti se syny lidskými.“ (Přísl. 8. 31.) Rájem jest téměř srdce lidské Bohu; miluje tě, o miluj jej navzájem. Radostí jest Mu trvati s tebou, i tobě budiž radosti trvati s Bohem po všecky časy života tvého, abys i věčné Jeho radosti došel.

(Sv. Alfons. Tamtéž.)

Nábožné vzdechnutí.

O Ježíši, naděje má, uzdraviž nemoci mé ve svatých ranách svých a pomoz, abych ze srdce svého všecku lásku světa vyhostil.

(Sv. Alfons. Střelné modlitbičky.)

Dne 23. Sv. Eberharda.

Není vrátného, jenž by bránil tobě přistoupiti k Bohu a Bůh sám těší se, když s důvěrou k Němu se tuliš.

(Sv. Alfons. Náv. k dův. obc. s Bohem)

Proto zvykej sobě vřele, přítulně rozmlouvati s Bohem, otevři mu srdce své, plné lásky a důvěry k Němu, jako bys s nejdražším přítelem hovořil. Opakuji, že velice se klame, kdokoli ve slabé důvěře jako plachý a nesmělý otrok k Pánu Bohu svému se blíží; mnohem více ještě klamal by se, kdo by v obcování s Bohem jen nudu a omrzelost nalézti se domníval. Nemysli, že by ti snad bylo stále mysl namáhati a všeho zaměstnání i všech zábav se zříkati. Neumenšuj denních

prací svých, čiň jen tolik pro Boha, co činíváš denně pro osoby ti milé. Bůh jest ti povždy blízek, ano jest i v tobě. Hovoř s Ním o všech pracích a záměrech svých, o útrapách a o všem, cožkoli se tebe týče a znovu opakuji, hovoř s Ním o tom důvěrně, přítulně. Sám nemluví Bůh k duši, čeká, až sama promluví, neboť nezvykla obcování s Ním, nerozuměla by Slovům Jeho.

(**Sv. Alfons.** Nav. k dův. obc. s Bohem.

Nábožné vzdechnutí.

Doufám, o Ježíši, žes mi pro umučení své již hříchy moje odpustil, kterých nyní bolestně lituji.

(**Sv. Alfons.** Tamtéž.)

Dne 24. Sv. Matěje.

Bůh ovšem zná potřeby tvé, i ví, čím strádáš, leč činí, jakoby nevěděl, sám-li s Ním o tom nerozmlouváš a pomoci u Něho nehledáš.

(**Sv. Alfons.** Nav. k dův. obc. s Bohem.)

Vzpomínej: proč bych teprve Bohu potřeby svoje zjevoval? — zná je zajisté lépe než já sám. — Věděltť Spasitel o smrti Lazarově, a přece zdálo se, jakoby teprve steskem Magdaleny byl o ní zvěděl; pak teprv potěšil truchlící sestru, vzkřísiv bratra jejího.

Jsi-li tudíž trápen nemocí, pokušením, pronásledováním neb jiným zlem duševním nebo tělesným, pros Jej ihned, aby mocnou

rukou Svou tě chránil. Dostačí, připomeneš-li Mu bídu svou řka: „Pane, viz, že v bídě jsem!“ a jistě neoslyší tebe, nýbrž potěší, neb aspoň sílu ti dá, abys trpělivě nesl břímě své, což zajisté bude ti spasitelnějším, než úplné vysvobození. Sděl mu všecky myšlénky bázně nebo zármutek tebe trápící a rci s důvěrou: „Bože můj, v Tobě jest jediná má naděje; Tobě obětuji zármutek svůj, do vůle Tvé se zcela odevzdávám; možno-li však, smiluj se nade mnou, nebo mi sílu dej, abych trpělivě kříž svůj nesl.“ I vyplní na tobě Pán sliby své, jimiž v evangeliu k srdcím zarmoucenými mluví a útěchy jim dodává: „Pojďte ke mně všickni, kteříž pracujete a obtíženi jste a já občerstvím vás.“ (Mat. 11, 28.)

(**Sv. Alfons.** Tamtéž.)

Nábožné vzdechnutí.

Ó kéž bych mohl se stráviti v lásce Tvé, jako Tys pro mne se strávil, Ježíši můj, naděje má, mé všecko.

(**Sv. Alfons.** Střelné modlitbičky.)

Dne 25. Sv. Valburgy.

Nemohlť Otec nebeský dáti většího důkazu milosrdenství, než že Syna svého přijal za oběť na smíření hříchů našich.

(**Sv. Alfons.** Devítidenní pobožnost.)

Aby pastýřům snáze bylo hledati Spasitele, zvěstoval jim anděl, že skrývá se

v postavě dítka. Dítko maličké jsouc, nebudí bázně, ale vábí srdce každého k sobě, proto i Ježíšek, božské dítko tím důvěrněji lásky naší zasluhuje, že věčným Bohem jsa, pro nás nemluvnětem se učinil. Nechtěl bázeň budit lidu svého, ale důvěru a lásku. „Veliký jest Hospodin a chvály hodný příliš," dí žalmista Páně a sv. Bernard dokládá, že veliký jest Spasitel a chvály samého Boha hoden! Když ale týž svatý představil si Spasitele jako malé dítko v jesličkách, tu něžným citem přemožen, zvolal nadšeně: Maličký jest Hospodin a vší lásky hoden!

Možná-li, aby srdce věřící, že Bůh sám učinil se dítkem maličkým, v chlévě na slámu byl položen a slzy bolesti ronil, nezahořelo láskou důvěrnou k dítku tomu a všecka jiná srdce k lásce jeho nevyzývalo?

Útěchou jest nám hříšným příchod jeho s nebe, neboť utrpením svým sdělilo s námi svoji nevinu. Kdybychom jen dovedli užiti hodně zásluh jeho, stali bychom se brzy z hříšníků světci. Zásluhy jeho buďtež naší nadějí, neboť začkoli pro ně žádati budeme Otce nebeského, dá nám.

(Sv. Alfons. Tamtéž.)

Nábožné vzdechnutí.

Kdež bylo by mi nalézti naděje bez zásluh dítka Ježíše! Ježíši, dítko drahé, připoutej mne k sobě a nedopusť, abych se zbavil lásky Tvé.

(Sv. Alfons. Tamtéž.)

Dne 26. **Sv. Alexandra.**

Smrtí hříšníkovou končí veliká jeho naděje.
(**Sv. Alfons.** Příprava k smrti.)

Duše peklu propadlá neopustí ho více. Otevřela-li se jednou propast věčných muk, zavrou se brány její, aby na věky zavřeny zůstaly, neboť jest arci brána, kteráž vede do pekla, není ale druhé, jež vedla by ven. Pokud hříšník žije, může stále doufati, denně otvírá se mu naděje k spasení; jakmile však zemřel v hříchu, zemřela i naděje. Kdyby zavržení aspoň klamnou naději nalezli, naději zdánlivou, kterou by si v mukách svých ulevovali, zvali by se šťastnějšími! Vždyť na zemi těší se mnohý ubožák, jemuž lékaři jistou smrť předpovídají, těší se nejistou naději, snad přece se ještě uzdravím, snad najdu lékaře anebo lék, kterýž by mi přece pomohl. Těší se i odsouzenec v doživotním žaláři, kdož ví, snad přece ještě zasvitne den, kterýž vyvede mne z temna vězení! O jak přál by si obyvatel pekla, by takto se těšiti mohl! Ale marně! V pekle není naděje, ani pravé ani zdánlivé! Tu nelze již užiti blahého slova „kdož ví“! A před očima tkví odsouzencům neúprosně přímý rozsudek, mluvící stále o dlouhé, celé věčnosti! Proto trpí zavržení mimo muka svá ještě i muka věčnosti, vyčítajíce stále sami sobě: co nyní trpím, budu trpěti na věky, a právem dí o nich Tertulian, že nesou břímě věčnosti. (**Sv. Alfons.** Tamtéž.)

Nábožné vzdechnutí.

O Spasiteli můj, miluji Tě a nechci Tě více ztratiti! Naplniž mne bázní v příčině smrtelného hříchu a přispěj mi milostí svou.

(Sv. Alfons. Tamtéž.)

Dne 27. **Sv. Leandra.**

Naděje naše buď zdráva!

(Uvádí sv. Alfons ve Chvál. Mar.)

Ve víře zakládá se naděje, neboť proto osvěcuje nás Bůh věrou svatou, abychom dobrotu jeho poznali i jeho sliby a poté svatou nadějí v sobě touhu roznítili po spojení se s ním. Poněvadž ale Maria Panna ve víře svaté nad ostatní tvory vynikala, proto i naděje její do té míry byla mocná a neskončená, že s Davidem zvolati mohla: Mně však dobře jest náležeti Pánu a v Boha, Pána svého všelikou naději skládati!

Sv. Bernard zove panenskou Matku Boží nebem Božím, poněvadž více milostí a ctností v sobě chová než celý nebeský dvůr s miliardami nejspanilejších světců, a svatý Řehoř dokládá k tomu, že podivuhodné ctnosti Mariiny nejen mnohem vznešenější jsou než všecky ctnosti lidí, ale i než dokonalosti a zásluhy andělů.

Sv. Bernard tvrdí, že Bůh, chtěje všecky lidi spasiti, odevzdal Marii Panně do rukou cenu vykoupení. Dříve nežli se Syn Boží vtělil, seslal Hospodin anděla Gabriela, aby

požádal o svolení Marie Panny, neboť chtěl, aby i její zásluhou bylo tajemství vtělení. Všecky statky, volá tu sv. Jourdan, všecky milosti a všecku pomoc berou lidé od Boha skrze ruce Mariiny a také do skonání je prostřednictvím jejím přijímati budou.

(Sv. Alfons. Chvály Mar.)

Nábožné vzdechnutí.

O Matko má, neodvracej ode mne dobrotivého srdce svého; sice zahynu. Považ, co pro mne vytrpěl a učinil Ježíš Kristus a zásluhy jeho budou na mně ztraceny, nepřispěješ-li mně.

(Sv. Alfons. Tamtéž.)

Dne 28. **Sv. Romana.**

Neváhá Maria spěšně pomáhati všem, kdož ji vzývají.

(Sv. Alfons. Tamtéž.)

Po pramáti naší Evě učiněni jsme dítkami smrti a z ženy zrozeni dvojí smrť přinášíme si v tento svět. Že jsme duchovně mrtvi, dosvědčuje nám Písmo sv. učíc, že pro jediného člověka přišel na svět hřích a pro hřích smrť. Písmo sv. rozumí tím ale smrť duchovní, kteráž zase v zápětí má smrť tělesnou a s ní nouzi, bídu a rozličná utrpení. Jakožto dítky první této matky byli bychom ztraceni, kdyby nás láska božská nebyla obdařila matkou druhou, z jejíhož neposkvrněného lůna zrodil se Vykupitel světa. A touto druhou matkou jest Maria, kteráž tak ráda pomáhá mocnou rukou svou v bídě naší,

v protivenstvích a potřebách duševních i tělesných, jimiž nelze abychom byli v pozemském životě ušetřeni.

Církev svatá přeje si vřele, abychom vždycky, ve všech potřebách s důvěrou utíkali se k laskavé ochranitelce své, a proto věnuje jí do roka tolik svátků, proto zasvěcuje v každém týdnu den výhradně službě její, a káže, aby kněží v hodinkách svých denně ji vzývali jménem lidu křesťanského. A jak ráda a ochotně slyší Matka Boží naše prosby, o tom poučují nás přemnozí svatí Otcové a nábožní učitelé duchovní.

Protož vzývejmež tuto naději svou a bez únavy volejmež se sv. Augustinem k Matce milosrdenství: Zpomeň, o milostivá Matko, že nestalo se ještě, bys byla koho opustila! Odpustiž mi tedy, neboť nevěřím, že bych já měl býti prvým nešťastníkem, kterýž nevyslyšen by odcházel, když tě o milost Tvou a přispění byl žádal. (Sv. Alfons. Chvál. Mar.)

V roce přestupném.

Dne 29. února.

Bůh jest věrný a dovede v každou hodinu potěšiti duše, jež v Něho doufaly a Jej milovaly.

(Sv. Alfons. Nevěsta Krist.)

Smrť spravedlivých nazývá sv. Bernard vzácnou, protože ona jest ukončením namáhání a vchodem do života věčného. Jak trapným jest výrok „vyjdi z tohoto světa“ pro syny jeho: tak útěchy plným jest pro světce; neboť snadno opouštějí statky světa

tohoto, kdy Bůh sám byl jediným jejich pokladem.

O jakou útěchou naplní světce pomyšlení, že se nyní skončí čas a s ním i nebezpečenství, že by mohli Boha hříchem ztratiti. A s jakou vroucností objímati bude krucifix volajíce: „(S křížem) v pokoji spáti a odpočívati budu!“ (Žalm 4. 9.)

Smrť jest pro svaté vchodem do života věčného. I v samých bolestech smrtelných dává jim Bůh již napřed okoušeti blaženosti nebeské. Vzbuzování důvěry, lásky k Bohu, touhy, aby Jej brzo viděli, působí, že počínají okoušeti onoho míru, kteréhož po celou věčnosť požívati mají. Kdo Boha miluje, touží po smrti, která ho věčně s Bohem spojí. Již nyní tedy dbejme více o smrť, než o všecky statky pozemské. Žijme, jakoby každý den byl posledním života našeho! Jak dobře žije ten, kdo smrť stále před očima má. Víť, že nezasluhuje toho, aby tváří v tvář na Boha patřil, ale rány Vykupitelovy jsou jemu nadějí, a se svatým Bernardem volá: Rány Tvé jsou mé zásluhy! (Sv. Alfons. Tamtéž.)

Nábožné vzdechnutí.

O Maria, matko má, kromě krve Ježíšovy dodává mi přímluva Tvá naděje, že spasen budu a do ráje se dostanu, kde bych Tě věčně chváliti, Tobě děkovati a Tebe milovati mohl. Amen. (Sv. Alfons. Tamtéž.)

BŘEZEN

Měsíc věnovaný svaté lásce k Bohu a zasvěcený úctě sv. apoštola **Jakuba Staršího.**

Připomínejme si často vznešené **vlastnosti Boží.**

„Milovati budeš Pána Boha svého z celého srdce svého a z celé duše své a ze vší mysli své i ze vší síly své. Toť jest první přikázání“ (U sv. Marka 12, 30.)

Výše nade hvězdnou báni,
dál než svět má konce své,
hloub než země důl se sklání,
Bůh šel *v lásce* k duši tvé. —
A čeho za to On žádá?
Co za lásku tu mu dáš? — —
Slyš, v jak sladké slovo skládá
tužbu svou, — co činit máš:
„*Dej mi srdce*, duše moje,
též ty, — volá, — *mne miluj*,
s mými spoj *své* lásky zdroje,
všecka se mi obětuj!“

Dne 1. **Sv. Albina. Sv. Eudoxie.**

Všecka Svatosť a dokonalosť duševna základá se na lásce ku Kristu Ježíši, Pánu našemu, nejvyššímu Dobru a Vykupiteli.

(**Sv. Alfons.** Láska k Jež. Kristu.)

Kristus Pán sám praví: Kdo mne miluje, toho miluje můj Otec nebeský; neb Otec sám miluje vás proto, že vy jste mne milovali. (U sv. Jana 16. 27.) Svatý František Saleský učí nás: Někteří myslí státi se dokonalejšími životem přísnějším, jiní domnívají se, že nabudou dokonalosti častější modlitbou, jiní zas, přijímají-li častěji svaté svátosti, ostatní pak hojnou almužnou si chtějí zasloužiti dokonalost; leč všickni jsou na omylu, neboť dokonalost záleží *v milování Boha nade všecko.* Tak již svatý apoštol Pavel napsal v listě svém ku Kolossenským: „ale nad to nade všecko mějte lásku, kteráž jest svazek dokonalosti.“ (3. 14.) Láska jest ono kouzlo, kterým si osvojujeme a zachováváme všecky ctnosti, kterých k dokonalosti třeba. Pravdu tedy dí sv. Augustin: „Miluj a čiň, co chceš,“ a dokládá: „neboť toho, kdo miluje Boha, tatáž láska přivádí nutně k tomu, aby se ničeho nedopouštěl, čím by jej rozhněval, ale všecko to koná, čím by se mu zalíbil.“

(Sv Alfons. Tamtéž.)

Nábožné vzdechnutí.

O Ježíši, kterýž jímáš a uchvacuješ srdce, Tvá mocná láska obměkčila již i naše tvrdé srdce. O nejmilejší Pane Ježíši Kriste, opoj nás vínem Své lásky, oheň Tvé lásky ať nás stráví, raniž nás šípem své lásky!

(Sv. Alfons. Tamtéž.)

Dne 2. Sv. Simplicia. Bl. Anežky Přemyslovny.

Zdaž není Bůh vší naší lásky hoden? Co jsem Bohem dí Hospodin, co sebe sama jsem miloval, také tebe jsem miloval.

(**Sv. Alfons.** Tamtéž.)

Bůh vloživ v srdce člověka cit vděčnosti, chtěl si dary získati jeho lásku. Proto praví ústy proroka Oseáše: Svazky lidskými je potáhnu, vazbami lásky. (Os. 11. 4.) Těmito vazbami lásky rozuměl Bůh všecka dobrodiní, kterými člověka obohatil, obdařiv jej duší ku svému obrazu a podobenství stvořenou, bystrou pamětí, jasným rozumem a svobodnou vůlí. Z lásky k člověku stvořil nebe a zemi, miliony hvězd, vody v moři, řekách a potocích, horstvo s nížinami a údolími, všecky nerosty, rozmanité stromoví a byliny, všeliká zvířata, slovem stvořil všecku přírodu a to proto, aby sobě získal naši lásku. Sv. Augustin vzdychával takto: „Bože a Pane můj! Vše, co kolem sebe spatřuji, hlásá mi lásku Tvou a vybízí mne, abych Tě miloval; neboť z lásky ke mně jsi všecko stvořil.“

P. Rance, zakladatel Trappistů, roznítil se pokaždé láskou k Bohu, když pozoroval vysoké horstvo, rozličné ptactvo, květiny, hvězdnaté nebe, že z nesmírné lásky své toho tolik stvořil k vůli nehodnému člověku. Sv. Magdaleně z Pazzis byla každá květinka ohnivým šípem, jenž jemně poranil srdce její, aby toužilo po spojení s Bohem.

(**Sv. Alfons.** Tamtéž.)

Božský Vykupiteli, tolikou láskou jsi nás miloval, že, kdo rozjímá tvou lásku, láskou k Tobě opět a opět uchvácen býti musí, protože láska Tvá našemu srdci násilí činí!

(Sv. Alfons. Tamtéž.)

Dne 3. **Sv. Kunhuty.**

Život položiti za přátely své, jest největším důkazem lásky, a přece nepřestal Ježíš Kristus na tomto důkazu.

(Sv. Alfons. Tamtéž.)

Láska, kterou plápolá Božské srdce Ježíšovo k nám, nikterak ani slovem vyjádřiti, ani myslí pochopiti se nedá. Kdyby Mu byl Otec nebeský uložil, aby za nás ne jednou, ale tisíckráte na kříži umřel, zajisté, že by Mu nechyběla láska, aby se této smrti opět a opět podvolil. Kdyby mu byl uložil, aby na místo smrti jediné za celé pokolení lidské umřel za každého člověka zvlášť, byl by zajisté s touže láskou umřel za jednotlivce, jako za celé lidstvo dohromady. A jako pněl po tři hodiny na dřevě kříže v bolestných mukách, tak by byl pněl na něm i déle, kdyby toho naše blaho a spása vyžadovaly. Božská jeho láska jest o kolik vroucnější, než se na jevo dává, jeho božské srdce miluje nás o kolik více, než si vymysliti možno. Arci, že nám krev a přesvaté jeho rány mocně hlásají lásku Kristovu, avšak přece neukazují nám ji v nesmírném jejím dosahu. Všecko jest jen jako

krůpěj vymořená z nesmírného moře neskonalé lásky jeho. O kéž jedenkaždý z nás zvolá: Můj Ježíš všecek se pro mne obětoval, nuže i já se jemu v oběť dávám, myšlénky, slova a skutky mé ať jen k němu směřují, v náručí jeho svatém chci žíti, chci umříti, ani v životě ani v smrti nic mne od něho neodloučí.

(Sv. Alfons. Tamtéž.)

Náboženské vzdechnutí.

Ó té věčné lásky, po níž práhne duše má! Přijď, Duše svatý, rozněť v srdci mém lásku svou! každé jiné lásce chci odumříti, abych jen žíti mohl lásce svého Ježíše.

(Sv. Alfons. Tamtéž.)

Dne 4. Sv. Kazimira. Přeneseni ostatků svatého Václava.

Bůh nás nepotřebuje, a přece z lásky k nám přeje si, abychom jej milovaly.

(Sv. Alfons. Láska k Jež. Kr.)

Milujmež tedy Pána Boha svého, ale nikoli dle vůle své, nýbrž jak se jemu líbí. Pán Bůh chce, aby duše naše ode všeho se odloučila, s Ním se spojila a svatou láskou Jeho se naplnila. Abychom však k dokonalé lásce k Bohu dospěli, nutno nám všech prostředků k tomu užívati. Svktý Tomáš Akvinský nám tyto prostředky naznačuje: 1. Abychom ustavičně byli pamětlivi všech milostí, kterými nás Bůh obdařil, všeobecných

i zvláštních. 2. Na mysli uvažovali nesmírnou lásku Boha svého, kterýž nám dobře činí, nás miluje a lásky naší vyhledává. 3. Všeho se vystříhali, čím bychom Boha svého rozhněvali 4. Zřekli se všech vezdejších statků, bohatství, cti a všech smyslných žádostí. A konečně zbožný Tauber udává ještě jeden zvláštní prostředek, abychom nabyli dokonalé lásky ku Kristu Ježíši, totiž rozjímati o Jeho svatém umučení. Svatý Bonaventura praví, že není způsobilejší pobožnosti, kterou bychom duši svou posvěcovali, nad rozjímání o umučení Pána našeho Ježíše Krista. On radí, abychom denně rozjímali o umučení Páně, chceme-li v lásce Boží prospívati. Sv. Augustin ujišťuje, že každá slza, kterou vyroníme rozjímajíce umučení Páně, větší má cenu, než kdybychom se každého téhodne postili o vodě a chlebě. Skupoli tvrdí, že kdo se lásce Boží neoddá rozjímáním ukřižovaného Ježíše, ten nikdy nebude Boha milovati.

(Sv. Alfons. Tamtéž.)

Nábožné vzdechnutí.

O smrti Kristova, učiň, abych každé smyslné žádosti odumřel.

(Sv. Alfons. Tamtéž.)

Dne 5. Sv. Tolety.

V tu noc, v kterou zrazen byl, vzal chléb a díky čině, lámal a řekl: Vezměte a jezte, toto jest tělo mé.

(Sv. Alfons. Tamtéž.)

Věda Ježíš, že přišla hodina jeho, aby šel z tohoto světa k Otci, když miloval své, kteříž byli na světě, až do konce je miloval" (Jan 13, 1.). Náš nejmilejší Spasitel věda, že již přišla hodina jeho, chtěl nám dříve, nežli se odebral na smrť, podati nejvyšší důkaz lásky, že ustanovil nejsv. Svátost oltářní. Sv. Bernardin Senenský podotýká, že důkazy lásky, které kdo v smrti osvědčuje, více nám v paměti utkvívají a bývají nám o kolik milejšími. Proto umírající přátelé loučíce se, dávají na památku svým milým nějaký dar, prsten nebo šat na důkaz lásky své. Než o můj Ježíši, co jsi nám Ty dal odcházeje z tohoto světa? O nedals nám oděvu ani prstenu, ale vlastní tělo své, vlastní krev; vlastní duši s Božstvím svým, všecek sám jsi se nám dal, ničehož si nenechav. Sněm Tridentský učinil výrok, že do nás Ježíš Kristus nejsvětější Svatostí oltářní všecko bohatství lásky své takorka vylil; a sv. apoštol Pavel dodává k tomu, že Kristus Pán zanechal nám tento dar totiž nejsv. Svátost právě v tu noc, kdy nepřátelé jeho osnovali plány o jeho bezživotí. Dobře tedy zval sv. Tomáš Akvinský svátost tuto tajemstvím a závdavkem lásky!

Sv. František Saleský dí, že nikde nejeví se nám božský Spasitel věrnějším a laskavějším, než v této svátosti, ve kteréž jako sama sebe zničuje a pokrmem se stává, aby duše naše pronikl a se srdcem věřícím se spojil. (Sv. Alfons. Tamtéž.)

Nábožné vzdechnutí.

O Ježíši, milovníku duší, Tys chtěl touto svátostí způsobiti, aby Tvé srdce s naším srdcem v jedno nerozlučitelné srdce se spojilo. O můj Ježíši, nechci dříve umříti, leč bych Tě miloval, velice Tě miloval!

(Sv Alfons. Tamtéž.)

Dne 6. Sv. Bedřicha.

Jen z lásky má Kristus Pán přijímán býti, poněvadž se nám pouze z lásky dává.

(Sv. Alfons. Láska k J. K.)

Nic nemůže duše Ježíši Kristu milejšího učiniti, nežli když s náležitou přípravou milého hosta do srdce svého přijímá, neboť se spojuje s Ježíšem Kristem, čehož on si jedině přeje. Pravím *s náležitou přípravou*, nikoli však *hodnou*, neboť kdyby se vyžadovalo přípravy *hodné*, kdo by se toho odvážil, aby šel k stolu Páně? Jen Bůh hoden jest, aby Boha přijal. Myslím onou náležitou přípravou, která přísluší a možná jest bídnému stvoření, slabému potomku Adamovu. Postačí, když kdo přijímá v milosti Boží a má vroucí touhu, aby se v lásce ku Kristu Ježíši vždy více rozmáhal. Nic nám tak velice neprospívá jako sv. přijímání. Kdykoli zavítá k nám Ježíš ve Svátosti oltářní, přináší sebou nevyčerpatelné poklady své milosti a proto může každý, kdo přijímá tělo Páně, zvolati: „Spolu pak s ním přišlo

mi všecko dobré.“ (Kn. moudr. 7, 11.) Sv. Vincenc Fer. praví, že jedno sv. přijímání více duši prospívá, než kdyby se člověk celý týden postil o chlebě a vodě. Především jest sv. přijímání vydatným lékem, který nás zbavuje hříchů všedních a uchovává nás hříchů smrtelných; nad to pak rozněcuje tato Svátost duše nejvíce láskou Boží. Bůh jest láska. Nejsv. Svátost oltářní jest jako uhel, který nás rozohňuje, že jako lvové obeň dýšící od Stolu jeho odstupujeme.

(**Sv. Alfons.** Tamtéž.)

Nábožné vzdechnutí.

Vyjdi jsi mne k sobě přitáhl, Ježíši můj; všecko opouštím, všeho se šikám, s Tebou se spojím a Ty budiž mi nade všecko!

(**Sv. Alfons.** Tamtéž.)

Dne 7. Sv. Tomáše Akvinského.

Jedinou snahou naší má býti, abychom si osvojili pravou lásku ke Kristu Ježíši.

(**Sv. Alfons.** Láska k J. K.)

Vůdcové duchovního života vyličují nám některé známky pravé lásky. Láska jest bázliva, — tato bázeň tím se zabývá, aby Boha nerozhněvala. Jest hrdinná, spoléhajíc na Boha, podniká veliké věci pro čest a slávu jeho. Jest silná, překonává všecky nezřízené žádosti i sebe prudší pokušení. Jest poslušna, rychle se vpravujíc do vůle Boží.

Jest čista, jenom Boha miluje a to proto, že jest vší lásky hoden. Jest horliva, každého by láskou k Bohu rozplamenila. Jest opojna, neboť působí, že duše žije jako u vytržení; jakoby ničeho více neviděla, necítila, žádných smyslů neměla pro vezdejší věci a jen láskou k Bohu se zanáší. Jest spojiva, úzce slučujíc vůli svou s vůlí Boží. Jest prahnoucí, poněvadž ustavičně prahne opustiti tuto zemi a zaletěti do nebeské vlasti, aby se s Bohem spojila a jej tam ze vší síly milovala.

Nikdo však nevyličil lépe známku a povahu lásky jako sv. Pavel, slavný velebitel lásky pravé. V prvém listě ku Korintským v hlavě XIII. praví, že bez lásky člověk ničím není: Kdybych měl všecku víru, že bych hory přenášel, jako sv. Řehoř Divotvorce, lásky pak kdybych neměl, nic mi neprospívá. A bych rozdal na pokrmy chudých všecken statek svůj a vydal tělo své k spálení, lásky pak kdybych neměl, nic mi neprospívá. A po té udává známky pravé lásky a učí, v kterých ctnostech se nám cvičiti jest, které se totiž z lásky rodí: Láska trpěliva jest, nezávidí, nejedná lehkovážně, nenadýmá se, není ctižádostiva, nehledá co jejího jest, nezpouzí se, nemyslí zlého, neraduje se z nepravosti, ale raduje se v pravdě; všecko snáší, všemu věří, všeho se naděje, všeho trpělivě čeká.

(Sv. Alfons. Tamtéž.)

Nábožné vzdechnutí.

O můj nejmilejší Vykupiteli, ne tak trest, který jsem zasloužil, dohání mne, abych oplakával hříchů svých, ale spíše láska Tvá je to.

(Sv. Alfons. Tamtéž.)

Dne 8. **Sv. Jana Božího.**

Láska trpělivá jest.

(Sv. Alfons dle písma sv. Láska ku Kr. Ježíši.)

Všickni lidé musí trpěti, jak hříšníci tak i spravedliví, každý musí svůj kříž nésti. Kdo jej trpělivě nese, spasí duši svou, kdo netrpělivě, ztratí ji. Tytéž útrapy, dí sv. Agustin, jsou některým spásou, jiným záhubou věčnou. Křížem a soužením liší se pleva od pšeničného zrna v Církvi Boží. Kdo se v souženi pokoří a do vůle Boží se odevzdá, je pšeničným zrnem pro nebe, kdo však zpyšní a srdce své zatvrzuje, a proto se Pána Boha spouští, je plevou záhuby věčné. Kdo miluje Pána Boha a trpí, dvojnásobný užitek vezme v království nebeském. Sv. Vincenc z Pauly tvrdíval, že netrpěti v tomto životě, považováno má býti za velkou nemilost, a k tomu přidával, že když nějaký sbor nebo osoba ničeho netrpí, a které každý lichotí, blízka jest své záhubě. Kdo něco trpí pro Pána Boha, jest již dosti odměněn tím, že může pro něho trpěti, jehož miluje, kdyby i žádné jiné milosti neměl. Proto dominval se sv. Jan

Zlatoústý, že sv. Pavel více byl omilostněn jsa v žaláři řetězy přikován, nežli když byl až do třetího nebe povýšen.

Láska činí milujícího milému podobným. Každá rána na těle ukřižovaného Vykupitele mocně nám hlásá a nás učí, jak máme pro něho trpěti. Toť jest věda svatých, ustavičně pro Pána Ježíše trpěti, neboť jen tak staneme se svatými.

O jak velice líbí se Bohu, kdo s pokorou a trpělivostí objímá kříže, které na něho sesýlá. Sv. Ignác z Lojoly pravil, že není dřeva způsobilejšího rozníceti v nás lásku k Pánu Bohu, nad dřevo kříže; t. j. když je v samých souženích milujeme

(**Sv. Alfons.** Tamtéž)

Nábožné vzdechnutí.

Můj Ježíši, ujmi se hříšnika, který chce Tebe milovati a Tobě zcela náležeti!

(**Sv. Alfons.** Tamtéž.)

Dne 9. Sv. Františky.

Láska dobrotiva jest.

(**Sv. Alfons** dle písma sv. Láska ku Kr. Ježíši.)

Po neštěstí poznáváme veškerého člověka. Sv. František Saleský miloval nad míru řád navštívení s velikými obtížemi založený. Mnohdy byl jeho řád již blízek záhuby a všelikého pronásledování bylo mu zakoušeti. Avšak světec nepozbyl přece klidu svého,

úplně jsa odevzdán do vůle Boží, kdyby měl třeba řád zaniknouti, pronášeje mírně tato slova: „Od nedávna, co trpím mnohé úkory a protivenství, oplývám sladkým pokojem, jakého jsem nezakusil; jsouť mi zajisté předtuchou brzkého spojení s Pánem Bohem, po němž jsem všecek roztoužen“.

Přihodí-li se, že jest nám odpovídati tomu, kdo nás sužuje, hleďme odpověděti mírně, laskavě, neboť jemná odpověď krotí hněv. Jedinou odpovědí bývá celý plamen prchlivosti utlumen. Přihodí-li se, že jsme někdy sami klesli, dlužno, abychom i k sobě tichosť zachovali, neboť jinak dosvědčujeme, že nejsme pokornými, nýbrž pyšnými, — pýcha nás ovládá, jakobychom se nechtěli považovati za slabé a bídné tvory, jakými v skutku jsme. Sv. Terezie praví: „Pokora, která znepokojuje, nebývá od Boha, ale od ďábla.“

Klesli-li jsme do nějaké chyby, utíkejme se k Pánu Bohu s pokorou a důvěrou prosíce za odpuštění, jak činívala sv. Kateřina Janovská, řkouc: Pane, to jsou květiny z mé zahrady. Tebe miluji z celého srdce, lituji toho, že jsem Tě rozhněvala. Nechci toho více učiniti, račiž mně svou milostí přispěti.

(Sv. Alfons. Tamtéž.)

Nábožné vzdechnutí.

O blažené vazby, které spojujete duši s Pánem Bohem, upoutejte mne zcela s ním, abych se nikdy více od lásky Boha svého neodloučil. (Sv. Alfons. Tamtéž.)

Dne 10. **40 mučenníků. Makaria.**

Láska nezávidí.

(Sv. Alfons dle písma sv. **Láska ku Kr. Ježíši.)**

Sv. Řehoř udává nám třetí známku lásky a praví, že láska nezávidí, poněvadž nemůže záviděti velmožům vezdejších statků, po nichž sama nebaží, nýbrž jimiž pohrdá. Proto dlužno rozeznávati dvojí žárlivost, jednu nepravou a druhou svatou. Nepravá jest ona, která závidí a se z toho rmoutí, že bližní vezdejšími statky vládne. Svatá žárlivost je ta, která nezávidí, nýbrž mnohem spíše útrpnost má s těmi světáky, že požívají cti a vezdejších statků. Nehledá a nebaží po ničem než po Pánu Bohu, a ničím více se nezanáší na tomto světě, než aby co možná nejvíce milovala a proto s jakousi svatou řevnivostí závidí těm, kdož jej více milují, než ona sama, sobě přejíc v lásce k Pánu Bohu i Serafiny překonati. Prorok Haggeus praví, že kdo pracuje za jiným účelem než aby se Bohu zalíbil, vrhá mzdu svou do děravého váčku a otevra jej ničeho nenalézá. Kdo koná dílo jen pro slávu Boží nebývá pomaten i když dílo na zlé vyšlo, neboť docílil účelu svého, zalíbil se Bohu. Jsouť některé známky, po kterých poznati lze, zdali kdo v duchovní službě jediné pro Pána Boha pracuje.

1. Je-li pokojné mysli i tenkrát, když se dílo nezdařilo, poněvadž chce, co Bůh chce.

2. Raduje-li se stejně z dobrého, které jiní působí, jako ze svého vlastního.

3. Nežádá-li žádného zaměstnání více než druhého, nýbrž v tom sobě libuje, které mu představení uloží. Nevyhledává-li po vykonaném díle ani uznání ani pochvaly a proto nermoutí se, je-li posuzován a tupen, jsa jediné spokojen, že se Pánu Bohu zalíbil, a odmítaje všecku chválu jako sv. Jan z Avily: „Odstup ode mne, přišla jsi pozdě, jáť již dílo své Bohu zasvětil.“

(**Sv. Alfons.** Tamtéž.)

Nábožné vzdechnutí.

Životem mým budu vezdy Tebe milovati, Ježíšku můj!

(**Sv. Alfons.** Tamtéž.)

Dne 11. Sv. Konstantina, sv. Rosiny.

Láska nejedná lehkovážně.

(**Sv. Alfons.** Láska k Jež. Kr.)

Kdo miluje Ježíše Krista, utíká vlažnosti a miluje dokonalosť, ku kterěž tyto prostředky vedou: 1. *Touha po dokonalosti.* 2. *Odvaha k ní.* 3. *Rozjímání.* 4. *Sv. přijímání.* 5. *Modlitba.*

Prvým prostředkem jest žádosť po dokonalosti. Svaté žádosti jsou křídla, na kterých se nad světem povznášíme, neboť jak sv. Vavřinec Justiniani dokládá, dodává nám svatá touha síly, abychom pokračovali a zmírňuje obtíže na této cestě. Sv. Augustin praví: „Kdo nepo-

kračuje ku předu, zpět se pohybuje.“ Kdo sobě nečiní násilí, aby ku předu kračel, vždy zůstane pozadu a hlouběji svržen bude pokaženou přirozeností. Bůh chce, aby všickni byli svatými, a sice každý ve svém stavu a povolání; řeholník jakožto řeholník, světský člověk jako člověk ve světě žijící, kněz jako kněz, manžel jako manžel, kupec jako kupec, vojín jako vojín; a podobně to platí i o jiném stavu. Dodávejme sobě tedy hrdinné mysli, neboť dobrý jest Hospodin každé duši, která Ho hledá. Hříšník má sobě pomysliti, ničeho nemohu, ničeho nezasluhuji leč pekla. Avšak jest mi činiti s Bohem, neskonalou dobrotou, jenž každého vyslyší, kdož jej o milost prosí. Jelikož mne ale chce míti svatým a milost svou mi nabízí, proto dobře mohu se státi svatým, ne sice z vlastní síly, ale s pomocí Boží, kteráž mne posilňuje. „Všecko mohu skrze toho, kterýž mne posilňuje.“

(**Sv. Alfons.** Tamtéž.)

Nábožné vzdechnutí.

Já ničehož nemohu, Ježíši můj, ale Ty můžeš vše a vim, že chceš, abych se svatým stal a proto i já tomu chci.

(**Sv. Alfons.** Tamtéž.)

Dne 12. Sv. Řehoře Vel.

Sluší nám nejen po dokonalosti toužiti, ale také uchopiti se všech prostředků k dokonalosti vedoucích.

(**Sv. Alfons.** Láska k J. K.)

Kdo chce býti svatým, má se o to starati, aby aspoň každodenně nějaký pokrok v dokonalosti učinil. Jakmile se kdo opravdově vydá na cestu dokonalosti, již v sobě znamená touhu ustavičně v ní pokračovati, a čím více se vzmáhá v dokonalosti, tím více vzmáhá se i touha, a jsa každodenně novým světlem osvícen seznává, že ještě nemá žádné ctnosti, že ničeho dobrého nevykonal a jestli že kdy co dobrého vykonal, vždy se mu to zdá býti nedokonalé a tudíž toho málo sobě váží. Z toho jde, že pak nestále o to pracuje, aby dosáhl dokonalosti, aniž v tom umdlévá.

Třeba jest nám hned do díla se dáti, a na zejtří s ním neodkládati. Kdo ví, budeme-li míti později kdy, abychom je ve skutek uvedli. Proto čteme v Písmě svatém: „Cožkoli může učiniti ruka tvá, příčinlivě dělej: nebo ani díla, ani rozumnosti, ani moudrosti, ani umění nebude na onom světě, kamž ty pospícháš“ (Kazatel 9, 10), to jest na onom světě není kdy působiti, ani příležitosti shromažďovati, ani moudrosti dobře činiti, ani umění ani zkušenosti dobře raditi, neboť po smrti, co nadešlo, nadešlo. Proto každodenně máme se pevně na tom ustanoviti, Pánu Bohu docela se věnovati. Nedbejme toho, co druzí činí. Málo jest těch, kdož se opravdu posvěcují.

(**Sv. Alfons.** Tamtéž.)

Náboženské vzdechnutí.

O Bože můj, jak jest to všecko málo, co pro Ježíše konáme, který za nás svou krev i svůj život obětoval.

(Sv. Alfons. Tamtéž.)

Dne 13. **Sv. Rosiny panny.**

Třetí prostředek, který nám k svatosti dopomáhá, jest vniterná modlitba.

(Sv. Alfons. Láska k J. K.)

Jan Gerson píše, že kdo nerozjímá o věčných pravdách, nemůže leč nějakým divem žíti jako pravý křesťan, a to sice za tou příčinou, že bez rozjímání pozbýváme světla a chodíme v temnostech. Pravd svaté víry nepoznáváme očima smyslnýma, nýbrž očima duchovníma, rozjímáme-li o nich. Kdo modlitby zanedbává, zanedbává milovati Ježíše Krista. Proto ďábel tolik se namáhá, aby duše od modlitby odvrátil, dobře věda, že duši, která trvanlivě modlitbě se oddává, do svých tenat nevežene. Nemáme však k modlitbě s tím úmyslem přistupovati, abychom nějaké sladkosti lásky Boží zakusili; kdo to za tím účelem činí, mařÍ času a nabývá malého užitku. Proto jen máme se modliti, abychom se zalibili Bohu, poznali Jeho vůli a s pomocí Jeho ji také konali. Kdo rád rozjímá, také rád na Boha myslí. „Pravý milovník," praví sv. Terezie, „vždy sobě vzpomíná na toho, koho miluje." Z toho jde pak, že osoby,

které rády se modlí, vždy o Pánu Bohu mluví, dobře vědouce, jak velice se to Pánu Bohu líbí; kdo jej miluje, také rád o něm mluví, a tím způsobem rozněcuje také v jiných plamen lásky Boží.

(Sv. Alfons. Tamtéž)

Nábožné vzdechnutí.

Rány Ukřižovaného, vy jste ohnivými šípy, které rání i srdce kamenná.

(Sv. Alfons. Tamtéž.)

Dne 14. Sv. Matildy.

Kdo miluje Ježíše Krista, nenadýmá se svými dobrými vlastnostmi, nýbrž se pokořuje a jest rád, že jej druzi pokořují.

(Sv. Alfons. Láska k J. K.)

Pyšný podobá se míči větrem nadutému, který se zdá sice býti velikého objemu, avšak všecka jeho velikost záleží jen v jisté částce vzduchu, který ihned unikne, jakmile míč nějakým otvorem jest porušen. Kdo miluje Pána Boha, jest opravdu pokorným a nenadýmá se pro své dobré vlastnosti, poznávaje, že všecko dobré jest od Pána Boha, že sám ze sebe nemá ničeho leč nicotu a hřích, a protož uznává milosti, které mu Bůh udělil.

Aby se budova v dobrém stavu zachovala, jest jí dvou věcí třeba, totiž pevného základu a střechy. Základem naší svatosti

budiž *pokora*, kterou poznáváme, že nic nejsme a ničeho nemůžeme, *střechou* budiž nám ochrana Boží, na niž jedině spoléháme. Čím více nás Bůh milosti svou obdařuje, tím více jest nám se pokořiti. „Snášeti potupu a pohanu," dí sv. František Saleský, „jest zkušební kámen pokory a pravé ctnosti." A jak by duše, která miluje Ježíše, a vidí, jak jest políčkován, v tváři uplván, jak trpí ve svém umučení, jak by nemilovala též útrap? K tomu konci chtěl Vykupitel, aby na oltářích zobrazen byl ne jako Oslavený, ale jako Ukřižovaný, abychom ustavičně před očima měli jeho potupení, ze kteréhož pohledu svatí a světice Boží radostí oplývali, když i na světě bývali opovrženi.

(**Sv. Alfons.** Tamtéž.)

Nábožné vzdechnutí.

Ovtělený Synu Boží, osvoboď mne od pýchy a dej, abych se také Tvé svaté pokory účastným stal!

(**Sv Alfons.** Tamtéž.)

Dne 15. Sv. Longina.

Kdo miluje Ježíše Krista, nežádá ničeho, leč Ježíše Krista.

(**Sv. Alfons.** Láska k J. K.)

Láska není ctižádostiva. Kdo miluje Pána Boha, nežádá si toho, aby jej lidé ctili a milovali; jediné po tom touží, aby se Bohu zalíbil, jenž jest jedinou láskou jeho. Svatý

Hilarius praví: „Všecka čest světská jest zaměstnání ďáblovo.“ A vskutku jest tomu tak; neboť ďábel pracuje pro peklo, jakmile vznikne v duši lidské touha po cti a slávě, poněvadž duše pozbývá pokory a ubíhá v nebezpečenství, že se do každého zla vrhne.

Sv. Teresie praví: „Kde bývá mnoho ctižádosti, tam nebývá nikdy mnoho ducha.“ Mnozí vedou duchovní život, ale jsou při tom modláři své vlastní cti. Na odiv staví mnohé ctnosti, ale přejí si, aby každý chování jejich vychvaloval, a nechválí-li jich někdo, chválí se sami. Chtějí býti lepšími než druzí a dotkne-li se někdo jejich cti, již jsou nepokojnými, zanedbávají sv. přijímání i jiných obvyklých pobožností a nedají pokoje, dokud se jim nezdá, že by ztracené cti opět nabyli. Tak sobě ale nevedou, kdo opravdu Pána Boha milují. Ti nejen že si ve cti nelibují, že se každého chvalného slova chrání, nýbrž rmoutí se z toho, že je druzí chválí, a radují se, když jiní o nich špatně smýšlejí a si jich neváží.

(**Sv. Alfons.** Tamtéž.)

Nábožné vzdechnutí.

O Ježíši, uděl mi pravou ctižádost, Tobě se zalíbiti a učiň, abych na tvory i na sebe sám zapomínal.

(**Sv. Alfons.** Tamtéž.)

Dne 16. **Sv. Patricia.**

Láska nehledá, což jejího jest. Kdo miluje Ježíše Krista, odluč se ode všeho stvoření.

(**Sv. Alfons.** Láska k J. K.)

Kdo chce milovati Ježíše Krista z celého srdce svého, musí srdce své ode všeho odloučiti, co není Bohem, nýbrž samoláskou, to jest, nesmí hledati sebe sama, nýbrž jen toho, co se Bohu líbí. Toť jest ono přikázaní, které nám Bůh ukládá slovy: „Milovati budeš Pána Boha svého z celého srdce svého.“ Abychom Pána Boha milovali z celého srdce, k tomu jest třeba dvou věcí: předně zapuditi z něho každou smyslnou žádost a za druhé naplniti je svatou láskou. Protož nemůže ono srdce, ve kterém smyslná žádost přebývá, zcela Pánu náležeti.

Sv. Filip Nerejský říkával, že jakou láskou lneme k nějakému stvoření, že o tutéž lásku Pána Boha olupujeme. Jakž tedy lze srdce od každé lásky smyslné očistiti? Když se umrtvujeme a od světských věcí odlučujeme. Mnozí bědují nad tím, že Pána Boha hledají a přece nenalezají. Ať slyší výrok sv. Teresie: „Odluč srdce své ode tvorů a hledej Pána Boha, pak Ho jistě nalezneš.“ Mnozí milují Pána Boha, avšak při tom chovají v srdci také lásku k bohatství, k světským hodnostem, k marnivosti, aby byli považováni za vznešené, za moudřejší, nežli ostatní. Tací oddávají se sice modlitbě, chodí

k stolu Páně, ale že v sobě chovají srdce, které jest plno světských žádostí, málo jim všecko prospívá.

(Sv. Alfons. Tamtéž.)

Nábožné vzdechnutí.

Duše má, o Ježíši můj, všecka láskou k Tobě jest jata, po Tobě vzdychá Nechci již sobě samému žíti

(Sv. Alfons. Tamtéž.)

Dne 17. Sv. Gertrudy.

Srdce čisté stvoř ve mně, Bože (Žalm 50, 12), jinak nebude Tobě nikdy zcela náležeti.

(Sv Alfons. Láska k J K.)

Sv. Gertruda prosila kdysi Pána Boha, aby jí oznámil svou svatou vůli, čeho od ní žádá, načež Pán odpověděl: „Jiného od tebe nežádám, než srdce tvorů prázdné.“ Sluší tudíž s opravdovou a rozhodnou myslí k Pánu Bohu takto mluviti: „O Pane, Ty mi budiž nade všecko, nad zdraví, bohatství, důstojnost, čest a chválu, nad vědomosti, útěchu, přání a žádosti mé, i také nad Tvé milosti, i nad dary, které bych od Tebe obdržeti mohl. Slovem, Tobě dávám přednost především, co Ty nejsi, o Bože! I kdybys mi sebe vzácnějšího daru udělil, Bože můj, mimo Tebe nic mne neuspokojí. Tebe sama žádám a ničeho jiného více.“ Do srdce všech pozemských náklonností prázdného ihned vlévá

se láska Boží a naplňuje je. Sv. Teresie říkávala: „Odstraň zlé příležitosti a rychle povznese se duše k milování Pána Boha. A v skutku, poněvadž duše nemůže žíti, aby nemilovala, buďto musí milovati Stvořitele anebo tvory; nemiluje-li tvorů, zajisté bude milovati Stvořitele. Jestiť srdce celé příliš nedostatečno, aby milovalo dokonale toho Boha milostného a neskonalé lásky nejhodnějšího. A my bychom chtěli ještě toho srdce rozdělovati mezi tvory a Pána Boha?

(Sv. Alfons. Tamtéž.)

Nábožné vzdechnutí.

Jsem nad míru povinován, jen Tebe milovati, Ježíši můj! Nechci již déle vzdorovati, kdy vábíš mne a zveš, abych Tě miloval.

(Sv. Alfons. Tamtéž.)

Dne 18. **Sv. Edvarda. Sv. Anastasie. Bl. Jana Sarkandra.**

Kdo chce Pánu Bohu zcela náležeti, ať pohrdá vší světskou ctí a slávou.

(Sv. Alfons. Láska k J. K.)

Jak mnozí vzdalují se Boha pro světskou čest a ubíhají v záhubu. Slyší-li na př. mluviti o svých chybách, čeho všeho nepodnikají, aby se ospravedlnili a každého přesvědčili, že je to vše samá lež a pomluva?

Vykonají-li co dobrého, přejí sobě, aby to všude známo bylo, každý aby o tom věděl a je za to chválil. Tak sobě ale svatí nevedou; ti sobě přejí, aby je každý považoval za bídníky, za které sami sebe považují; kdežto vykonají-li nějaké dobro, přejí si, aby to jen Pánu Bohu povědomo bylo, jemužto samému se zalíbiti hledí, a proto velice milují život v zátiší a skrytý, pamětlivi jsouce slov Kristových: „Ale ty, kdož almužnu dáváš, nevěz levice tvá, co činí pravice tvá. — Ale ty, když se modlíš, vejdi do pokojíka svého, a zavra dvéře, modli se Otci svému skrytě. (Mat. 6, 3. a 6.)“ Slovem, kdo opravdu Ježíše Krista miluje, ztrácí přichylnosť ku všem statkům pozemským a hledí se všeho sprostiti, aby jen s Ježíšem spojen byl. Mějmež tedy předem na zřeteli, abychom ze srdce každou náklonnosť vypudili, která se k Bohu nenese. Chraňmež se všeho, čím bychom Pána Boha hněvali, a čiňme to, čím bychom se mu zalíbili. Přijímejmež všecko z rukou Božích, buď si trpké a nepříjemné. Ve všem přednosť vůli Boží dávejme a své vůle nedbejme.

(Sv. Alfons. Tamtéž.)

Náboženské vzdechnutí.

Všechci již sobě samému žíti, Ježíši můj; duše má všecka jest jata láskou k Tobě, po Tobě vzdychá.

(Sv. Alfons. Tamtéž.)

Dne 19. **Sv. Josefa, pěstouna Páně.**

Kdo chce prospívati čistou láskou, tomu jest nutno, aby ve všem vůli svou vůli Boží podroboval.

(**Sv. Alfons.** Láska k J: K.)

Nevnější skutkové jsou ovocem lásky ku Kristu Ježíši, ale pravá láska záleží v tom, abychom ve všem shodovali se s vůlí Boží, a tudíž sebe samy zapírali, a vždy volili to, co se nejvíce Pánu Bohu líbí, a to jedině proto, že toho zasluhuje. Mnozí chtějí sloužiti Pánu Bohu, ale jen v jistém úřadě neb povolání, na jistém místě a s jistými společníky, v jistých poměrech; jinak se vší práce vzdávají anebo neradi ji konají; lidé toho zrna nejsou volného ducha, nýbrž jsou otroci své samolásky a proto málo zásluh nabývají za své namáhání, žijí vždy nespokojeně a že jsou přichylni k své vlastní vůli, těžce snášejí jho Ježíše Krista. Praví milovníci Ježíše Krista milují jenom to, co se Ježíši Kristu líbí a jedině, že se mu to líbí, a sice kdy a kde chce, v takovém způsobu, jak si toho přeje; buďto že chce, aby v čestném úřadě byli zaměstnáni, anebo aby konali nízké služby, buďto aby ve světě vedli činný nebo skrytý a opovržený život. To s sebou nese pravá láska k Ježíši Kristu a toho máme se domáhati, abychom potlačovali všecky nezřízené útoky své samolásky, která sobě přeje, aby zaměstnána byla hlučnými a slavnými pracemi, a které jsou po její

chuti. Ale než, co by nám prospělo, bychom byli na světě váženějšími, bohatšími a vznešenějšími vůči vůli Boží? Blahoslavený Jindřich Suso říkával: „Raději budu červíčkem na zemi dle vůle Boží, než serafem na nebi dle vůle své!“

(Sv. Alfons. Tamtéž.)

Nábožné vzdechnutí.

Svatý Josefe, slavný patriarcho, tebe volím po Panně Marii za svého zvláštního patrona a ochránce.

(Sv. Alfons. Sv. jméno Josef.)

Dne 20. Sv. Joachyma.

Nejlepší jistotou, že se Pánu Bohu líbíme, jest, když s pokojnou myslí kříže objímáme, které nám Bůh sesílá.

(Sv. Alfons. Láska k Ježíši Kristu.)

Po tom se poznává, kdo opravdu miluje Ježíše, kdo rád trpí a s radostí snáší věci nepříjemné, příčící se naší samolásce. „Kdo není odhodlán,“ praví Tomáš Kempenský, „pro svého milého všecko trpěti, a ve všem jeho vůli konati, není hoden nazván býti milovníkem.“ Proti tomu podotýká Alvarez, že, kdo se pokojnou myslí do vůle Boží v křížích vpravuje a odevzdává, že letmo k Pánu Bohu se ubírá. A sv. Teresie píše: „Zda-li může býti většího štěstí nad vědomí, že se Pánu Bohu líbíme?“ A já dokládám, že nemůžeme býti více ujištěni, že

se Pánu Bohu líbíme, leč kdy s pokojnou myslí kříže, které nám Pán Bůh sesýlá, objímáme.“ Pánu Bohu sice se líbí, vzdáváme-li mu díky za dobrodiní, kterými nás obmyslil na tomto světě, ale Jan Avila praví, že jeden dík Pánu Bohu v neštěstí větší cenu má, než tisíc jiných v štěstí.

Dlužno však připamatovati, že nemáme pouze klidnou myslí přijímati protivné věci, které Pán Bůh přímo na nás sesýlá, jako jsou nemoci, malé schopnosti, rozličné ztráty a škody, ale i ty, které sice od Pána Boha pocházejí, ale přímo od lidí jsou, jako: pronásledování, krádeže, bezpráví atd. protože i ty Bůh na nás sesýlá. Proto říkávala sv. Magdalena z Pazzis, aby všecky naše modlitby k tomu konci směřovaly, by nám Bůh udělil milost, plniti ve všem svatou Jeho vůli.

(Sv. Alfons. Tamtéž.)

Nábožné vzdechnutí.

O nejlaskavější srdce mého božského Spasitele, přijmiž za oběť vůli mou, kterou Ti dnes všecku zasvěcuji.

(Sv. Alfons. Tamtéž.)

Dne 21. Sv. Benedikta.

Kdo miluje Ježíše Krista, všeho se od něj naděje.

(Sv. Alfons. Láska k J. K.)

Jisto jest, že naděje v božskou dobrotu v nás lásku ku Kristu Ježíši rozmáhá. Sv.

Tomáš Akvinský píše, že jakmile od někoho dar nějaký doufáme a očekáváme, že jej již také milujeme. Čím více v Pána Boha doufáme, tím více prospíváme v lásce k němu. „Cestou přikázaní Tvých poběhnu, když rozšíříš srdce mé.“ (Žalm 118, 32.) Orlice zalétá až k slunci, podobně i duše posílněna důvěrou, vznáší se nad touto zemí až k výšinám nebeským a láskou s Pánem Bohem nás spojuje. A jako synům přináleží, aby bydleli v domě otce svého a dědicům, aby měli nějaké dědictví, tak i láska rozmáhá v nás naději v království Boží, a tudíž i duše milující Pána Boha stále vzdychají: Přijď království Tvé!“ Mimo to miluje Pán Bůh toho, kdo jej miluje, „Já miluji ty, kteříž milují mne,“ (Přísl. 8, 17.) a milostmi obdařuje toho, kdo jej z lásky hledá. „Láska,“ praví sv. Augustin, „jest takořka zlatou páskou, která srdce milujícího a milovaného k sobě zcela víže a spojuje.“ Že však toto spojení z dáli státi se nemůže, přeje sobě milující, aby měl předmět své lásky vždy ve své přítomnosti. Pokud duše, která miluje Ježíše Krista na této zemi trvá, nemůže jinak, leč toužiti, aby brzy v nebi s Ním se spojila.

(Sv. Alfons. Tamtéž.)

Nábožné vzdechnutí.

Vím, o Ježíši můj, že mne chceš spasiti, abych Tě miloval po celou věčnost v království Tvé lásky!

(Sv. Alfons. Tamtéž.)

Dne 22. **Sv. Oktaviana.**

Každé bohatství, dobro a blaženosť Pana Boha náleží také duši blahoslavené, která ho miluje.

(**Sv. Alfons.** Láska k J. K.)

Kdo touží, aby na Pána Boha tváří v tvář patřil, nikoliv sice tak pro svou vlastní blaženosť, jako spíše pro radosť, kterou tím Pánu Bohu způsobí, toho láska jest čistá a dokonalá. Blaženosť, kterou nebešťané v lásce k Pánu Bohu pocitují, není jinak na újmu čistotě lásky; taková radosť je nerozlučna od lásky. Blahoslavenci pak nejhlavněji a nejvíce sobě líbují v lásce, kterou chovají k Pánu Bohu, nežli v oné radosti, kterou z lásky pocitují. Mnohý řekne: Ale toužiti po odměně, to jest láska sobecká, a nikoli láska pravého přátelství. Dlužno však rozeznávati mezi odměnou časnou, kterou nám činí lidé, a odměnou, kterou Pán Bůh přislibuje tomu kdož jej miluje, v nebi radosti věčné. Odměny, kterými nás lidé obdařují, jsou rozličné dle osob, poněvadž lidé odměňujíce jiné, nedávají sebe samy, nýbrž pouze své dary; avšak nejhlavnější odměna, kterou Pán Bůh blahoslavenýmu uděluje, jest, že jim sebe sama dává: „Já sám jsem odplata tvá velmi veliká“ (I. kn. Mojž. 15, 1.). Tudíž jest jedno a totéž toužiti po nebi jako toužiti po Pánu Bohu, jenž jest naším posledním cílem.

(**Sv. Alfons.** Tamtéž.)

Náboženské vzdechnutí.

Bože můj, Stvořiteli a Vykupiteli, Tys mne pro nebe stvořil! Vytrhls mne ze záhuby věčné, abys mne uvedl do nebe! O kéž jsem Tebe nikdy nerozhněval, kéž jsem Tebe raději vždy miloval!

(Sv. Alfons. Tamtéž.)

Dne 23 **Sv. Oty.**

Kdo miluje Ježíše Krista láskou silnou a vřelou, miluje jej také v každém pokušení.

(Sv. Alfons. Láska k Ježíši Kristu.)

Utrpení, která nejvíce duše Pána Boha milující na tomto světě trápí a stíhají, nebývají chudoba a pronásledování, ale pokušení duchovní. Jakmile se duše raduje z milostné přítomnosti Páně, těší ji všecky ústrky a urážky lidské, místo aby ji trápily. Ale býti v pokušení, ztratiti milost Boží anebo v opuštěnosti své se báti, že ji už ztratila, toť jsou duši Ježíše milující muka nejstrašlivější. Avšak též láska ji opět sílí, aby trpělivě snášela a na cestě dokonalosti prospívala. Pamatovati sluší, že všecka pokušení, která nás k zlému lákají, nikdy nejsou od Pána Boha, nýbrž buďto od ďábla aneb naší zlé žádostivosti: „Pán Bůh nemůže k zlému pokoušen býti, a sám žádného nepokouší.“ (Jak. 1, 13.) Nicméně Pán Bůh dopouští mnohdy právě na své nejmilejší duše velmi prudká pokušení, a to sice proto, aby jimi poznali slabost, a jak

velice je jim potřeba božské pomoci, aby neklesly. Kdykoli Pán duši vnitřními útěchami navštěvuje, domnívá se, že jest způsobilá, aby všem útokům ďáblovým odolala, a vše ke cti a slávě Boží podnikla. Ale jakmile bývá prudce pokoušena a vidí, že jest nad propastí a na blízku svého pádu, poznává lépe křehkost a že není s to, aby odolala, kdyby jí Pán Bůh ku pomoci nepřispěl. Ale jakmile Pán dopouští, že na nás pokušení doléhají, nedejme se zlými myšlénkami pobouřiti, netratme mysli, ale doufejme v Ježíše Krista, by nám ku pomoci přispěl. A on zajisté nám síly udělí, že jim odoláme. Sv. Augustin praví: „Vrhni se v náruč Boží a neboj se! On od tebe neodstoupí tak, abys klesl!“ (Sv. Alfons. Tamtéž.)

Nábožné vzdechnutí.

Ó můj Ježíši, nedej, abych se od Tebe odloučil! Ustanovuji se na tom, že Tě vždy za setrvanlivost budu prositi, zvláště kdykoli budu pokoušen, abych Tě hněval.

(Sv. Alfons. Tamtéž.)

Dne 24. Sv. Gabriele.

Kdo miluje Ježíše láskou silnou a vřelou, miluje jej i ve všech opuštěnostech.

(Sv. Alfons. Láska k Jež. Kr.)

Kdykoli Pán Bůh duši ku své dokonalé lásce chce přitáhnouti, hledí ji především zbaviti vší příchylnosti k tvorům.

Aby duše láskou k duchovním věcem přilnula, dává jí z počátku mnohých útěch okoušeti s hojnými slzami a sladkostí, že duše sama ponenáhlu odlučuje se od smyslných rozkoší, ano hledí se mrtviti kajícími skutky, postem a jinou kázní. Okoušejíc ale sladkostí duchovních přichyluje se duše k Pánu s nedokonalostí a mýlí se, domnívajíc se, že čím více útěchy zakouší v pobožnosti, tím více že Pána Boha miluje. Z toho pak vyplývá, že kdykoliv duše z těchto cvičení bývá vyrušena mnohými pracemi, které jí poslušnost, láska nebo povolání její káže, znepokojuje se a rmoutí. V tom právě spočívá bída naší křehkosti lidské, že hledíme vyhověti ve všem své samolásce. Nenalézáme-li v duchovních cvičbách oné sladké útěchy, pak jich zanedbáváme nebo docela ochabujeme, až se konečně všeho vzdáme. Ale buďmež přesvědčeni, že láska k Pánu Bohu a dokonalost nespočívá v tom, abychom se bavili a kochali v těchto sladkých útěchách, nýbrž abychom přemáhali svou samolásku a vůli Boží plnili. Sv. František Saleský psal svaté Johaně ze Chantalu: „Vy musíte sloužiti Bohu jenom pro lásku Jeho vůle, beze vší útěchy, ponořena jsouc v moři úzkostí. Tímto způsobem počínají sobě svatí a světice Boží.“

Ano, svatí jsou ty vyvolené kameny, které, jak církev sv. zpívá, dlátem otesávány bývají, to jest: pokušením, strachem, úzkostmi, temnostmi a jinými vnitřními a zevnějšími

nukami, a tím se uzpůsobují, aby byli postaveni na trůnech království Božího

(**Sv. Alfons.** Tamtéž.)

Nábožné vzdechnutí.

O Ježíši, lásko má! Já nezasluhuji Tvých útěch a sladkostí, zachovej je raději duším nevinným, mně ale uděl jen té milosti, bych Tě vždy miloval a Tvou svatou vůli plnil.

(**Sv. Alfons.** Tamtéž.)

Dne 25. Zvěstování Panny Marie.

Maria Panna jsouc v lásce k Bohu ohněm jasně planoucím roznécuje všecky, kdož ji miluji, aby se jí podobnými stali.

(**Sv. Alfons.** Chvály marianské.)

Čím pokornější a čistší srdce, tím lépe daří se v něm láska Boží, a poněvadž není mezi smrtelníky, kdo by postihl hluboké pokory a zářivé čistoty nejsvětější Bohorodičky, soudíme právem, že také nikdo dosud Boha tolik nemiloval, jako právě ona. Nejlépe osvědčí se upřímné smýšlení člověka ve škole kříže. Utrpení jsou zkušebním kamenem lásky. A jak vedla si Maria vůči Bohu při nesčetných protivenstvích, v úzkosti a bídě svého života? Pomněmež bolesti její, když mateřské srdce v chrámě krutě bylo raněno slovy Simeonovými: „A tvou vlastní duši pronikne meč.“ Pomněmež úzkosti, když anděl Josefovi zjevil že vrahové vysláni jsou, aby

usmrtili synáčka, a poručil prchnouti do Egypta. Pomněmež hrozné trýzně, když po tři dny hledala milované dítě své; když později viděla, jak nevinný syn její jako zločinec byl polapen, spoután, trním korunován; když posmívali se mu žoldnéři a když přetěžký kříž vložili na zraněná bedra jeho. Pomněmež bolestného meče, kterýž probodl její srdce při pohledu na lásku její, na milovaného syna, jak opuštěn, v nevýslovných mukách a za posměchu lidu vznešenou duši svoji vypustil a což činila svatá Panna ve všech těchto utrpeních? Reptala snad proti Bohu? Zlořečila-li vrahům synovým? Ustala-li v lásce k Bohu? Nikdy! Vímeť, že právě naopak, že láska její v tomto ohni utrpení jen ještě mohutněji zplanula. Sv. Tomáš z Villanovy dí, že keř, který před zraky Mojžíšovými hořel, ale neshořel, Marii Pannu zobrazoval, a sv. Bernard praví, že svatý Jan ve zjevení svém Marii Pannu viděl sluncem oděnu proto, že Maria láskou svou tak úzce byla s Bohem spojena, jak nelze ani, by úžeji se stalo pouhému stvoření.

(Sv. Alfons. Tamtéž.)

Nábožné vzdechnutí.

O Královno lásky! Tys prosila Syna svého za snoubence, kteří neměli vína, o pro i za nás, kterým nedostává se lásky, kteř nemilujeme Pána, jak v dobrotě své zaslu huje! O rci k němu: „Nemají lásky“ a nadělí nám ji. (Sv. Alfons. Tamtéž.)

Dne 26. **Sv. Haštala.**

Bůh hoden jest naší lásky, naší celé lásky.
(**Sv. Alfons.** Bůh lásky nejhodnější.)

Bůh jest *hojnost všech milostí*, statků, dokonalostí. Bůh jest nekonečný, věčný, nezměrný nezměnitelný. Bůh jest všemohoucí, jest vševědoucí, nejvýšmoudrý a spravedlivý. Bůh jest milosrdný, Bůh jest svatý, Bůh jest nejkrásnější, spanilý, přebohatý, Bůh všecko jest.

Bůh jest *nekonečný*. Dává všem a nepřijímá od nikoho. Vše, cokoli máme, od Boha máme, ale Bůh ničeho nemá od nás.

Bůh jest *věčný*. Byl vždy a bude vždy. Bůh neměl začátku a nebude míti konce. Bůh jest nezměrný a všude přítomen. Bůh jest nezměnitelný. Bůh jest všemohoucí a moc lidská omdlévá před mocí Hospodinovou. Bůh jest vševědoucí a veliká věda lidská nevědomostí jest před tváří Jeho. Bůh jest moudrý a vedle Boha pošetilosti jest moudrost tvorů Jeho. Bůh jest spravedlivý a vedle spravedlnosti Jeho plna vad jest spravedlnost lidská. Bůh jest milosrdný a nedokonalo jest vedle Něho veliké milosrdenství tvorstva.

Bůh jest *svatý a sebe hrdinější* svatost tvorů Jeho nepatrna jest proti Němu.

Bůh jest *krása sama*, krása nejušlechtilejší! Bůh jest spanilý. Bůh jest bohat. Bůh jest všecko. Veliký tvor i nejspanilejší, nejvzne-

šenější i nejlíbeznější — ano všelicí tvorové vespolek — nejsou ničím vedle Hospodina!

Hoden jest lásky a to jaké lásky! Všickni andělé i svati obyvatelé ráje jediným se zaměstnávají, a jediným se zaměstnávati budou po celou věčnost: milovati budou Boha! — A v lásce této k Bohu záleží i celá jejich věčná blaženost.

(Sv. Alfons. Tamtéž.)

Nábožné vzdechnutí.

O nepoznaný Bože! O Bože, jehož mnozí nemilují! O ubohá, pošetilá duše, neznající lásky k Tobě!

(Sv. Alfons. Láska k Jež. Kr.)

Dne 27. Sv. Ruperta.

A nám bylo by možná nemilovati Boha? Jak asi milovali Jej svatí?

(Sv. Alfons. Bůh lásky nejhodnější.)

Jak velice jest Bůh lásky hoden, že sám sebe nezměrně milovati musí; právě tato nutná, sladká láska Boží ku vlastní Jeho bytosti jest korunou blaženosti Jeho a štěstí.

A nám bylo by možná nemilovati Ho? Jak asi milovali Ho svatí? Sv. František Xaver nemoha odolati výlevům lásky k Bohu v srdci svém, rozhalil oděv a v prach se vrhl na tvář svou. Sv. Stanislav Kostka mokrým

šatem chladil obnaženou hruď, aby umírnil žár milujícího srdce.

Sv. Filip Nerijský cítil, jak šíří se mu srdce při pomýšlení na lásku Boží.

Sv. František Saleský říkával, že kdyby jediné žilky v srdci nalezl neproniknuté cele láskou Boží, bez rozmýšlení by ji vytrhl a daleko od sebe odhodil.

Sv. Kateřina Senenská, sv. Terezie, sv. Magdalena z Pazzis a jiné zbožné duše bývaly často u vytržení mocným působením lásky Boží. Sv. Magdaleně Pazzis nebylo dosti na tom, že sama žárem lásky k Bohu plála, a tu nezřídka spěchala chodbami klášterními volajíc hlasitě: „Láska nenalezá lásky! Ach, láska sama není milována!“ A my — zdaž není nám ji milovati? Víte-liž, proč nemilujeme Boha? Proto, že tak málo Jej známe!

Svatí, kteří lépe Jej znali, milovali Jej nade všecko. Přičiňme se tudíž poznati Jej.

Rozjímejme o božských Jeho vlastnostech a dokonalostech.

(Sv. Alfons. Tamtéž.)

Nábožné vzdechnutí.

Nejsem hoden, Bože věčný, nejsem hoden Tě milovati; přece však popřej mi, bych Tě miloval!

(Sv. Alfons. Tamtéž.)

Dne 28. Sv. Guntrama.

Bídní jsme tvorové a Bůh přeje si lásky naší!
(Sv. **Alfons.** Bůh lásky nejhodnější.)

Zdali právě ve přání Božím, abychom Jej milovali, nejeví se již neskončená, převeliká Jeho dobrota k nám? Bídní jsme tvorové a Bůh přeje si lásky naší! Ano činí nám ji i sladkým zákonem!

Když s výšin hory Sinajské Mojžíšovi desku zákona podával, znělo prvé slovo vůle jeho:

„Milovati budeš Pána Boha svého z celého srdce svého a ze vší duše své a ze vší mysli své.“ —

I kázal, aby slova tato nejprve uložil v srdci svém, — i aby sděloval je pečlivě dítkám svým.

Milujme Jej tedy, neboť všechnu lásku naši zasluhuje; zachovejmež výslovný leč sladký zákon, kterýž ráčil nám dáti slovem prvým a kterýž tedy největším a prvním jest zákonem. Zachovávejme Jej v životě a věrni zůstaňmež mu i v smrti.

Dobrý jest Bůh náš a tak velice nás miluje, že i po lásce naší touží. Proto nebylo mu dosti na tom, že v Písmě svatém tak často k milování nás vyzývá a dobrodiním nás zahrnuje, ale umínil si zvláštním zákonem nám poručiti, abychom Jej milovali. Peklem vyhrožuje pak všem, kdož nedbají zákona tohoto a blaženost rajskou slibuje milujícím Jej.

Bůh žádá si zajisté, aby všichni lidé byli spaseni a nikdo věčně nezahynul, jak výslovně učí apoštolové Páně.

(Sv. Alfons. Tamtéž.)

Nábožné vzdechnutí.

Povinností učinil jsi mi lásku k Tobě, Ježíši můj; a proto, ano, chci láskou Ti splâceti; miluji Tě, miluji Tě, miluji!

(Sv. Alfons. Tamtéž.)

Dne 29. Sv. Eustacha.

Bůh vybízí nás, abychom Jej milovali, poroučí nám tuto lásku a přece nelze Mu ji dosíci.

(Sv. Alfons. Bůh lásky nejhodnější.)

Trpěliv jest Pán, poněvadž nechce, aby kdokoliv z vás zahynul, ale přeje si, aby všickni pokání činili.“ Chce-li však Bůh, aby všickni spasení došli, proč stvořil peklo? Stvořil je nikoliv aby hleděl na naše zahynutí, nýbrž abychom poznali lásku Jeho a milovali Jej. Neboť kdyby peklo byl nestvořil, zdaž dbali bychom lásky Jeho? Většina lidí ubíhá raději v záhubu věčnou, než by Boha milovali; kdož tedy, opakuji, kdož miloval by Jej, kdyby nebylo pekla? Proto hrozí Bůh věčným trestem všem, kdož srdce svá od Něho odvracejí, aby aspoň, ne-li dobrovolně, předce z bázně před trestem pekelným zamilovali si Tvůrce svého.

Zdaliž necítil by se hrdým a šťastným

poddaný, k němuž přiblížil by se panovník řka: „Miluj mne, neboť i já miluji tebe.“ Panovník zemský nesnížil by se zajisté, aby obyčejného člověka o náklonnost prosil, Bůh však, nevýslovná dobrota, Pán všemohoucí a nejmoudřejší, Bůh, kterýž krátce vší lásky naší hoden jest, Bůh, který nás duchovními i časnými statky zahrnuje, neváhá, dožadovati se od nás lásky. Či žádá si od nás jiného, leč lásky? „Čeho žádá od Tebe Pán Bůh tvůj, ne-li, abys bál se Ho, po cestách Jeho kráčel a Jej miloval?“

(Sv. Alfons. Tamtéž.)

Náboženské vzdělávání.

Zvítězils, Bože můj! Neodporuji již, oddávám se Ti zcela.

(Sv Alfons. Tamtéž.)

Dne 30. Sv. Kvirina.

Miluje nás Bůh, velice nás miluje, ano tak velice, že právě proto přeje si, abychom i my Jej z plna srdce milovali.

(Sv. Alfons. Bůh lásky nejhodnější.)

Proto také sestoupil Syn Boží s nebe, proto chtěl žíti mezi námi, jak sám tvrdí: „Oheň přišel jsem pustit na zemi, a co chci, jediné aby se zapálil“ (Luk. 12. 40—49.

Hle, vštípiž sobě každý slova tato v duši svou: Co chci jiného, než aby žárem lásky zaplála ke mně srdce vaše? Jakoby Bůh blaženost

sama, štěstí postrádal, vida, že Ho nemilujeme, podotýká sv. Tomáš.

Nelze nám tudíž pochybovati o lásce Boží k nám. Miluje nás, velice nás miluje, ano tak velice, že právě proto přeje si, abychom i my Jej z plna srdce milovali, jak přikázaním svým nás k tomu vyzývá: „Milovati budeš Pána Boha svého, z celého srdce svého“. Uvažme zároveň všecka slova, jimiž provází přikázaní toto a ze kterých jasně zříti lze přání jeho, abychom všickni Jej milovali: „Slova tato utkvětež v srdci tvém . . . . rozjímej o nich doma i na cestách, lehaje, vstávaje; pro památku na ruku jich uvaž a před zrakem ti dletež ustavičně i nápisem se skvějtež nad branou tvého domu.“

Žádá si tedy Bůh, aby zákon Jeho o lásce k Němu byl vyryt v naše srdce, i abychom pro snažší paměť pomněli Ho doma i na cestách, uléhajíce i vstávajíce. Chce abychom upevnili je k ruce své a stále před zrakem je chovali, kdekoli jsme.

(**Sv. Alfons.** Tamtéž.)

Nábožné vzdechnutí.

Hledal jsi mne, Pane, když jsem před Tebou prchal, o zajisté nezamítneš mne nyní, kdy Tebe hledám.

(**Sv. Alfons.** Tamtéž.)

Dne 31. **Sv. Kvidona.**

A jako šíp vězeti zůstává v srdci, jež probodl, i Pán přebývá v srdci, jež svatou láskou svoji zranil a nelze Mu od něho se odloučiti.

(**Sv. Alfons.** Bůh lásky nejhodnější.)

O přešťastného šípu, kterýž Bohu cestu do srdce otvírá! volá sv. Řehoř Nyssenský.

Míní světec slovy těmito zajisté, že když Bůh šípem lásky raní srdce člověka, neboli osvítí je paprskem lásky, že poznává lásku Páně i dobrotu Jeho i touhu po lásce naší, pak že to sám Bůh, jenž zároveň se šípem v srdce naše vchází, poněvadž ten, jenž vyslal šíp, sám láska jest, jak dovozuje sv. Jan.

Jaké as jsou *pomůcky*, jimiž nabyti lze lásky Boží a zachovati ji?

První zajisté pomůckou jest, *vymanime-li se ze světských náklonností.* Kdož tedy naplniti chce srdce svoje láskou svatou, vypudiž dříve z něho vše, cokoli zemi připomíná.

Druhý prostředek k dosažení lásky Boží jest *rozjímání o smrti Pána Ježíše Krista.* Jisto jest, že nedostatek lásky k Pánu Ježíši podmíněn jest nedbalostí a nevděkem lidí, již nechtějí považiti časem aspoň, co pro nás Syn Boží vytrpěl a jak zřejmým důkazem nevýslovné Jeho lásky jest nám umučení Jeho.

Třetí pomůckou, bychom dospěli lásky Boží, jest:

Odevzdanosť do vůle Boží.

Chce-li kdo dokonale Boha milovati, třeba zajisté, by ve všem do vůle Boží se odevzdal.

Čtvrtý prostředek, kterým bychom srdce svoje láskou k Bohu roznítili, jest:

Rozjímavá modlitba.

Věčnou pravdu nelze jako jiné předměty tělesným zrakem spatřiti a poznati, nýbrž jedině přemýšlením a rozjímáním.

Pátou pomůckou k dosažení dokonalé lásky Boží jest:

Modlitba prosby.

Jsme chudi, všeho postrádajíce, modlitbou však stáváme se bohatými, neboť slíbil Bůh, že vyslyší každého, kdož jej prosí: „Proste a bude vám dáno!“

(**Sv. Alfons.** Tamtéž.)

Nábožné vzdechnutí.

O Ježíši můj, Bože můj! Chci býti všecek Tvůj. Tobě daruji své tělo, svou duši, svou vůli, nechci již sobě žíti, nýbrž jedině Tobě. Chci býti svatým a to doufám také od Tebe.

(**Sv. Alfons.** Pobožnost k nejsv. Svátosti.)

ČERVEN.

Měsíc věnovaný ctnosti svaté lásce k bližnímu a zasvěcený svatému apoštolu **Janovi**, miláčku Páně.
Hleďmež prospívati všem, aby všickni získáni byli Kristu.

„Totoť jest přikázaní mé, abyste se vespolek milovali, jakož jsem miloval vás!“ (U sv. Jana 15. 12.)

Stejnou zaslouží králova
podobizna od nás čest,
ze *zlata-li*, či z *olova*
rukou zhotovena jest. —
Člověk každý jestiť taký
obraz, v němž se shlíží Bůh;
bližní, — *buď si všelijaký*, —
tvor jest Boží a tvůj druh.
Proto prokazuj mu lásku:
potěš, odpusť, podporuj, —
s *každým* měj tu svatou pásku,
pro Boha jej vždy miluj!

Dne 1. **Sv. Hugona. Sv. Marcelly.**

Totéž přikázaní, kteréž nám přikazuje milovati Boha, poroučí také, abychom milovali bližního.

(**Sv. Alfons.** Nev. Krist.)

Nelze milovati Boha tomu, kdo nezná lásky k bližnímu. Z téhož kořene lásky, z něhož pučí láska k Bohu, vyrůstá také láska k bližnímu, dí svatý Tomáš Akvinský, neboť vštípená tato láska působí, že Boha milujeme a pro Boha pak i bližního. Podobně vypravuje i svatý Jeronym o svatém Janovi, miláčku Páně, že tázán jsa, proč by tak často učeníky své k bratrské lásce vyzýval, odpověděl: „Poněvadž to rozkaz Páně jest; a kdo třebas jen ten plní, dosti činí.“

Sv. Kateřina Janovská pravila kdysi k Pánu Ježiši: „Ty kážeš, Bože můj, abych milovala bližního, a mně nelze milovati než Tebe.“ Božský Spasitel odpověděl však dceři své: „Kdo mne miluje, dcero má, všecko miluje, co těší se lásce mé.“

A v pravdě, milujíce vřele některou osobu, zdaž nemilujeme i jejích příbuzných, sluhů, obrazů, ano zdaž není nám milým i oděv její? Proč asi? Zajisté jen proto, že všecky tyto osoby a věci jsou milými osobě milované. A proč je nám třeba tedy milovati bližního? Proto, že i bližní od Boha je milován.

Sám Ježíš Kristus pravi, že cokoli jsme učinili z lásky k nejmenšímu z bratří jeho (totiž bližních svých), tolik jest, jako bychom učinili jemu. Svatá Kateřina Janovská říkávala proto: „Chceš-li poznati, jak někdo Boha miluje, viz jen, jaká jest asi láska jeho k bližnímu.“

(Sv. Alfons. Tamtéž.)

Nábožné vzdechnutí.

O jak nepodoben jsem Tobě, Bože můj. Tys jen samá láska k nepřátelům svým, a já jen hněv a zášť k bližnímu živím v srdci svém.

(Sv. Alfons. Tamtéž.)

Dne 2. **Sv. Františka de Paula.**

Jako jest peklo sídlem nenávisti, tak jest nebe říší lásky, kde všickni blažení vzájemně se milují a ze štěstí vzájemné se radují.

(Sv. Alfons. Nevěsta Kristova.)

Duše Pána milující miluje všechny ty, které Bůh miluje, totiž své bližní; protož miluje vždy se snaží, pokud je to dovoleno, všem s pomocí přispívati, je těšiti a uspokojovati. Sv. František Saleský, který byl mistrem a vzorem svaté tichosti, praví: „Pokorná mírnost je ctnosti všech ctností, kterou nám Bůh tak velice na srdce klade; protož se máme v ní vždy a všude cvičiti.“ Z toho pak dále toto pravidlo dovozuje: „Pozoruješ-li, že se některá věc dá láskou vykonati, konej ji; jestliže ji však nemůžeš vykonati láskou, nech ji.“ Dává totiž na rozum, nemůžeš-li ji nechati bez urážky Pána Boha, neboť urážku Boha máme vždy zameziti, a co možno nejrychleji urážce každé učiniti přítrž. Tuto mírnost projevujme zvláště chudým, poněvadž obyčejně s nimi lidé nelaskavě zacházejí

I k nemocným chovejme se laskavě, že bývají sklíčeni nemocí a mimo to často i špatně obsluhováni. Nejvíce ale máme osvědčovati mírnost nepřátelům. „Přemáhej zlé dobrým.“ (Řím. 12, 21.) Přemáhejme zlost láskou a pronásledování mírností. Tak to činívali svatí a láskou naklonili si i ty nejzarytější nepřátely.

(**Sv. Alfons.** Láska k Jež. Kristu.)

Náboženské vzdechnutí.

O Bože lásky, kterýž jsi se s láskou za vrahy svoje modlil, daruj mi lásku svou!

(**Sv. Alfons.** Nev. Krist.)

Dne 3. **Sv. Richarda.**

Rájem blaženým jest dům, ve kterém láska zkvétá.

(**Sv. Alfons.** Nev. Krist.)

Každému lásku prokazuj myšlénkami, slovy a skutky. V příčině myšlének zdržiž se především pečlivě každého posuzování, podezřívání a zlého soudu. Chybujeme, podezřívajíce bližního bez příčiny, že hřešil. Více ještě chybujeme klonice se myšlénce, že se určitě toho či onoho hříchu dopustil; nejtěžší je ale vina naše, věříme-li bez příčiny s jistotou, že ten či onen hřích byl spáchal. Kdo takto bližního soudí, propadá podle výroku sv. evangelia sám soudu: „Nesuďte, abyste nebyli souzeni; nebo jakým soudem souditi bu-

dete, takovým budete souzeni.“ (U sv. Mat. 7. 1. 2.). „Láska nemyslí nic zlého,“ dí sv. apoštol (I. ku Kor. 13. 4.), a proto lásce přiměřeno jest, aby o každém dobře smýšlela. Sv. Johana ze Chantalu říkávala, že netřeba viděti špatné vlastnosti bližního, nýbrž jen dobré. Bys se ale klamal v bližním a zlého doznal v tom, jehož jsi zval dobrým, nermutiž se, napomíná sv. Augustin, neboť láska nermoutí se z omylu, že dobře smýšlela o zlém. Sv. Kateřina z Bologny pravila kdysi: „Jsem již drahná léta v řádu, a dosud nemyslila jsem zlého o nižádné ze sester svých, neboť věřím zcela jistě, že snad mnohá, která se chybující býti zdá, více platí před Bohem, než některá zevnějšku vzorného.“ Proto nerozhlašujme chyby jiných a jejich jednání, aniž čihejme, co asi mluví o nás, abychom pak z toho zase příčinu vážili podezření, odporu a hořkosti. Slyšíš-li, že kdosi o chybách tvých mluví, nedbej toho a nehleď vypátrati, kdo asi příčinu zavdal. Rciž spíše pokorně: Mnohem více mohli by o mně říci, kdyby všecko věděli!

(**Sv. Alfons.** Tamtéž.)

Nábožné vzdechnutí.

Z lásky k Ježišovi smiluj se nade mnou, Bože můj, a odpustiž zvláště, čím jsem se proti Tobě provinil v příčině lásky bliženské.

(**Sv. Alfons.** Tamtéž)

Dne 4. **Sv. Isidora.**

Láska bližeuská žádá, abychom radovali se ze štěstí bližního a bránili se závisti, kteráž ve štěstí jeho vidí závadu vlastního blaka.

(**Sv. Alfons.** Nev. Krist)

Čtverým způsobem lze se rmoutiti ze štěstí bližního, dí sv. učitel andělský: Poprvé, kdy jest se nám proň obávati vlastní, nebo jiného škody. Bázeň taková mající za základ nespravedlivé poškození, není závistí, ano, dle slov sv. Řehoře, není ani vinou. Podruhé, rmoutí-li nás, že nelze nám účastnými býti štěstí bližního. Zármutek toho druhu není závistí, ba spíše ctností, běží-li o statky duchovní. Po třetí, když jest nám doznati nehodnost bližního, zvláště vídíme-li, že blahobyt bližního, bohatství a důstojenství jeho velice jsou na újmu jeho duši. Zármutek v příčině podobné není nedovolený. A po čtvrté lze se nám rmoutiti ze štěstí bližního proto, že v něm vidíme závadu štěstí vlastního. Toť pravá závisť, kteréž jest se nám bedlivě střici. Závistníci nápodobí ďábla, dí mudřec, neboť tento sváděl člověka k hříchu věda, že určen jest pro nebe, z něhož on sám byl vypuzen. „Závistí ďábla přišla smrť na okres země: následují pak ho ti, kteříž jsou se strany jeho.“ Láska ale činí, že se z blaha bližního radujeme, jakoby bylo naším vlastním a cizí nehoda, že stejně se nás dotýká, jako nehoda naše.

(**Sv. Alfons.** Tamtéž.)

Náboženské vzdechnutí.

Nekonečná lásko Ježíšova přispěj hříšníku, kterýž touží, aby Tobě náležel.

(Sv. Alfons. Tamtéž.)

Dne 5. **Sv. Vincence.**

Sv. Magdalena z Pazzis pravila kdysi, že za svatou by vyhlásila osobu, která v celém životě svém nepromluvila zlého o svém bližním.

(Sv. Alfons. Nev. Krist.)

V příčině lásky k bližnímu, již projevovati máme *slovy*, třeba především, abychom bedlivě vystříhali se pomluvy a na cti utrhání. Sám Duch svatý praví, že pomlouvač svou vlastní duši znečišťuje a nenávist budí u jiných. „Nadýmač zprzňuje duši svou, a mezi všemi bude v nenávisti.“ (v Kn. Sir. 21. 31.) Třeba mu mnozí naslouchali a k mluvení jej vybízeli, přec bojí se ho a střeží, neboť právem domnívají se, že jako jiných ani jich neušetří. A sv. Jeronym učí, že přemnozí, kdož šťastně jiným nepravostem unikli, dopouštějí se pomluvy. A nelze zváti pomluvou jen očerňování bližního vymyšlenými chybami, nebo zvětšování jeho chyb skutečných, nýbrž i špatným výkladem jeho dobrých činů anebo připisováním mu špatných úmyslů. Pomluvou jest také, upíráme-li bližnímu dobré jeho vlastnosti a zaslouženou chválu. Zlí jazykové nezřídka, aby si víry zjednali, začínají chválou, načež

ale ihned přivěsí ku chvále výroky hanlivé. „Jest nadaný, slýcháváme zhusta, obratný, ale . . pyšný“ atd. A proto mluvmež o bližním vždycky tak, jak bychom si přáli, aby on mluvil o nás, a řiďme se krásným pravidlem sv. Magdaleny z Pazzis, kteráž dí: „Nemluv o nepřítomném ničeho, co bys neřekl v jeho přítomnosti.“ Slyše pomlouvače nevyzývej ho, a nejeviž mu zalíbení v řeči jeho, neboť bys účast měl ve hříchu jeho, ale ne-li jinak, projeviž aspoň mlčením a vážnou tváří nelibost svou, neboť žádá láska k bližnímu, abychom se pomlouvaného zastali.

(**Sv. Alfons.** Tamtéž.)

Nábožné vzdechnutí.

Pokud žíti budu, jen Tobě a lásce Tvé se věnuji, Ježíši můj!

(**Sv. Alfons.** Tamtéž.)

Dne 6. **Sv. Celestina.**

Přetěžké účty bude klásti tomu, kdo byl rozsévačem sváru a zášti.

(**Sv. Alfons.** Nov. Krist.)

Ohavníkem jest v očích Boha, kdo rozsévá svár. Odpustiti lze zajisté řeč ukvapenou, nikoli ale, kdo s rozmyslem svády vyvolává a svatý mír ruší. Proto slyšíš-li co zlého o bližním svém, řiď se dle rady Ducha sv., kterýž učí, že slova taková umříti mají v nás. „Slyšel-li jsi něco proti bližnímu svému, nechť to s tebou umře.“ (v kn. Sir. 19.

10.) Umříti mají v člověku, který je slyšel. Nedosti na tom, bychom uzavřeli je v srdci svém, neboť, kdo uzavřen jest, může časem uniknouti, ale kdo mrtev, nevyjde z hrobu. Proto ani znamením neprojevuj, cos slyšel; jediné slůvko, nápověď, pouhé kynutí hlavy postačí často, aby ostatní domyslili se tajemství. Mnohým lidem působí takové tajemství smrtelných obtíží, a nemají klidu, dokud ho nevypoví.

Mimo to káže láska k bližnímu, abychom v hovoru s bližním střehli se každého slova urážlivého, byť proneseného třeba žertem. Či zřejmě nekáže nám zákon Páně, bychom činili bližnímu, co chceme, aby on činil nám? „Všecko, cožkoli chcete, aby vám lidé činili, i vy čiňte jim.“ (U sv. Mat. 7. 12.) A zdaž je nám příjemno, kdy se nám jiní posmívají a šašky si z nás tropí? Rovněž třeba chrániti se i hádek, neboť z maličkostí povstává tu často odpor a urážka Sv. Jiljí praví: „kdo povolí, jest vítězem!“ totiž ve ctnosti, a zachová si klid duševní. A protož chceš-li mír si zachovati, neodmlouvej.

(Sv. Alfons. Tamtéž.)

Nábožné vzdechnutí.

Spasiteli můj, znič ve mně všecko, co se Ti nelíbí a vnukni mi mocnou touhu, jen Tobě se líbiti.

(Sv. Alfons. Tamtéž.)

Dne 7. **Sv. Heřmana.**

Kdo miluje Ježíše Krista, nevzpouzí se na svého bližního.
(Sv. Alfons. Láska k J. K.)

Pokora a tichost byly Ježíši Kristu nejmilejšími ctnostmi; protož pravil k učenikům svým: učte se ode mne, neboť jsem tichý a pokorný srdcem

Spasitel nazýván jest beránkem, a to sice za příčinou oné oběti, kterou za nás na kříži se obětoval a pak pro onu tichost, kterou po celý život svůj, zvláště však v době svého utrpení na jevo dával. Když v domě Kaifášově dán Ježíšovi políček, odpověděl Ježiš jen tato slova: „Mluvil-li jsem zle, svědectví vydej o zlém; pakli dobře, proč mne tepeš?“ (Jan 18, 23.) V této tichosti setrval Ježiš až do své smrti. O jak mili a drazí jsou mu, kdož tichého jsouce srdce trpělivě snášejí bezpráví, potupu, pomluvu, pronásledování, ano i samé rány, a na ty, kdož je biji a tlukou se nezpouzejí. Ctihodný Alvarez dí, že nebe jest vlastí všech opovržených, potupených a pronásledovaných, ale není vlastí pyšných a těch, které svět ctí a oslavuje. I žalmista Páně tvrdí, že tiší nejenom požívati budou věčné blaženosti, nýbrž i zde na světě radují se z nezkaleného pokoje. Ano poněvadž svatí žádného odporu nechovají k tomu, kdo jim ubližuje, nýbrž tím více jej milují, proto rozmnožuje Bůh v srdci jejich vnitřní pokoj. O sv. Terezii

vypravuje se v jejím svatořečení, že urážky byly jí pobídkou, aby ještě více milovala toho, kdo ji urazil.

(Sv. Alfons. Tamtéž.)

Nábožné vzdechnutí.

O nejlaskavější srdce božského Spasitele, kéž by všickni lidé pochopili tvoji lásku, kterou je miluješ!

(Sv. Alfons. Tamtéž.)

Dne 8. **Sv. Alberta.**

Tichosti vzhledem k bližnímu nemůže nabyti, kdo není v hluboké pokoře upevněn.

(Sv. Alfons. Láska k J. K.)

Abychom byli vždy s Ježíšem Kristem spojeni, hleďmež všecko konati s mysli pokojnou, aniž se dejme mýliti nějakou nepříjemnou příhodou. „Nebyl v tom větru Hospodin.“ (v III. král. 10. 11.) Sv. František Salesský, mistr tichosti, učí nás řka: Nikdy se nerozhorli pod jakoukoli záminkou, aniž hněvu otevři srdce své, ponévadž, jakmile se uhostil v srdci tvém, již nejsi s to, abys jej zapudil anebo umírnil. Lékové proti němu jsou tito: jej ihned zapuzovati a mysl svou k jiným věcem obraceti a mlčeti; následovati svatých apoštolů, kteří, jakmile zpozorovali bouři na moři, ihned k Bohu se utíkali, jemuž přináleží, aby i srdce upokojil. Znamenáme-li, že hněv ze slabosti naší se vedral do srdce

našeho, hleďme hned se utišiti, pokořme se, zacházejme s osobou, na kterou jsme zanevřeli, laskavě a nenuceně, vše ať se děje mírně, poněvadž mnoho na tom záleží, abychom starých ran neobnovovali. Někdy sice zdá se nám býti potřebno, abychom nevlídnými slovy mnohého netečníka zkrotili, avšak v skutku bývá to velmi těžko a málo kdy stává se to bez viny. Proto nejlépe jest laskavě napominati, a nikdy se nerozčilovati. Dokud jsme rozčileni mlčme a odpověď odložme, až se mysl utiší. Kdo kárá, jsa mysli rozčilené, více škodí než prospívá, zvláště je li káraný též rozčilen. Proto vyčkejme vždy doby příhodné, až se mysl utiší, neboť kdo kárán je s trpkosti, nedbá napomenutí, které jsme mu z náruživosti dali. To platí, kdykoliv jde o blaho bližního; běží-li však o blaho naše vlastní, pak tiše a pokojně snášejme bezpráví a přikoří a tím osvědčíme, že milujeme Ježíše Krista.

(Sv. Alfons. Tamtéž.)

Nábožné vzdechnutí.

Ježíši potupený, lásko a radosti duše mé, Tys učinil nám každou potupu velmi milou.

(Sv. Alfons. Tamtéž.)

Dne 9. **Sv. Kleofáše.**

V příčině lásky k bližnímu ve skutcích hleď všem ochotně pomáhati ve veliké potřebě.

(Sv. Alfons. Nev. Krist.)

Pravá láska křesťanská nespočívá na slovech, nýbrž na skutcích a jednání. Všickni svatí byli plni lásky a útrpnosti ku všem, kdož pomoci jejich potřebovali. Sv. písmo učí, že almužna duši očišťuje a milosrdenství a život věčný jí zjednává. „Almužna od smrti vysvobozuje, a onať jest, ježto čistí duši, a činí, že nalézáme milosrdenství a život věčný. (Tob. 12. 9.) Almužnou však nejsou statky a peníze, nýbrž každá pomoc potřebnému skytnutá. Sv. řeholnice Theodora pomáhala sestrám při každé práci, aniž sobě samé pomáhati dala. Sv. Magdalena z Pazzis hlásila se ku každé obtížné práci, chtějíc je sama vykonati, a pomáhala mimo to všem řeholnicím ve věcech nejtěžších, tak že byl o ní jeden hlas, že více pracuje než čtyři sestry. Podobně činmež i my, a zdá-li se nám, že klesáme únavou, vzhleďmež k Spasiteli kříž nesoucímu a oddaně podvolme se každé obtíži.

Sv. Magdalena těšívala se více, mohla-li bližnímu pomoci, než kdy povznesena byla k patření na Boha; „u vytržení, říkávala, pomáhá Bůh mně, kdežto slouže bližnímu, pomáhám já Bohu.“ Vždyť i Božský Spasitel sám se vyslovil, že co bližnímu činíme, jemu samému jsme učinili. Za služby své ale

nežádejme odměny ani díků, ba radujme se spíše, dostane-li se nám za ně pohrdání a výčitek, neboť dvojnásobná je potom naše zásluha.

(Sv. Alfons. Tamtéž.)

Nábožné vzdechnutí.

Ježíši můj, učiň, abych žil jen lásce Tvé a v hodině smrti bych s radostí život svůj Ti v oběť přinesl.

(Sv. Alfons Tamtéž.)

Dne 10. Sv. Ezechiele.

Nejlepším skutkem lásky jest horlení pro duševní blaho bližního.

(Sv. Alfons. Nev. Krist.)

Jako vznešenější jest duše než tělo, tak mnohem milejšími jsou Bohu skutky milosrdenství duchovního než tělesného. Duchovní skutky milosrdenství lze konati poprvé napomenutím hříšníka. Kdo hříšníka zachová, nejen jeho zachrání, nýbrž i sebe, neboť Bůh odpustí mu podle slov sv. Jakuba, vzhledem k tomuto milosrdenství všecky hříchy jeho. „Kdo odvrátí hříšníka od bludu cesty jeho, vysvobodí duši jeho od smrti a přikryje množství hříchův.“ (U sv. Jak. 5. 20.) Proti tomu dí zase sv. Augustin, že kdo vidí bližního, jenž v záhubu spěchá třeba hněvem a zlořečením proti bratru svému, a nepomůže-li jemu, sám mlčením hůře činí než ten, kdo

laje. Tu nelze se omlouvati, že bychom snad nedovedli napomenouti bližního, neboť k tomu dle výroku sv. Jana Zlatoústého netřeba moudrosti, ale lásky. Užiješ-li napomenutí v čas přiměřený, s láskou a mírností, veliký užitek způsobíš. Jsi-li představeným, káže ti úřad, abys napomenul, a nejsi-li, káže ti láska; arci možná-li ti doufati ve výsledek. Nebylo by krutosti viděti slepce na kraji propasti a nezachrániti ho? Mnohem krutější však je pohodlnost, kteráž zabraňuje nám přispěti duši bližního, jež vrhá se ve věčnou záhubu. Sv. Filip. Neri říkával, že běží-li o přispění bližnímu, zvláště ve věcech duchovních, dovoluje Bůh, abychom přerušili i modlitbu, třeba-li rychlé pomoci. Sv. Gertruda chtěla kdysi na modlitbě setrvati, když se jí naskytla příležitost vykonati milosrdný skutek. A hle, tu pravil k ní Pán: „Řci, Gertrudo, čeho si přeješ; bych sloužil já tobě anebo ty mně?“ A sv. Řehoř napomíná: „Chcete-li k Bohu přijíti, hleďte, abyste nepřišli sami. A proto, Boha-li miluješ, péči měj, aby i jiní k lásce jeho dospěli, známí a příbuzní tvoji, všickni, s nimiž se stýkáš.

(Sv. Alfons. Tamtéž.)

Nábožné vzdechnutí.

Vážeš, Ježíši můj, abych Tě miloval; ano, nežádám si jiného, než abych Tě miloval.

(Sv. Alfons. Tamtéž.)

Dne 11.

Sv. Lva pap.

Především třeba ale pomáhati bližnímu modlitbou.
(**Sv. Alfons.** Nev. Krist.)

Mnozí bohoslovci tvrdí, že slova Pána Ježíše „Amen pravím vám, budete-li zač prositi Otce ve jménu mém, dát vám," (u sv. Jana 16. 23.) neplatí jediné modlícímu se, nýbrž i těm, za které se modlí, ač-li tito sami zjevných překážek nekladou. Protož neopomiň při modlitbách, při díkučinění po sv. přijímání, při návštěvě svátosti Oltářní nezapomeň doporučovati Bohu hříšníky, nevěrce, kacíře a jiné, kdož bez Boha žijí. Pán Ježíš pravil kdysi k ctihodné sestře Serafině z Capri: „Pomoz mi, dcero, modlitbou svou zachrániti duše" A jindy ku sv. Magdaleně z Pazzis: „Nevidíš-li Magdaleno, kolik křesťanů úpí ve vazbě ďáblově? Nepomohou-li jim moji vyvolení modlitbami, zahynou."

Zvláště ale třeba pěstovati modlitbu za duše v očistci. Není to zajisté jen radou, nýbrž vedle slov učeného spisovatele povinností lásky křesťanské, abychom se za duše v očistci modlili. Sv. Tomáš učí, že láska naše zahrnovati má nejen všecky živé bližní, ale i ty, kdož v milosti Boží zemřeli. Jsme-li povinni pomáhati bližnímu na světě, tím více zavazuje nás láska k bližnímu pomáhati duším zemřelých, kteréž ve vězení očistcovém mnohem více trpí než jsou největší muka na světě, a tím více pomoci naší

potřebují, že sobě pomoci nemohou. Především obětujme za ně všecky mše svaté, kterým obcujeme, neboť jsou nejmocnější pomůckou duším v očistci. A duše tyto, ačkoli ve vězení, projeví nám vděk svůj tím, že hojných milostí vyprosí nám na Bohu již nyní a zvláště pak, až budou v nebi u svého Otce.

(Sv. Alfons. Tamtéž.)

Nábožné vzdechnutí.

Ježiši můj, nezanech mne mně samému, jsice stanu se Ti zase nevěrným.

(Sv. Alfons. Tamtéž.)

Dne 12. **Sv. Julia.**

Nevyhnutelnou jest ctnost lásky bližeuské každému, kdo chce býti svatým.

(Sv. Alfons. Nev. Krist.)

Nejména cvičme se v lásce k těm, kdož jsou nám odpornými. Mnohý říkává si: jsem ochotným všem, kteří laskavě se mnou zacházejí, nevděku však snésti nemohu. Ježíš Kristus ale dí, že i pohané jsou vděčnými těm, kdož jim dobře činí; ctnost křesťana ale v tom vrcholí, že dobrého přeje a dobře činí těm, kteří jej nenávidějí a jej pronásledují. Jako my odvracujeme se od člověka nám protivného, tak odvrací se od nás Spasitel. Proto snižuje-li tě kdo, pracuje-

li proti tobě, kazí-li snad i dobré jméno tvé, nedbej toho, ale hleď, abys neprojevil ani nejmenšího odporu nebo chladnosti; promluv přívětivě, když se ti příležitost naskytne, a odvrací-li se od tebe, předejdiž ji pozdravem a mírností. Jednání takové nesnižuje, nýbrž ctí tebe a líbí se Bohu. Neříkej, žeby neměl nikdo práva ku křivdě na tobě páchané, nýbrž jedinou pohnutkou rozhodující budiž ti cvičení se v lásce, abys se Pánu Bohu zalíbil i kdybys snad při tom zármutkem zemřel.

Ublížil-li ti kdo opravdově, pomsti se, ale tak, jak mstívali se svatí a světice, kteří láskou, dobrotivými slovy a dobrodiními odpláceli nepřátelům svým. Sv. Baptista z Barana ze řádu sv. Františka pravila kdysi: Bych mrtvé budíti dovedla, nebyla bych tak jista láskou Boží, jakokdy ráda zlé dobrým odplácím. (Sv. Alfons. Tamtéž.)

Nábožné vzdechnutí.

Dej mi síly, Ježíši můj, abych všecko odložil, co se Tobě nelíbí a všecko přijal, co se sebelásce mé protiví.

(Sv. Alfons. Tamtéž.)

Dne 13. Sv. Hermenegilda.

Kdo protivníku svému odpouští, jistého dojde odpuštění u Boha, kterýž di: odpusťte a bude vám odpuštěno.

(Sv. Alfons. Nev. Krist.)

Sv. Kateřina Senenská posluhovala po celou nemoc paní, která ji byla hanebně po-

mluvila. Sv. Achác prodal všechen svůj majetek, aby pomohl člověku, kterýž ho o dobré jméno oloupil. Sv. Ambrož vykázal vrahovi který životu jeho úklady strojil, roční plat, aby mohl slušně žíti Venustan, místodržitel toskánský, dal sv. biskupovi Sabinovi obě ruce useknouti; brzy po té onemocněv těžkou chorobou oční žádal o lék. Světec pozvedl v modlitbě krvácející ještě rámě a požehnav místodržiteli vyprosil mu zdraví, ale i spásu duše, neboť muž přemýšleje o této věci obrátil se a činil pokání. P. Segneri vypravuje o jedné matce, kteráž vraha jediného syna svého, když se do domu jejího utekl, před stráží zapřela a konečně k němu pravila: Poněvadž nemám již žádného syna, nastoupiž ty místo jeho i dědictví, ale prchniž, neboť zde nejsi jistým. K takovým příkladům odpoví snad někdo, že byli to sami svatí, my že však podobného nedokážeme, nač ale místo mne odpovídá sám sv. Ambrož řka: Jsi-li sláb, modli se; modliš-li se, jest Bůh silou Tvou. Spasitel promluvil kdysi k blahoslavené Anděle z Foligna: Nejjistější zárukou mé lásky k sluhům mým jest jejich láska ku protivníkům. Nemůžeš-li nic jiného pro ně učiniti, modli se, a ustavičně poroučej je Pánu Bohu. Blahoslavená Johana z Kříže modlila se stále za nepřátely své, pročež říkávaly si sestry, že chce-li kdo, aby se matka Johana zań modlila, nejlépe toho dosáhne, urazí-li ji. Čiňme totéž, a dobudeme si lásky Ježíšovy i odpuštění hříchů.

(Sv. **Alfons.** Tamtéž.)

Nábožné vzdechnutí.

O Maria, matko a naděje má, vypros mi milost, abych Bohu věrným zůstal a tak jej miloval, jak toho dobrotou svojí zasluhuje.

(Sv. Alfons. Tamtéž.)

Dne 14. Sv. Tiburcia.

Maria Panna nemohla nám větší lásky projeviti, než když pro spásu naši na smrť vydala Syna svého.

(Sv. Alfons. Chvály marianské.)

Kdo Boha miluje, miluje i bližního, a poněvadž nebylo tvora, který by Boha tak vřele byl miloval jako Maria, dosáhla jistě i láska její k bližnímu stupně nejvyššího. Dokud na zemi dlela pomáhala bližnímu v potřebách jeho dříve ještě, než byla požádána, jak svědčí o tom událost v Káni galilejské. A zdaž mohla prokázati nám lásky větší, než že na smrť vydala Syna svého pro naše spasení? Nyní ale v nebi láska její k nám jen ještě vzrostla, nebo poznala dokonaleji bídu naši i naše potřeby. Oheň jest podle slov zbožného spisovatele odznakem lásky. Jako oheň hoře nikdy neodpočine, nýbrž stále se pohybuje a stále působí, tak i láska, jeli pravou, nezůstává klidnou a v nitru uzavřenou, nýbrž jeví jsoucnost svou skutky a účinkem. Proto ani mateřská láska Mariina nezůstává nečinnou. Nikoli! Láska mateřská budí péči mateřskou a tato jeví se ve skutcích. Maria

činí pro nás více, než učiniti může matka kterákoli pro miláčka srdce svého; živí nás mlékem milostí Božích, přikrývá nás v nebezpečí mateřským pláštěm svým; zastává při naši před věčným soudcem a vede nás cestou ctnosti k věčnému dědictví, kteréž dobyl nám božský Syn její zásluhami svými.

(Sv. Alfons. Tamtéž.)

Nábožné vzdechnutí.

O Maria, popřej, ať často volám jméno Tvoje s láskou a důvěrou!

(Sv. Alfons. Tamtéž.)

Dne 15. **Sv. Teodora.**

Maria jest naději všech.

(Sv. Alfons. Chv. mar.)

Kdybychom směli časem nahlédnouti v tajemství Prozřetelnosti Boží, spatřili bychom množství dobrodiní, kterých se nám dostalo v příčině spásy naší jen na přímluvu Matky Boží Panny Marie. Vždyť o mnohých již svědčí i dějiny. Vickni svatí, kteří v době osmnácti set let církev Kristovu oslavili, děkují za spásu svou po Bohu nejvíce přímluvě nejsvětější Rodičky Boží. Či i nám samým nedostalo se již přemnohých milostí skrze Marii? A kolik lze nám jich ještě doufati do budoucnosti! „Poznávejmež," dí sv. Bernard, „že je v nás naděje, nebo milost jen od té nám přišla, kteráž láskou oplývajíc, vzata byla na nebe.

Jest ona zahradou svaté rozkoše, kterou nejen větřík od jihu jdoucí ovanul, nýbrž kterou pronikl dech Boží, aby proudem vytekla její vůně balzamová, spasné účinky to milosti, a po celém okrsku se rozlila.

Vidouce ale mateřskou lásku Mariinu v činnosti neustálé, spasení našemu pomáhající, a vědouce, že nám je pramenem hojného požehnání, hleďmež i lásku svoji skutky projevovati. Plňmež svědomitě povinnosti zdárných dětí, uctivajíce denně matku svou vděčnou pobožnosti; pečujmež i o to, abychom šířili úctu její i u jiných; zejména však toho dbejme, abychom nápodobením ctností jejích hodnými byli syny a dcerami královny nebeské.

(**Sv. Alfons.** Tamtéž).

Nábožné vzdechnutí.

O Matko dobrotivá, přispěj mi, neopusť mne, ale pros za mne Syna svého!

(**Sv. Alfons.** Tamtéž.)

Dne 16. Sv. Kalixta.

Ponévadž Spasitel milosrdnému milosrdenství slíbil, doufejme důvěrně v spasení své, pokud pomáháme trpícím duším v očistci, miláčkům Božím.

(**Sv. Alfons.** Pobožnost k duš. v oč.)

Pravil jsem, že sluší, ano, že povinnosti jest křesťana, pomáhati duším v očistci, žádáť toho láska k bližnímu, neboť duše ty,

dí sv. Augustin, ačkoli vyšly z tohoto světa, nejsou vyloučeny z obcování svatých. A jaká asi jest tíseň svatých těchto zajatců? Svatý Tomáš učí, že trýzněny jsou ohněm tímtéž, jakýž v pekle plápolá. Toť muka smyslná; mimo to ale převeliká jsou muka jejich, že nelze jim patřiti na Boha, jehož nade všecko milují. Rozňatý láskou k Bohu přirozenou i nadpřirozenou, cíti neodolatelnou touhu spojiti se s nejvznešenějším statkem svým, jehož ale nelze jim dosíci pro chyby neodpykané, a vědomí toto působí jim bolest tak hořkou, že by možná bylo, každým okamžikem by bolestí zemřely. Tato odloučenost od Boha jest podle výroku sv. Jana Zlatoústého trestem nevýslovně krutějším než muka smyslů, a proto volily by duše v očistci jiná všecka muka rády, jen kdyby nebyly zbaveny spojení s Bohem, po kterém stále vzdychají. Diviš le Chartreux vypravuje, jak muž jeden vzkříšený na přímluvu sv. Jeronýma prohlásil sv. Cyrilu Jerusalémskému, že proti nejlehčímu trestu v očistci jsou všecka trápení světská oddechem a rozkoší.

(Sv. Alfons. Tamtéž.)

Nábožné vzdechnutí.

Smiluj se nade mnou, Bože můj, a smiluj se také nad dušemi spravedlivých, kteréž v očistci úpí.

(Sv. Alfons. Tamtéž.)

Dne 17. **Sv. Rudolfa.**

Jestliže Saul na prosby lidu daroval Jonathanovi život, tím spíše Bůh neodepře spasení duši služebníka svého, za něhož prosí duše z očistce vysvobozená.

(**Sv. Alfons.** Pobožnost k duš. v oč.)

Sv. Bonaventura dí, že duše v očistci tak jsou všeho zbaveny, že jim nezbývá prostředku, kterým by zadost učinily za svůj dluh. Bratru sakristánovi ze řádu Cisterciáků zjevil se kdysi mnich téhož řádu odsouzený v očistci a prosil jej snažně, aby mu pomohl modlitbou svou, jelikož on sám ničeho pro sebe činiti nemůže. Církev svatá proto věrně přispívá zemřelým modlitbami a nevím, bylo-li by možná upříti někomu hříchu, kdo by aspoň modlitbou nehleděl přispěti ubohým vězňům těmto. Nedostačí li vůli naší vědomí jejich nezměrné bídy, nuže povzbuzuj nás aspoň žádost, abychom se zalíbili Ježíši Kristu pomáhajíce z utrpení duším, které jsou mu drahé. Pamatujme také, že velikých si dobýváme zásluh prokazujíce milosrdenství duším svatým, kteréž neznají nevděku, a dobře uznávají veliké služby naše, kdy modlitbami ukracujeme jejich muka a rychleji pomáháme jim do slávy Boží. Není pochyby, že vešedše do nebe neustanou orodovati za nás. A slíbil-li Hospodin milosrdenství své milosrdným, můžeme zajisté s největší důvěrou očekávati milosrdenství

a spasení své, pomáháme-li pilně duším v očistci.

(Sv. Alfons. Tamtéž)

Náboţné vzdechnutí.

Maria, matko a jediná naděje duší v očistci, oroduj za ně.

(Sv. Alfons Tamtéž.)

Dne 18. **Sv. Vernera.**

Pro zachování pokoje a lásky musíme obětovati osobní zájem.

(Sv. Alfons. Nov. Krista.)

Když svatý Řehoř Nazianský zpozoroval, že jeho spolubiskupové nesvornými býti počínají, poněvadž jedna část jich jej zvoliti chtěla za patriarchu cařihradského, jiná ale tomu odpírala, pravil: Žádám si, milí bratří, abyste zůstali svornými; a proto biskupství svého milerád se odříkám, jest-li toho k zachování vaší jednomyslnosti třeba. A tak také učinil; sřekl se biskupské hodnosti v Cařihradě a stal se poustevníkem. Co máme tedy činiti, abychom se všemi v lásce a svornosti žili? Čiňmež, čemu málo slovy učí svatý apoštol: „Oblecte se jako vyvolení Boži . . . v srdečné milosrdenství.“ (Ku Koloss. 3. 12.) Praví: „Oblecte se“ — v lásku! Všecky skutky tvoje buďtež řízeny láskou, zahaleny láskou. Dále praví: „Oblecte se v srdečné milosrdenství“, t. j. prokazuj všem srdečnou

lásku. Kde není lásky, tam není shromážděné mysli, tam není pokoje, tam není Boha. Svatý Jan Klimak vypravuje o znamenitém klášteře blíž města Alexandrie, jehož obyvatelé požívali nebeského míru, poněvadž všickni ve svaté lásce upřímně si oddáni byli. Když jeden do jiného si stěžoval, smířil je pouhým pokynutím ten, kdo první nelad jejich zpozoroval. Svatý Augustin praví: Pozoruješli, že v některém domě kameny i dříví dobře pohromadě drží, můžeš bezpečně do něho vstoupiti, a nemusíš se báti, že na tebe spadne; seznáš-li ale, že se zdi od vazby dřevěné oddělují, vzdal se, a ani krokem práh nepřekračuj.

(Sv. Alfons. Tamtéž.)

Náboženské vzdechnutí.

O Bože lásky, daruj mi lásku svou! O Maria, Matko Pána mého, oroduj za mne u Pána Ježíše!

(Sv. Alfons. Tamtéž.)

Dne 19. **Sv. Kresscence.**

Kdo chyby svého bližního snášeti nechce, nikdy pravé lásky míti nebude.

(Sv. Alfons. Nev. Krist.)

Unce lásky více váží než sto trakařů dobrých důvodů, praví kardinál Bellarmin. A svatý Jiljí dí: „Kdo povolí, ten vítězí“, ve ctnosti totiž a zachová si pokoj,

který za více stojí než býti ve cti a míti za pravdu. Proto také praví svatý Efrém, že aby pokoj zachoval, v hádkách vždycky povolil. Podobně i svatý Josef Kalasanský napomíná: „Kdo chceš míti pokoj, neodporuj.“

Leží-li ti vůbec prokazování lásky na srdci, chovej se ku všem lidem bez rozdílu přívětivě a tiše. Tichost nazývá se ctností beránčí. Ona je zamilovanou ctností Ježíše Krista, který si proto dal říkati Beránek. Buď tichým v slově i skutku ku všem, nejen k vrchním, ale ku všem, zejména ale k těm kdož tě urazili nebo proti kterým máš přirozený odpor, poněvadž jsou v obcování nezdvořilí anebo za prokázaná dobrodiní nevděční. Láska trpělivá jest, všecko snáší. Kdo tedy chyby svého bližního snášeti nechce, nebude míti nikdy pravé lásky. Na světě tomto není žádné, ani té nejochotnější duše, aby neměla svých chyb.

(Sv. Alfons. Tamtéž.)

Nábožné vzdechnutí.

O nejsvětější Panno, kterou Bůh tolik miluje, že ti žádné prosby neodepře, vymoz mi tu milost, abych Ho nikdy více neurazil, ale z celého srdce miloval.

(Sv. Alfons. Tamtéž.)

Dne 20 **Sv. Sulpice.**

Pohleď, jak trpělivě snáší matka nezpůsoby dítek svých, a proč? poněvadž je miluje!

(**Sv. Alfons.** Nev. Krist.)

Kolik ty máš chyb! A přece si žádáš, aby jiní byli k tobě laskavými, shovívavými. Proto třeba i tobě k jiným býti laskavým, a nedokonalosti jejich shovívavě a trpělivě, snášeti jak sv. apoštol napomíná: „Jeden druhého břemena neste“ (Ku Galat. 6. 2.) I ty musíš ukazovati, zdali bližního láskou svatou miluješ, nebo láska nadpřirozená musí býti mnohem silnější, než přirozená. S jakou láskou a trpělivostí snášel Božský Mistr po celý pozemský život svůj hrubé mravy a nedokonalosti svých učeníků! S jakou láskou snášel Jidáše, kterému až i nohy umyl, aby srdcem jeho pohnul! Ale proč mluvím o jiných, když mohu poukázati jen k tobě samé? S jakou trpělivostí snášel Pán také tebe až na tuto hodinu! A ty bys nechtěl bližních svých snášeti? Lékař nenávidí nemoci ale miluje nemocného; tak třeba i tobě, máš-li lásku, nenáviděti chyb, ale milovati chybující. Ale co mám činiti, tážeš se, když mám proti tomuto bližnímu přirozenou nechuť; netroufám si s ním obcovati! Na to odpovídám: Měj více horlivosti a lásky a všecka nechuť zmizí.

(**Sv. Alfons.** Tamtéž.)

Nábožné vzdechnutí.

Můj Ježíši, uděl mi síly, abych všecko odložil, co se Ti nelíbí a vše přijímal, co mé sebelásce na odpor jest.

(Sv. Alfons. Tamtéž.)

Dne 21. Sv. Anselma.

Odpovíš-li na zlostnou řeč zlostně, kterak udobříš?

(Sv. Alfons. Nevěsta Krist.)

Především přemáhej hněv svůj ze vší síly své, při každé příležitosti varuj se urážlivých slov, a ještě více jednání nadutého, úsečného, nebo každé tvrdé chování více uráží než i slova urážlivá. Neváženě-li kdo na tebe promluvil, snes to z lásky k Pánu Ježíši, který z lásky k tobě mnohem horších pohanění snášel. Kdykoli někdo sestře Marii z Nanebevstoupení ublížil, šla ihned před nejsvětější Svátost a řekla: „Milý Ženichu, přináším Ti tento malý dárek: přijmi ho, a odpusť té, která mne urazila.“ Proč také tak nečiníš? Musíme se naučiti všecko snésti, abychom lásky neporušili. P. Alvarez tvrdí, že ctnost člověka slabá jest, pokud jí neosvědčil tím, že špatné s ním zacházení snášel; nebo takto se ukáže, kdo lásku má. Mluví-li na tě někdo v rozčilení, uráží-li tě, neb ti výčitky činí, odpověz s tichostí, a uvidíš, že se utiší. „Odpověď jemná skrocuje hněv.“

(Přísl. 15. 1.) Sv. Jan Zlatoústý praví: „Oheň neuhasí se ohněm, ani hněv hněvem.“ Odpověz s tichostí a oheň hněvu bude udušen. Sofronius vypravuje příklad: Dva mniši zbloudili s cesty a zaběhli do obilí na poli. Když je hlídač pole uviděl, zasypal je hanlivými slovy. Z počátku mniši mlčeli, když ale viděli, že se sedlák stává pořád divočejším a zuřivějším, řekli: „Bratře, chybili jsme, odpusť nám z lásky k Pánu Ježíši!“ Tato pokorná odpověď tak velice mužem tím otřásla, že je pro své urážky za odpuštění prosil, ano rozlítostniv se svět opustil a do kláštera vstoupil.

(**Sv. Alfons.** Tamtéž.)

Nábožné vzdechnutí.

Můj ukřižovaný Ježíši, kterýž jsi tolik bolesti a potupy pro mne snášel, smiluj se nade mnou! Maria, Matko má, přispěj mi orodováním svým!

(**Sv. Alfons.** Tamtéž.)

Dne 22. **Sv. Sotera a Kaja.**

Kdo se odevzdává hněvu, sedá si na koně nezkroceného.

(**Sv. Alfons.** Nev. Krist.)

Někdy se ti zdá slušno, ano potřebno, abys nadutost někoho tvrdou odpovědí odbyl, zvlášť jsi-li představeným a on povinné

ti úcty neprokázal. Ale nenech se svésti; nebo věz, že ihned ne rozum, ale vášeň slova ti v ústa klásti bude. Neodpírám, že dle slova dovoleno jest, abys se někdy rozhorlil: ale jen tehdá se smíš rozhorliti, když se při tom žádné chyby nedopustíš, jak praví žalmista Páně: „Hněvejte se, a nehřešte“ (Žalm 4. 5.) Ale velmi těžko nám přichází, abychom se dle rady té také zachovávali. Kdo se odevzdává hněvu, sedá na koně nezkroceného, žádné úzdy nenásledujícího, a nikdy tedy neví, kam on ho zanese. Proto poučuje sv. František Saleský velmi moudře, že máme hnutí hněvu, třeba spravedlivého, vždy na uzdě držeti. „Lépe jest“, píše světec když se o tobě říká, že se nikdy nerozhněváš, než kdyby se říkalo, že tvůj hněv jest spravedlivý.“ Sv. Augustin praví: Vejde-li hněv do duše, velmi těžko jest, ho odtud opět vypuditi: proto hned když vzniká, dvéří před ním uzavříti máme. Když mudrc Agripinus své jmění ztratil, pravil: „Třeba jsem ztratil majetek svůj, nechci přece ztratiti pokoj svůj.“ A tak říkej i ty, když nějaké příkoří trpíš.

(**Sv. Alfons.** Tamtéž.)

Nábožné vzdechnutí.

Ó můj Bože, nehleď na mé hříchy, ale na Ježíše Krista, který pro spasení mé život svůj za mne obětoval!

(**Sv. Alfons.** Tamtéž.)

Dne 23. **Sv. Vojtěcha.**

Vášeň zastírá oko jako závoj, který nám vadí, že pravé od nepravého rozeznati nemůžeme.

(**Sv. Alfons.** Nev. Křist.)

Sv. Augustin praví: „Kdo se hněvá pro urážky, msti se sobě samému.“ Rozčilení vždy škodí, i při chybách, kterých jsme se sami dopustili; neboť praví svatý Alois: Ďábel vždy něčeho uloví ve vodě zkalené, t. j. v duši pobouřené.

Pravil jsem, že máš k urážlivé neb hněvivé věci odpovídati s tichostí; nyní ale pravím: Pociťuješ-li ale v takových případech nepokoje a rozechvění, lépe učiníš, když pomlčíš; nebo jinak budou se ti pro vášeň všechna slova tvá zdáti pravými a rozumnými, která ale, až rozčilení pomine, budeš sám musiti za zcela převrácená uznati. Svatý Bernard praví: Oko hněvem zatemněné pravdy nepoznává. Jestliže tě kdo urazil a věc rozváživ, za odpuštění tě prosí, nebuď nevlídný a nemluv tvrdě, ani s očima odvrácenýma, neboť takto bys lásku velice urazil a bližního ještě více pohoršil.

Vyjdi mu s upřímnou láskou vstříc, vlídně jej přijmi a k vlastní chybě se přiznávej.

(**Sv. Alfons.** Tamtéž.)

Nábožné vzdechnutí.

Odpusť mi, Ježíši můj, a uděl mi síly, abych miloval ty, a dobře činil těm, kteří mne urážejí!

(Sv. Alfons. Tamtéž.)

Dne 24. **Sv. Jiří.**

Synáčkové moji, nemilujmež slovem ani jazykem, ale skutkem a pravdou.

(Uvádí **sv. Alfons** v Nev. Krist.)

Sám-li jsi se ale provinil a bližního urazil, snaž se bez prodlení všemožně jej udobřiti, a srdci jeho všelikou rozhořčenosť proti sobě odníti. Sv. Bernard praví: Jediné pokora napraví zase uraženou lásku. Učiň tak co nejdříve můžeš a přemáhej vší mocí vnitřní odpor; nebo čím déle budeš otáleti, tím více se vnitřní odpor zmůže, až se ani k odproseni ani k napravení chyby neodhodláš. Znáš výrok Páně: „Obětuješ-li dar svůj na oltář, (t. j. chceš-li slyšeti mši svatou nebo přistoupiti ku stolu Páně) a tu se rozpomeneš, že bratr tvůj má něco proti tobě: nechej tu daru svého před oltářem, a jdi prve smířit se s bratrem svým, a potom přijda, obětuj dar svůj.“ (U sv. Mat. 5. 23. 24.) Ostatně se takto pokořovati nemáš, jestliže můžeš předzvídati, že by se bližní znovu popudil. Tu třeba ti vyčkati doby příhodnější anebo jiného požádati, aby tě s uraženým smířil;

mezi tím ale dávej uraženému na jevo důkazy pozornosti a vážnosti.

(Sv. Alfons. Tamtéž.)

Nábožné vzdechnutí.

Posiluj mne, o Pane Ježíši Kriste! S pomocí Tvou činím pevné předsevzetí a mám naději, že vše dokonám.

(Sv. Alfons. Tamtéž.)

Dne 25. Sv. Marka evang.

Milujete-li Boha, strhněte všecky k milování Boha za sebou.

(Ze sv. Augustina uvádí sv. Alfons.)

Nábožná duše může rozmluvami svými i dobrými příklady celý svůj dům posvětiti, koná-li pobožnosti své zároveň s tím úmyslem, aby i jiných k následování svého příkladu pohnula. Neměj při tom žádných nepravých úzkostí svědomí, jakoby to marnivost byla; nebo taková cvičení, která ničeho zvláštního do sebe nemají, mají býti konána také s tím úmyslem, aby se jiným dostalo dobrého příkladu, kterým by k Bohu více byli přitaženi. „Tak svět světlo vaše před lidmi, ať vidí skutky vaše dobré a velebí Otce vašeho, jenž jest v nebesích," pravi Pán Ježíš (u sv. Mat. 5. 16.) Jsi-li tedy pro dobrý příklad jiným nábožným, umrtveným a v zachovávání povinností věrným, nejsou

to skutky marnivosti, ale lásky, které jsou velice příjemné Bohu.

(Sv. Alfons. Tamtéž.)

Nábožné vzdechnutí.

O Maria, která se Matkou vytrvalosti nazýváš, skrze kterou veliká tato milost nám udílena bývá: K Tobě se utíkám, Tebe za vytrvalost prosím, skrze prostřednictví Tvé ji od Boha s plnou jistotou očekávám.

(Sv Alfons Tamtéž.)

Dne 26. Sv. Kleta.

O jak milými jsou Ježíši Kristu modlitby věrných Jeho, které k Němu za hříšníky vysílají.

(Sv. Alfons. Nev. Krist.)

Svatá Magdalena z Pazzis napomínala klášternice své: „Milé sestry! Bůh neodloučil nás od světa jen proto, abychom pro sebe dobře činily, ale abychom se také o spasení hříšníků přičiňovaly. Bude nám jednou počet kásti ze mnohých duší zahynulých; nebo kdybychom jich byly hodně Bohu poroučely, nebyly by snad zavrženy bývaly.“ Proto dočítáme se také v životopise jejím, že nenechala žádné hodiny minouti, v které by se nebyla za hříšníky modlila. Jiná veliká služebnice Boží, sestra Stefana ze Soncino, konala po čtyřicet let tuhé skutky kající, které vesměs za hříšníky obětovala.

O jak mnohé duše bývají obráceny ne tak kázaními kněží, jako spíše modlitbami osob řeholních. Kazateli jednomu bylo jednou zjeveno, že úspěchů svých nemá tolik přičítati svým kázaním jako modlitbám bratra, který mu posluhoval. Nemáš se ale modliti toliko za hříšníky, ale také za kněze, aby se s pravou horlivostí o spasení duší přičiňovali. „Každý jest povinen bližního od záhuby vysvoboditi, když to v jeho moci jest; nebo poručil Bůh, aby každý měl péči o bližního svého.“ (Sir. 17. 12.)

(**Sv. Alfons.** Tamtéž.)

Nábožné vzdechnutí.

O Ježíši, uděl mi své Božské lásky, abych pro zalíbení Tvé žil a pro Tebe bližního miloval!

(**Sv. Alfons.** Tamtéž.)

Dne 27. Sv. Jaroslava.

Nemoc jest jako zkušební kámen, na kterém zjevným se stane smýšlení každého, zdali zlatu nebo olovu se podobá.

(**Sv. Alfons.** Nev. Krist.)

Někteří lidé jsou dobromyslní, vlídní k jiným, trpělivi a zbožni, dokavad jsou zdrávi, rozstůňou-li se však, dopouštějí se tisíce chyb a nedají se potěšiti. Stanou se netrpělivými ku všem lidem ano i k těm, kteří jim z lásky ku pomoci spěchají; žalují na

každé nepohodlí, na každého, kdo se jim přiblíží. Stěžují si do lékaře, do domácích i opatrovníků, jakoby jich zanedbávali a s dostatek jich neošetřovali. Tu se ukazuje, že domnělé zlato jen olovem jest. „Ale, milý otče, slyším tu mnohého namítati, trpím tak mnoho, a nemám si ani zastesknouti a o tom promluviti? Či jest to láska k bližnímu, když nechávají mne samotna na loži a na mne zapomínají?“ Ubohá duše! lituji tě, ne proto, že máš tělo churavé, ale že máš tak málo trpělivosti, a tak málo lásky! Proč žaluješ na toho neb onoho? Běduj nad sebou samým, že tak málo Ježíše Krista miluješ a proto tak malé trpělivosti máš. Že na tebe zapomínají? Proč nevzpomínáš ty na Ježíše Krista, kterýž ode všech opuštěný z lásky k tobě na kříži umírá. Proto chceš-li se Bohu v pravdě líbiti a jiným dobrý příklad dávati, přijímej všeliké nemoce, které ti Pán sešle, s trpělivostí.

(Sv. Alfons. Tamtéž.)

Nábožné vzdechnutí.

O Ježíši můj, Tys ukázal, jak velice miluješ duši mou a já bych neměl milovati Tebe a zachovávati přikázání Tvých? O Maria, matko má, pomoz mi, abych předsevzetí svému dostál.

(Sv. Alfons. Tamtéž.)

Dne 28. Sv. Vitalisa.

Rozvaž dobře, že bude ti přísné účty Bohu klásti, jestliže tvou vinou kázeň povolí a zlořády se zahnízdí.

(Sv. Alfons. Nev. Kříst.

Sv. František z Kříže, bosý karmelita, vypravuje o jisté abatyši, která se po smrti jedné ze sester zjevila a jí pravila, že trpí v očistci veliké muky za to, že se v úřadě svém dosti nestarala o zachovávání řehole a o poslušnost k vrchním.

Představený má všude dohlížeti a se přesvědčovati, zdali a jak se nařízení jeho vykonávají. Co pomohou rozkazy, nešetří-li se jich? Lépe jest, málo rozkazů dávati, které se zachovávají, než mnohých věcí nakazovati, kterých se nedbá. Seznají-li podřízení, že představený malou péči má o to, šetří-li se rozkazů jeho čili nic, snadno si toho nevšímají, co nařizuje. Bdi nad tím, aby každý povinnosti své plnil, nechtěj se ale příliš do úřadu jeho míchati. Neukládej nových břemen a předpisů; neboť to připadá poddaným velmi za těžko. Co ti na srdci ležeti má, jest zachovávání platných předpisů. Představeným jsa jsi k tomu zavázán, abys nejen o časné blaho podřízených svých pečoval, ale zejména i o blaho věčné. Chceš-li, aby poddaní kázně tvé zachovávali, musíš jim dobrým příkladem předcházeti. Blahoslavený Josef Kalasanský praví: „Běda vrchnímu, který slovy vystavěti chce, co příkladem svým boří.“ Představený

stoji na svícnu, všickni jej vidí. Sv. Magdalena z Pazzis praví: „Láska a důvěra se strany představených jsou pásky, které srdce poddaných k nim poutají; pýcha ale pásky tyto ruší.“

(Sv. Alfons. Tamtéž.)

Nábožné vzdechnutí.

Můj Ježíši, milosrdenství! Pane, budiž pomocníkem mým; dej mi vůli Tvou vždycky konati.

(Sv. Alfons. Tamtéž.)

Dne 29. Sv. Petra muč.

Představený má míti v obcování srdce z medu, u vykořeňování zlořádů ale hrudí z kovu.

(Sv. Alfons. Nev. Krist.)

Třeba-li časem kárati, čiň to, jak jsem již pravil v tichosti; seznáš-li však, že tichostí ničeho nepořídíš, staniž se opravdovým, jak nakazuje svatý apoštol: „Tresci, pros, žehři!“ (II. k Tim. 4. 2.) Srdce mnohých lidí jest jako z kůže, zůstává necitelným, dokud ho železo neporaní. Abys ale v té věci nezbloudil na scestí, radím ti dvojí spůsob opatrnosti: Předně neukládej těžkých pokut a za druhé nejednej v rozčilení, nýbrž shromážď se dříve, než trest vyřkneš, v modlitbě k Bohu, poraď se s jinými a pak teprv jednej. Pilně toho šetři, abys v rozčilení nikdy pokuty neukládal, ba ani nedomlouval. Počkej, až

se v tobě i viníku rozčilení utiši, a pak teprv slušným způsobem domluv.

Třeba-li ti domluviti přísně, nezapomeň na víno a olej, t. j. po domluvě řekni podřízenému, že jej miluješ a jednáš jen ve prospěch jeho vlastní.

Přijde-li kdo se žalobou, nepřikročuj hned ku kárání a pokutám, nýbrž vyslechni dříve i druhou stranu, vyšetři věc a pak jednej.

Zvláštní zřetel měj k podřízeným nemocným; zjednej jim všeliké ulehčení a všemožnou pomoc, a neopomeň jich navštíviti. Konečně pilně toho dbej, aby podřízení měli dosti času k službám Božím, k sv. přijímání a jiným duchovním cvičením. Nepopřeješ-li jim prostředků a příležitosti, aby k pravé zbožnosti dospěli, jak můžeš na nich žádati, aby byli v pravdě zbožnými a skromnými?

(**Sv. Alfons.** Tamtéž.)

Náboženské vzdechnutí.

Žádné slovo, žádná myšlénka, žádná žádost nebudiž ve mně, než toliko tvá láska a Tvé zalíbení, Ježíši můj!

(**Sv. Alfons.** Tamtéž.)

Dne 30. Sv. Kateřiny Sienenské.

Při rozjímání o plamenné lásce v Srdci Vykupitelově býváme i my ohněm svaté lásky uchváceni

(**Sv. Alfons.** Zbožné úvahy o utrpení Páně.)

Jaké podivení zbudil by král, který by jako červík do prachu země se ponížil,

v jeskyni, v nejchudší chýši se ubytoval, odsud zákony vydával, služebníky a poslance své volil a říši spravoval! Ano, svatá víro, zjev nám ty: kdož jest Ježíš Kristus? Mužem bolesti chtěl býti; nechtěl býti ušetřen žádného trápení, žádné muky a v žádném okamžiku života svého. Pohrdaným a nejposlednějším chtěl býti! Jej Pána a Boha našeho, jako zločince v pouta jímají biřicové, jako otroka jej bičují! Jako divadelnímu králi se mu posmívají! k potupné smrti kříže Ho odsuzují! Tato nepochopitelná tajemství, jakými se nám zdají býti ve světle víry? Aj jakým štěstím pro nás, rozuíti-li se i v srdci našem oheň lásky, který krb svůj má v srdci našeho Spasitele! Může-liž býti větší radosti nad tu, že páskou lásky s Bohem jsme spojeni!

Rozjímáme-li ale o přehořkém umučení Páně, neuvažujme toliko velikých muk Jeho a týrání, jež Pán Ježíš za nás trpěl, ale zejména lásku, s jakou vše trpěl. Vždyť netrpěl toliko proto, aby nám spasení zjednal, čehož by byl pouhou modlitbou dosáhl, nýbrž také proto, aby nám lásku zjevil, a tak srdce naše získal. Duše, která této lásky pamětliva jest, nemůže jináče než Pána Ježíše milovati, vždyť láska Kristova ji pudí, váže a posvátným násilím nutká, aby mu celou náklonnost svou věnovala, kterýž na svět přišel, aby za nás umřel a smrtí svou všecky lidi od věčné smrti vysvobodil, pro Něho pak aby ráda snášela útrapy své a nepřátely milovala.

(Sv. Alfons Tamtéž.)

Nábožné vzdechnutí.

Ach Pane Ježíši, tak dobrotivým jsi byl také ke mně. Ač jsem Tebou pohrdal a hanebně Tě zradil, přece jsi mne nezavrhl! Jak bych jen mohl vickrát od nohou Tvých odejíti a lásky Tvé se sříci!

(Sv. Alfons. Tamtéž.)

Květen.

Měsíc věnovaný ctnosti svaté chudoby a zasvěcený svatému apoštolu **Tomáši.**

Spokojenosť při nedostatku věcí potřebných.

„Blahoslavení chudí duchem, neboť jejich jest království nebeské.“ (U sv. Mat. 5. 3.)

Mamoně stále snějí
světa milovníkové,
nevědouce, že jsou její
bídní jen otrokové. —
Nechtějž, duše, záviděti
jim těch statků pozemských;
hledej *zlato,* — zanech smetí,
darů hleď si nebeských. —
„*Zlato pravé* v tom životě
láskou najdeš k chudobě:“
takto *v jeslích,* — *na Golgotě*
chudý hlásá Pán tobě.

Dne 1. **Sv. Filipa a Jakuba.**

Což jest svět než klam, než jediný výstup divadelní, který rychle končí!

(**Sv. Alfons.** Nev. Krist.)

Zásady světa jsou pravým opakem zásad Božích. Světu platí bohatství za prvou podmínku velikosti a slávy, před Bohem zas jest chudoba prvou podmínkou svatosti. Není ovšem jisto, že všickni boháči věčně zahynou, tolik ale jisto jest, že boháč jen s těží bude spasen, s těží tak, že samo písmo svaté doznává, že spíše velbloud projde uchem jehelním. Proto také všickni zakladatelé řádů o to pečovali, aby v duchovních rodinách svých zavedli dokonalou chudobu, prvou a nejpotřebnější podmínku duchovního pokroku. Sv. Ignác z Lojoly nazýval chudobu řeholníků baštou pro hrad duchovního života. Což platno člověku, by celý svět získal, na duši své ale zkázu trpěl. V hodině smrti, při svitu voskovice jak nepatrnými budou se zdáti člověku všecky klenoty, jež opouští! Nač přidávati ceny tomu, co pomijí? říkávala sv. Terezie. Dbejmež raději štěstí, které nehyne. Žalmista sv. David praví, že všecky statky pozemské umírajícímu zdají se býti uprchlým snem; a jak nepříjemné to probuzení pro chuďasa, který snil o koruně knížecí! Všickni odsouzenci volají na věčnosti: Což pomohla nám pýcha! Co marnost bohatství? Všecko minulo jim jako stín a zbyla jen muka věčná. (Sv. Alfons. Tamtéž.)

Nábožné vzdechnutí.

Ježíši můj, což dbám o ztrátu statků světských, jen když Tebe, dobro neskonalé, neztratím. (Sv. Alfons. Tamtéž.)

Dne 2. Sv. Sigmunda.

Smrť nazvána jest zlodějem, neboť odnímá nám vše, statky a bohatství, krásu i důstojenství i přátely, a tělo naše kořistí činí červů.

(Sv. Alfons. Nev. Kr.)

Při smrti nepotěší člověka ani čestné úřady, jež zastával, ani bohatství jeho a požitky, ale jedině láska k Ježíši Kristu a skrovničké dobro, jež byl v životě vykonal. Král Filip II. umíral se slovy: Kéž bych byl býval bratrem laikem v některém řádu a nikoli králem A Filip III. volal při smrti: Kdybych byl v poušti žil, s větší důvěrou spěchal bych před soudnou stolici Páně. Hle, tak mluvili při smrti lidé, kteří zváni byli nejšťastnějšími. Sv. František Borgiáš vida mrtvolu královny Isabelly opustil svět a věnoval se cele službě Boží, volaje často: Takový je tedy konec slávy a koruny světské! Čím jest bohatství člověku, když při smrti nezbývá z něho leč příkrov pohřební? Což jest krása tělesná, když tělo majetkem se stává červů? Což moc a důstojenství, když hrobem všecko končí a svět na člověka zapomíná!

Statky tohoto světa jsou Šalamounovi marností a trápením ducha; čím více jich kdo má, tím větší jeho trýzeň. Sv. Filip Neri blázny nazývá všecky, kdož přikládají srdce na statky světa, neboť, dokládá, že ani na světě šťastně žíti nemohou.

(Sv. Alfons. Tamtéž.)

Nábožné vzdechnutí.

O Ježíši můj, chceš, abych byl spasen, i já tomu chci; všeho se odříkám a Tobě se celý daruji.

(Sv. Alfons. Tamtéž.)

Dne 3. Nalezení sv. kříže.

Chudoba Kristova jest nevyvážitelným pokladem, učíc nás hledati nebe a pohrdati světem.

(Sv. Alfons. Rozjím. vánoční.)

Kdož by nezalkal útrpností, vida, jak mladému princi královskému jest při narození za vděk bráti chladnou, vlhkou jeskyni, bez lůžka, bez obsluhy, ba že ani chudých plenek nemá, aby zahřál zkřehlé údy své. A hle, Ježíš, Syn krále nebeského spokojuje se chladnou slují, v níž nic ho nečeká, leč chudičké jesle a trochu slámy. Zimou se chvěje, a sotva plenek nalezá, aby se zahřáti mohl. Andělé jej sice obklíčují, chválí a velebí, ale chudobě jeho nikdo nepomáhá. Čím větší však chudoba Tvá, Spasiteli můj, tím více Tě miluji. Kdyby se byl Spasitel ve zlaté kolébce narodil u dvora královského, kdyby jej byli hodnostáři světští obklopovali, byl by se zajisté větší úctě těšil, ale nikoli vřelejší lásce, neboť prostičký chlév, chatrné plénky, sporá sláma jeho poduška a chudé jesle jeho kolébka, to vše plní srdce naše láskou k Němu. Čím chudším jsi pro mne učiněn, tím jsi mi milejším, dí sv. Ber-

nard. Chudobu jsi zvolil, abys nás statky svými obohatil. Chudoba Kristova učí nás pohrdati světem a hledati nebe. Kolik již svatých pohrdlo bohatstvím, důstojenstvím, ano i trůnem, aby chudobu Spasitelovu s ním sdílelo.

(Sv. Alfons. Tamtéž.)

Nábožné vzdechnutí.

O Ježíši můj, zbav i mne náklonnosti ku statkům pozemským, abych hodným byl učiněn lásky Tvé a Tebe věčně svým zváti mohl.

(Sv. Alfons. Tamtéž.)

Dne 4. **Sv. Floriána.**

V cizině chtěl Pán Ježíš prožíti dětství své, aby tím větší bídy bylo mu snášeti.

(Sv Alfons. Rozjím. vánoční.)

Pozorujmež se sv. Bonaventurou, jaký asi byl život Ježíšův po celých sedm let v Egyptě. Příbytek svaté rodiny byl tu chudičký, neboť sv. Josef neměl mnoho peněz ku placení nájmu. Chudičké bylo i lůžko jejich a nuzná jejich potrava. Celý život byl slovem život chudoby a nedostatku, neboť práce skytala jim jen s těží, čeho k zachování života nevyhnutelně potřebovali a nad to bylo to ještě v zemi neznámé, kde žili v zapomenutí, odloučeni od přátel i známých. Leč jak přece blaze byly spořádány denní

práce svaté rodiny! Tiše pracuje Josef a srdce jeho v díku pozvedá se k Bohu, že učinil jej společníkem a ochráncem syna svého. Panenská matka rozbalujíc tu dítko z plenek obléká je v oděv nový, který byla vlastní rukou zrobila. Zde také vzal Ježíš na sebe úkol učeníka, konaje všeliké práce, jaké dovoloval slabý jeho věk. O přeblahé okamžiky života Spasitelova, kdy poprvé malým rouchem oděn, poprvé se kroku odvažuje, poprvé slova pronáší a posléze i práci pěstounu pomáhá! O víro svatá, nauč nás milovati Pána dobrotivého, kterýž se k životu útrap pro nás odhodlal! Praví se, že příchodem Ježíškovým do Egypta se všecky modly v zemi této rozpadly. Prosmež Boha o lásku k Ježíšovi, neboť v srdci, kde On přebývá, rozpadnou se rychle modly pozemských náklonností.

(**Sv. Alfons.** Tamtéž.)

Nábožné vzdechnutí.

Ježíšku nejmilejší, v pohanské zemi v chudobě žijíci, uznávám Tě za Boha a Spasitele svého a děkuji za všecky útrapy, které jsi z lásky ke mně snesl.

(**Sv. Alfons.** Tamtéž.)

Dne 5. **Sv. Gotharda.**

„Kdyby nebyla chudoba statkem tak vzneseným, nebyl bych ji pro sebe zvolil, aby byla dědictvím dítek mých,“ řekl kdysi Spasitel k sv. Anděle z Foligno.

(**Sv. Alfons.** Nev. Krista.)

Chudoba jest podle slov sv. Bernarda pružinou, kteráž urychluje let k nebesům, kdežto láska ku statkům světským nazvána jest sv. Augustinem lepem pro křídla duchovní. Protož ctnost svaté chudoby v tom záleží, že zbavujeme srdce své vší náklonnosti ku statkům pozemským a jen tolik jich užíváme, pokud nevyhnutelně třeba k zachování života. Či jinak mluvil Spasitel, odpovídaje na otázku mladíkovu, co by činiti měl, aby dokonalosti dospěl? Napomenul jej Ježíš Kristus řka, aby prodal vše, cokoli má a rozdal chudým. Všeho měl se tedy zbaviti bez výjimky, neboť, dokládá sv. Bonaventura, pokud duch obtížen jest statky pozemskými, nelze mu povznésti se k nebesům. A proto volá svatý Vavřinec Justinian: O jak blažená je dobrovolná chudoba! Nemá ničeho, nebojí se ničeho! Stále spokojena a stále v přebytku žijíc, neboť všeho, co ji tíží, umí užiti v duchovní prospěch svůj.

(Sv. Alfons. Tamtéž.)

Nábožné vzdechnutí.

Ač jsem jindy, Spasiteli můj, srdce svoje věcem pozemským věnoval, odříkám se jich nyní, a chci, abys Ty byl jediným pokladem mým, jedinou láskou mou. Bože duše mé, neskončeně větší klenote než všecky statky světa. Ty jediný zasluhuješ lásky neskonalé, a proto Tě miluji nade všecko.

(Sv. Alfons. Tamtéž.)

Dne 6. **Sv. Jana Dam.**

Proto jen volil Ježíš život chudý na zemi, aby byl nám příkladem a posilou.

(**Sv. Alfons.** Rozjím. vánoční.)

Sv. Magdalena z Pazzis nazývala chudobu chotí Ježíšovou, a sv. Bernard dí o ní: Na nebi nelze ovšem nalézti chudoby, ale tím více jest jí na zemi. Protože však lidé neznali její ceny, sestoupil Spasitel s nebe touže po chudobě a učinil ji společnicí svou, čímž nám pravou cenu její poznati dal. Jsa Pánem všech pokladů nebes i země učinil se Bůh maličkým a chudobným, aby nás láskou k chudobě učil bohatými býti v chudobě, v níž světa se odříkajíce, a od pomíjejících statků se odloučivše účastni byli pokladů nebeských. Chtěl, aby celý život jeho až k smrti kříže oplýval chudobou; chudým byl při narození svém v chlévě, chudým v chatrném slaměném lůžku. Ve všem rovnal se lidem nejchudším. Malý domeček o jediné světničce byl mu obydlím, i oděv jeho byl oděv chudého. Sv. Jan Zlatoústý dotvrzuje, že Spasitel i učeníci jeho živili se pouze ječným chlebem. Chudou byla i smrť Spasitelova. Zůstavil jediný oděv chudičký, o který se ještě za živobytí jeho katané rozdělili, tak že ku pohřbu svému musil almužnou přijmouti roucho pohřební i hrob. Proto také všickni svatí rozjímajíce chudý život Ježíšův velikou lásku pojali k chudobě.

(**Sv. Alfons.** Nov. Krist.)

Nábožné vzdechnutí.

Přijď, Ježíši, lásko má, a vypuď ze srdce mého všecku náklonnosť, jejíž předmětem nejsi Ty sám.

(Sv. Alfons. Tamtéž.)

Dne 7. **Sv. Stanislava bisk. a muč.**

Odstupteż ode mne, marná stvoření; býval čas, kdy jsem vás miloval; ach byl jsem slepý.

(Sv. Alfons Nev. Krist.)

P. Ludvik Granadský hovořil kdysi s P. Janem z Avily o sv. Františku Serafinském v příčině neobyčejné jeho lásky k chudobě, a tu mínil Ludvík, že jen proto ji tak miloval, aby se mohl všeho zbaviti, co mu bránilo v úplném, dokonalém spojení se s Bohem. Jan z Avily dodal ale velmi případně, že jen láska k Ježíši Kristu učinila svatého Františka tak horlivým milovníkem chudoby, poněvadž jen ten, kdo opravdově Krista miluje, tvrditi může se sv. apoštolem, že za bláto považuje všecko, jen aby Krista Ježíše získal. Krásně dodává k tomu sv. František Salesský, vznikne-li v domě požár, vyhazujeme spěšně všecken majetek okny. Duše Boha milující prachem zovou vše, co není láskou Boží.

V písmě svatém na mnohých místech dočítáme se o hojné a jisté odměně chudoby. Jak jistě zní hned ve slovech Páně: „Blahoslavení chudí duchem, neboť jejich jest krá-

lovství nebeské“ (Mat. 5, 3.). V ostatních výrocích o blahoslavenství slibuje se nám nebe jako odměna v budoucnosti: „neboť oni zemi vládnouti budou,“ „neboť oni Boha viděti budou,“ ale chudým slíbena jest blaženost již v tomto životě: „jejich jest království nebeské.“ Hospodin zahrnuje je totiž hned na světě největšími milostmi. Jak jista, ale také jak velika bude teprv odměna jejich v nebesích. „O jak šťastná to záměna,“ volá sv. Jan Zlatoústý, „dáváme bláto a přijímáme zlato!“

(**Sv. Alfons.** Nev. Krist.)

Nábožné vzdechnutí.

Kdy odevzdám se i já Tobě, Spasiteli můj, kterýž se mně dáváš, kdykoli chci.

(**Sv. Alfons.** Tamtéž.)

Dne 8. Zjev. sv. Michala.

O což šťastnou jest na světě duše řeholí vázaná, kteráž nic nezve svým a také ničeho nežádá.

(**Sv. Alfons.** Nev. Krist.)

Chudí duchem dožijí se ještě i zvláštního vyznamenání, že totiž s Ježíšem Kristem souditi budou svět, jak sám Pán byl svatému Petrovi přislíbil, když se ho tento otázal, jaká že bude jeho odměna za to, že všecko opustil a Mistra svého se přidržel. „Zajisté pravím vám, že vy, kteříž jste následovali mne v druhém narození, když seděti bude Syn člověka na stolici velebnosti své, budete

i vy seděti na dvanácti stolicích, soudíce dvanáctero pokolení israelské.“ (U sv. Mat. 19. 27. 28.)

Ale nejen na onom světě, nýbrž i zde na zemi odplácí Bůh dle slibu svého stonásobně, vše co člověk ze statků světských byl proň opustil. Právem porovnává Pán Ježíš bohatství s trním, neboť čím větší jest, tím více píchá a starostmi trýzní duši, budíc v ní úzkost a marnou žádost, aby se jí ještě více dostalo. Proto praví sv. Bernard: Lakomec touží po bohatství jako žebrák, ale chudý duchem pohrdá jím, jakoby byl pánem všeho. Leč to vše platí jen o osobách proniknutých pravým duchem chudoby, o kterých také sv. Terezie praví: „Čím menší jest náš úděl na zemi, tím větší radost čeká nás v nebesích, neboť tam řídí se příbytek náš dle velikosti lásky, s jakou jsme na zemi Ježíše Krista v chudobě následovali.“

(Sv. Alfons. Tamtéž.)

Nábožné vzdechnutí.

Ježiši, králi můj, Ty jediný panuj v srdci mém, láska Tvá mu rozkazuj, co by chtíti, čeho by si přáti mělo, aby tebe nalezlo.

(Sv. Alfons. Tamtéž.)

Dne 9. Sv. Řehoře Naz.

Kdo si žádá býti bohatým, upadá v pokušení a osidla ďáblova.

(Sv. Alfons. Nev. Krist.)

Čem zakládá se duch pravé chudoby? Především nikoli v tom jedině, že nemáme nižádného majetku, ale v tom také, že si ničeho nežádáme, leč Boha samého. „Vidím arci mnohého chuďasa," píše sv. Augustin, „leč pohřešuji chudoby." Jakoby řekl: Mnozí jsou arci chudými dle šatu, nemnozí však chudými jsou dle ducha a vůle. O takových říkávala sv. Terezie, že klamou sebe i svět. A což bude jim platno, že v chudobě žili, nemajíce ducha chudoby. Kdo ničeho nemá, ale touží, aby měl, není chudým, neboť nese sice břímě chudoby, nikoli však ctnost chudoby. Kdo není úplně prázden vší žádosti po majetku a bohatství, dí sv. Filip Nerijský, nebude nikdy svatým. Rozjímejmež tedy upřímně, zdaž bychom chtěli pro bídné statky světa vydati duši svou v nebezpečenství zahynuti anebo aspoň nedokonalou ji učiniti? Spokojujme se tudíž nutnou potravou a nebohatým oděvem toužíce jedině po svatosti a bojíce se o spásu věčnou. Již sv. apoštol psal v listu svém k Timotheovi, aby spokojen byl, maje co by pojedl a čím by se přioděl. Každý, kdo po bohatství touží, upadá v pokušení a v osidla ďáblova, jakož i přemnohé pošetilé, škodlivé žádosti, které člověku smrť a zkázu věčnou přivodí.

(Sv. Alfons. Tamtéž.)

Nábožné vzdechnutí.

O Bože můj, tys zemřel, bys získal duši mou, což učinil jsem já, abych získal Tebe, dobro neskončené?

(Sv. Alfons. Šípy ohnivé.)

Dne 10. **Sv. Gordiana. Sv. Isidora roln.**

Trny byť sebe menši bodají, a zdržují cestujícího v rychlé chůzi.

(Sv. Alfons. Nevěsta Krist.)

Na druhé zakládá se duch pravé chudoby v úplné odloučenosti srdce nikoli jen od věcí velkých, ale i od věcí nepatrných, malých. Tiskne-li třeba jen malá částka hliny kdesi na péro, nemůže se toto do výše povznésti a proto nelze se duši Bohu zaslíbené úplně s Bohem spojiti, ani z pravého klidu se těšiti, dokud chová předměty sebe menší proti svaté chudobě. Aby se duše dokonalou v chudobě projevila, nepotřebuje velikého bohatství, jehož by se pak odřekla, ale obětuje málo, věci malé, nikoli ale pouze zevně, nýbrž i vnitrně, v příčině vůle a náklonnosti. Sv. Petr opustil jen skrovný majetek, učinil to však celým srdcem a proto zasloužil na slova svá: „všecko jsem opustil“, odpovědi Spasitelovy, že seděti bude a souditi dvanácte pokolení. Mnohá arci duše Bohu posvěcená netouží po drahokamech ani zlatých nádobách, ale přikládá srdce mnohým bídným malichernostem, snad knize některé, či nějakému pohodlí a j. a duše

taková nevzdala se dosud náklonnosti ku statkům světským, nýbrž přenesla ji jen z velkých na malé, a upadá pak pro tyto věci v nepokoj a nedokonalosti, jakoby byly velikými.

(Sv. Alfons. Tamtéž.)

Nábožné vzdechnutí.

O Ježíši, Ty sám ráčíš mysliti na mne a proto i já ode dneška mysliti budu jedině na Tebe.

(Sv. Alfons. Šípy ohnivé.)

Dne 11. Sv. Mamerta.

Ne nadarmo prohlásil Spasitel, že nemůže býti stoupencem jeho, kdo by se všeho neodřekl, co zove svým.

(Sv. Alfons. Nev. Krist.)

Duch chudoby zakládá se za třetí i v lásce k chudobě. Chudoba sama, dí sv. Bernard, není ještě ctností, arci ale láska k k chudobě, kterou jevíme tím, že milujeme účinky chudoby, jako jsou: hlad, zima a zvláště opovržení, kteréž chudoba obyčejně přivodí, neboť proto, dí sv. Tomáš, budou chudí duchem souditi ostatní pokolení se Spasitelem, aby odměny došli za pokořování, jakéž jim bylo snášeti pro chudobu. Sv. Josef Kalasanský dí, že není chudým, kdo necítí obtíží chudoby. Podobně mluvila i blahoslavená Salome ze řádu Klarisek, řkouc: „Andělům

i lidem k posměchu bude jeptiška, která chce býti chudou, a přece žádá si všeho pohodlí a žaluje, když se jí něčeho nedostává!“ Jeví-li ducha chudoby osoby, které naříkají, mají-li požiti trochu méně chutných pokrmů, aneb reptají nemohou-li ihned míti nového oděvu? Je-li cvičením se v chudobě, když jiné jen jemných látek vyhledávají a nepokojem trpí, není-li vše vkusně upraveno a vyžehleno, aby jim slušelo? Všecky podobné osoby chtějí sice býti chudými, ale jen s tou podmínkou, aby jim nebylo ničeho postrádati. Kdo si ale opravdově Boha zamiloval, nalezne si brzy nejlepší spůsob, jak by chudobu pěstoval.

(Sv. Alfons. Tamtéž.)

Nábožné vzdechnutí.

Ježíši, Bože duše mé, statku nade všecky vzácný, Ty sám zasluhuješ nekonečné lásky, ctím a miluji Tě nade všecko, více nežli sebe.

(Sv. Alfons. Tamtéž.)

Dne 12. Sv. Pankráce.

Statky světské nebyly Marii Panně přisouzeny.

(Sv. Alfons. Chvály marianské.)

Salomoun slibuje zahynutí všem, kdož na bohatství se spoléhají, a podle slov samého Spasitele jen s těží vejíti bude boháči do království nebeského, boháči totiž, který jen v bohatství svoje důvěřuje. A co jsou

všecky tyto klenoty světa? Osudná hodina uloupí nám je všecky, a co jsme zachránili před moly a rezem, před zloději a zhoubnou mocí živlů, musíme opustiti a vydati konečně přec, když udeřila hodina smrti a Pán volá k odchodu na onen svět. Buďme tedy spíše, jak napomíná nás sv. apoštol, chudými, kteří ale jiné obohacují, chudými, kteří ničeho nemají a přece všecko mají. Toť bylo bohatství, jakým vynikala Maria Panna, matka Boží, a jakéž nemohlo jí býti odňato. Statků světských se jí nedostalo. V chudobě zrozena a vychována, zůstala chudou po celý život svůj. Jako Syn, kterýž byl Pánem nebes i země a přece neměl, kam by hlavy položil, tak i matka jeho ničehož neměla. Dary, které svatí tři králové obětovali, byly arci ceny značné, leč Maria Panna rozdělila je mezi chudé, jak dosvědčuje sv. Bernard, a jak právem souditi lze také z toho, že při obětování Ježíškově, v chrámě, nemohla již přinésti beránka, oběť to bohatých, nýbrž jen dvé holoubátek.

(**Sv. Alfons.** Tamtéž.)

Náboženské vzdechnutí.

Maria, rozdávatelko všech milostí, neopouštěj mne v chudobě mé.

(**Sv. Alfons.** Tamtéž.)

Dne 13. **Sv. Serváce.**

V Ježíši nalezala Maria síly ku konání všech povinností svých.

(**Sv. Alfons.** Chvály mar.)

Z lásky k chudobě neostýchala se Maria Panna zasnoubiti se s chudičkým tesařem, a pečovati o výživu vlastníma rukama. A chudě žijíc, chudě i zemřela, neboť neví se, že by byla jiného zanechala kromě dvojího oděvu, kterýž darovala dvěma ženám, jež jí v živobytí přispívaly. Místo pomíjejících statků měla Maria Panna Syna Božího a v Něm spočívala všeliká záruka života jejího i blaha. V něm nalezala síly k nesčetným utrpením, v něm pramen klidu a tiché blaženosti. Toť bylo její bohatství, k jakémuž i my všickni povoláni jsme. Podle ní bohatými býti, v chudobě takými, kteří, byť mnohé věci svým majetkem zvali, přec ničeho nemají a přece všecko. Toť naším úkolem. Kdož by chtěl prodati za zlato světa blahé vědomí nevinnosti a ctnosti, o jaké svědčí mu vlastní hlas svědomí? Mnozí jsou zajisté chudí mezi námi, kteří víru zachovali a ctnost pěstují; zdaž by ale některý z nich při všech svých starostech a pracích, maje toto vědomí, zaměniti chtěl osud svůj s velikány tohoto světa? (Sv. Alfons. Tamtéž.)

Nábožné vzdechnutí.

Onejsvětější Panno Maria, kteráž nehledala a nemilovala na světě jiného statku mimo Boha, přivábiž mne k sobě, abych srdce svoje vždy více odvracel od pomíjejících statků a jen Boha miloval, kterýž sám jediný lásky zasluhuje.

(Sv. Alfons. Tamtéž.)

Dne 14. **Sv. Bonifáce.**

Boha majíce máme všecko, byť bychom trpěli nedostatkem všech věcí.

(**Sv. Alfons.** Nev. Kr.)

Chudobou, jejími nesnázemi a obtížemi cvičmež se v trpělivosti. Což by ukojilo žádost toho, jehož neukojí Bůh? táže se sv. Augustin. Kdo Boha má, má všecko, byť ničeho neměl z tvorů; můžeť pak právem zvolati: Bůh můj, a mé všecko! A proto tvrdí sv. Pavel, že svatí ničeho nemajíce, všecko mají. Nemáš-li tedy léků v nemoci, nemáš-li dostatečných pokrmů, schází-li ti palivo a teplý oděv, rciž jen: Bůh můj a všecko mé! Ty jediný mně dostačíš! a jistě, že se potěšíš. Z lásky k chudobě snášej trpělivě i ztrátu tvorů, statků světských, příbuzných a přátel. Je-li láskou k Bohu, kdy někdo pro maličkou ztracenou věc celý dům obrátí a klidu nenalezá? při smrti milého příbuzného nebo přítele modlitbu opouští, nedá se utěšiti, zavírajese v jizbu, nepřijímá pokrmů a každého od sebe odmítá, kdo útěchu přináší? Tu arci dokazuješ, duše milá, že není ti Bůh vším! ba jeviš spíše rozervanosti svou, že ti méně na Bohu záleželo než na tvoru ztraceném. Či pomáhá ti výstřední bol? Zalíbíš se jím snad duši zemřelé? Nikoli. Nelíbíš se Bohu ani zemřelému, který by se mnohem více těšil z tiché modlitby v oddanosti k Bohu vykonané, která by mu v očistci prospěla. Slzy při smrti milých

jest měkkou přirozeností lidskou, nemírný žal ale svědčí o slabém duchu a slabé lásce k Bohu.

(Sv. Alfons. Tamtéž.)

Nábožné vzdechnutí.

Nepřemohu déle lásce Tvé, Ježíši můj, nedej, abych Tě kdy ještě rozhněval!

(Sv. Alfons. Tamtéž.)

Dne 15. Sv. Žofie.

Chudým jsi se učinil, abys nás statky svými obohatil, totiž milostí svou a slávou!

(Sv. Alfons Rozj. vánoční.)

Kéž mohu zvolati se sv. Františkem: Bůh můj a mé všecko! A s prorokem Davidem: „Nebo co mi jest na nebi (krom tebe) a bez tebe co jsem chtěl na zemi? Bůh srdce mého a díl můj jest Bůh na věky.“ (Žalm 72. 25. 26.) Kéž neznám lásky ku statkům jiným, leč k lásce tvé! Kéž nevládne již marnost světská srdcem mým, nýbrž jen ty sám, lásko má, kéž jsi panovníkem mým! Ano, i já chci jednou začíti a volati: Bůh srdce mého a díl můj jest Bůh na věky.

Leč mne bídného! Až dosud hleděl jsem si jen statků tohoto světa — a nalezl v nich jen žluči a trní. Nyní však je mi větší radosti ležeti u nohou Tvých, děkovati Tobě a milovati Tě než dříve, kdy užíval jsem rozkoší hříšných. Jediná jen myšlénka kalí

moje blaho, myšlénka, žes mi snad dosud neodpustil! Tvůj slib ale, že každému kajicníku odpustíš, těší mne a dodává mi odvahy. I pohled na Tebe, chudého z lásky ke mně, i vyzvání Tvé, abych Tě miloval, i slzy Tvé a prolitá za mne krev Tvá, bolesti i urážky, i hořká smrt Tvoje, to vše stejnou plní mne důvěrou a útěchou, žes mi odpustil. A dosud-li jsi mi neodpustil, rci, co jest mi činiti? Chceš, abych hříchů litoval? O lituji z celého srdce, že jsem kdy Tebe, Ježíši můj, rozhněval! Chceš, abych Tě miloval? Viz, miluji Tě více než sebe! Chceš, abych všecko opustil? Nuže ano, opouštím vše, všeho se odříkám, bych Tobě se daroval! Tobě se věnuji a Ty mne přijímáš! Miluji Tebe, a Ty mne!

(**Sv. Alfons.** Tamtéž).

Náboženské vzdechnutí.

O Maria, vypros mi milost, abych neustal milovati Spasitele a také vždycky byl od něho milován.

(**Sv. Alfons.** Tamtéž.)

Dne 16. Sv. Jana Nep.

Bůh žádá sám srdce naše celé a netrpí v něm soka.

(**Sv. Alfons.** Cesta k spasení.)

Abychom pravé lásky k Bohu dospěli, třeba odloučiti se ode všeho, co není Bůh, anebo k Bohu se netáhne. Netrpí Bůh soka v srdci našem a je zajisté v právu,

neboť on sám jest jediným velitelem naším, který nám všecko daroval. Mimo to jest Bůh i jediný, jenž nás miluje z pouhé dobroty a beze všeho soběctví; protože nás ale tak vřele miluje, žádá také, bychom i my jej z plna srdce milovali: Milovati budeš Pána Boha svého z celého srdce svého. (Mat. 22. 37.) Vroucí láska k Bohu zahání pak ze srdcí našich všecky náklonnosti, jež nesvědčí jemu anebo jsou proti vůli jeho. Proto loudí-li se v srdce naše láska ku tvorům, chtějíc účast míti na lásce, jíž pouze Bohu jsme povinni, pak odmítněme okamžitě, zavírajíce brány srdce a řkouce: Odejdiž ode mne, a vyhledej si jiné, kdo snad tobě přejí; já ale daroval jsem srdce své Ježíši Kristu a proto není v něm místa pro jiné. A jakmile jsme se takto odhodlali, jen sama Boha milovati, přičiňmež se ještě nenáviděti všecko to, co světa láskou se honosí, a milovati vše, čeho svět nenávidí.

K tomu všemu třeba ale především zapírání sebe, radostným přijímáním všeho, co sebelásce naší se protiví a odpuzováním toho, čeho si ona žádá. Zkušenost učí, že v péči o zisk pozemský nezřídka na Boha zapomínáme, ale což jediné zbude nám v hodině smrti ze všeho, co jsme pro svět učinili a pro statky jeho, ne-li výčitky svědomí? Při smrti zbude nám jen obět Bohu učiněná a utrpení z lásky k němu zakusené. Proč bychom se tedy světa neodřekli dříve, než nás smrť odvolá? (Sv. Alfons Tamtéž.)

Nábožné vzdechnutí.

Kéž bych byl vždycky jen na Tebe pamatoval, Bože můj, místo, co jsem se pachtil po statcích světa.

(Sv. Alfons. Tamtéž.)

Dne 17. **Sv. Ubalda**

Všeliká věc přebytečná vadí dokonalému spojení se s Bohem.

(Sv. Alfons. Nev. Krist).

Sv. Magdalena z Pazzis, chtíc dokonale vyhověti sv. chudobě odstranila z oltáříku svého všecky ozdůbky, ponechavši tam jen kříž. Sv. Terezie tvrdí, že nemohla k modlitbě sebrati mysl, dokud nedala od sebe věc, která se jí zbytečnou zdála, uvažujíc jak velice Bůh řeholní chudoby žádá. Netrpmež, aby nad nás kdo v chudobě předčil, ale ve všem jí sobě hleďme. V oděvu, nábytku, potravě i penězích. V příčině oděvu pamatuj, že nemá sloužiti marnosti tvé, ale jen potřebě, neboť dobře dí sv. Řehoř, že žádný nepřál by si nositi drahocenného oděvu, by nebyl viděn od jiných. Duch sv. pak učí, že krásu osoby nelze posuzovati dle toho, čím je oděna, nýbrž podle toho, co v srdci chová; podle zevnější úpravy, dí ale sv. Brigita, poznáváme, co as děje se vnitru duše. A proto přepych v oděvu a marné ozdoby prozrazují duši marnivou; k čemuž pěkně dí sv. Bernard, že čím nádherněji tělo zdobíme, tím více špiníme duši svou.

Markéta z Kříže, dcera Maxmiliana II., vstoupila do kláštera bosých Klarisek. I navštívil ji tu jednou bratr její arcivévoda Albrecht a uzřev sestru nemálo byl pohoršen, vida, že oděv její jest záplatovaný. Leč Markéta nedala se mýliti. „Věř, milý bratře," odvětila, „že v spravovaném oděvu svém jsem šťastnější a spokojenější než císařové a králové ve svém purpuru."

(**Sv. Alfons.** Tamtéž.)

Nábožné vzdechnutí.

Nejev mi, Bože můj, co se Tobě líbí, abych všecko učinil!

(**Sv. Alfons.** Tamtéž.)

Dne 18 Sv. Venance.

Uvažuj, duše má, zdaž mohl ti Ježíš Kristus víc darovati než kdy život svůj za tebe v oběť dal a z Boha chudičkým dítkem se stal.

(**Sv. Alfons.** Šípy ohnivé.)

Sv. Pavel porovnává lakotu s modlářstvím, proto, že lakomec činí peníze svým Bohem t. j. svým konečným cílem. Pohrdejme penězi, volá sv. Jan Zlatoústý, aby Kristus námi nezhrdl. Proto přinášeli první křesťané k nohám apoštolů všecky peníze stržené za statky svoje, na znamení, že nenáleží peníze v srdce lidské, ale pod nohy. I vydání svá spořádati sluší tak, aby neurážela sv. chudobu.

K dokonalosti v chudobě náleží také,

abychom nenaříkali, když se nám časem i nutně potřebných věcí nedostává. Matka Boží pravila kdysi k jisté řeholnici sv. Františka: Obdržíš-li vše, čeho potřebuješ, milá dcero, nejsi pravou chudou; pravá chudoba v tom záleží, abychom pohřešovali i věcí nevyhnutelných. Sv. Johana ze Chantalu dí: žalovati na chudobu, ani Bohu se nelíbí, ani lidem. Nejsem nikdy tak šťastnou, jako právě cítím-li nedostatky chudoby. Sv. Magdalena z Pazzis rmoutila se, kdykoli jí představená přinesla, čeho se jí nedostávalo. O té milosti pro mne, kdybych jednou jdouc na lože lůžka nenalezla; kdybych ve všem nedostatek snášeti musila! Zdaž i ty tak činíš, duše milovaná? Odřekla jsi se arci lásky světské, přebytku i marnosti, bojím se ale, že zbývá ti přece nějaká náklonnosť k tomu, čeho nutně potřebuješ, že se bojíš, abys neměla nedostatku v potravě, oděvu, lůžka a pod. věcí, kterých si přeješ.

(Sv. Alfons. Nev. Krist.)

Náboženské vzdechnutí.

Bože můj, učiň, abych chtěl, co Ty chceš, i abych vždycky z plna srdce říci mohl: Bože můj, Bože, Tebe jediného si žádám a ničeho více.

(Sv. Alfons. Tamtéž.)

Dne 19. **Sv. Petra Cel.**

Chceš-li snad přijímati odměnu chudoby a přeješ si zároveň, aby ti ničeho nescházelo?

(**Sv. Alfons.** Nev. Krist.)

Chudým býti a netrpěti nepříjemností jest tolik, jako žádati si zároveň čest, jaká z chudoby plyne, a blahobyt, plynoucí z bohatství, dí sv. František Salesský. Spokojiž se tedy nejen chudým životem, ale i chudou smrtí, a raduj se, zastihne-li tě smrt v chudobě. Proto kdykoli pocítíš nedostatek jakýkoli, vzpomínej na krásné naučení sv. Johany ze Chantalu, které zní: Zřídka jen naskytá se nám příležitost ku cvičení se v chudobě, a proto ujímejme se jich s radostí, když se nám naskytnou. Svatou chudobu lze nám pěstovati také tím, že nejen spokojeně přijímáme věci chudší, nýbrž že je sami i volíme, kdykoli nám možno tak učiniti. Sv. Magdalena z Pazzis radovala se, když se jí bylo živiti zbytky se stolu druhých sester. Sv. Johana ze Chantalu říkávala: „Svatá chudoba nám radí, abychom neužívali stříbra, kde dostačí cín, ani cínu, kde by stačilo olovo.“ (**Sv. Alfons.** Tamtéž.)

Nábožné vzdechnutí.

Ježíši můj, v Tobě všecko nalezám! Nechci a nežádám již ničeho krom Tebe. Učiň, abych nenáležel již sobě, ale Tobě jedinému, lásko má, všecko mé!

(**Sv. Alfons.** Tamtéž.)

Dne 20. **Sv. Bernardina.**

Odřeknuvši se světa, milá duše, nedávej přednost prachu země před Bohem svým.

(**Sv. Alfons.** Nev. Krist.)

Dioklecián císař nabízel množství zlata a drahokamů sv. Klementu, biskupu ancyrskému, aby zapřel Krista, a světec povzdychl bolestí, že Bůh jeho porovnáván je s blátem! K sv. Basiliovi mučeníku poslal císař Licinius tribuna, nabízeje mu hodnost nejvyššího kněze pohanského a náčelníka všech modloslužebníků za to, když sřekne se víry Ježíšovy. Svatý Basil odpověděl však: „Vyřiďte císaři, kdyby mi dal celou říši svoji, že by nikterak ještě nerovnala se tomu, co bych ztratil, pozbývaje svého Boha a stávaje se robem a otrokem ďabla. A podobně dím i tobě, duše milá, abys nevydávala se v nebezpečenství ztráty Boha pro malicherné věci světské. Představ si, že ti Bůh voliti dal, jako kdysi ctihodné sestře Marii z Kříže, mezi sebou a tvory. Můžeš-li váhati?

Sv. Magdalena z Pazzis volávala nadšeně: „Blahoslavení, kdož jsou v řeholi, neboť svatou chudobou odloučeni jsouce od věcí pozemských mohou opravdově zvolati: Bůh jest mým podílem! Bůh jest podíl ten, po kterém jediné toužím zde, i na onom světě.“ A proto bylo ji často slyšeti, jak říkávala: „Nic, nic jiného leč Boha sama! Chci jen Boha pro Boha!“ (**Sv. Alfons.** Tamtéž.)

Kábožné vzdechnutí.

Ježíši můj, zbaviž mne každé náklonnosti, která mne od Tebe vzdaluje. Všeliké myšlení mé k tomu se nesiž, abych se uchránil nemilosti Tvé a Tobě nejdokonaleji sloužiti mohl.

(Sv. Alfons. Tamtéž.)

Dne 21. Sv. Felixa.

„Chce li kdo za mnou přijíti, zapři sebe sám.“
(Slova Kristova u sv. Mat. 16, 24. uvádí sv. Alfons.)

Ovoji jest sebeláska lidská, dobrá a zlá. Dobrá sebeláska ta jest, kterou snažíme se dojíti života věčného, pro nějž nás Bůh byl stvořil. Zlá ale jest sebeláska pudící nás, abychom se pachtili po statcích světských, Bohem a vlastní duší pohrdajíce. Dokonalost duševní jediné tedy v sebezapírání se zakládá. Sv. Augustin učí, že čím méně duše dbá ukojení náruživostí svých, tím více prospívá v lásce Boží. Nemiluje-li ale mimo Boha ničeho více, pak jest láska její dokonalou. Proto musí býti život náš ustavičným bojem proti sebelásce a vášním. Kdo jen jediného dne bojovati opomene, bude toho dne přemožen. Srdce naše jest zahradou, v níž ustavičně bují kukol divoký a škodlivý, a proto třeba stále míti v ruce nůž svatého sebezapření, aby jej vyřezával a plel, jinak podobalo by se srdce naše co nejdříve poli bodláčí a trní. Zapírej sebe! Slova tato bez

ustání opakoval sv. Ignác z Lojoly, voliv je obyčejně za předmět řeči, kterou bratry svoje oslovoval. O přeblažen, kdo s královským prorokem volati může: „Nebo co jest mi na nebi (krom Tebe) a bez Tebe co jsem chtěl na zemi? Bůh srdce mého a díl můj jest Bůh na věky“ (Žalm 72.). Což jiného žádám, o Bože můj, ne-li Tebe zde na zemi i na onom světě?

(**Sv. Alfons.** Nev. Krist.)

Nábožné vzdechnutí.

Nedopusť, Bože můj, abych Ti jen dopola náležel, když jsi mne vlastní drahou krví vykoupil.

(**Sv. Alfons.** Tamtéž.)

Dne 22. Sv. Julia pap.

Lidé věří v peklo, a přece tak mnozí se v ně vrhají!

(**Sv. Alfons.** Cesta spasení.)

Co platno člověku, byť celý svět získal, na duši své ale zkázu trpěl! volá Spasitel. O jak mnozí boháči, mnozí hodnostáři tohoto světa kvílí nyní v pekle! Což zbývá jim nyní z bohatství, ze cti, z důstojenství než výčitky svědomí, kteréž jim na srdci hlodají a věčně hlodati nepřestanou! Osvěť mne, Bože můj, a pomoz mi, neboť viz, nechci již zbaven býti milosti Tvé. Smiluj se nad hříšníkem, který Tě milovati chce. „Jak

jen možná," píše Salvianus, „že lidé věříce ve smrť, v soud, peklo a věčnosť, a přece žijí bez bázně!" O Bože můj, věřím ovšem ve pravdy tyto, ale nepřemýšlím o nich: a proto hynou tak mnozí. Běda mně, Bože můj, neboť i já náležel v řady těchto pošetilců. Nahlížel jsem, že hříchy svými pozbývám Tvého přátelství a sám píši rozsudek věčné smrti své — — a přece činil jsem tak. Nezavrhuj mne od tváři své, Bože můj! Poznávám nyní, jaký zločin jsem spáchal, pohrdaje Tebou! Lituji toho z celého srdce svého, Bože můj, jen nezavrhuj mne od tváři své. O by všickni lidé vzpomínali na smrť, při níž ztrácí vše, na soud, při kterém jim tak přísné účty klásti jest, na blaženou nebo hroznou věčnosť, která každého očekává. Mysli však jen na přítomnosť a proto ztrácí své spasení.

(Sv. Alfons. Tamtéž.)

Nábožné vzdechnutí.

Děkuji Ti, o Bože, za trpělivosť, s jakou jsi mně hříšníku stále shovíval, a za osvícení, jehož jsi mi dnes poskytl!

(Sv. Alfons. Tamtéž.)

Dne 23. **Sv. Desideria.**

Dítky tohoto světa myslí pouze na přítomnost, nedbajíce budoucna.

(Sv. Alfons. Příprava k smrti.)

Věčná spása naše jest nejen nejdůležitější ale i jedinou úlohou celého života našeho. Sv Bernard pláče nad pošetilosti křesťanů kteří hry dětské sice *hrami* zovou, své vlastní pozemské záležitosti však *důležitostmi*. A přece pošetilosti dospělých jsou jistě většími pošetilostmi. Což platno tobě, táže se Pán Ježíš, bys celý svět získal, duši svou ale ztratil? Budeš-li jen spasen, křesťane milý, málo pak třeba toho dbáti, byl-li jsi chud, zarmoucen, zhrdán v pozemském životě svém; na věčnosti nebude ti ničeho více trpěti, ale budeš věčně šťasten. Mineš-li se ale cílem, budeš-li zavržen, co prospěje ti, žes na světě radovánek užíval, žes byl bohat a ctěn? Ztrativ duši ztrácíš i důstojenství, čest, bohatství, ano vše. Jak asi odpovíš tu Ježíšovi v den soudu? By královský úředník nějaký vyslán byl do města, aby důležité věci vyřídil, on ale zapomněv na úřad svůj dbal jen zábav, společností a radovánek, a tím věci králově jen uškodil, jak přísných bylo by mu po té účtů klásti! Leč přísnějších účtů ještě požádá Bůh od člověka, kterýž nebyl na svět vyslán, aby radovánek užíval, po bohatství a důstojenství se pachtil, ale proto, aby spasil duši svou, který ale o vše jiné pečoval, mimo o duši svou!

(Sv. **Alfons.** Tamtéž.)

Náboženské vzdechnutí.

O Bože můj, jak užil jsem až dosud let, která jsi mi svěřil, abych o spáse své pracoval. Učiň, abych spíše zemřel, než bych Tě zase znovu urážel!

(Sv. **Alfons** Tamtéž.)

Dne 24. Sv. Johany král.

Věci stvořené daroval nám Bůh jen proto, abychom jim vznešeného cíle svého snáze dospěli.

(**Sv. Alfons.** Rozjímání na každý den.)

Rozjímej, duše milá, že ti dal Bůh život beze vší zásluhy tvé, a vznešeným určením že tě obmyslil, abys Ho zde na zemi milovala, a posléze na nebi věčně Ho požívala. Nejsi tudíž zde na světě proto, abys hleděla si požitků, střádala bohatství a pokladů země, toužila po slávě anebo snad jako nerozumná zvířata v jídle a piti rozkoši své hledala. Pamatuj, že v hodině smrti trýzněna budeš hroznými výčitkami svědomí, nebudeš-li v životě pilně dbáti služby Boha svého. O té úzkosti, když na smrtelném loži všecko bohatství tvé, sláva, čest, radovánky rozpadne se v hrstku prachu! O toho leknutí, kdy musíš doznati, žes pro marné, ničemné věci pozbyl milosti Boží a vlastní duši věčnou záhubu jsi uchystal! Pak ale nezbude ti již času, abys zlo napravil. O toho zoufalství, té muky! Pak teprve doznáš nezměrnou cenu

času, bude ale pozdě; vlastní krví chtěl bys jej zaplatiti, nebude ale možná! O hrůzného dne smrti pro duši, jež nemilovala Boha a nesloužila Jemu!

(**Sv. Alfons.** Tamtéž.)

Nábožné vzdechnutí.

Odpustiž mně, Bože můj! Miluji Tebe nade všecko a lituji, že jsem Tě kdy urážel. O Maria, naděje má, oroduj za mne u Syna svého!

(**Sv. Alfons.** Tamtéž.)

Dne 25. Sv. Urbana.

Způsobu služebníka přijal.

(Slova dle listu k Filip. II., uvádí **sv. Alfons.**)

Slovo věčné sestoupilo na zemi, aby spasilo lidi. Okud však sestoupilo? Z lůna božského Otce, kdež od věčnosti zplozeno bylo, z lesku nejvyššího. A kam sestoupilo? V lůno Panny, dcery Adamovy, která proti lůnu Božímu jest předmětem ustrnutí, až v údivu volá Církev svatá: Nezhrdl jsi lůnem Panny! Vždyť v lůně Otcově bylo slovo věčné Bohem, jako On, totiž nekonečně mocný, blažený, Pán nejvyšší, ve všem Otci rovný; kdežto v lůně Mariině jest tvorem, maličkým, slabým, zarmouceným, jest služebníkem a menší Otce. Podobu služebníka přijav stal se Ježíš Kristus z poslušnosti k Otci služebníkem jeho tvorů, Mariiným a Jose-

fovým. Ano, učiněn jest i služebníkem Pilátovým, který jej k smrti odsoudil, a kterémuž rozsudku se Ježíš podvolil; učiněn jest služebníkem katanů, kteří jej bičují, trním korunují, a křižovati chtějí. A Ježíš pokorně je poslouchá, odevzdávaje se volně rukám jejich. A hle, my, nechtějíce býti služebníky tohoto velikého Pána, kterýž láskou nás zahrnuje, volíme raději otroctví ďáblovo, který sluhů svých nemiluje, ale nenávidí, krutě s nimi zacházeje a v tomto životě i onom nešťastnými je činí. Proč nespěcháme dosud, abychom zbavili se nešťastné této poroby?

(**Sv. Alfons.** Rozjímání adventní.)

Nábožné vzdechnutí.

Ano, Ježíši můj, poněvadž jsem milostí Tvou byl vysvobozen z poroby pekla, objímám bez meškání a s láskou sladká pouta, která učiní mne sluhou a přítelem Tvým a zjednají mi korunu slávy v ráji!

(**Sv. Alfons.** Tamtéž.)

Dne 26. **Sv. Filipa N.**

Přáním Spasitele jest, aby všecky potěšil, kdož se k Němu utíkají.

(**Sv. Alfons.** Oktav Bož. Těla.)

Svatá Terezie praví, že zde na světě není dovoleno každému, aby promluvil se svým panovníkem. Chudým nelze toho jinak učiniti, leda pomocí třetí osoby. K Tobě

však, Bože můj, netřeba prostředníka! Kdožkoli si Tebe přeje nalézti, nalézá Tě ve svatostánku, a může hovořiti s Tebou, pokud se mu líbí. Táž světice dí také, že Ježíš Kristus proto ve velebné Svátosti zahalil vznešenost svou chudičkou způsobou chleba, aby nám chudým důvěru vnukl a bázeň zahnal, kteráž by nám k Němu přistoupiti bránila. Ó tu s oltáře svého volá nás stále sladkými slovy těmi: Pojďte ke mně všickni, kteří pracujete a obtíženi jste, a já občerstvím vás. (U sv. Mat. 11. 28.)

Pojďte, kdož chudi jste, kdož nemocni a zarmouceni! Pojďte, spravedlivi a hříšníci! ve mně naleznete léků pro každou bídu, pro všecka utrpení. Jediným jeho přáním jest, aby všecky potěšil; a proto dnem i nocí trvá na oltářích, aby všem byl přístupen, a pomáhati mohl věrným svým hojnými milostmi. O Ježíši, milovníče přílíš horlivý pro lid, který výše kladeš jejich dobré, než samu vlastní čest! Či nevěděl jsi, jak bude potupen tento laskavý účel Tvůj? Vždyť vím, že častokráte sami lidé přišli, aby nohama šlapali Hostie posvěcené, aby je házeli po zemi do vody a ohně! A častokráte nechávají Tě opuštěného na oltářích, na kterých není ani lamp a ozdob potřebných! O kéž bych mohl obmyti slzami svými i krví svou místa nešťastná, na kterých tak urážena byla láska Tvá!

(**Sv. Alfons.** Rozjím. v okt. Bož. Těla.)

Náboženské vzdechnutí.

O Ježíši svátostný, učiň, aby všickni lidé milovali nejsvětější Svátost.

(Sv. Alfons. Taméž.)

Dne 27. Sv. Magdaleny z P.

Větší zalíbení má Bůh v lásce silné nežli v lásce měkké.

(Sv. Alfons. Nev. Krist.)

Ukáže se ku konci a nesklamá. Pomeškáli, čekej ho, neboť přijda přijde a nebude meškati. (Habak. 2. 3.) Nepřijde-li však ihned s útěchou svou a pomocí, prosiž o sílu a odvahu, abys jej milovati mohl i v protivenství a bez útěchy. Výborným prostředkem v utrpeních života jest, podle učení andělského učitele, když jsi již dříve v mysl uvádíme vše, co by nás stihnouti mohlo, abychom pak s myslí statečnější bídy svoje snášeli. Napomínáť Kristus Pán učeníky své: „Na světě budete míti nátisk: ale doufejtež, jáť jsem přemohl svět.“ (U sv. Jana 16. 33.) Utrpení pak, které jsme předvídali, a jež trpělivě uvítati chceme, nebude se nám zdáti zlem ano spíše dobrem v příčině života věčného. Proto připravuj se v modlitbě a rozjímání na rány, kteréž tebe v životě čekají, a kdyby se ti některý kříž příliš těžkým zdál, prosiž Boha o přispění volaje důvěrně: vše mohu v Tom, kterýž mne sílí! Tak-li činíš, nezoufej, neboť modlitba dodá ti síly, které po-

hřešuješ. Je-li ti ale již trpěti chudobou nebo jiným křížem, tím více volej, jak napomíná tě sv. Jakub: Jest-li kdo z vás v zármutku? Modliž se! (Jak. 5, 15.) Především tedy, duše milá, utíkej se v soužení k modlitbě a to zvlášť k modlitbě před nejsvětější Svátostí. Vždyť tu slibuje Pán, že potěší všecky zarmoucené, kdož se k němu utekou!

(Sv. Alfons. Nev. Krist.)

Nábožné vzdechnutí.

O Ježíši můj, nedej, abych dále ještě odolal lásce Tvé. Dej mi vždy více poznávati vznešenost statků Tvých, abych láskou vroucí k Tobě se roznítil.

(Sv. Alfons. Tamtéž.)

Dne 28 Sv. Ivona.

Nelzeť pochybovati, že sv. Josef může nám pomoci ve všelikě potřebě života.

(Sv. Alfons. Svaté jméno Josef.)

Ten zajisté více obdrží, kdo v potřebě jsa ihned a častěji o přispění prosí. Neopomeňmež tedy vzývati v modlitbách svých denně, ano častěji za den Toho, kdož po nejsvětější Matce Boží největší přízni se těší na nebi. Věrný tento služebník, dí sv. Bernard, byl zvolen nejen za těšitele Marie Panny ve všech útrapách pozemského života jejího, a za živitele Ježíše Krista, ale také poněkud za spolupracovníka ve vykoupení světa, ve-

likém to díle tří osob božských. A tu zdá se, jakoby Otec nebeský svěřuje mu Syna svého byl k němu promluvil: Josefe, poslal jsem Syna svého na svět, aby žil tu jako člověk chudý, bez lesku, bez důstojenství. Svět bude jím pohrdati, vida v něm jen syna řemeslníkova dle nízkého zaměstnání jeho. Chtěl jsem, abys byl chud, vyvoliv tebe za pěstouna chudého syna svého, neboť nepřijde na svět, aby panoval, nýbrž aby spasil lid utrpením svým a smrtí. Ty budeš mu na zemi strážcem a otcem místo mne. Bude pronásledován a ty účasten budeš pronásledování jeho, pečuj oň a zůstaň mi věrným. A proto velikou důvěrou má býti srdce naše v ochranu sv. Josefa, neboť svatosť jeho učinila jej Bohu nevýslovně drahým. Sv. Bernardin Senenský tvrdí, že Bůh ničeho neodepře v nebesích sv. Josefovi, když jej již zde na světě byl tolik vyznamenal.

(**Sv. Alfons.** Tamtéž.)

Nábožné vzdechnutí.

Blažený patriarcho sv. Josefe, pro bolesť, již jsi zakusil, vida jak Syn Boží v nezměrné chudobě se narodil, vypros nám, abychom po tomto životě chvalozpěvy andělů slyšeli a slávy nebeské požívali!

(**Sv. Alfons.** Tamtéž.)

Dne 29. **Sv. Maxima.**

„Shlédl na ponížení dívky své.“

(Slova bl. P. Marie u sv. Luk. 1. 48. Uvádí **sv. Alfons.**)

e všech potřebách, nebezpečenstvích a utrpeních utíkejmež se také především k Marii Panně, kteráž jest nejjistějším přístavem a útočištěm naším. Pros ji za ochranu, vyvol ji za patronku svou a s úplnou důvěrou odevzdej v ruce její všecky záležitosti své! Slyš, jak krásně vyzývá tě k tomu sv. Bernard: „Kdokoli jsi, smrtelníče, kterýž v proudu života tohoto více v bouři a nepohodě se potácíš než pevnou nohou kráčíš, neodvracuj zraku od lesku této hvězdy, nechceš-li aby pohltily tě proudy rozbouřené. Přivanou-li větrové pokušení, narazíš-li o skaliska bídy, vzhlédni ku hvězdě a volej k Marii! Hrozí-li ti vlny pýchy, ctižádosti, pomluvy, vzhlédni ku hvězdě a volej Marii! Zachvátila-li tě hrůza před hříchy tvými, bouří-li svědomí a trneš-li pomýšleje na soud: staneš-li před propastí smutku a zoufalství: mysli na Marii!

V nebezpečích, v nouzi a úzkosti, v zoufalství nezapomínej na Marii! Jméno její ať nemizí z tvých úst a nikdy ze srdce tvého! A abys zasloužil pomoci její přímluvy, neuchyluj se v životě od svatého příkladu Mariina! Jsi-li následuješ. neuchýliš se z cesty pravé, ji vzývaje, nebudeš zoufati. Drží-li tě neklesneš, chrání-li tě nemusíš se báti; vede-li tě, neunavíš se; přeje-li ti, dojdeš do přístavu pokoje. (**Sv. Alfons.** Chvály marianské.)

Nábožné vzdechnutí.

Zdráva budiž, Maria, Matko Boží, pomocnice křesťanů! V tebe doufám, ano, tys jedinou mou nadějí.

(Sv. Alfons. Tamtéž.)

Dne 30 Sv. Ferdinanda.

Duše odhodlané, dí Salvian, přejí si jen, co Bůh. Chudy jsouce, přejí si chudobu, ponížený jsouce přejí si ponížení.

(Sv. Alfons. Odevzdanost do vůle Boží.)

Kdož Boha milují, vždycky spokojeni jsou, poněvadž jediným štěstím jejich jest plniti vůli Boží. Je-li zima nebo teplo, prší-li či sněží, kdo spojen jest v jedno s Bohem dí stále: Přeji si, by pršelo a sněžilo, by zima bylo nebo teplo, proto jen, že Bůh tomu chce. A proto i v chudobě odhodlaně volá: Chudobu si žádám, chudobu volím proto, že Bůh chce.

Otec Jan Tauler vypravuje následující událost ze života svého. Po delší dobu prosil již Boha, aby mu někoho poslal, kdo by jej pravému duchovnímu životu naučil. Tu vešel jednoho dne dle vnitřního vnuknutí do chrámu Páně, kde spatřil u dveří žebráka hadry oděného a bez obuvi. „Dobrého jitra," pravil mu na pozdrav.

Nepamatuji se, pane, odvětil žebrák, že bych byl měl kdy jitra špatného.

Bůh ti dej tedy štěstí! řekl znovu Tauler.

Aj, díky Bohu, já nebyl nikdy nešťasten,

zněla odpověď. A po chvíli doložil žebrák: Nedím tak bez příčiny, otče, že jsem se nedožil špatného dne. V chudobě své chválím stále Pána; hlad-li mne trápí, chválím jej, v dešti a zimě chválím jej i ve všech jiných útrapách života. Pravím, že jsem nikdy nebyl nešťastným, a je tomu tak, neboť jsem zvykl chtíti jen co Bůh chce beze vší výjimky. Ať hořké jest či sladké, co mi sesýlá, přijímám všecko s radostí věda, že tak nejlépe pro mne. Toť moje štěstí.

Jak jsi ale nalezl Boha? otázal se Tauler.

Nalezl jsem jej tam, kde jsem opustil stvoření. Jsemť králem, a království moje jest v duši mé, kde učinil jsem, že rozum vládne vášněmi a Bůh rozumem.

Hle šťastného chuďasa! Spojiv vůli svou s vůlí Boží, byl jistě bohatší v chudobě své než králové pozemští a šťastnější v utrpení svém než světáci ve svých radovánkách.

(**Sv. Alfons.** Tamtéž.)

Nábožné vzdechnutí.

Rciž, Ježíši můj, čeho si žádáš ode mne, ať to učiním!

(**Sv. Alfons.** Tamtéž.)

Dne 31. Sv. Petronely, Sv. Angely Mer.

Kdo miluje Ježíše, snáší trpělivě chudobu i všecky následky její, zimu, hlad, únavu, posměch.

(**Sv. Alfons.** Cvičba ve hlavních ctnostech.)

Trpělivě jest nám přijímati veliké bouře života, ztrátu statků i dobrodinců nebo jiných lidí, kteří by nám snad užitečnými býti mohli. Nezáviďme velikánům tohoto světa jejich bohatství ani hodností, ani chvály, jakou zasypává je svět, ale spíše těm záviďme, kdo více milují Pána Ježíše, neboť oni zajisté šťastněji žijí než mocnářové největších říší, a děkujme Bohu, že nám dal poznati marnost statků pozemských, kteréž v záhubu uvádějí duše. Nepřikládejme srdce bohatství a slávě, nehonosme se ani schopnostmi svými ani jinou předností přirozenou a tím méně prospěchem duchovním. Jsouce chudi duchem, považujme se za poslední ze všech tvorů a proto nermuťme se, haní-li nás jiní, s pokorou přijímejme hanu. Střezme se zejména, bychom netoužili po cti světské a chvále jeho, a proto stále na paměti mějme krásné naučení sv. Františka, že nejsme ničím více leč tím, čím jsme v očích Božích. Veliká svatosť záleží jedině v milování Boha a láska k Bohu záleží pouze v plnění svaté jeho vůle. V nouzi a bídě utíkejme se k Spasiteli a potěší-li nás, připravujme se na kříže, kterými nás zase navštíví. Pamatujme, že celý svět pomine, radosti i žalosti jeho, věčnosť ale že nepomine nikdy, a že tedy všecko opustiti musíme, abychom všecko získali.

Jedině jen jest věcí nutnou: Milovati Boha a zachrániti duši svou.

(Sv. Alfons. Tamtéž.)

Nábožné vzdechnutí.

Pane Bože můj, pro zásluhy Ježíše Krista Tě prosím osvěť mysl mou, abych poznal, že marnosti jsou všecky statky světa, i že není, co by lásky zasluhovalo mimo Tebe, dobro neskončené. Dej mi svatou pokoru, abych s radostí přijímal všecko pohrdání lidské. Nejsvětější matko Páně, pros za mne Ježíše, Syna svého!

(Sv. Alfons. Tamtéž.)

Červen.

Měsíc věnovaný ctnosti **svaté čistotě srdce** a zasvěcený úctě svatého apoštola **Jakuba menšího.**

Bdělost nad smysly a srdcem. Odříkání se náklonnosti ku věcem pozemským.

Blahoslavení čistého srdce, neb oni Boha viděti budou. (U sv. Mat. 5. 8.)

Srdce čisté oslavuje
panický Syn matky ctné:
věčně ono prozpěvuje
v nebi zpěvy milostné! —
Duše, chceš-li v rajské říše
zařídit svých křídel vzlet,
pít tam z *Ženichovy číše*
sladké jeho lásky med:
tož své srdce vždy odívej
v svaté nevinnosti šat,
bázlivě ten poklad skrývej,
po němž číhá svůdný had.

Dne 1. Sv. Fortunata.

Nauč mne, Pane, čeho si žádáš, abych činil, a ve všem Tebe poslechnu. Uč, Pane, abych Tě miloval a zalíbil se Tobě tak, jak si toho žádáš!

(**Sv. Alfons.** Úvahy o stavu řeholním.)

Kdo byl tak šťastným, že Bohu lilii panenství svého zasvětil, zalíbí se Bohu především jako andělé. Toť účinek ctnosti čistoty. Proto dí sv. Ambrož, že jako anděl jest ten, kdo si tuto ctnosť zachoval, jako padlý anděl však, kdo ji ztratil. Baronius vypravuje o jisté panně jménem Georgii, při jejíž smrti se sletělo veliké množství holubic, které pak po přenesení mrtvoly do kostela, i sem ji provázely, usednuvše na střeše přímo nad místem, kde mrtvola v kostele ležela a odletěvše teprv, když byla pohřbena.

Většina věřících soudila, že holubice byli sami andělé, chtějící vzdáti čest mrtvole panny. Právem zvána jest čistota ctnosti andělskou, poněvadž dle slov sv. Ambrože s nebe přišla, aby na zemi následovníků hledala a proto také, že, majíc choť svého v nebesích, i obcování s ním jen v nebesích hledati musí. Ježíš Kristus získal člověčenstvu zvláště tuto ctnosť panenství, a proto dočítáme se v písmě sv., že panny následovati budou Beránka. Sv. Klára z Montefalka byla takovou ctitelkou ctnosti panenství, že by byla raději všecka muka pekelná trpěti chtěla po celý život, než aby ctnosti té pozbyla.

(**Sv. Alfons.** Nevěsta Krist.)

Nábožné vzdechnutí.

Předrahý Spasiteli můj, uděliž mi živou lítosť nad hříchy, jimiž jsem Tebe zarmoutil, a srdce nové stvoř ve mně.

(**Sv. Alfons.** Rozjímání v oktávě Bož. Těla.)

Dne 2. Sv. Erasima.

Panna Bohu zasvěcená jest duši i tělem majetkem Božím.
(Sv. Alfons. Nev. Kr.)

Panna mysli toliko na to, což Božího jest, aby svatou zůstala na těle i na duši. Právem, dí sv. Ambrož, odpověděla slavná světice Anežka, když jí za choť nabízeli syna z nejpřednější rodiny římské, že si již vznešenějšího choť vyvolila. Podobně zněla odpověď sv. Domittily, když ji známé paní přemluviti hleděly, že se může beze vší bázně zasnoubiti s pohanem Aurelianem, který uzná ji, třeba byla křesťankou. „Rcete, pravila, kdyby vznešené nevěstě bylo za choť voliti buďto krále anebo prostého vesničana, koho by asi volila? Zasnoubivši se s Aurelianem, musila bych se odříci sňatku s králem nebeským: zdaž nebyla bych pošetilou? Proto řeknětež Aurelianu, aby ode mne upustil. A tak vyvolila si raději smrť na hranici, aby věrnou zůstati mohla v srdci Ježíši Kristu. Sv. Jan zván byl pro panenskou čistotu svou miláčkem Páně a církev svatá pěje o něm: Panic vyvolen byl od Pána a milován více než ostatní. A ve zjevení dočítáme se, že za Beránkem stoupati budou duše panenské. Píseň Šalomounova opěvá ženicha nebeského, pasoucího se mezi liliemi. Lilie tyto jsou duše panenské, kteréž čistotu srdce zachovávají, aby se zalíbily Pánu. A ctihodný Beda tvrdí, že Beránkovi milejšími jsou

písně panenství než chvalozpěvy všech ostatních svatých.

(Sv. Alfons. Tamtéž.)

Nábožné vzdechnutí.

O plameny lásky Ježíšovy, sestupte do srdce mého a vypuďte odtud všecku lásku, kteráž není jeho.

(Sv. Alfons. Tamtéž.)

Dne 3. Sv. Klotyldy.

Nelze vypověděti chvalozpěvem cenu sv. panenství.

(Sv. Alfons. Nev. Krist.)

Kardinál Hugo praví, že kdyby řeholník ode všech slibů mohl býti osvobozen, nelze toho učiniti v příčině sv. čistoty, kteráž nemůže býti nahrazena jiným dobrým skutkem. I nejsvětější Panna Maria tolikéž mínila odpovědí svou, již učinila k vyzvání archanděla Gabriela: „Kterak se to stane, poněvadž muže nepoznávám?“ Chtělať patrně spíše sříci se hodnosti Matky Boží, než vzdáti se přednosti svého panenství. Sv. Cyprian nazývá panenství královnou ctností a souhrnem všeho dobra.

A sv. Efrem dokládá, že, kdo čistotu miluje, požehnání Boží ve všem obdrží. Panenství činí podle slov sv. Bernardina Senenského duši schopnou, aby zřela Ježíše Krista, nebeského chotě svého zde na zemi

světlém svaté víry, na věčnosti pak světlem slávy. O té neskončené slávy, kterou připravil Ježíš Kristus v ráji pro duše sobě zasnoubené, kteréž mu na zemi věnovaly panenství své. Bůh zjevil kdysi veliké služebnici Lukrecii Orsině vznešený stupeň slávy, jakáž v nebesích uchystána jest duším Ježíši Kristu zasnoubeným, že unesena zvolala světice: O jak milými jsou Ježíšovi i Marii tyto panny! A sv. učitelé církevní dosnávají, že duše panenské vyznamenány budou na nebi zvláštní korunou slávy a rozkoše, jak potvrzuje i samo písmo svaté: „A žádný nemohl se naučiti té písni, jedině těch sto čtyřiceti a čtyři tisíce, kteří jsou koupeni ze země.“ (Zjev. sv. Jana. 14. 3.) Sv. Augustin vykládaje slova tato dí: Radosti, jež Bůh na nebi připravil duším panenským, jsou jiné než radosti těch, kdo nejsou pannami.

(**Sv. Alfons.** Nev. Krist.)

Nábožné vzdechnutí.

O Matko krásného milování, Maria, vypros mi milost, abych Božského Syna tvého miloval, a lásce jeho věnoval život mi zbývající!

(**Sv. Alfons.** O modlitbě rozjímavé.)

Dne 4. **Sv. Optata.**

Neposkvrněné panenství nejsvětější Panny Marie, jest jedním z nejvzácnějších drahokamů v její koruně.

(**Sv. Alfons.** Chvály mar.)

Nejsou všickni lidé povoláni ku stavu panenskému; kdo ale zasvětil Pánu svoje panenství, děkuj mu za nezměrnou milost tuto a šťastným se zvi, že patříš k družině duší, v jejichž čele kráčí sama panenská Matka Boží. Komu bylo ale již zvoliti stav jiný, anebo kdo cítí, že k jinému jest povolán, aspoň na to pamatuj, že neposkvrněné panenství vždycky zůstává hlavní její ctností a jedním z nejkrásnějších drahokamů v její koruně; že ctnost panenství přirozenosť lidskou na výsosť zušlechťuje, i že každý člověk jest zavázán ku přiměřené stavu svému čistotě.

Všickni sv. otcové spoléhajíce se o sv. evangelium, jakož i o ústní podání shodují se v tvrzení, že Maria Panna by byla raději všelikou hodnosť opustila, nevyjímaje ani hodnosti Matky Boží, kdyby se jí bylo sříci panenské čistoty. Sv. církev bez ustání chválou opěvá její čistotu, a kdekoli o ní mluví, přidává název Panny, nazývajíc ji ve slavnostních modlitbách a hodinkách svých: pannou požehnanou, svatou pannou, pannou v nejlepším slova smyslu, pannou panen!

(**Sv. Alfons.** Chvály marianské.)

Náboženské vzdechnutí.

O Matko neporušená, jejíž srdce ve všem souhlasilo se srdcem Ježíšovým, vypros mi, abych chtěl vždycky jen, co Ježíš chce a ty!

(**Sv. Alfons.** Tamtéž.)

Dne 5. **Sv. Bonifáce.**

O jak vznešena a veliká jest královna panen!

(**Sv. Alfons.** Chvály marianské.)

Panenské mateřství nejsvětější Panny sjednalo pozemskému narození Spasitelově značnou podobnost s narozením jeho věčným. Sv. Augustin uvažuje obé di: Otec zplodil Syna od věčnosti v lesku slávy své; Maria Panna porodila jej v čase, ve slávě neposkvrněné čistoty své. Bůh Otec jest neschopen utrpení, Matka vyniká neporušeností; v Otci sídlí věčné Božství, v matce ustavičné panenství. O jak vznešenou jest tu královna panen! O té slávy, kdy můžeme jí náležeti, její stezkou kráčeti, pohrdati vším, čím ona zhrdala, žíti jako anděl ve smrtelném těle, a pečovati jen o získání velikých milostí, jimiž byla naplněna.

Dokonalé panenství jinak ještě se Bohu a svatosti jeho podobá. Bůh jest svatý, poněvadž v něm soustředěny jsou všecky dokonalosti; jest svatým, poněvadž celá bytost jeho není leč svatost; jest svatým, poněvadž sva-

tost od věčnosti v Něm sídlící nezměnitelnou jest. S touto svatostí Boží jeví podivuhodnou podobnost i svatost, úplná čistota Marie Panny. Maria jest svatou, nikoli od přirozenosti, nýbrž proto, že celé bytí svoje a jsoucnost zasvětila Bohu slibem panenství, chtějíc se mu tak podobnější státi. Maria jest svatou, poněvadž mimo všecky ctnosti dokonalého tvora zachovávala čistotu více než andělskou; jest svatou, poněvadž vynikala nezlomnou stálostí při cvičení se ve všech ctnostech. A proto vyvolil ji Bůh, jakožto nejdokonalejší obraz svatosti své mezi tvory, za živou svatyni svou.

(Sv. Alfons. Tamtéž.)

Náboženské vzdechnutí.

Maria, matko má! královno má! lásko má! Tys celá krásna, lahodna, celá čista, celá neporušena.

(Sv. Alfons. Maria, naše spása).

Dne 6. Sv. Norberta.

Nebylo na ní nic pozemského, všecka chtěla se jen Bohu líbiti.

(Sv. Alfons. Nov. Krist.)

Ona, „ranní zora vycházejícího slunce," první ze všech smrtelníků zaslíbila Bohu svoje panenství a ozdobila zahradu Boží nejkrásnějším květem, lilií nevinnosti. Ode-

přela si nejen veškeré tělesné, pozemské, dovolené radosti, nýbrž odřekla se také úplně a pro vždycky práva i svobody po nich toužiti. Duchem svatým naplněn jsa prorokoval žalmista Páně, že po ní nesčíslné panny vcházeti budou do paláce králova. To stalo se proto, že příkladem svým budila jejich nadšení, a přímluvou svou jim milost vyprosila, aby na krásné, v pravdě nadpozemské cestě zmužile kráčely. Maria jest slovem královnou panen, vedouc je k podobnému rozhodnutí, chráníc je a pomáhajíc jim k vítězství nejslavnějšímu nade všemi nepřátely.

S nevýslovnou radostí pozoruje Panna nejčistší všecky pravé panny, zovouc je vyvoleným množstvím dědictví Páně, a dědictvím svým vlastním. Nebyl-liž zejména sv. apoštol Jan panenské Matce Boží s kříže doporučen, jakožto syn důstojný? A čím byl miláček Páně nejsvětější Matce, tím jsou jí nyní všecky panny.

(**Sv. Alfons.** Chvály marianské.)

Náboženské vzdechnutí.

O přesladká Panno Maria, po Ježíši Kristu nejkrásnější ze všech kras, milostnější než veliká láska, vnadnější než všecka kouzla, přivábiž mne k sobě!

(**Sv. Alfons.** Maria naše spása.)

Dne 7. **Sv. Roberta.**

Malým jest matkou, osiřelým poručnicí, opuštěným těšitelkou.
(Sv. Alfons. Chvály mar.)

Nenít Maria Panna jen královnou duší Vykupiteli zasnoubených, ale královnou všech, kdož stavu svému přiměřenou čistotu zachovávají. Panenství tělesné zřídka lze nalézti, dí sv. Augustin, a není ho nevyhnutelně potřebí k svatosti, jiného ale jest potřebí, totiž srdce čistého, beze vší poskvrny, neboť nic nečistého nevejde do království nebeského. Čistota jest ctnost, kterou káže Bůh zachovávati všem stavům a všemu věku.

Svatá čistota čítá hrdiny své nejen v řadách osob řeholních a poustevníků, nýbrž i ve světě, a vítězství dobytá v ryku světa nezřídka bývají Bohu milejšími, poněvadž většího sebezapření vyžadují. Zajisté, že každý, kdo ustavičnou čistotou srdce vynikal, byl horlivým ctitelem Královny nebeské; k ní jistě zraků obracel, kdy pokušení mocněji se ozývalo; jí děkoval po každém vítězství; v ochranu její se vždycky poroučel, neboť Bůh sám ustanovil ji strážkyní pro všecky duše po čistotě toužící, a první nepřítelkyní ducha nečistého. Kdož by z andělů nebo svatých mocnějším byl před tváří Boží než Ona? Ježíš Kristus zejména tím jí projevuje úctu svou, že každé prosbě její hoví, zvláště v příčině obrácení hříšníků a udílení milostí. Proto, že neporušenou byla matkou,

celá krásna a bez úhony před zrakem Božím, proto vyvolil ji Bůh, aby klidu zjednávala hříšníkům.

(**Sv. Alfons.** Tamtéž.)

Nábožné vzdechnutí.

O královno neposkvrněná, kteráž jsi drahou Otci nebeskému, neodvracej zraků ode skvrn a ran, které hyzdí duši mou. shlédniž na mne milostivě, a pomoz! Bůh, jenž tě vroucně miluje, neodepře ti ničeho; zdaž bys ty odepřela vyslyšeni prosícímu tě?

(**Sv. Alfons.** Tamtéž.)

Dne 8. Sv. Medarda.

Srdci našemu nelze žíti bez lásky; miluje buďto Boha, anebo tvory.

(**Sv. Alfons.** Nev. Krist).

Neutkví-li srdce lidské při tvorech, zamiluje si zajisté Boha, a proto napomíná nás Duch sv., abychom pečlivě vymýtili ze srdcí svých všelikou náklonnost, kteráž nesouvisí s Bohem. Pokud srdce Boha miluje, žije; přidrževši se ale tvorů umírá. Proto, chceš-li svatosti dospěti, duše milá, zbaviž srdce svoje všeho, co není Bůh. Staří poustevníci vítali příchozího, který chtěl sdíleti s nimi samotu, slovy: „Přinášíš-li s sebou srdce prázdné, aby je Duch sv. naplniti mohl?“ A to vším právem, nebo duch Boží nemůže

sestoupiti v srdce světskými věcmi plné. Marně spěchá ku prameni vody člověk s nádobou naplněnou pískem; vody nenabéře, nevysype-li písek! Ach, Bože můj! Proč přicházejí mnozí tak zhusta k modlitbě i ku stolu Páně beze všeho prospěchu duchovního? Proto, že srdce jejich plno je písku a bahna t. j. plno sebelásky, marnivosti, svévole a marných náklonností. Neodstraní-li písku, nevejde v srdce jejich svatá láska Boží. Duše však, která lásky tvorů nedbá, plna jest lásky Boží.

Protož stále a stále volejmež s Davidem: „Srdce nové stvoř, Pane Bože, ve mně," (Žalm 50, 12.) „srdce prázdné všeliké náklonnosti ku tvorům. Běda tomu, kdo dělí srdce svoje mezi Boha a ďábla" S hněvem opustí jej ten, jehož za rovna považuje s nepřítelem, a přenechá jej úplně moci ďáblově. Není pravé lásky Boží v srdci, jež jiné ještě lásky chová.

(**Sv. Alfons.** Tamtéž.)

Nábožné vzdechnutí.

O Ježíši, božský choti duše mé, daleka budiž ode mne všecka nezřízená láska světská!

(**Sv. Alfons.** Úvahy o stavu řeh.)

Dne 9. **Sv. Feliciana.**

Každá, sebe menší náklonnosť ku tvorům, brání úplnému spojení duše s Bohem.

(**Sv. Alfons.** Nev. Kr.)

Pokud sv. Terezie nezbavila srdce svoje vší náklonnosti, nebyla dokonale s Bohem spojena; jakmile to však učinila, a srdce své celé jedině lásce k Bohu zasvětila, byla uznána za hodnou slov Páně: Terezie, nyní náležíš mně celá, a já celý tobě. Sv. Josef Kalasanský dí, že kdo Pánu Ježíši celé srdce nevěnuje, tolik jest, jakoby ničeho nedal. Děl pravdu. Příliš úzké jesti srdce naše, aby milovati mohlo Boha láskou neskončenou, jaké zasluhuje! A malinké toto srdce bychom chtěli ještě děliti mezi Boha a tvory? Nikoli, volá sv. Jiljí: Jedinou duši mám, ale tato jediná náležeti má celá Pánu a Bohu mému, který mé celé lásky hoden jest, a který tolik byl učinil a vytrpěl, aby si lásku mou získal. P. Nieremberg píše, že by byla stačila jediná krůpěj krve Spasitelovy, jediná slza jeho, jediné slovo prosby ku spasení světů nesčíslných, že ale Ježíš Kristus proliti chtěl všecku krev svoji nejen proto, aby nás vykoupil, ale, abychom jej celým srdcem milovali. Byl by mohl ku spasení našemu vyslati anděla, dokládá Hugo ze sv. Viktora; neučinil toho však. Abychom nedělili lásku svou mezi Stvořitele a anděla, který nás vykoupil, chtěl býti zároveň naším Stvořitelem a Vykupitelem.

(**Sv. Alfons.** Tamtéž.)

Nábožné vzdechnutí.

Brána srdce mého otevřena jest Tobě, Bože můj; vejdiž, Pane, vejdiž do duše mé, která touží po Tobě!

(**Sv. Alfons.** Rozjímání v oktávě Božího Těla.)

Dne 10. **Sv. Olivy, p.**

Duše Boha milující zhrdá všim, což jí svět nabízí a dáti může, všim, co není Bůh.

(**Sv. Alfons.** Nev. Krist.)

Duši, kteráž láskou Boží zahořela, není třeba napomínání, ani četby duchovní, ani domluvy vůdce duchovního, sama odlučuje se ode tvorů, aby jediné Boha si zamilovala srdcem celým. Či nezasluhuje božský Spasitel tak veliké lásky, když byl život svůj na kříži za tebe obětoval, kdy tak často věnuje se ti ve svatém přijímání, a tolika milostmi tě obohatil? Pamatuj, dí sv. Jan Zlatoústý, že sebe sama ti daroval, ničeho pro sebe nepodržev. Myšlénka tato rozněcovala sv. Bernarda k nejvyšší lásce k Bohu, proto volával: Celý se mně daroval, celý věnoval se za spasení mé, proto sluší se, abych láskou k Němu celý se strávil. Sv. Magdalena z Pazzis říkávala, že duše k stavu řeholnímu povolaná, jsouc nevěstou Ježíše Krista, má při všelikém zaměstnání svém upírati zraky na ukřižovaného Spasitele a jediným před-

mětem obírati se v mysli své, totiž láskou k božskému choti. Dokonávaje dílo spasení pravil Kristus Pán, že nyní doba nadešla, kdy vypuzen bude kníže světa, a sv Augustin dokládá, že nemyslil tím Spasitel svět v pravém smyslu, nýbrž, že říci chtěl, ze srdcí věřících ve mne bude vypuzen. Pán zemřel arci za všecky lidi, zejména ale za duše panenské, kteréž vyvolenou jsou mu choti. Když tedy Bůh všecko za tebe vydal, nebyloby nevděkem největším, bys chtěl se brániti lásce bezměrné, bys chtěl jej milovati jen z části srdce svého? O rciž proto často:

Nábožné vzdechnutí.

Ježíši můj, Tys se mi daroval celý, ničeho nepodržev, darovals mi všecku krev svou, všechen pot a všecky zásluhy své, ano nemáš již ničeho, co bys mi již dříve byl nedal! I já daruji se Tobě celý, se vším, co by mi snad bylo očekávati od světa! Abych lásce Tvojí zadost učinil, věnuji Ti všecky skutky své, tělo i duši, vůli svou i svobodu! Více nemám, čeho bych Ti daroval, a kdybych měl, dal bych Tobě vše.

(**Sv. Alfons.** Tamtéž.)

Dne 11.

Sv. Barnabáše.

O blažené záměny, kdy za lásku naši dostává se nám láska Boží!

(**Sv. Alfons.** Nev. Kristova.)

Sv. Terezie dí ale, že nedospěvše k tomu, abychom Pánu Ježíši dokonalou lásku věnovali, nemůžeme také býti účastnými plného bohatství jeho lásky. Choti Kristově jest pěti toliko píseň novou, o které zmiňuje se žalmista řka: Pějte Hospodinu píseň novou (95, 1.) a o níž praví sv. Augustin: Což jiného jest píseň nová, než nová láska? Staré písně znamenají náklonnost k tvorům a k sobě samým, kteráž od narození byla nám vštípena náchylnosti k zlému, jakožto následek hříchu prvotního. Píseň nová však jest proti tomu láskou srdce Bohu oddaného. Píseň tohoto pěvce, dí sv. Augustin, jest písní lásky. Milujme Boha pro Něho sama! Hlasem srdce našeho, kterým Boha chválíme, budiž žár svaté lásky, jíž proto k Němu pláme, že tolik lásky zasluhuje, a již také všelikou jinou náklonnost ze srdce svého vypuzujeme. Ježíš ukřižovaný přeje sobě, aby duše jemu zasnoubené ukřižovány byly pro všecko, což ze světa jest. A staví-li svět před zraky naše nádheru svou, pozvedněmež hlasu volajíce se sv. Paulinem: Bohatí vládněte klenoty svými, králové svými říšemi, nám ale bohatstvím a ctí budiž Ježíš Kristus, jehožto milování více nám prospívá než statky světa.

(Sv. Alfons. Tamtéž.)

Náboźné vzdechnutí.

Ano, Bože můj, kterýž po tolika cestách lásky jsi mne vyhledával, jak mohl

bych ještě nyní toužiti po statcích tohoto světa, když nalezl jsem Tebe, dobro nevýslovné! Bože můj! Mé všecko! Pryč ode mne, ty slávo světa, bohatství, požitky! Ježíš jest mou slávou, bohatstvím, požitkem! Koho nalezl bych na nebi a na zemi lásky hodnějšího, kdo by tolik byl pro mne učinil? Ty jediný budiž velitelem mým, srdce moje volno je žíti jen podle lásky Tvé, a činiti jen, co se Tobě líbí. Nalezl jsem, koho miluje duše má! —

(**Sv. Alfons.** Tamtéž.)

Dne 12. Sv. Basilida.

Abychom k dokonalosti dospěli a pravému míru srdce, třeba, abychom světu odumřeli i sobě.

(**Sv. Alfons.** Nev. Krist.)

Blahoslavení mrtví, kteří v Pánu zesnuli. Smrť tato není ale bez bolu, a proto třeba zmužilosti k utrpení, chceme-li zemříti světu a štěstí jeho. Proto porovnává písmo svaté království nebeské brzy s klenotem, za který máme v prodeji obětovati všecko jmění své, jindy zase s městem, do něhož vejíti lze jen násilím a mocí, poněvadž branka jeho velice jest úzkou; brzy zase nazváno jest tu palácem, k němuž otesávány jsou stavební kameny (duše totiž) těžkými ranami kladiva; anebo hostinou, pro niž jest nám ihned opustiti všeliké práce a zaměstnání: jindy ještě jest podobno království nebeské zápasišti,

po kterém jest nám doběhnouti až k cíli, a konečně koruně, jíž nelze obdržeti bez boje a bez vítězství. Slovem, abychom světu odumřeli nezbývá, leč zahubiti v sobě sebelásku. Ubývání sebelásky svědčí o vzrůstání lásky Boží, praví sv. Augustin; kde ale zemřela sebeláska, nastupuje dokonalost. Měrou lásky není pocit sladkosti, ale síla. Žár lásky, dí ještě týž světec, přemáhá i nejkrutší odpor. Duše Boha milující nevšímá si utrpení, kteréž jí snášeti jest pro lásku Ježíšovu, a cítí-li utrpení, ještě více je miluje. O té sladkosti, volá ve svém vyznání svatý učitel církevní, o té sladkosti, kdy poznal jsem, že postrádám rozkoší pozemských! Bál jsem se ztratiti je, ale již odřeknuti se samo bylo mi blahem!

(**Sv. Alfons.** Tamtéž.)

Nábožné vzdechnutí.

Ježíši můj, odříkám se všech radostí světa, jedinou zábavou budiž mi následování Tebe!

(**Sv. Alfons.** Úvahy o stavu řeh.)

Dne 13. Sv. Antonína Pad.

Kdo ve všem jen lásku jeví, nelze, aby nebyl milován!

(**Sv. Alfons.** Novena k srdci Páně.)

Kdybychom často pilně pozorovali práva, jakých dobyl si Spasitel na lásku naši,

ucítili bychom ihned šťastnou potřebu milování Boha. Či nalezneš mezi všemi srdci jediné, jež by více lásky zasluhovalo, než srdce Ježíšovo? Srdce toto přečisté plno jest svaté lásky k Bohu i k nám, neboť všeliké přání jeho nese se ku slávě Boží a blahu našemu. V srdci Ježíšově zalíbilo se Hospodinu, neboť v něm nalézá všecku rozkoš svou, kdy z něho všeliká dokonalost proudí a všeliká ctnost vykvétá. V něm láska pučí neskončená k Bohu Otci a k ní druží se dokonalá pokora i úcta nezměrná; v něm nejhlubší jest lítost nad hříchy našimi, kteréž na sebe přijal, spojená ale s nejoddanější důvěrou milujícího syna; v něm sídlí hrůza nad nesčíslnou vinou naší sdružená s hlubokou útrpností s naší bídou; i bolest nejtěžší v něm čisti lze s úplnou odevzdanosti do vůle Nejvyššího. Mnozí lidé dobývají si lásky naší krásou, jiní nevinností, jiní laskavým obcováním, jiní zbožností; jak asi miloval bys osobu, kteráž by se skvěla vlastnostmi těmito všemi! Milovali bychom ji slyšíce chválu její a neznajíce jí ani. Jak jen možná, že Kristus Ježíš, kterýž všemi těmito ctnostmi v hojnosti oplývá, kterýž nad to ještě láskou nezměrnou nás miluje, že pro něj jediného s láskou váháme?

(Sv. Alfons. Tamtéž.)

Nábožné vzdechnutí.

O lásky nejhodnější Spasiteli můj, mohlliž Otec nebeský vyvoliti lásce mé před-

měť vzácnější a lásky hodnější, než Tebe! O jak ubohé a bídné jest srdce stranící se lásky Tvé! Běda, i mým bylo to neštěstím až dosavad! Leč nyní již Tě miluji, a milovati chci vždycky.

(Sv. Alfons. Tamtéž.)

Dne 14. Sv. Basila.

Radostí Ježíšovou jest milovánu býti od nás, a těší se, slyše, že duše volá k němu: Miluji Tě, Ježíši můj!

(Sv. Alfons. Novena k srdci Páně.)

Ježíš Kristus nepotřebuje nás; stejně jest šťasten jsa námi milován anebo nikoli, stejně bohat bez naší lásky i stejně mocen, ale poněvadž nás miluje, žádá si lásky naší tak, jakoby člověk byl Bohem jeho, a jakoby štěstí jeho záviselo od lásky člověka. Již svatý muž Job pozoruje lásku tuto volal: „Což jest člověk, že zvelebuješ ho? Aneb co přikládáš k němu srdce své?“ (7. 17.) Jak! Bůh sám s touhou přeje si naší lásky, lásky to bídných červů? dosti bylo by na tom, by nám dovolil milovati Sebe. Či nezvali bychom smělcem poddaného, kterýž řekl by králi svému: já tě miluji? Což bychom se ale podivili králi, kterýž vyzýval by chudičkého poddaného: Chci, abys mne miloval! Knížata zemská nesníží se k takové žádosti. Ježíš ale, král nebes, žádá si lásky naší důtklivě, volá srdce naše, a neslyšíme-li neodchází,

nýbrž stane u dvéří volaje a klepaje, i prosí duši, aby otevřela, nazývaje ji sestrou svou, choti svou. Otevřiž mně, sestro má! (Pís. Š. 5, 2.) A to vše činí jen z nezměrné lásky k nám. Milující přeje si, aby byl milován, srdce žádá si srdce; láska lásky! Jen proto miluje nás Bůh, dí sv. Bernard, aby byl milován. Proto sděluje s námi, že dobrým jest pastýřem, kterýž naleznuv ovci ztracenou v radosti srdce zve přátely své, aby se radovali s ním: Radujte se se mnou, neboť jsem nalezl ovci, která se byla ztratila. (Luk. 15. 6.) Proto dí, že dobrým je otcem, kterýž rád odpouští kajícímu synu a s láskou k srdci svému jej vine, i dále učí, že daruje se srdci milujícímu a u něho setrvá. A kdož zůstává v lásce, v Bohu zůstává a Bůh v něm. (Jan 4. 16.)

(Sv. Alfons. Tamtéž.)

Nábožné vzdechnutí.

Ty si přeješ lásky mé, Ježíši můj, a já po Tvé toužím, zapomeň tedy na vše, čím jsem Tě urazil, neopustím Tě nikdy více a Ty neopustíš mne!

(Sv. Alfons. Tamtéž.)

Dne 15. Sv. Vita.

Duši Ježíši zasnoubené nedostačí však býti pannou, třeba, aby byla pannou moudrou.

(Sv. Alfons. Nev. Krist.)

Panně moudré třeba dostatečného oleje v lampě, totiž v srdci, aby nevyhasínala v něm láska Boží, ale stále novým aby plála žárem. Panny pošetilé byly také pannami, nemajíce však oleje s dostatek nebyly připuštěny ku svatebnímu veselí, neboť ženich božský odbyl je slovy: neznám vás! Proto pravá choť Kristova na zemi nehledej radostí ani zábav jiných, leč lásky Kristovy a jeho zalíbení, neboť, dí sv. Bernard, přeje si Pán, abys bázeň měla k němu jako k pánu, úctu jako k otci a lásku jako k snoubenci svému. Abychom ale v lásce k tomuto snoubenci duší svých věrně vytrvali, lilii panenské nevinnosti neporušenou zachovali, třeba užívati vhodných prostředků. Nejlepšími z prostředků těch lze nazvati modlitbu, svaté přijímání, mrtvení sebe a samotu. První pomůckou k dosažení lásky Boží jest *modlitba.* I v pokušeních proti svaté čistotě sluší bez váhání, ihned hledati pomoc Boží v modlitbě. Ctihodná sestra Cecilie Castellová říkávala: Bez modlitby nelze si zachovati čistoty srdce. I Šalomoun již pravil: A jakž jsem zvěděl, že nemohu jinak býti zdrželivým leč by Bůh dal, ... přistoupil jsem ku Pánu a prosil jsem ho. (V kn. Moudr. S. 21.) Mimo to třeba svatého *přijímání.* Toť cela, dí sv. Bonaventura, do které uvádí nebeský král snoubenky své a v níž naplňuje srdce jejich láskou svatou, kteráž učí je milovati bližního jako sebe samy a Boha nade všecko.

(Sv. Alfons. Tamtéž.)

Nábožné vzdechnutí.

Kdež nalezl bych přítele, bratra, otce, chotě, kteří by mne milovali jako Ty, dobrý Ježíši můj!

(Sv. Alfons. Tamtéž.)

Dne 16 Sv. Benona.

Jako lilie mezy trny zkvétá, tak i panenství zachovati nelze bez mrtvení.

(Sv. Alfons. Nev. Krist.)

Třetí pomůckou k zachování čistého srdce jest *mrtvení sebe.* Jako lilie mezi trním, pěje vznešená píseň Šalomounova, tak přítelkyně má mezi dcerami. Sv. Magdalena z Pazzis dotvrzuje výrok ten slovy: Čistota zkvétá jen mezi trním. Svatý Basil pak dí o pannách, že není jim dovoleno porušiti věrnost ani jazykem, ani očima, aniž uchem, ani citem, zejména však nikoli vůlí. Chce-li zachovati čistotu, musí dbáti panna veliké opatrnosti v řeči a pokud možná vyhýbati se styku s lidmi; cudna budiž sluchem a jako před smrtí utíkej zábavám světským; cudna zrakem, nepozvedej očí a nehleď přímo ve tvář mužů; cudna v každém pohybu, budiž na výsost stydlivou před jinými i sama před sebou; cudna především v srdci, odporuj vážně každému nezřízenému hnutí hned na začátku, volajíc důvěrně o pomoc k Marii

Panně a Ježíšovi. Jakoby as královna s němým pohrdáním odmítla smělost černého otroka, tak jest panně vystoupiti proti nezřízenému hnutí. K tomu ale, aby věrnost i neporušenost zachovala, třeba jí mrtviti tělo své, neli jinak aspoň tím, že s radostí přijímá nemoci, bolesti, pohrdání a špatné zacházení. Život Ježíšův neplynul v rozkošech a v slávě, nýbrž v utrpení a potupě, a proto všecky panny na výsost milovaly muka i potupu a s jásáním chvátaly vstříc smrti mučennické.

(Sv. Alfons. Tamtéž.)

Nábožné vzdechnutí.

Ježíši můj, Tys pro lásku ke mně vytrpěl muka nesčetná, a proto i já pro lásku k Tobě odhodlán jsem vytrpěti všelikou potupu.

(Sv. Alfons. Úvahy o stavu řeholním.)

Dne 17 Sv. Adolfa.

Žárlivo jest ženich nebeský i nechce, aby snoubenka jeho jiným se ukazovala.

(Sv. Alfons. Nev. Krist.)

Čtvrtou pomůckou k zachování čistoty srdce jest *samota*. V písni Šalomounově nazývá Pán líce snoubenky své líčkem hrdličinným. Hrdlička ale miluje samotu a straní se ostatního ptactva. Sv. Magdalena z Pazzis jmenuje čistotu kvítkem, jemuž daří se jen

v zahradách zavřených a mezi trním. Kdo čistotu zachovati chceš, střež se příležitostí a miluj nevědomost ve všem, co příčí se čistotě. Nepatrné věci často, jediný pohled, jemnější slovo, malý dárek mohou býti jiskrou neuhasitelnému plameni, který vás stráví. Nedůvěřujte sobě samým. V této příčině nebudiž vám nižádná opatrnost přílišnou. Věřte tomu, který již tisíců podobných případů se dožil. Neříkejte, že nevykročíte dále, neboť klesnete dříve, než jste se nadály. Neklesla-lis snad v podobné příležitosti, děkuj Bohu, ale boj se budoucnosti. Svatí a světice prchali v pouště, aby se zachránili, a vy se chcete vydati v nebezpečenství? Lidé světští slouží světu, ale duše Ježíši Kristu zasnoubené mají sloužiti jediné Bohu, a proto zvány jsou v žalmu hledajícími Boha. A proto drž pevně, co máš, aby snad jiný nepřijal korunu tvou. Odlučiž se ode tvorů a vždy úžeji připoutej se k Spasiteli láskou, modlitbou, ustavičnou prosbou, aby nedopouštěl, bys se kdy od něho odtrhla. Volej se svatým apoštolem v pevné důvěře v pomoc Boží: Kdož mne odloučí od lásky Kristovy? Zdali soužení? aneb úzkost? nebo hlad? Zdali nahota? čili protivenství, čili meč? (k Řím. 8, 35, 38.)

(Sv. Alfons. Nev. Krist.)

Nábožné vzdechnutí.

O něžné, milující srdce mého Spasitele, kdož by mne nyní mohl odloučiti od lásky Tvé?

(**Sv. Alfons.** Novena k Srdci Páně.)

Dne 18. Sv. Marcela.

Nemnozí křesťané váží si milosti posvěcující, ač oho zasluhuje.

(**Sv. Alfons.** Chvály mar.)

Pozorujmež dnes s něžnou úctou srdce Matky Boží, neboť jest svatyní milosti. Hleď, abys dětinnou důvěrou a upřímnou láskou získal si přístup do této svatyně, vždyť každému jest přístupno. Všickni lidé mohou nasytiti se plností její milosti, neboť všickni největší svatí dotvrzují, že podle úmyslu Božího nedostalo se Marii Panně přehojných milostí nebeských jen pro ni samu, nýbrž proto, aby jako blahodějný veletok krajem ubíhaje sady a nivy občerstvuje a oživuje, i ona všecky dítky Eviny vznešenými dary obdařila a obohatila. Protož žádej ji o první z těchto milostí, bez níž všecky ostatní buďto ničím neprospívají anebo nebezpečny jsou; žádej o milost posvěcující. Rozpomeň se, milá duše, jak jsi sobě asi až dosud vážila posvěcující milosti? Milost tato byla nejskvělejší ozdobou slávy

Panny Marie, a jediná příčina, že ji anděl pozdravem uctival. Pamatuješ-li na to, abys milost tuto zachoval? Snad nejen nedbáš prostředků k zachování jejímu potřebných, ale snad bezstarostností a každodenní svou nevěrností vydáváš ji v největší nebezpečenství! O jak nespravedlivě jednáš tu sám sebou! Vždyť jako duše životem je těla, tak i posvěcující milost životem je duše. Rmoutíš se, volá sv. Augustin, vida tělo, z něhož duše byla vyletěla, a nevzdycháš vida duši, již byl opustil Bůh!

(Sv. Alfons. Tamtéž.)

Nábožené vzdechnutí.

O Maria, milostí plna, poučiž ty nás, že neocenitelným jest klenotem milost posvěcující a co v tobě způsobila, abychom si jí vážili! O toho pohledu ve svaté nitro srdce tvého, kteréž tak čisto, tak nevinno jest a tak plno lásky k Bohu! O Maria, ty nejsvětější ze všech matek, tys zachovala milost, kterou my ubozí ztratili, ó vrátiž nám ji svou mocnou přímluvou!

(Sv. Alfons. Tamtéž.)

Dne 19. Sv. Gervase a Protaze.

Milost Boží jest základem ctnosti, pramenem zásluh, zvláštním darem vyvolených.

(Sv. Alfons. Chvály mar.)

Dobře ví Maria Panna, že bez milosti posvěcující nám ničeho činiti nelze, čím bychom se Bohu zalíbili. Vít Maria, že milost osvěcuje srdce, živí zbožnost, těší člověka v nouzi a sama jediná plodí slze upřímné lítosti, kteráž duši jeho ode všelikě skvrny hříchu očisťuje; ví, že za milostí posvěcující všecky jiné statky přicházejí. Zdaž i ty, křesťane milý, všemu tomu věříš, cos právě byl přečetl? A věříš-li, srovnává-li se chování tvé s vírou? A dána-li ti milost tato, zdaž vděčíš za ni a přičiňuješ se, abys ji pokorou a bdělostí neposkvrněnou zachoval? Obáváš-li se, abys jí nepozbyl, a jak si tu vedeš? Cítíš-li, že v ní ztrácíš vůdce svého a podporu? Doznáváš-li, že ztrátou její vysychá ti jediný pramen pravé radosti? Přičiňuješ-li se, abys ji slzami a vzdechy co nejdříve zas do srdce svého povolal?

Maria Panna plna jest lásky Boží; plamenná horlivost pudí ji, aby i nám získala milosti posvěcující; a jen poněkud-li se snažíme za ochranu její volati, hotova jest ku přispění. Nuže, a ty bys váhal užiti mateřské její ochoty? Nechtěl bys volati k ní o pomoc, abys naučil se toužiti po milosti, vážiti si jí a vytrvati v prosbách o ni?

(**Sv. Alfons.** Tamtéž.)

Nábožné vzdechnutí.

O Matko božské milosti! neprosím tebe o statky pozemské aniž o přízeň lidí

nebo o chválu marného světa, neboť naučilas mne, jak bych tím vším pohrdal. Jen milost chci hledati, milost posvěcující a vážiti si jí nade všecko; ona mne tebe hodným učiní!

(**Sv. Alfons.** Tamtéž.)

Dne 20. Sv. Florentiny.

Nevinnosti, čistoto, lásko Boží! vzácný klenote, nejkrásnější ozdobo duše mé, zářiž z tváře mé, zkvétej na jazyku mém a jeviž se v celém mém chování!

(**Sv. Alfons.** Chvály mar.)

Mnohý pošetilec řekl by asi: Všední hříchové, byť sebe více jich spáchal, zabrání mi sice státi se svatým, ale nikdy mne nezbaví posvěcující milosti Boží, tak, že přece budu spasen, a jiného sobě nežádám. Leč kdo takto mluvíš, slyš, jak odpovídá ti sv. Augustin: Pravils, že postačí tobě spasenu býti; vyřknuv postačí, uvalil si se v záhubu. Abychom porozuměli smyslu těchto slov a poznali nebezpečenství hrozící duši naší dobrovolnými a četnými hříchy všedními, uvažme, že zvyk, dopouštěti se malých těchto chyb, činí duši náchylnou ku hříchům těžkým. Tak vede zvyk malé nenávisti k tuhému nepřátelství; navyklost nepatrných nespravedlností ku velké krádeži; nepatrná náklonnost k některému člověku ku nezřízené lásce hříšné. Sv. Řehoř dí: Duše klesnuvši nezůstává ležeti, nýbrž ponořuje se vždy hlouběji. Mnohé nebezpečné nemoci nemají příčiny své ve veliké

neopatrnosti, nýbrž zhusta v nepatrných nedopatřeních a podobně bývají hříchy těžké následkem docela malých chybiček. Všední hříchy nezbavují sice duši úplně od Boha, vzdalují ji však od něho a působí, že Jej později docela ztrácí. Mnozí lidé, kdož nechtějí se odtrhnouti od Pána těžkými hříchy, rádi by přece jen z pozdálí kráčeli za ním, aby nemusili se odříci svých všedních chyb, leč mnohému z nich může se pak přihoditi, čeho zakusil sv. Petr, jenž v domě velekněze milovaného Mistra svého zapřel!

(**Sv. Alfons.** Nev. Krist.)

Náboženské vzdechnutí.

O milovaný Spasiteli můj, dej, abych po ničem již netoužil, leč jak bych zavděčil se milujícímu srdci Tvému!

(**Sv. Alfons.** Tamtéž.)

Dne 21. Sv. Aloisia.

O což mnohem lépe jest náležeti v řady Boží než v řady světa.

(**Sv. Alfons.** Nev. Krist.)

Důležito jest, abychom pro předsevzetí svá volili výkony vznešené, na př. že chceme milovati Boha více než všickni svatí, že proň více trpěti chceme než všickni svatí mučenici, že trpělivě sneseme a odpustíme

všecku pohanu a útisky, že pro vysvobození jedné duše chceme se podrobiti všemu utrpení a těžké práci, a p. Činíce podobné předsevzetí, třeba bychom některých věcí ani postihnouti nemohli, velikých dobýváme si zásluh před Bohem, jemuž dobrá vůle tak jest milou jako zlá odpornou. Mimo to duše toužíc po věcech velikých a obtížných nabývá zmužilosti k vykonávání věcí snadnějších. Proto dobré jest, kdy z jitra každého dne umiňujeme si, že všecko, jak jen možná pro Boha učiníme, každý odpor, každou nepříjemnost trpělivě sneseme, mysl svoji sebranou zachováme a neustaneme Boha v lásce vzývati. Tak činíval sv. František podle vypravování sv. Bonaventury. Sv. Teresie tvrdí, že Pán takové zalíbení má v dobrých předsevzetích, jakoby již byla vykonána. V příčině statků pozemských, důstojenství a přízně nedostačí, abychom po nich toužili, pouhá touha nám jich nezjedná, ano touha po nich spíše ještě rozmnožuje bolest, že jich nemáme; před Bohem ale stačí vřelá touha po milostech jeho a lásce a již jsme jich účastnými. Sv. Augustin vypravuje o dvořanu, kterýž čta kdysi v klášteře život svatého opata Antonína, náhle tak si svět zprotivil, že k druhu svému zvolal: O my blázni, že s toliko namáháním, starostí a strachem sloužíme císaři, jehož přátelství se nikdy nedočkáme, a kdyby se nám i té milosti dostalo, spíše byla by duše naše vydána v nebezpečenství. Chceme-li však býti pří-

tely Božími, jsme jimi již; chtěltě říci: přátelství Božího stáváme se ale účastnými hned, kdy upřímně a odhodlaně po něm zatoužíme.

(Sv. Alfons. Tamtéž.)

Nábožené vzdechnutí.

Ježíši můj, dej mi milost svaté lásky Tvé a pak se mnou učiň, jak Ti libo.

(Sv. Alfons. Tamtéž.)

Dne 22. Sv. Pavly.

Či srdce nechvěje se bázní velikou při pomyšlení na smrtelný hřích, ten snadno klesne.

(Sv. Alfons. Nev. Krist.)

Neříkej nikdo, že malé všední hříchy, kterým jsi uvykl, jsou jen nepatrným zlem, nýbrž pamatuj na jejich následky. Špatný zvyk jest pro srdce otevřenou ranou, která je seslabuje v odporu proti snadnějším pokušením, a kteráž konečně ujme mu všecku sílu proti pokušení těžkému. Sv. Augustin dí v příčině té: Nenazývej chyby své nepatrnými proto, že jsou malé, ale boj se jich, že mnohé jsou. Nezničí-li tě jejich váha, mohlo by snad množství jich uvésti tebe v záhubu. Pečuješ o to, aby tě nezdrtila tíha velikého kamene, dbej ale zároveň, aby neudusil tě mrak písku. Mrakem tím rozumí sv. Augustin hříchy všední, kteréž páchány

ze zvyku a bez pravého úmyslu polepšení zbavují nás bázně před hříchem smrtelným. Proto tvrdí tak sv. Jan Zlatoústý, že jest se nám z mnohé příčiny skorem více ještě báti hříchů všedních než smrtelných; hřích smrtelný sám o sobě již vnuká bázeň, kdežto všední nemajíce zjevu tak hrozného nechávají duši bez starosti tak, že si konečně ani hříchů velkých více nevšímá než malých. Proto napomíná Duch sv., abychom zmocnili se malých lišek, které vinici pustoší. Nepraví lvů, nebo pardalů, neboť těch bojí se každý a hledí zajisté útokům jejich ujíti, ale praví malých lišek, které strachu nebudí, jež ale přece vinicím nezměrné škody působí, vyhrabujíce v nich doupata svá a odhalujíce tak kořeny rév, kteréž usychají a hynou!

(**Sv. Alfons.** Tamtéž.)

Náboźné vzdechnutí.

O trpící srdce Spasitelovo, dej mi poznati chyby srdce mého a popřej, abych jich bolestně litoval!

(**Sv. Alfons.** Tamtéž.)

Dne 23. **Sv. Edeltrudy.**

Duši naší nelze pracovati o spasení svém bez osvícení Božího.

(**Sv. Alfons.** Nev. Kr.)

Všední hříchové přivodí tedy duši v nebezpečenství zahynutí.*) Činíť ji především,

*) Rozuměj hříchové všední, jichž se duše ze zvyku

jak jsme již doznali, náchylnou k hříchům těžkým a seslabují ji tak, že neodolá pokušení. Mimo to ale zbavují všední hříchy duši naši pomoci božských milostí. Duši potřeba ustavičného osvícení od Boha, kteréž pobádá vůli naši k dobrému, a pomoci Boží, kteráž činí nás volnými a poslušnými, abychom popudu milosti vyhověli. Zároveň je nám potřeba ustavičné ochrany Boží proti útokům ďábelským, neboť jinak bychom, nemajíce sami ze sebe síly žádné, zajisté podlehli. Jen Bůh dodává nám síly této anebo aspoň zdržuje ďábla, aby nemohl překvapiti nás pokušením, jemuž bychom neodolali, a proto učil nás Ježíš Kristus modliti se: „a neuvoď nás v pokušení“, t. j. aby Bůh takové pokušení od nás vzdálil, jímž bychom podlehli. Co ale činí hříchové všední? Zbavují srdce naše božského osvícení, pomoci a ochrany Boží tak, že duše tápe ve tmách a prahne, že pozbývá chuti ku věcem božským, věcem pozemským lásku svou přidává a stále u větší nebezpečenství ubíhá, že milejší budou jí tvorové než milost Boží. Ďábel odvažuje se vždy blíž a blíže s pokušením stále větším, neboť duše od Boha víc a více se vzdalující zaslouhuje také, aby ji i Bůh ponenáhlu opouštěl.

(Sv. Alfons. Tamtéž).

---

a bez pravého úmyslu polepšení dopouští, nikoliv však hříchové všední, do nichž, ač nerad, i spravedlivý pro slabost lidskou klesá.

Nábožné vzdechnutí.

Ach já jsem nešťastnou duší, kteráž zasluhuje, abys ji opustil a světla svého i milosti své ji zbavil, Ježíši můj! Ach odpustiž mi, lituji hříchů svých a nenávidím jich více než všecko zlé.

(Sv. Alfons. Tamtéž.)

Dne 24. Nar. sv. Jana Křtitele.

Duch sv. napomíná nás, abychom nebyli beze strachu v příčině viny již odpuštěné.

(Sv. Alfons. Nev. Kr.)

Proč bylo by nám se báti viny již odpuštěné? Ano; stále třeba žíti v bázni, neboť byla-li nám sice vina odpuštěna, zbývá přece, abychom za každou vytrpěli svůj časný trest; a ku trestům časným řadí se i ztráta milostné pomoci Boží. Proto neustávali svatí plakati nad hříchy svými, byť i všednimi a odpuštěnými; neboť stále obávali se, že by snad Bůh za trest zbavil je milostné pomoci své. Milec knížecí zaslouživ si nemilost velitelovu nebude se zajisté těšiti ihned zase přízni jeho; třeba by panovník vinu odpustil, čeká přec, až vinník zvýšenou věrností a patrnými důkazy upřímné lítosti chyby svoji napravil. Podobně činí i Bůh. Duše zhřešivši přičiň se dříve, aby vinu spáchanou upřímnými slzami oplakala a dobrými skutky

smazala, jinak odvrátí od ní Hospodin spravedlivé ruky své a nedopřeje jí důvěrnosti své. Čím častěji pak se duše tímto způsobem od Boha odvrací, tím více vzdaluje se Pán, tak že ubohá neustále slábne, ku zlému vždy více se kloní, a zbavena pomoci milostí Božích konečně snadno do těžkých hříchů klesá.

(**Sv. Alfons.** Tamtéž.)

Nábožné vzdechnutí.

Nyní, o Ježíši můj, poznávám světlo, které mi uděluješ, a slyším hlas, kterým mne ku pokání vyzýváš, toť znamení, žes mne dosud neopustil. Miluji Tě, Ježíši, odpusť mně!

(**Sv. Alfons.** Taméž.)

Dne 25. Sv. Ivana.

Jak ale možná, aby hříšník usláblý a ranami posetý ušel smrti věčné?

(**Sv. Alfons.** Příprava k smrti.)

Ztratil-li hříšník světlo milosti a zatvrdilo-li se srdce jeho, jest téměř jisto, že zahyne smrtí nešťastnou. Arci opustí časem hřích na kratičký čas, brzy ale zase hřeší jako dříve. Takovému oznamuje sv. Bernard osud jeho řka: Běda člověku, kdož takto bloudí! Snad ale namítá mnohý: O před smrtí se už jistě polepšim! Leč právě v tom spočívá, neboť kdo sestaral ve zvyku hříchu,

nemůž se polepšiti. Čtemeť v písmě svatém: „Může-li změniti mouřenín kůži svou anebo rys peřestost svou: i vy budete moci dobře činiti naučivše se zlému. (Jerem. 13. 23.)

Odtud přichází, že kdo hřešiti zvykl obyčejně oddá se zoufalství a ve stavu tomto umírá. Jednou nebo dvakrát zhřešiv neztrácí snad člověk ještě všecku sílu; stále-li však hřeší, zmáhá se vina vždy hroziveji a jako obr jej přepadá. Jak potom ale možná, aby hříšník usláblý a ranami posetý ubránil se smrti věčné? Prorok Jeremiáš nazývá hřích těžkým kamenem, a sv. Bernard praví, že duši, jež hříchu uvykla, nesnadno jest vybaviti se z něho, jakoby člověk pod těžkým kamenem sténající nemohl si pomoci, kdyby sláb jsa nedovedl odvaliti kámen.

Nezbývá mi tedy nižádné naděje? táže se snad, kdo hříchu uvykl. Netřeba ti oddávati se zoufalství, třeba ale, abys proti nejnebezpečnějšímu zlu užil nejmocnějších prostředků. Patříš k nemocným, již zřídka se uzdravují, a proto v největším jsi nebezpečí věčné záhuby. Proto přemáhej sebe a pracuj o spáse své. Slyš Spasitele volajícího: Lazare, pojď ven! Poslechni vyzvání Páně a chvěj se, že to snad poslední jeho volání k duši tvé.

(Sv. **Alfons.** Tamtéž.)

Náboženské vzdechnutí.

O Panno Maria, tobě odevzdávám duši svou; chraniž ji, aby znovu do hříchu neklesla!

(**Sv. Alfons.** Tamtéž.)

Dne 26. Sv. Jana a Pavla.

Není srdce, jež by sladšímu klidu se těšilo na zemi, jako srdce úplně odevzdané do vůle Boží.

(**Sv. Alfons.** Cesta spasení.)

Abychom dokonalé lásky Boží dospěli zapírejme sebe, s radostí chápajíce se všeho, co se nelíbí naší sebelásce a zavrhujíce vše, po čem ona touží. Rád bys se na př. po některé věci ohlédl, nečiň toho, právě proto, že bys rád, odřekni choutce své. Jindy nemáš snad chuti užíti léku, který jest hořký, užij ho však právě pro hořkost jeho. Je ti snad nepříjemno činiti dobrodiní osobě nevděčné, od níž jsi se již nevděku sám dožil; leč právě, že nevděčnou byla, buď jí dobrodincem,

Kassian radí, abychom si v modlitbě častěji připomínali, co by se nám asi nepříjemného státi mohlo, snad že nás někdo urazí, nebo se snad dožijeme posměchu, a při myšlénce takové abychom jinned učinili pevné předsevzetí, že všecko přijmeme v pokoře a v odevzdanost do vůle Boží. Podobná cvičení velice pomáhají duši a schopnou ji činí, aby

neočekávaná pokušení s klidnou myslí přemáhala. Podobným způsobem dospěli svatí síly, že klidně ano vesele přijímali posměch i urážky, protivenství a nespravedlivé útoky. Dokud nevystříháme se bedlivě příležitosti k hříchu, směje se ďábel našim předsevzetím a slibům. Sv. Terezie dí, že duše, jež dosud miluje příležitosti a roztržitosti světa, nepokročí v životě duchovním, jakmile se však přemohla, prospívá letem v lásce Boží.

(**Sv. Alfons.** Nev. Krist.)

Nábožné vzdechnutí.

Vidím již, Ježíši můj, že vše, co nabízí mi svět, jest marnost a klam a proto jen Tebe sama budu ode dneška hledati. Maria, pomoz, abych věren byl svému předsevzetí.

(**Sv. Alfons.** Cesta spasení.)

Dne 27. Sv. Ladislava.

Kdo neprchá v nebezpečenství, bude od Boha opuštěn.

(**Sv. Alfons.** Kázání.)

Hříchem smrtelným byla nám vštípena náklonnost k zlému, jak naříkaje tvrdí sv. Pavel: „Ale vidím jiný zákon v udech svých, kterýž odporuje zákonu mysli mé a jímá mne pod zákon hříchu, jenž jest v udech mých.“ (K Řím 7, 23.) — Odvážíme-li

se příležitosti, zbudí tato prudkou žádost hříchu, a jen velikému úsilí našemu podaří se odpor, poněvadž Bůh účinné pomoci své odpírá všem, kdož nevystříhají se příležitosti. Proto tvrdí sv. Bernardin Senenský, že nejlepší radou Ježíše Krista, ano téměř základem celého náboženství jest rada, vystříhati se příležitostí k hříchu. Sv. Cyprian kárá směle, kdož vydávají se v příležitost k hříchu řkouce, že nebojí se pádu. Jak nazveš poklad svůj jistým, když nebráníš přístupu zloději? táže se světec, a jak jistá byla by ovečka svým životem, by obývati chtěla v doupěti vlčím? Sv. František Serafinský dí, že ďábel nepoutá duši hned vazbami hříchu smrtelného dobře věda, že by prchla při myšlénce na těžký hřích, že ale hledá chytře ovázati ji jen slabým vláskem, který nepřipouští starosti, načež ponenáhlu zdvojuje pouta, až duše všecka ocitne se v moci jeho. Protož chceš-li ujíti velikému nebezpečenství, přetrhej mužně všecky vlásky neváhaje ani okamžiku zbaviti se všech malinkých příležitostí, dárků, něžných slov, pozdravů a p. Kdo nechvěje se a nevystříhá se zlých příležitostí, jen s těží dojde spasení.

(Sv. Alfons. Tamtéž.)

Nábožné vzdechnutí.

Děkuji Ti, Otče věčný, žes po tolika hříších mých ještě shovíval až do dne pokání mého, a žes mi, jak doufám, odpustil.

O prosím Tebe, uděliž mi svaté setrvání v dobrém až do konce života mého. Uděl mi té milosti pro lásku Ježíše Krista, Spasitele mého.

(Sv. Alfons. Tamtéž.)

Dne 28. Sv. Lva pap.

Dokonalosť naše není dílem jediného dne.

(Sv. Alfons. Nev. Krist.)

Nepodaří-li se nám hned býti dokonalými, nesmíme se rmoutiti, bylat by tu málomyslnosť jen zlým pokušením ďáblovým. Vypravuje se o mnichu, kterýž s velikou horlivostí do kláštera přišel, později ale značně zvlažněl. Na konec byl by se zase rád vrátil k prvotní horlivosti, zarmoutil se ale velice nevěda, jak by se odhodlati měl. I došel k starému Otci, žádaje o radu. Tento těšil jej a jal se k povzbuzení vypravovati mu následující podobenství. Jistý otec poručil synovi svému, aby vyčistil roli hustě bodláčím zarostlou. Syn shlédnuv lán ulekl se obtížné práce, kteráž ho čekala, pozbyl vši zmužilosti, ulehl, a místo práce usnul, načež omlouval se otci, že mu tak těžké práce podniknouti nelze. Žádám, milý synu, odpověděl mu otec, abys každého dne jen takový kus role upravil, který by měřil délku tvého těla. I neodporoval déle syn, jal se pracovati, a hle, v kratičké době bylo pole čisto všeho

plevele. Hle, jak případné to podobenství, a jak vyzývá, bychom neustali kráčeti cestou dokonalosti. Dostačí, pamatujeme-li stále živě na předsevzetí svá, snažíce se ustavičně pokračovati a jistě dojdeme jednou s milostí Boží konečného cíle svého. Nepřetržité úsilí duše po dokonalosti, jest již dokonalost sama, dí sv. Bernard. Proto především toho dbejme, abychom nezanedbali obvyklých cvičení a modliteb, ani sv. přijímání a mrtvení. Zvláště ale dbejme toho v čas duchovní vyprahlosti, kdy Bůh duši naši zkouší, zdali i v úzkosti a opuštěnosti svědomitě neustane činiti, co činívala v čas duchovní útěchy.

(Sv. Alfons. Nev. Krist.)

Nábožné vzdechnutí.

O Maria, matko krásného milování, toužíš po tom, aby Syn tvůj byl milován, nuže, připoutej mne k Ježíšovi poutem lásky, abych celý jen jemu náležel!

(Sv. Alfons. Tamtéž.)

Dne 29. Sv. Petra a Pavla.

Jako nenávisť vůli nepřátel rozdvojuje, tak poji láska vůli milujících.

(Sv. Alfons. Nev. Krist.)

Čistota skutků zakládá se v jediném úmyslu, že všeliké činění naše k tomu

konci spěje, abychom se Bohu zalíbili. Proto tím milejšími jsou Pánu Bohu skutky naše, čím více hledíme si v nich vůle Boží nedbajíce své. O jak často pokazí vlastní vůle i nejsvětější skutky. Což mnohým bude zvolati v den soudu: Proč jsme se tedy postili, když neshlédl jsi na náš půst? Proč snášeli jsme pokoření, když jsi ho neviděl! A Bůh jim odpoví řka: Hle, v den postů svých hověli jste vlastní vůli své! Čeho žádáte? Snad odměny? Aj, tu vzali jste již, konajíce, co se vám líbilo! více sobě k radosti jste pracovali než k mé. Sv. Jan Zlatoústý praví, že všelika dokonalost lásky k Bohu záleží v úplné shodě se svatou vůlí Jeho. Chtíti, i nechtíti totéž, toť záruka přátelství. psal sv. Jeroným zbožné panně Demetrii. A proto učí nás také kniha moudrosti, že duše Boha opravdu milující žádají jen, což vůlí jeho jest.

Toť také oběť, kterou Bůh ustavičně a vážně od nás žádá: Synu můj, daruj mi srdce své! (Přísl. 23, 26.) totiž vůli svou. Bys sebe více Bohu dal, nedal-lis vůli, není spokojen. Blahoslavená Štepána ze Soucina viděla kdysi mezi serafíny duše, jež byla na zemi znala, a k žádosti její zjevil jí Bůh, že dospěly důstojenství svého na nebi úplnou odevzdanosti do vůle Boží na zemi.

(**Sv. Alfons.** Tamtéž.)

Náboženské vzdělání.

O milovaný Spasiteli můj, dejž, ať ničeho nedbám nyní, leč jak bych srdce Tvoje spokojil!

(Sv. Alfons Tamtéž.)

Dne 30. **Sv. Pavla památka.**

Pravé dokonalosti nelze dojíti prázdnou, nečinnou touhou, ale úsilím a vhodnými prostředky.

(Sv. Alfons. Nev. Krist.)

Vše, co dokonalo jest, píše sv. Bernard, musí přirozeností svou býti povzneseno nad obyčejnost. Kdož nechce konati více, než co činiti jest všem, nedospěje vyššího stupně dokonalosti. A proto přemáhejme sebe a velikodušně prostředků užívejme, jež účinnými jsou pomocníky ku pravé dokonalosti.

Přední z těchto prostředků jsou:

1. Vřelá touha po svatosti.
2. Nezměrná důvěra v Ježíše Krista a sv. Matku Jeho.
3. Vystříhání se dobrovolných poklesků a hříchů. Dopustil-li se však hříchu, nebuď malé mysli, lituj ho upřímně a vydej se znova cestou dokonalosti.
4. Odloučenost od tvorů, od vlastní vůle a úcty k sobě.

5. Horlivý odpor proti převráceným náklonnostem.
6. Nejsvědomitější konání všech duchovních cvičení.
7. Horlivá snaha po častém přijímání, s dovolením duchovního vůdce, cvičení se v rozjímavé modlitbě a kajících skutcích, jakéž poradí otec duchovní.
8. Voliti vždycky především takové výkony, jež Bohu milejšími, naši sebelásce ale odpornějšími jsou.
9. Přijímati ochotně z ruky Boží každé protivenství.
10. Milovati ty, kdož nám ubližují a přáti jim dobra.
11. Užiti každého okamžiku pro Boha.
12. Obětovati Bohu všecky činy své ve spojení se zásluhami Ježíše Krista.
13. Obětovati Bohu zvláště sebe sama, aby činil Bůh vždy jen, jak jemu se líbí.
14. Opakovati Bohu stále, že jen toho si žádáme, abychom jej milovali a jemu se líbili.
15. Na konec pak doporoučeti se stále s důvěrou Ježíši Kristu a nejsvětější Matce Jeho Panně Marii. Něžná láska k Marii Panně a nezlomná v ni důvěra.

Končím slovy, kterých užil ctihodný P. Antonio Torres v listě k řeholnici, jež byla jeho dítkem zpovědním: Miluj nebeského

chotě svého, dcero má, neboť On jediný hoden jest lásky!

(**Sv. Alfons.** Nev. Krist.)

Nábožné vzdechnutí.

O něžné a milující srdce Ježíše mého, kdož odloučí mne nyní od lásky Tvé?

(**Sv. Alfons.** Novena k Srdci Páně.)

Červenec.

Měsíc věnovaný ctnosti **svaté poslušnosti,** odříkání se vlastní vůle, mrtvení sebelásky a zasvěcený svatému apoštolu **Filipu.**

„Vy přátelé moji jste, učiníte-li, co já přikazuji vám.“ (U sv. Jana 15. 14.)

Všecko mnohý rád pokládá
Bohu svému na oltář, —
jednoho však On jen žádá,
jedno hledá jeho tvář.
Milouť se mu oběť stává,
člověk-li svou *hlavu* sklání
a to nejdražší mu dává
v ustavičném poslouchání. —
Protož, duše, nebuď kusý
dárek tvůj, jejž Bohu dáš, —
vůle při něm býti musí:
ty jej ctíš, — *když poslouchášl*

Dne 1. Sv. Teodora.

Poslušnosť Mariina předčí dokonalosti poslušnosť všech svatých a světic Božích.

(**Sv. Alfons.** Chvály mar.)

Z lásky k poslušnosti nazvala se Maria Panna při zvěstování andělově dívkou Páně: Aj, já dívka Páně! a sice proto se ji nazvala, že nikdy ani jednáním, aniž myšlénkami neodporovala vůli Jeho, nýbrž beze vší vlastní vůle vždy jen božské vůli jeho se podrobovala. Sama zjevuje nám, že tato poslušnost její Bohu se líbila: Shlédl na ponížení dívky své, neboť v tom právě zakládá se pokora či ponížení dívky, že vždycky hotova jest Pánu sloužiti. Jako Eva neposlušností svou byla příčinou smrti celého pokolení lidského, tak učiněna jest Maria Panna poslušností svou příčinou spasení všeho lidu.

Poslušnost matky Boží vyniká dokonalostí nad poslušnost všech svatých, kteří následkem prvotního hříchu nebyli prosti náklonnosti k zlému, a jen všemožným úsilím dospívali ku konání dobra. Maria však bez hříchu prvotního počata nenalezala v sobě odporu k vykonávání všeho, co žádal od ní Bůh, nýbrž podobala se dle výroku sv. Augustina kolu, jež při nejslabším dechu Ducha sv. otáčelo se tak, že jí na zemi jediným bylo zaměstnáním pozorovati, čeho asi Bůh žádá, a nejrychleji plniti, co viděla býti jeho vůlí.

(Sv. Alfons. Tamtéž.)

Nábožné vzdechnutí.

Pane, spravedlivo jest, aby choutky mé ustoupily sv. vůli Tvojí.

(Sv. Alfons. Cvičba ve ctnostech.)

Dne 2. Sv. Processa. Otty.

Pro poslušnost, s jakou se všemu nařízení Božímu podrobovala, byla Maria šťastnější i blaženější než pro samo mateřství své.

(Sv. Alfons. Chvály mar.)

Maria Panna jevila úplnou ochotu ku všemu, v čem bylo jí poznati vůli Boží. Ochotu tuto dokazovala i skutky, vždyť z lásky k Bohu uposlechla i císaře římského, vydavši se v nejkrutší zimě na obtížnou cestu do Betlema nedbajíc požehnaného stavu svého ani chudoby, pro niž bylo jí Spasitele světa v chlévě porodíti.

Stejně rychle poslechla i sv. Josefa, když o půlnoci vyzval ji na dalekou cestu v cizinu, neboť proto jen rozkázal Hospodin Josefovi, aby prchl, a nikoli Marii, aby nabyla příležitosti k novému důkazu oddané poslušnosti své. Zejména ale hrdinnou poslušnost projevila panenská Matka Ježíšova, když beze všeho odporu zmužile obětovala Syna svého tak, že dí o ní sv. Ildefons, by katanů nebylo, sama byla by jej vlastní rukou na kříž přibila. A právě touto poslušností svou, dí ctihodný Beda, učiněna jest blaženější než samým mateřstvím svým.

(Sv. Alfons. Tamtéž.)

Nábožné vzdechnutí.

O milovaná Královno má! prosiž Ježíše za nás, a pro poslušnost svou vyžádej nám

milost, abychom poslušni byli vůli Boží a předpisů duchovních vůdců svých.

(Sv. Alfons. Tamtéž.)

Dne 3. Sv. Heliodora.

Jako jest vůle Boží pramenem všeho dobra, tak zřídlem zlého lidská vůle jest.

(Sv. Alfons. Nev. Krist.)

Vlastní vůle jest nejpošetilejším vůdcem; kdo ji následuje, nedojde pravého cíle. Proto dí také sv. Bernard, že kdo sama sebe, totiž vůli vlastní za mistra svého voli, poslušen jest blázna. Sv. opat Antonín nazývá vlastní vůli opojným nápojem, kterýž nás neschopnými činí k rozeznání ceny ctnosti a ošklivosti hříchu. Sv. Augustin učí, že se ďábel pro vlastní vůli ďáblem učinil. Proto se také ďábel vždy ku vlastní vůli člověka utíká, chtěje jej zničiti. Cassian vypravuje, že tázali se kdysi žáci sv. opata Achilla, jakými zbraněmi as ďábel proti řeholníkům bojuje. Ďábel chtěje zničiti velikány světa užívá pýchy, při obchodnících utíká se k lakotě, při mládeži k požitkům, u řeholníků věnuje však největší pozornost vlastní vůli, a kdož v řeholi vlastní vůlí se spravují, nebývají jinak zlými duchy trápeni, neboť vůle jejich sama jest duchem zlým a nebezpečnějším než všickni ďáblové, odpověděl opat.

(Sv. Alfons. Tamtéž.)

Nábožné vzdechnutí.

O Bože lásky, jsem volen poslechnouti Tebe ve všem, beze zisku, bez útěchy, jen abych se zalíbil srdci Tvému.

(**Sv. Alfons.** Tamtéž.)

Dne 4. Sv. Prokopa. Sv. Ulricha.

Co jsme vlastní vůli odňali, přirostlo ctnosti.

(**Sv. Alfons.** Nev. Krist.)

Po žádostech svých nechoď a od vůle své odvracuj se, napomíná nás Duch sv. (Eccl. 18, 30.) Slova tato platí arci především o řeholnících, kteří obětovali Bohu vlastní vůli svou slibem poslušnosti. Jako Bůh jediným má býti předmětem lásky, tak také jedinou cestou k lásce této jest poslušnost. Největší cena dobrých skutků u osob řeholních v tom záleží, že dějí se z poslušnosti. Ctihodná sestra Kateřina z Cardony, která ode dvora španělského, aby stala se poustevnicí, a po mnohá léta konala podivuhodné skutky kající, uzřela kdysi starého bratra Karmelitu, kterýž z poslušnosti snášel otepi dříví. Poznavši, že pro starobu svou na práci svoji reptal, domlouvala mu laskavě řkouc: Snášej jen, snášej s radostí otepi dříví; tímto skutkem z poslušnosti konaným více získáš než já všemi skutky kajícími. Proto píše opat z Tritenheimu, že nic není protivnějšího

ďáblu jako cvičení se v poslušnosti. A sv. Terezie říkávala: Vít dobře ďábel, že od poslušnosti závisí spása duší, a odtud spěch jeho, aby je k neposlušnosti svedl. Když sv. František Saleský přemýšlel o pravidlech pro řád Navštívení, radil mu kdosi, aby jeptiškám zakázal obuvi. Vy pomýšlíte především na nohy, odpověděl sv. František, já ale na hlavu.

(**Sv. Alfons.** Tamtéž.)

Nábožené vzdechnutí.

O Ježíši, mistře můj, dej, ať jen v tom rozkoše nalézám, abych se Tobě zalíbil.

(**Sv. Alfons.** 5. 31.)

Dne 5. Sv. Cyrilla a Metoděje.

Nelze větší oběti učiniti Bohu, než obětujeme-li vlastní vůli.

(**Sv. Alfons.** Nev. Kr.)

Šťasten tedy každý, kdož při smrti zvolati může s opatem Janem: „nikdy nekonal jsem vůle své.“ Sv. Magdalena z Pazzis říkávala, že ku šťastné smrti jediný jen pomáhá prostředek, abychom v životě poslušně dali se vésti duchovními vůdci.

Ústy Samuelovými učí Duch svatý, že nechtíti poslušen býti jest tolik, jako modloslužba. Sv. Coletta přidává větší cenu úpl-

němu zapření vlastní vůle než odřeknutí se všech pokladů světa. Při tom třeba uvážiti, že neběží v příčině té jen o věci zlé anebo lhostejné, nýbrž i o samých duchovních cvičeních, jež samy o sobě za ctnosti platí, jako almužně, modlitbě a skutcích kajících, jakmile dějí se proti duchu poslušnosti. O jak velikým zlem jest tedy vlastní vůle, volá sv. Bernard, když i nejvznešenější skutky proti duchu poslušnosti konané nejsou dobrými nýbrž chybnými! Nejjistějším důkazem, že se skutek náš Bohu zalíbil, jest nám vědomí, že byl vykonán v duchu poslušnosti.

(Sv. Alfons. Tamtéž.)

Nábožné vzdechnutí.

Ach Bože můj, podobám se stromu ze sv. evangelia, který zasluhoval, aby byl vytržen a na oheň uvržen. Tak dlouho již milostmi mne obdařuješ, abych se posvěcoval a jakého ovoce sklizíš ze mne? O lásko! lásko! volám se sv. Kateřinou Janovskou, jen žádného hříchu více!

(Sv. Alfons. Tamtéž.)

Dne 6 Sv. Isaiáše.

Mála si jen žádám, říkával sv. Frant. Saleský, a i toho mála jen málo si žádám.

(Sv. Alfons. Nev. Krist.)

Sv. Šimon Stylites vedl život neobyčejně kající, tak že dnem i nocí trval na sloupu pod širým nebem. I chtěli se jeho představení přesvědčiti, líbí-li se Bohu život jeho a proto zkoušeli jej, poručivše, aby sestoupil a zase s bratry ostatními společně bydlel. K prvnímu vyzvání jejich jal se Šimon ihned spěšně sestupovati, leč tu již zadrželi jej slovy: Zůstaň, zůstaň, již je patrno, že z vůle Boží život na sloupu trávíš. Proto tedy ani svatých věcí nekonejmež bez ducha poslušnosti z vůle vlastní. Sv. František Saleský říkával, že si jen mála žádá a to ještě jen málo. Chtělť zajisté říci, že ničeho z vlastní vůle nežádá, leč jen pro vůli Boží a proto, že jest hotov všecko opustiti, co by se vůli Boží protivilo. Svatý Dorotheus odevzdav všecku vůli svoji poslušnosti cítil se nevýslovně šťastným. I obával se, že jej snad mámí zlý duch, a proto tázal se jednoho dne opata Jana mistra svého: Což jest asi příčinou, že jsem již na světě tak spokojen, že bych si ničeho více nepřál? „Tvůj klid duševní, odpověděl opat, jest ovocem poslušnosti." A proto ne nadarmo dí sv. Vavřinec Justiniani, že nejtěžšího břemene se zbavujeme, vymaniviše se z vlastní vůle, neboť není tyrana krutějšího nad vůli vlastní.

(Sv. Alfons. Tamtéž.)

Nábožné vzdechnutí.

Ach, což by mi pomohly všecky statky světa bez milosti Tvé, Ježíši můj!

(Sv. **Alfons.** Tamtéž.)

Dne 7. Sv. Vilibalda.

Nepřemožená vlastní vůle jest příčinou, že se množí nešťastnými zovou.

(Sv. **Alfons.** Nev. Krist.)

Veliký nepokoj srdce, dí sv. Bernard, odtud pochází, že hledíme ukájeti vlastní vůli. Proto, chceš-li dokonalým býti a nerušenému těšiti se klidu, přičiňuj se ze všech sil, abys odolal vůli vlastní. Nečiň ničeho jediné proto, abys se sobě zalíbil a vůli své zadost učinil, ale všecko, což činíš, z dobrého úmyslu čiň, abys Bohu sloužil a jej uctil. Proto odřekni se všech pošetilých přání a náklonností. Světáci pomýšlejí jen na plnění vlastního přání, ale svatí snaží se ve všem zapírati vůli svou, a každá příležitost, kdy jim toho učiniti lze, jest jim vítanou. Sv. Ondřej Avelinus zaslíbil se ještě mimořádně, že ustavičně odporovati bude vlastní vůli své. Ustanov si aspoň nějaké přemožení vlastní vůle pro každý den a věz, že mnohdy jediný výkon pravé poslušnosti většího zisku ti přinese než množství kajících skutků a pobožností z vlastní vůle. Veliký sluha Boží pravil

kdysi, že jediný výkon sebezapření má větší cenu než stavění chudobinců v a pamatuj na slova ctihodného P. Antonia Torresa, kterýž učil ve zpovědnici své kajícníky řka: Duše, která se Bohu věnovala, musí žíti beze vší náklonnosti, bez vlastní vůle, aniž by čeho jiného hledala anebo si žádala.

(**Sv. Alfons.** Tamtéž.)

Nábožné vzdechnutí.

Veliká jest láska Tvá ke mně, Ježíši můj, a Tys dal mi vůli, abych Tě miloval. Leč já zneužil vůle té a urážeje Tě zasloužil jsem si hněv Tvůj! O bych neznal milosrdenství Tvého, musil bych zoufati. Smiluj se nade mnou.

(**Sv. Alfons.** Tamtéž.)

Dne 8. Sv. Kiliana. Sv. Alžběty Portug.

Více líbí se Bohu poslušnosť než všecky oběti, jež bychom mu snad podati mohli.

(**Sv. Alfons.** Nev. Krist.)

Proto, že nejvzácnějším statkem jest člověku svoboda vůle, také nejpříjemnějším darem Bohu jest oběť, v niž vlastní tuto svobodu mu odevzdáváme. Kdo daruje Bohu v almužně šat svůj, kdo v pokoření a v postech a kajících skutcích tělo své, obětuje Bohu část sebe sama; ale kdo dává Bohu v oběť

vůli svou, dává vše, co má a čím jest, a směle může k Bohu zvolati: Pane, máš vůli mou, více nemohu Ti dáti! Dít dobře sv Řehoř: Všemi jinými ctnostmi darujeme Bohu, co našeho jest, v poslušnosti však dáváme sebe samy. Poslušnost jest ctnost veliká, kteráž zavítavši v srdce přivádí s sebou všecky ostatní ctnosti. A sv. Terezia píše: Bůh žádá od duše, která se mu úplně věnovati hodlá, jen poslušnost, ale ďábel věda, že v poslušnosti spasení duše se zakládá, přičiňuje se všemožně, aby ji od poslušnosti odvrátil. Podle slov ctihodného Otce Sertoria Caputa jest se sv. poslušnosti spojena i zásluha mučennictví, nebot jako při smrti mučennické klesá hlava tělesná, tak obětujeme Bohu v poslušnosti hlavu duchovní, totiž svobodnou vůli.

(Sv. Alfons Tamtéž.)

Nábožné vzdechnutí.

Pro spasení mé, Ježíši můj, učiněn jsi poslušným až k smrti kříže, a já bídný pro hříšné choutky své často prohřešil se proti poslušnosti. Ale měj strpení, Pane můj, slyším již hlas lásky Tvé a poslechnu!

(Sv. Alfons. Tamtéž.)

Dne 9. **Sv. Brikcia, b.**

Všeho lze od Boha dosáhnouti duší, která Bohu obětovala vůli svou.

(Sv. Alfons. Nev. Krist.)

Neposlušností svou učinil se Adam nešťastným a uvrhl ve zkázu všecko pokolení lidské. Proto vtělil se Syn Boží, aby nás příkladem svým znovu poslušnosti naučil. Proto od maličkosti pěstoval poslušnost, poddán jsa Marii, matce své, i Josefu pěstounu, a neustal v poslušnosti po celý život svůj až zemřev na kříži za nás dotrpěl. Poslušným učiněn jest až k smrti, a to k smrti kříže (k Fil. 2, 8.). Velmi mnozí namáhají se a snaží, aby nemusili poslouchati, dí sv. Bernard, ne tak ale Ježíš Kristus, který život svůj vydal, aby neztratil zásluhy poslušnosti. Nejsvětější Matka Páně zjevila jedné duši, že Ježíš Kristus zemřel ze zvláštní lásky za ty, kdož milují poslušnost.

Žáci ctihodného Jana Leonardiho žádali kdysi Otce svého, aby jim sepsal pravidla pro svůj ústav řeholních kleriků od Matky Boží, a mistr vyhověv žádosti jejich napsal jediné slovo: „Poslušnost," aby jak vysvětluje P. Sertorius Caputo, ukázal, že dokonalost řádu v poslušnosti záleží. Poslušný bude svatým. Mnozí vyznají se ve mnohém umění, poslušnými býti ale nedovedou.

(Sv. Alfons. Tamtéž.)

Nábožné vzdechnutí.

Miluji Tě, Ježíši, Pane můj, a pevně si umiňuji jen Tobě se líbiti. Ach neodpuzuj mne, ale pomoz, abych to také vykonal.

(Sv. Alfons. Tamtéž.)

Dne 10. Sedmi sv. bratří. Amalie.

Nejjistější a nejdokonalejší cestou dokonalosti jest sv. poslušnosť.

(**Sv. Alfons.** Nev. Krist.)

Jistá duše ctihodná uzřela kdysi dva sbory duchů blažených; jeden tvořili poustevníci, kteří byli opustili svět a v modlitbě a pokání sloužili Bohu na poušti; ve druhém byli jiní řeholníci, kdož z lásky k Ježíši Kristu podrobili vůli svou vůli představených; i viděla duše, že sláva sboru tohoto převyšovala slávu poustevníků, již sice kajícími skutky svými velice se Bohu líbili, ale přece zachovali vůli vlastní, kdežto řeholníci, což Bohu nejmilejšího jest, obětovali, totiž vůli. Sv. Dorotheus vypravuje o žáku svém sv. Dositheu, kterýž nemoha se pro slaboučké zdraví podrobiti těžkému životu kajícímu ostatních bratří, odevzdal se úplnému zapření sebe v poslušnosti, a hle, když po pěti letech zemřel, dostalo se od Boha zjevení opatovi, že Dositheus vyznamenán jest v nebi na roveň se sv. Pavlem poustevníkem i Antonínem. Mniši ostatní divili se, jak by Dositheus, nekonaje přísných skutků kajících, dospěti mohl takové slávy, leč brzy dostalo se jim odpovědi, že slávou tou odměněna jen jeho neobmezená poslušnosť.

(**Sv. Alfons.** Tamtéž.)

Nábožné vzdechnutí.

O mne blázna, kterýž tak dlouho budil jsem jen nelibost Tvou, Bože můj! Tobě daruji dnes všecku vůli svou a prosím, očistiž ji.

(**Sv. Alfons.** Tamtéž)

Dne 11. Sv. Pia pap. a Veroniky.

Mnozí chtějí býti svatými, ale jen pokud se jim líbí, a pokud milo jest jejich sebelásce, leč tito lidé neslouží Bohu, ale sobě.

(**Sv. Alfons.** Nev. Krist.)

Chceš-li tedy býti svatým, a sice brzy svatým, nemeškej oddati se poslušnosti dokonalé, a úplně zapříti vůli vlastní. Mnohé duše svaté konají v některou dobu posvátnou devítidenní pobožnost, postíce se a dlouho na modlitbách trvajíce; toť arci spůsob chvalitebný i bohumilý; leč mnohé nábožné duši bylo by zajisté ještě s větším prospěchem, kdyby z téhož úmyslu umínila si dokonaleji vykonávati obyčejná cvičení svá a práce. Nezáležíť dokonalosť ve skutcích zevnějších, ale především *ve vnitřním smýšlení, v úmyslu. Za druhé hledati sluší dokonalosť* i v tom, aby vše, cokoli činíme, dělo se *správně*, totiž s *láskou*, *pozorně* a *přesně*. K tomu však třeba nevyhnutelně, vmysliti se živě ve přítomnosť Boží, aby práce, kterou před svatým jeho okem konáme, byla Jej hodna. Vše, co konáš,

konej tak, jako bys nikdy jiného nečinil; modle se, mysli jen na to, abys se *řádně* modlil; pracuje hleď, abys věc správně a dobře vykonal, a nepovoluj myšlénkám, jež by se chtěly baviti věcmi jinými, minulými či budoucími. Přečasto pokoušejí se na př. při modlitbě o tobe myšlénky, jak bys nejlépe vykonal práci tobě svěřenou; leč myšlénky takové jsou jen nástrahou ďáblovou, a proto nepodávej se jim, řka s P. Janem z Avily Bůh káže mi nyní, abych jen toho činil, a proto poslušen jsa, nebudu dbáti o jiné, nýbrž počkám, až jinak mi nařídí.

(**Sv. Alfons.** Tamtéž.)

Nábožné vzdechnuti.

Odstup ode mne vůle má, a Tvá jen, Bože můj, budiž i vůli mou!

(**Sv. Alfons.** Tamtéž.)

Dne 12. **Sv. Jana Sualb.**

Bůh nežádá od tebe kajících skutků, kteréž hrůzu budí, nýbrž jen tolik žádá, abys cokoli činíš, dobře činil.

(***Sv. Alfons.*** *Nev. Krist.*)

Sv. Antonín neustával napominati mnichy své, aby co nejvěrněji plnili vždycky povinnosti své nepatrné i velké. A sv. Bernard dí: Ať cokoli činíš, mysli, jak asi bys činil, kdyby ti hned po práci bylo zemříti.

By mše svatá, které obcuješ, byla poslední, s jakou as nábožností byl bys jí přítomen! Jak horlivě konal bys asi poslední rozjímání, poslední modlitbu! Podobně napomíná i sv. Basil řka, abychom při ranním předsevzetí vždycky na to pomýšleli, že nám již nebude dočkati večera, večer pak rozjímajíce mysleme, že neuzříme jitra. I sám Spasitel blahoslaveným nazývá služebníka, kteréhož přijda takto připraveného nalezne. Zvláště duše slabší, chtějí-li věrně plniti povinnosti každodenní, ať mysli jen na přítomný právě den, nepřipomínajíce si další budoucnosti, kteráž by je snad lekala v myšlénce, že bude jim ještě dlouho trvati v neustálé odvislosti a v ustavičném přemáhání vlastní vůle. Kdož by však nechtěl býti dokonalým pro jediný den? Duším silným, Boha odhodlaně milujícím, není arci myšlénky této třeba, neboť ty radují se z každého utrpení, jakéž snesly z lásky k Bohu.

(**Sv. Alfons.** Tamtéž.)

Nábožné vzdechnutí

Tobě náležím, Ježíši můj, a doufám, že i Ty budeš mi náležeti po celou věčnost.

(**Sv. Alfons.** Tamtéž.)

Dne 13. Sv. Markéty.

Veliká jest odměna, jakou Bůh uchystal duším ochotně poslušným.

(**Sv. Alfons.** Nev. Kr.)

Svatý mnich Marek jsa kdysi zavolán představeným, nedopsav ani slova odhodil péro a spěchal jen, aby co nejrychleji vyhověl volajícímu jej pánu. A hle, vrátiv se, uzřel slovo dopsané zlatými písmeny. Blosius vypravuje, že kdysi zjevil se Ježíšek jedné jeptišce, ale ihned zmizel, poněvadž byla zavolána ku práci. Když se vrátila do světničky své nalezla tu Ježíše ve věku dvaceti čtyř let. „Hle, pravil k ní Spasitel, jak vyrostl jsem v srdci tvém účinkem tvé ochotné poslušnosti!“ V kronice řádu Františkánského dočítáme se o mnichu, kterýž opustil zjevivšího se mu Ježíška, aby nepřišel pozdě k řádové modlitbě. Přišed pak po skončené pobožnosti spatřil Ježíška na témže místě, a božské dítko s úsměvem promluvilo k němu: Žes mne opustil, zůstal jsem u tebe; ale byl bych jistě odešel, kdybys byl nedokázal ochotné poslušnosti. O jak mnozí lidé jen proto některých prací nekonají ochotně, že jim byly přikázány ku cvičení se v poslušnosti. By jim nikdo byl neporučil, nýbrž libovůli jejich zůstavil vykonání úkolu, byli by zajisté pracovali volně, rádi, jen aby vyhověli vlastní vůli své. „Nemohu, nemohu“ volávají tak mnozí dříve než pracovati začnou; by ale pravdu mluviti chtěli, zněla by slova jejich „nechci, nechci.“ Sv. Josef Kalasanský podotýká však, že kdo užívaje slova „nemohu,“ kdy říci by chtěl „nechci,“ neklame představených svých, ale sebe. (Sv. Alfons. Tamtéž.)

Nábožné vzdechnutí.

Voláš mne k lásce své, Spasiteli drahý; poslechnu, neboť poznávám milost, jíž jsi mi udělil, a nebudu již nevděčníkem.

(Sv. Alfons. Tamtéž.)

Dne 14. Sv. Bonaventury.

Jinou vlastnosti dokonalé poslušnosti jest přesnost.

(Sv. Alfons. Tamtéž.)

Poslušen býti přesně, jest bdělý pozor míti, abychom neodnímali Bohu část dané již oběti, nýbrž abychom bedlivě vyhledali každou stránku rozkazu, věrně jej vyplnili a svědomitě určeného času proň užili. Sv. Magdalena z Pazzis učíc poslušnosti říkávala: „Řeholnice nedarovala vůli svoji lidem, nýbrž Bohu, a nevěnovala ji Bohu jen z části, ale celu, nerozdělenu.“ Opat Jan, vypravuje Cassian, vyslal kdysi dva mladé mnichy, aby donesli koš fíků vzdálenému poustevníku. Mniši však zbloudili s cesty, a neznajíce kraje chodili několik dní pustinou o hladu a žízni. Přes všecku bídu svou nedotkli se však ovoce v koši, a tak nalezli je později jiní vedle koše s ovocem mrtvé; zemřelit hladem. Tím arci nehodlám tvrditi, že bychom v podobném případě měli říditi se tak přímě literou poslušnosti, a že bychom ani při spravedlivém ano tak důtklivém důvodu nesměli vyhledá-

vati smyslu daného nám rozkazu; ale tolik vězmež, že vychytralý, násilný výklad obdrženého rozkazu jest skorem tolikéž jako neposlušnosť sama. Nelze-li poddanému s plnou jistotou souditi, že byl úmysl představeného jiný, než jak zní slova jeho rozkazu, poslechniž přesně, jak velí ti slova. Učitel andělský mluvě o svaté poslušnosti dí, že zvěděvše jakkoli vůli svých představených, máme již považovati ji za tiše pronesený rozkaz a dle toho také jednati.

(Sv. Alfons. Tamtéž.)

Nábožné vzdechnutí.

Pomáhej mi, o Ježíši můj, abych se posvětil, a Tobě ve všem se podobal. Ach i toto poznání jest darem lásky Tvé. O dej, ať nade všecko Tě miluji!

(Sv. Alfons. Tamtéž.)

Dne 15. **Sv. Jindřicha.**

Poslušnosť budiž radostná.

(Sv. Alfons. Nevěsta Krist.)

Přestujeme-li sice poslušnosť, ale jen s vnitřním odporem a odmluvou, nedobýváme si zásluh ctnosti poslušnosti, nýbrž hřešíme. Dí o tom sv. Bernard: Reptaje v srdci a mrzut jsa potají, když obdržel jsi rozkaz představeného, i kdybys zevně vyko-

nal, co ti poručeno, nečiníš dobré, nýbrž zakrýváš jen hříšnou vůli svou.

Jest na velkém omylu, praví sv. Ignat z Lojoly, kdo domnívá se býti poslušným, když sobě lestně od představených jen takových rozkazů vymáhá, kteréž vlastní jeho vůli lichotí, neboť pak podle slov sv. Bernarda není on poslušen představeného, nýbrž spíše představený jeho vůli činí. Veselého dárce miluje Bůh, dí sv. apoštol (ku Kor. 9, 7.). A čím bylo by také možná většího pokoje dáti duši oddané, než může-li si říci: „vše, cokoli činím, líbí se Pánu Bohu.“ A chceme-li se Ježíši Kristu zalíbiti, požádejmež duchovní představené, aby nedbajíce vlastní vůle naší poroučeli nám, jak sami si přejí, neboť pak množí se také zásluha. Pak zajisté budou nám záslužnými i věci, kteréž rádi konáme. i které snad se příčí přirozenosti naší. „Ničeho si nepřej a ničeho neodřekni!“ zní heslo sv. Františka Saleského v příčině vůle Boží.

(Sv. Alfons. Tamtéž.)

Nábožné vzdechnutí.

O Ježíši můj, umiraje v tomto okamžiku, umíral bych velice nespokojen sám sebou.

(Sv. Alfons. 5 120.)

Dne 16. Panny Marie Karmelské.

Všecky ctnosti, všecky přednosti, všecky zásluhy ostatních svatých spojeny jsou v Ní.

(**Sv. Alfons.** Chvály marianské.)

Již od prvního okamžiku života svého snažila se Maria Panna konati ve všem nejsvědomitěji vůli Boží, a plna vděku, i nejvěrnější užívati velikého pokladu milosti srdci jejímu svěřených. Veliké přičinění její k tomu konci spělo, aby se dobrotivému Tvůrci zalíbila a důkazů lásky své mu podala. Neporušena hříchem prvotním již v lůně matčině, neznala náklonnosti ku věcem pozemským, ani nezřízených žádostí, ni roztržitosti a odporu smyslů, jež by ji v lásce Boží překážely. Smyslové její byli úplně podrobeni duchu a vedli proto jen k dokonalejšímu ještě spojení krásné duše její s Bohem. Sv. Tomáš připomíná, že Maria Panna trojím způsobem byla milostí plnou. Milostí plnou na duši, neboť od prvopočátku byla tato majetkem Božím; milostí plnou na těle, poněvadž zasloužila, aby bylo stánkem Slova věčného; milostí plnou v příčině blaha pokolení lidského, aby všickni lidé z ní čerpati mohli. Věnujmež se tedy úplně službě veliké této Královny, umiňme si, milovati ji a ctíti, a následujíce příkladu jejího a vzácných ctností prosme, aby slitovně shlédla na nás s trůnu slávy své a neodepřela nám mocného svého přispění.

(**Sv. Alfons.** Tamtéž.)

Nábožné vzdechnutí.

O královno má, učiň, abych z hříšníka světcem byl učiněn!

(Sv. Alfons. Tamtéž.)

Dne 17. Sv. Alexia.

Poslušnosť jest hrobem vlastní vůle.

(Sv. Alfons. Nev. Krist.)

Mnohé duše zbožné umrtvují sice vlastní vůli činíce vše, co jim poručeno, ale časem objevuje se u nich přece zas. Duše dokonalé však nejen že vůli svou již umrtvily, nýbrž postaraly se i, aby byla pochována, tak že jí nikdy více spatřiti nelze. V příčině této vynikala svatá Magdalena z Pazzis vykonávajíc všecky rozkazy stejně radostně, tak že představená její nikdy nerozeznala v ní zvláštní náklonnosti ani odporu k rozkazům svým. Čiňmež i my podobně, jevíce při všem cvičení, při každé práci, kterou nám poslušnosť ukládá, mysl stejně jasnou a veselou. Této veselosti ducha dospěješ, jakmile pevně u sebe ustanovíš, jen Bohu se líbiti; úmysl tento učiní ti příjemným rozkaz každý, buď si dobrotivě a přátelsky anebo přísně, pánovitě daný. Rodriguez vypravuje v díle svém o sv. Gertrudě, kteráž kdysi prosila Pána Ježíše, aby

změnil poněkud srdce abatyše, jež bývala časem hrubou a netrpělivou v obcování s podřízenými a zvláště v udílení rozkazů. Spasitel odpověděl však světici, že představenou chyby této nezbaví, a sice proto, aby ji samu v pokoře zachoval a podřízeným příležitost podal k osvědčení trpělivé poslušnosti. Dokonalá poslušnost kráčí vůlí i rozumem, dí P. Pavone z tovaryšstva Ježíšova, a sv. Magdalena z Pazzis podobně tvrdí říkouc, že poslušnost dokonalá žádá duši bez vůle a vůli bez úsudku.

(Sv. Alfons. Tamtéž.)

Nábožné vzdechnutí.

Ježíš jediný poklad můj, Spasiteli, jediná láska má! Nauč mne lásce a dej, ať ničeho nechci leč vůli Tvou.

(Sv. Alfons. Tamtéž.)

Dne 18. Sv. Kamilla. Sv. Symforosy.

By neučila nás tomu svatá víra, kdo by věřil, že Pán nejmocnější sebe sama zapřel, a postavu služebníka přijal, aby nás vykoupil!

(Sv. Alfons. Rozjímání vánoční.)

Ctihodný Beda dí: Sotva se Ježíšek narodil, již zbavuje nás otroctví pekla přijímaje podobu služebníka, a dávaje se zapsati za poddaného císařova. V plénky dal se Ježíš jako dítě zavinouti a plénky jsou

znamením otroka; ale zároveň jsou i obrazem provazů a pout, jimiž Spasitel později svázán byl. Proto dal se Ježíš plenkami ovinouti, dí jeden zbožný spisovatel, aby vinu naši odpykal. Proto v poslušnosti trval po celý život svůj. Poslušen byl panny a muže jejího. Jako služebník zaměstnával se v chudičkém domě nazaretském, otesávaje s Josefem dříví, zbylé třístky odnášeje, dům zametaje a vodu nose, aby se v poslušnosti cvičil a chudým pěstounům prací svou pomáhal. Ve všem činění jeho jevila se úcta, již choval k Marii i Josefovi uznávaje je za představené své. Bůh sám učiněn tedy služebníkem, Bůh zametá dům, Bůh pracuje! O kéž myšlénka tato všecky nás povzbudí a láskou srdce naše rozníti! A hle, ani později, kdy ujal se již úřadu kazatelského, nechtěl býti pánem, nýbrž sluhou! Syn člověka nepřišel, aby mu bylo slouženo, nýbrž aby sloužil, dí o něm sv. evangelista Matouš v 20, 28. Poslušen byl až k smrti, a to k smrti kříže. Nikoli jako Bůh, ale jako člověk byl poslušen, poslušností však otrockou. Sv. Augustin dokládá krásně: Aby služebníka pánem učinil, stal se Bůh sám sluhou.

(**Sv. Alfons.** Tamtéž.)

Nábožné vzdechnutí.

O Pane Ježíši Kriste, který jsi se z lásky ke mně služebníkem stal nikoli Boha,

ale člověka, ba služebníkem katanů svých, nedej, abych se kdy ještě od Tebe odloučil.

(**Sv. Alfons.** Tamtéž.)

Sv Vincence z P.

Dne 19.

O tě podivné lásky Boží, která vlastnímu Synu zemříti káže, aby stvoru zachránila!

(**Sv. Alfons.** Rozjímání vánoční).

Rozjímej, duše milá, jak žádal Otec věčný, aby Syn jeho, kteréhož pro vykoupení světa na zem byl poslal, již v nejútlejším věku trpěti začal, v den obřezání svého, později pak aby v celém moři utrpení a bolesti na kříži vykrvácel. A proč toto vše? Proto jen, aby nevinný Syn jeho trest náš na sebe přijal, který my jsme byli zasloužili. Rozjímej zároveň, jak Syn Boží, láskou k lidstvu hoře, pokorně hořkou smrť tuto přijímá a jakjiž v den obřezání svého dobrovolně spravedlnosť lidskou smiřovati se snaží prvním prolitím krve své. „Sebe samého zmařil“, dí o něm sv. apoštol, a „učiněn jsa poslušným až k smrti, a to k smrti kříže.“ O Ježíši, z lásky ke mně přijal jsi těžkou smrť, a já měl bych snad dále ještě hříchy páchati a urážeti Tebe? Nikoli, Spasiteli můj! nebudu již nevděčníkem! Lituji všeho, čím jsem Tě až dosud rozhněval. Miluji Tě, dobroto neskončená, a neustanu již v lásce Tvé! O jak často sřekl jsem se já bídník Tvého přátelství, jen abych

Tě poslechnouti nemusil! Nyní teprv poznávám velikost provinění svého! Odpusť mi, Ježíši můj, odpusť, neboť lítostí téměř umírám!

(Sv. Alfons. Tamtéž.)

Nábožné vzdechnutí.

Otče věčný, Tobě věnuji se nyní všecek, nedej, abych Ti kdy ještě byl nevěrným!

(Sv. Alfons. Tamtéž.)

Dne 20. Sv. Eliáše pr.

Kdo z nás mohl se protiviti poslušnosti, kdy Ježíš Kristus sám poslušen byl až k smrti?

(Sv. Alfons. Láska duší.)

O jak mnohé duše ponořivše se v rány Spasitelovy roznítily se celou výhní lásky, že ochotně vzdávaly se statků svých i života, obětujíce se úplně jen utrpení a přemáhajíce statečně všeliké překážky, které jim bránily zachovávati ve všem zákon Boží, a to vše jen z lásky k tomu, kterýž Bohem jsa, z lásky k nim tolik vytrpěl. Sv. Augustin pohlížeje na obraz ukřižovaného Spasitele zaplál vždy vroucnější láskou k tichému Beránku, jenž poslušně k smrti kráčel, a vřele modlíval se: Zapiš, o Pane, rány své do srdce mého, abych četl v nich lásku Tvou; zapiš doň i bolest svou, abych

pro Tebe všecku bolest snesl, i lásku svou, abych pro ni vší jinou láskou pohrdal. Zapiš rány své do srdce mého, abych se v něm bolestí Tvých dočetl i lásky Tvé; abych ustavičně před zrakem si zachoval bolest, již jsi pro mne vytrpěl, a proto i sám rád přijímal vše, co mne ještě zlého očekává, i abych patře na kříž, důkaz lásky Tvé, nic kromě Tebe nemiloval!

A zajisté kdož by z nás bránil se ještě poslušnosti věda, že Ježíš až k smrti byl poslušen? Kdož by se zdráhal trpěti posměch a potupu věda, že Ježíš považován byl za blázna a buřiče, že byl políčkován, uplván a na potupný kříž přibit?

(Sv. Alfons. Tamtéž.)

Nábožné vzdechnutí.

O jak bolestně lituji nyní, Spasiteli můj, že jsem Tě již dříve nemiloval a vždycky spíše zlým choutkám svým hověl než svaté vůli Tvé! Ach ošklivím si toto jednání své více než všecko zlo a lituji ho z celého srdce. Ježíši, odpusť mi!

(Sv. Alfons. Tamtéž.)

Dne 21. Sv. Daniele.

O té blahé poslušnosti, jež zjednala mi odpuštění hříchů!

(Sv. Alfons. Láska duší.)

Což by ze mne bylo, Spasiteli můj, kdybys byl za mne spravedlnosti Otce nebeského zadost učiniti nechtěl? Děkuji Tobě, lásko má, a pro zásluhy vznešené poslušnosti této Tě prosím, dej mi milost, abych ve všem svaté vůle Tvojí poslechl. Ano, Ježíši můj, jen proto přeji si přijíti do nebe, abych Tě věčně milovati mohl ze vší síly své. Ústy prorokovými slíbil Bůh lidem, že uzří vlastníma zrakoma svého božského učitele. Celý život Ježíšův byl nepřetržitým příkladem a školou dokonalosti, nikde však neučil nás Ježíš Kristus dokonaleji nejvznešenějším ctnostem, jako na svatém kříži svém. Zde učíme se pravé trpělivosti, kterou nám zachovávati třeba zvláště v nemoci, neboť přibit na kříži snáší tu Ježíš trpělivě nezměrné bolesti provázející jeho smrť. Zde učí nás příkladem svým nejdokonalejší poslušnosti k zákonům Božím, úplné odevzdanosti do vůle Otce nebeského a pravé lásce Boží. Pater Pavel Segneri psal kdysi duchovní dceři své, aby pod kříž svůj napsala si slova: Hle, jak třeba milovati!

A zdá se věru, jakoby trpící na kříži Spasitel vida, že opouštíme bohumilé dílo, abychom se malé únavě vyhnuli, ba, že proto i milosti a lásky Jeho se stříkáme, volal k nám všemi ranami svými: O vizte zde, vizte, co může láska! Ježíš Kristus miloval nás až k smrti, a nesestoupil dříve s kříže, dokud za nás život nepoložil.

(Sv. Alfons. Tamtéž.)

Nábožné vzdechnutí.

Kdys mne až k smrti miloval, Ježíši můj, i já chci Tě milovati až k smrti.

(Sv. Alfons. Tamtéž.)

Dne 22. Sv. Marie Magdaleny.

Žádný dar náš nelíbí se Hospodinu, nedáme-li zároveň vůli svou.

(Sv. Alfons. Nev. Krist.)

Paní jedna má dvě služky, z nichž jedna vyniká neobyčejnou pílí a obratností, ale pracuje vždy jen dle vlastní vůle; druhá jest méně rychla a obratna, ale věrně dbá ve všem panina rozkazu. Z obou služek těchto zajisté více sobě váží paní služky zdloukavější leč poslušné, nežli té, která dle vlastní hlavy pracovati chce. O což často se klameme, chtíce podnikati práce, jež líbí se naší choutce, o kterých nevíme, zdaž líbí se i vůli Boží, a přece říkáváme si: učiním toto, přispěji ku slávě Boží. Pamatujmež vždycky především, že ničím nezalíbíme se Bohu více, jako úplnou odevzdaností do nejsvětější jeho vůle. —

„Nectíš Boha tolik, tona v duchovní útěše a osvícení, jako když rád podrobuješ se svaté Jeho vůli," dí sv. Jindřich Suso. Všeliká zloba hříchu v tom se zakládá, praví zas sv. Anselm, že chceme, čeho Bůh nechce

neboť chceme tím téměř uloupiti Bohu Jeho korunu. Kdo vůli Boží odporuje a vlastní vůle poslouchá, béře Bohu čest, neboť jako koruna jen králi přisluší, tak i Bohu jedinému přisluší úplná neodvislosť vůle.

(Sv. Alfons. Tamtéž.)

Nábožné vzdechnutí.

Bože můj, nezavrhuj kajícího hříšníka! Miluji Tě nade všecko, a jen toho si žádám, co mi přikážeš!

(Sv. Alfons. Tamtéž.)

Dne 23. Sv. Apolináře.

Modloslužebníkem sluje, kdo neposlušen jsa, místo vůli Boží vůli vlastní slouží.

(Sv. Alfons. Nev. Kr).

Již Samuel pravil k Saulovi králi: „Neposlušnosť tolik jest jako modloslužba.“ A proto, jako všelikou zlobu tvorů hledati lze v odporu proti Tvůrci, tak i všeliká dokonalosť jejich zakládá se v úplném spojení s vůlí Stvořitele. Kdo odevzdal se do vůle Boží, jest mužem podle srdce Božího, jak Bůh sám Davida nazývá. „Nalezl jsem muže podle srdce svého, kterýž bude činiti všecku vůli mou.“ (ze Skut. Ap. 13, 22.) Žijeť ve šťastné duši jeho jen Bůh, poněvadž vlastní vůle vymřela v srdci jeho. Blažen, kdo zvolati můž

se svatou choti z písně Šalomounovy: Duše má rozplývala se, jakž byl promluvil. Proč „rozplývala“ se? Pamatuj, že co se rozplynulo, nepodrželo tvaru svého, nýbrž přijalo tvar nádoby, jejíž bylo obsahem; a tak i duše Boha milující ztrácejí vlastní vůli svou, ve všem odevzdávajíce ji do vůle miláčka svého; jsouť učelivy a volny ku všemu, co se Bohu líbí, kdežto jiné neznají leč odporu. Nástroj jest jen potud potřebným, pokud poslušně se dá vésti ruce, která jím pracuje; jinak nevykoná ničeho. Či nezahodil by malíř štětce vzpírajícího se vůli jeho a v levo se obracejícího, když by jej malíř na pravo kladl?

(**Sv. Alfons.** Tamtéž.)

Nábožné vzdechnutí.

Odpusť ještě tentokrát, Spasiteli můj, nikdy více již se nezprotivím svaté vůli Tvé.

(**Sv. Alfons.** Tamtéž).

Dne 24. Sv. Kristiny.

Všecka dokonalosť svatosti zakládá se v plnění toho, čeho Bůh od nás žádá.

(**Sv. Alfons.** Nev. Krist.)

Někteří hledají svatosť v přísných skutcích kajících, jiní v dlouhých modlitbách, ještě jiní v častém přijímání, leč všeliká

dokonalosť nespočívá ve věcech těchto, nýbrž v podřízení vůle Bohu. Modlitba, skutky kající a častá přijímání prospívají nám jen, pokud shodují se s vůlí Boží, totiž pokud nám pomáhají k větší odevzdanosti do vůle Jeho; dokonalosť naše a svatosť jediné v plnění vůle Boží záležejí. Božská vůle jest řiditelkou všeho dobra a vší ctnosti, a jsouc svatou, posvěcuje vše i nepatrné a jinak lhostejné skutky, kteréž vykonány byly jediné v úmyslu, zalíbiti se Bohu. Toť jest zajisté vůle boží, posvěcení vaše! dí sv. apoštol Pavel (1. k Thessal. 4, 3.) totiž v plnění vůle Boží dospějí duše vaše svatosti. Pokud se člověku vše dobře daří, tu arci rád shoduje se s vůlí Boží, jinak ale, překvapí-li jej protivenství. Ale toť pošetilo, neboť nemá-li odevzdanosti, trpí dvojnásobně a beze vší zásluhy, neboť chtě nechtě vůli Boží přece vyplniti musí. Není, kdo by pečlivěji pomýšlel na naše blaho jako Bůh! není kdo by nás více miloval, než miluje nás Stvořitel! Pevné mějmež přesvědčení, že cokoli Bůh činí, vždy jen z lásky k nám a pro blaho naše činí.

(Sv. Alfons. Tamtéž.)

Nábožné vzdechnutí.

Buď vůle Tvá! Dejž, o předrahý Spasiteli můj, abych po celý zbytek života svého jen vůli Tvoji plnil!

(Sv. Alfons. Tamtéž.)

Dne 25 **Sv. Jakuba Staršího.**

Zdaž bychom nalezli, kdo by věrnějš pečoval o blaho naše a naši spásu, leč sám Bůh?

(**Sv. Alfons.** Nev. Krist.)

Zdaž uleví si nemocný přijímaje netrpělivě z rukou Božích nemoc svou, bolesti a zlo? Zdaž pomůže si mrzutostí a hanlivými slovy? Zbaví-liž se tím své bídy? Ach nikoli, jen ještě rozmnoží bídu svou, neboť v odporu proti Bohu nemizí bolesti těla, mizí ale klid srdce. By trpělivě přijal útrapy, zdály by se mu snesitelnějšími, neboť stále těšila by jej myšlénka, že odevzdán jsa v utrpení, líbí se Bohu. Mnohé zdá se nám v životě býti neštěstím; ale abychom pamětlivi byli úmyslu Božího, kterýž všecko řídí, uznali bychom, že zdánlivé neštěstí jest nám milostí. Král Manasses zval se nešťastníkem ztrativ říši svou a upadnuv v zajetí, a přece byl mu pád jeho štěstím, neboť v bídě své vzpomněl na Boha a činil pokání za špatný život svůj. Při závrati zdá se, jakoby všecky předměty kolem nás se otáčely, a nepamatujeme, že to jen klam choré hlavy t. j. sebeláska, jež všecky věci nám jinak ukazuje než jakými ve skutečnosti jsou Vše se mi kazí, naříká si mnohý, v ničem nemám zdaru! Aj nikoli, ty sám jsi pokažen, a vlastní vůle tvá jen není zdárnou; neboť vše, co se ti děje, jest určením vůle Boží, kteráž vše ku blahu tvému řídí, což ty však bohužel nechceš uznati.

(**Sv. Alfons.** Tamtéž.)

Nábožné vzdechnutí.

Tvá vůle se staň! O toho štěstí, zemru-li v této odevzdanosti do vůle Tvé!

(Sv. Alfons. Tamtéž.)

Dne 26. Sv. Anny.

Proč bychom nepodřídili vůle své dobrému Otci svému?

(Sv. Alfons. Nev. Kristova.)

Aby nám dokázal lásku svou i péči v pravdě otcovskou o duše naše, přirovnává se Bůh dobrému pastýři, jenž na poušť odchází, aby vyhledal ovečku ztracenou. Jindy nazývá se matkou, jíž nelze zapomenouti na dítě své: „Zdaliž se může žena zapomenouti nad nemluvňátkem svým, aby se neslitovala nad synem života svého?“ (Is. 49. 15.) Jindy zas připomíná slípku, jež svolává kuřátka a pod křídly svými je ukrývá, aby neutrpěly úrazu: „Jerusaléme, Jerusaléme, kolikrát jsem chtěl shromážditi syny tvé, jako slepice shromažďuje pod křídla kuřátka svá, a nechtěl jsi!“ (U sv. Mat. 23. 37.)

Bůh, slovem, zahrnuje nás dobrou vůlí svou, aby ostřežil nás před zlobou nepřítele. Proč bychom se tedy s důvěrou nesvěřili jeho rukám otcovským? Či nebyl by pošetilcem slepec, odmítaje na kraji propasti dobrotivé ruky otcovy, a kráčeti chtěje sám, kudy mu libo?

Šťastna duše, jež oddaně kráčí cestou, již naznačuje jí vůle nebeského Otce. Proto dejmež se rádi jako slepci vésti vůlí Boží, buďsi to již po cestě příkré anebo rovné a nalezneme zajisté na téže cestě spásu svou.

(Sv. Alfons. Tamtéž.)

Nábožné vzdechnutí.

O Maria, matko má, vypros mi, abych po celý zbytek života svého poslušen byl jediné vůle Boží!

(Sv. Alfons. Tamtéž.)

Dne 27. Sv. Pantaleona.

Duše vůli Boží hledající dochází vždycky svého přání a proto ve stálém žije klidu.

(Sv. Alfons. Nev. Krist.)

O což svatý jest klid, jehož požívá duše úplně odevzdaná do vůle Boží. Chtějíc jen, co Bůh chce, má vždycky, čeho sobě žádá, neboť ve světě děje se jen, co Bůh chce. Panormitanus vypravuje o králi Alfonsu Velikém, kterýž jsa tázán, koho by nejšťastnějším nazval na světě, odpověděl, že toho, jenž dokonale se podřídil vůli Boží. A odkud také béře se všeliký náš nepokoj než odtud, že neděje se vše na světě podle naší vůle, i že odporujeme vůli Boží? Spravedlivý to trest, dí sv. Bernard, že každý, kdo nedá se vésti v dobrotě, zůstaven jest bídě a útra-

pám svévole. Vidíš-li tedy někoho smutna, věz, že neodevzdal se dosud do vůle Boži. Svatí a světice neznají smutku, ani v nejkrutějším utrpení a pronásledováni nermoutí se, neboť vůle jejich totožná jest s vůlí Boží. Svatí, dí P. Rodriguez, podobají se hoře Olympu na jejímž temeni jest bezvětří a klid, kdežto níže burácí hrom a lije se déšť. Podobají se nejsvětějšímu Mistru našemu, Ježíši Kristu, jehož mír nebeský ani v největším utrpení nebyl porušen.

(Sv. Alfons. Tamtéž.)

Nábožné vzdechnutí.

Vůle Tvá buď nyní jedinou láskou mou!

(Sv. Alfons. Tamtéž.)

Dne 28. Sv. Innocence.

Srdce jeho zachvělo se hrůzou, co bude nu trpěti, a proto prosil Otce, aby odňal kalich od něho.

(Sv. Alfons. Nev. Krist.)

„Otče, možno-li, ať odejde kalich tento ode mne!“ (U sv. Mat. 26.) Tak modlil se Spasitel, aby nás poučil, že smíme v protivenství k Bohu volati, aby nás osvobodil, ale zároveň že máme podrobiti se vůli jeho, jak i sám Ježíš Kristus ihned učinil, řka: „leč ne má, nýbrž Tvá vůle se staň!“

Ano, Spasiteli můj, nikoli má, nýbrž Tvá vůle se staň! Vše přijímám, cokoli mi při-

soudíš. Tys, nevinný Ježíši, pro mne tolik vytrpěl a rád všemu se podvolil, zdaž nezasluhuješ, abych i já bídný hříšník, kterýž tolikrát již jsem pekla zasloužil, s radostí a láskou všecko učinil, čeho ode mne žádáš, a vytrpěl, co na mne seslati ráčíš!

Nic přijemnějšího nelze ti Bohu učiniti, dí sv. Augustin, než díš-li mu upřímně: Pane, přijmiš mne; Tobě daruji všecku vůli svou; rci, čeho si ode mne žádáš a ihned vyplním vůli Tvou, Chtíce se tedy Bohu dokonale líbiti, snažme se nejen podříditi vůli svou svaté vůli Jeho, nýbrž sloučiti vůli svou s vůlí Jeho tak, aby obě ve vůli jedinou splynuly, bychom nechtěly leč čeho Bůh žádá, či aby vůle Boží jedina zůstala, jsouc zároveň naší. Toť vrchol dokonalosti, po kterém bažiti máme ustavičně, toť cíl našich skutků, našich žádostí, úvah a modliteb. V příčině té neustávejmež vzývati neustále svaté patrony, anděly strážce, a zvláště Matku Boží, Marii Pannu, kteráž proto jen byla nejdokonalejším z tvorů, že nejdokonaleji vůli svou sloučila s vůlí svého Stvořitele.

(**Sv. Alfons.** O odevzdanosti do vůle Boží).

Nábožné vzdechnutí.

Ano, Bože můj, ano, Otče, staniž se jak chceš, a proto jen, že tomu chceš.

(**Sv. Alfons.** Tamtéž.)

Dne 29. Sv. Marty.

Jak mohly by skutky naše přispěti ku slávě Boží, kdyby se Bohu nelíbily?

(**Sv. Alfons.** O odevzdanosti do vůle Boží.)

Sám Spasitel přečasto hlásal na světě, že nepřišel, aby svou vlastní vůli konal, nýbrž vůli Otce svého v nebesích. Chtěl tím dokázati lidem lásku, již choval k Otci svému, jehož bez reptání byl poslušen, když žádal od něho, aby se obětoval za spásu lidí. Vyznal tak zřejmě, když vrahové přišedše zmocnili se ho, aby jej odsoudili k smrti. „Ale aby poznal svět, že miluji Otce a jakož mi přikázání dal Otec, tak činím. Vstaňte a pojďme odtud.“ (U sv. Jana 14, 31.) A dále vyznává, že bratrem každého zove, kdož plní vůli Otce jeho. Nebo kdožkoli činil vůli Otce mého, jenž jest v nebesích: tent jest bratr můj i sestra. (U sv. Mat. 12, 50.) Od obyvatelů říše nebeské učme se pravé lásce Boží, která zakládá se v úplném sloučení vlastní vůle s vůlí Boží. Kdyby Serafinům Bůh poručil, aby sbírali písek na pobřeží mořském, nebo aby v zahradách koukol pleli a bodláčí, a to obé až do věčnosti, s radostí by tak činili u vědomí, že plní vůli Boží. Ano, kdyby jim Bůh pokynem poznati dal, že si přeje, aby v pekle hořeli, neváhali by ani okamžiku, radostně spěchajíce vykonat i tenkrát svaté vůle Jeho. Proto učil nás také Ježíš Kristus prositi o milost, bychom i my na

zemi dovedli plniti vůli Boží tak, jako plní ji nebešťané v království Božím. „Buď vůle Tvá jako v nebi tak i na zemi.“

(**Sv. Alfons.** Tamtéž.)

Nábožné vzdechnutí.

Tvůj jsem, Pane, vysvoboď mne! Nejsem již svým, ale Tvým, čiň se mnou, jak Ti libo.

(**Sv. Alfons.** Tamtéž).

Dne 30. Sv. Abdona a Senena.

Jediným výkonem dokonalé odevzdanosti do vůle Boží lze dospěti svatosti.

(**Sv. Alfons.** O odevzdanosti do vůle Boží.)

Krále Davida nazývá Hospodin mužem podle srdce svého proto, že vůli svou ve všem s vůli Boží slučoval. A věru veliký tento král byl vezdy hotov podříditi se vůli Boží, jak svědčí o tom časté volání jeho: „Hotovo jest srdce mé, o Bože, hotovo jest srdce mé,“ (Žalm 142, 10.) a vše, zač prosil Hospodina, bylo, aby naučil jej plniti vůli Páně: „Nauč mě činiti vůli Svou!“ (Sk. ap. 9. 6.)

A což činil Šavel? Vyšel, aby pronásledoval církev Kristovu; Ježíš Kristus blíží se však k němu a osvěcuje mysl jeho. Co odpovídá Šavel, co činí? Jediné jen: přeje si zvěděti vůli Boží: „Pane, co chceš abych činil?“ (Sk. ap. 9. 6.) A hle, ihned nazývá

jej Pán nádobou vyvolenou a apoštolem národů. „Nádobou vyvolenou jest mi on, aby jméno mé nesl před pohany.“ (Sk. apošt. 9. 15,) Ježíš Kristus slíbil apoštolům svým radost věčnou, dokonalou: „Radosti vaši žádný neodejme od vás.“ (U sv. Jana 16, 23.) Kdo vůli svou ve všem s vůlí Boží slučuje, požívá této radosti dokonalé a ustavičné. Dokonalé, poněvadž všecko má, po čem touží, a ustavičné, poněvadž nic nemůž vůli Boží překážeti.

(Sv. **Alfons.** Tamtéž.)

Nábožné vzdechnutí

O vůle Boží, jaká slast, milovati tebe!

(Sv. **Alfons.** Píseň o odevzdanosti do vůle Boží.)

Dne 31. Sv. Ignáta z L.

Jediným cílem naším budiž plnění vůle Boží, a jedinou pohnutkou všeho podniku také jen Jeho vůle.

(Sv. **Alfons.** O odevzdanosti do vůle Boží.)

Chtějmež jen čeho si Bůh žádá, a nic nevypudí nás ze srdce Jeho. Ve věcech zevnejších buďme poslušni představených a u věcech svědomí podrobujme se výrokům zpovědníka, pevně důvěřujíce, že tak jen vůli Boží plníme. Ne nadarmo pravil Spasitel: Kdo vás slyší, mne slyší. (U sv. Luk. 10. 16.) Služme Bohu, kde a kdy toho od

nás žádá. Pravím tak proto, abychom se vystříhaly nedokonalých myšlének, jako: Kdybych byl na poušti, v klášteře nebo na jiném místě, kdybych mohl odejíti z domu tohoto, od příbuzných a přátel, pak mohl bych žíti svatě, modlil bych se, rozjímal a dobré skutky konal. Říkáme: Činil bych . . . zatím však nelíbí se nám kříž Bohem nám určený, neznáme oddanosti, a místo posvěcení stáváme se denně horšími. Plníce vůli Boží dospějeme svatosti v každém postavení. Chtějmež tedy jen, čeho si žádá Bůh, a nic nevypudí nás ze srdce Jeho. Zapamatujme si k tomu účelu některé věty ze sv. Písma, které učí nás větší oddanosti do vůle Boží. „Pane, co chceš, abych činil?“ (Ze sk. ap. 9. 6.) „Nauč mne, o Pane, vůli Své, abych činil, jak se Tobě líbí, neboť hotov jsem plniti vůli Tvou.“ „Tvůj jsem, Pane, zachraň mne.“ (Žalm 118. 94.) Nejsem již svým, Pane, ale Tvým, čiň se mnou, jak se Tobě líbí. Zvláště však modleme se často a nábožně jak učil nás Spasitel: Buď vůle Tvá jako v nebi tak i na zemi!

(Sv. Alfons. Tamtéž.)

Nábožné vzdechnutí.

Pochválena budiž vždy a všude svatá vůle Boží a nejsvětější neposkvrněná Panna Maria!

(Sv. Alfons. Tamtéž.)

SRPEN

Měsíc věnovaný ctnosti **svaté pokoře** a zasvěcený úctě sv. apoštola **Bartoloměje.**

Dvojí spatřuješ květinku
v Ježíšově Srdci kvést:
s *fialkou* zříš *konvalinku*
u vínek se kolem plést.
Konvalinka *tichosť* značí
v lahodné své jemnosti,
ve fialce pak se zračí
ctnosť svaté *pokornosti*. —
„Duše, chceš-li dáti zadost
lásce mé," — dí Mistr tvůj, —
„věz, že v *ctnostech těch* mám radosť,
proto mne v nich následuj!"

Dne 1. Sv. Petra v ok.

Kdo miluje Ježíše Krista, nenadýmá se svými dobrými vlastnostmi, nýbrž se pokořuje a je rád, že jej druzí pokořují.

(Sv. Alfons. Láska k Jež. Kr.)

Pyšný podobá se míči větrem nadutému, který se sice zdá býti velikého objemu, avšak všecka jeho velikosť záleží jen v jisté částce vzduchu, který hned unikne, jakmile míč nějakým otvorem je porušen.

Kdo miluje Pána Boha, jest opravdu pokorným a nenadýmá se pro své dobré

vlastnosti poznávaje, že všecko dobré jest od Pána Boha, že sám ze sebe ničeho nemá leč nicotu a hřích, a protož uznává milosti, které mu Pán Bůh udělil a má se za nehodna, od Boha omilostněnu býti.

Sv. Terezie mluvíc o zvláštních milostech, kterými ji Bůh obdařoval, praví: Bůh se mnou činí jako lidé činívají s domem, který jest již na spadnutí a ze všech stran podpory potřebuje. — Navštěvuje-li kdy Pán Bůh některou duši svou láskou, buďto že v sobě znamená neobyčejný výlev lásky k Němu, že až k slzám bývá pohnuta, aneb zvláštní čistotou srdce obdařena, pak ať se nedomnívá, že ji Bůh odměňuje za nějaký dobrý skutek, nýbrž tím více ať se pokoří a pevně tomu věří, že Pán Bůh jenom proto tak laskavě k ní se chová, aby se Ho nespustila. Oddá-li se však za příčinou těchto milostí marnivosti, a bude-li se domýšleti, že je více omilostněna, poněvadž Pánu Bohu horlivěji slouží nežli jiné duše, zajisté ji Bůh potrestá za tuto pýchu a odejme jí všechny milosti. —

Aby se nějaká budova v dobrém pořádku zachovala a udržela, jest dvou věcí třeba, totiž pevného základu a střechy. Základem naší svatosti má býti pokora kteroužto, poznáváme, že nic nejsme a ničehož nemůžeme; střechou budiž nám ochrana Boží, na nižto jediné spoléháme.

(Sv. **Alfons.** Tamtéž.)

Nábožné vzdechnutí.

Ovtělený Synu Boží, osvoboď mne od pýchy a dej, abych se též Tvé svaté pokory účastným stal. (**Sv. Alfons.** Tamtéž.)

Sv. Alfonsa z Liguori.

Dne 2.

Proto z nebe sestoupil Spasitel, aby nás pokoře naučil nejen slovem, ale příkladem.

(**Sv. Alfons.** Nev. Krist.)

Lidé neznali svaté pokory a nemilovali ji, ba spíše ji nenáviděli, dokud panovala na zemi pýcha, kteráž Adama byla svedla, a srdcí jeho potomstva se zmocnila. I snížil se Syn Boží a přijav podobu služebníka sestoupil na tento svět. A tu vidíme Božského Spasitele ve chlévě betlémském v jeslích ležícího mezi hovádky. Později sleduje pěstounu do Nazareta, kdež nepoznán žije život chudých, život práce a námahy. To tě bičují jej v Jerusalémě jako otroka, a kejkle s ním tropíce trním jej korunují a konečně křižují. Sv. Augustin pozoruje zmučeného a pokořeného Spasitele, který tiše všelikou trýzeň snáší, volá: „Ani tento lék nezhojí-li pýchy, nevím, čím by ještě mohla býti zhojena.“ A v listě Dioscurovi znějícím píše: „Chceš-li věděti, která jest nejvzácnější ctnost, jež činí nás učenníky Kristovými a jež nejjistěji nás s Bohem slučuje? Pak odpovím ti na prvou otázku: toť pokora, na druhou: pokora, na třetí: pokora, a kolikrát bys se mne tázal, tolikrát stejně odpovím.“

(**Sv. Alfons.** Tamtéž.)

O neposkvrněná a svatá Panno, o nejpokornější ze všech tvorů, jež jsi před tváří Boží všech ostatních vznešenější! — Tys se zdála sobě samé tak nepatrnou, přece však bylas před Bohem tak velikou, že On až ku velebné důstojnosti Matky své tebe povýšiti ráčil a proto i Královnou nebe a země tebe učinil. — Děkuji Bohu, jenž tebe tak velice povýšil.

(**Sv. Alfons.** Chvály marianské.)

Dne 3. Sv. Štěpána.

Nedomnívej se, že bys prospíval v dokonalosti, nepovažuješ-li se za toho nejhoršího.

(**Sv. Alfons.** Láska k Ježíši Kristu.)

Nedomnívej se, že bys prospíval v dokonalosti, nepovažuješ-li se za toho nejhoršího a nepřeješ-li sobě, aby všickni před tebou přednost měli. — Sv. František Serafinský, sv. Magdalena z Pazzis a všickni svatí považovali se za největší hříšníky na světě a divili se tomu, že je země nosí, a že se s nimi nepropadne. Když ctihodný Jan Avila, kterýž od svého dětství svatý život vedl, k poslední hodince smrti pracoval a byl obsluhován knězem, který mu vznešené věci vypravoval chovaje se k němu jako k nějakému světci a výtečnému učenci, pravil onen: Důstojný otče, prosím vás, předříkávejte mně modlitby, jak to zlosynu k smrti odsouzenému činíte, neboť tím jsem já. — Takový

pojem měli o sobě svatí a světice Boží za živa i v hodince smrti.

Podobně počínejme i my sobě, chceme-li duši svou spasiti a v milosti Boži až do smrti setrvati, skládajíce všecku svou důvěru jedině v Pána Boha. Pyšný spoléhá na své síly a proto klesá; ale pokorný, poněvadž jenom v Pána Boha se důvěřuje, překoná i ty nejprudší návaly pokušení, stojí pevně, neklesá říkaje: Všecko mohu skrze toho, kterýž mne posilňuje. — Dábel nás někdy k pýše chce svésti, někdy zase k zoufalství. Předstírá-li nám, že není žádného nebezpečenství, tehdáž se nejvíc strachujme; neboť opustí-li nás Pán Bůh milostí svou jen okamžik, veta jest po nás. Pokouší-li nás k zoufalství, pak vzdychejme k Pánu Bohu a volejme s velkou důvěrou slovy žalmisty Páně: V Tebe Hospodine doufám, nedej mi zahanbenu býti na věky, aniž pozbyti milosti Tvé. V tomto povzdechu nedůvěry k sobě samým a důvěry k Pánu Bohu jest se nám cvičiti až do posledního vzdechnutí a Pána Boha bez přestání o milost pokory prositi.

(Sv. Alfons. Tamtéž.)

Nábožné vzdechnutí.

Ó můj Ježíši, pro zásluhy tak velkých příkoří, která Jsi v mučení Svém vytrpěl, uděl mi té milosti, abych v pokoře žil a umřel, jako Ty Jsi žil a umřel jsa pro mne pokořen. (Sv. Alfons. Tamtéž.)

Dne 4. Sv. Dominika.

Pokora jest radosť ze všeho toho, co k našemu opovržení přispívá.

(Sv. Alfons. Láska k Ježíši Kristu.)

Abychom byli pokornými, k tomu nepostačuje, v sobě míti pojem nízkosti, abychom sebe považovali za ony bídníky, kterými jsme. Kdo jest opravdu pokorným, praví Tomáš Kempenský, opovrhuje sám sebou a přeje sobě, aby i jiní jím opovrhovali. Toť jest, k čemu nás Ježíš Kristus povzbuzuje, a jak bychom to učiniti měli, svým příkladem ukazuje řka: Učte se ode mne, neboť jsem tichý a pokorný srdcem. — Kdo se praví býti největším hříšníkem na světě a po té se nad tím horší, že jím druzí opovrhují, dává na jevo, že jest pokorným ústy, nikoli však srdcem. Sv. Tomáš Aq. praví, kdo jest citliv ku každému pokoření, považuje za jisté že ten velmi jest dalek dokonalosti, třeba by i divy činil. Matka Boží poslala sv. Ignáce z Loyoly k sv. Máří Magdaleně, aby ji učil pokoře, a onen světec dal ji tuto nauku: Pokora jest radosť ze všeho toho, co k našemu opovržení přispívá. Pamatujme sobě slovo „radosť“; neboť, ačkoli se smyslnosť naše proti potupě vzpírá, postačí k tomu, abychom se alespoň v duchu radovali.

(Sv. Alfons. Tamtéž.)

Nábožné vzdechnutí.

Přál bych sobě, abych byl opovržen a ode všech opuštěn, ale bez Tebe ničeho nezmohu.

(Sv. Alfons. Tamtéž.)

Dne 5. Panny Marie Sněžné.

Sv. František Saleský praví: Snášeti potupu jest zkušební kámen pokory a pravé ctnosti.

(Sv. Alfons. Láska k Ježíši Kristu.)

Jak by duše, která miluje Ježíše, a Ježíše svého Boha, vidí, jak jest políčkován v tvář uplván a jak trpí ve svém umučen, (tehdy plvali na tvář jeho a dávali mu zášijky, jiní pak políčkovali jej), nemilovala též i každé pokoření? Za tím účelem chtěl Vykupitel, aby na oltářích vyobrazen byl ne jako Oslavený, nýbrž jako Ukřižovaný, abychom ustavičně před očima měli jeho potupení a opovržení, za kteréhožto pohledu svatí a světice Boží radostí oplývali, když i na světě bývali opovrženi. Za tu milost prosil sv. Jan z Kříže Ježíše Krista, když se mu zjevil kříž na ramenou nesa: Pane, pro Tebe trpěti a pro Tebe potupenu býti si žádám. Pane, poněvadž Tě vidím tak potupena z lásky ke mně, nehledám ničeho jiného, leč abych z lásky k Tobě trpěl a byl opovržen.

O jaká známka jest to, když duchovní osoba, která se modlí, častěji přijímá Tělo

Páně, když nápotom žádného odporu, žádného pichlavého slova snésti nemůže? O toť jest třtina větrem se klátící beze vší pokory a ctnosti. A co pak medle činí duše, která miluje Ježíše Krista, když z lásky k Němu nemůže nějaké potupy snésti, kterýž přece z lásky k ní tak mnoho trpěl?

(Sv. Alfons. Tamtéž.)

Nábožné vzdechnutí.

Tebe miluji, o svrchované dobro, a činím pevné předsevzetí z lásky k Tobě a s Tvou milostí všecko trpěti: potupu, zradu, pronásledování, bolesti, vyprahlost, opuštěnost; spokojen budu, jenom když Ty, jediná lásko duše mé, mne neopustíš.

(Sv. Alfons. Tamtéž.)

Dne 6. Proměnění Krista Pána.

Nemůžeš-li pro Boha snášeti políčkování a rány, snášej alespoň některé odporné slovo.

(Sv. Alfons. Láska k Ježíši Kristu.)

Sv. Tomáš Kempenský píše ve své zlaté knížce o následování Ježíše Krista takto: Poněvadž se velice strachuješ pokořenu býti, jest to známkou, že jsi světu dosud neumřel, a že nemáš ani pokory, ani Pána Boha před očima. A kdo nemá Pána Boha před očima, znepokojován bývá každým potupným slovem, které slyší.

O jak se tomu divíme a nad tím horšíme, vidíme-li osobu, která často přijímá a potom ani jednoho urážlivého slova snésti nemůže! Naproti tomu však velice nás vzdělává osoba, která jsouc potupena, vlídnými slovy odpovídá, aby upokojila toho, kdo ji urazil, aneb docela neodpovídá, u ostatních sobě nestěžuje, nýbrž tutéž zachovává příjemnou tvář, aniž se rozhořčuje! Sv. Jan Zlatoústý praví: „Tichý prospívá sobě i jiným,“ a sice dobrým příkladem, který dává svou tichostí, snášeje trpělivě potupu. Arcit se přirozenost mnohdykráte z toho bude rmoutiti, ale než jaké zásluhy z toho nabudeš, jestli že všecko tiše a pokojně snášeti budeš. Sv. Johanna ze Chantal praví: Kdo jest opravdu pokorný, ještě více se pokořuje, jakmile bývá pokořen. A to vším právem, poněvadž opravdu pokorný nikdy nemyslí, že jest dosti v té míře pokořen, jak by zasluhoval.

(Sv. Alfons. Tamtéž.)

Nábožné vzdechnutí.

Nedej, abych se kdy od Tebe odloučil!

(Sv. Alfons. Tamtéž.)

Dne 7. Sv. Kajetána.

Jenom tehdáž se máme omlouvati, je-li omluva opravdu potřebna, aby se pohoršení zamezilo.

(Sv. Alfons. Láska k Ježíši Kristu.)

Ne ti jsou blahoslavenými, kterých sobě svět váží, jež ctí a vychvaluje, buďto že jsou stavu vznešeného, že jsou učeni a mocni, nýbrž ti, kterým svět zlořečí, které pronásleduje a nenávidí, poněvadž těm jest připravena, jestliže všecko trpělivě byli snášeli, hojná odměna v nebesích. Blahoslavení jste, když vám budou zlořečiti a protivenství činiti i mluviti všecko zlé proti vám lhouce, pro mne: radujte se a veselte se, neb odplata vaše hojná jest v nebesích.

Ale zvláště zachovejme pokoru, když nás představení nebo kdokoli z nějaké viny káraji. Jsouť mnozí, kteří se ježkům podobají, kteří zdají se býti tichými a pokornými, dokavádě se jich žádný nedotkne; ale jak se jich představený neb jiný přítel dotkne a jim nějakou chybu předstírá, ihned se, jsouce uraženi, omlouvají, že to není pravda, že dobře jednali, nechtějí žádnému napomenutí porozuměti, kdo se jich dotkne, jest jejich nepřítelem a tak se podobají člověku, jak se sv. Bernard vyjadřuje, který se zlobí na lékaře, že rány jeho vyléčiti chce. Svatý a pokorný člověk, praví sv. Jan Zlatoústý, kdykoli je kárán, oplakává své spáchané viny; pyšný, je-li kárán, také pláče, ale pláče, protože jeho chyba jest odkryta a známa, a proto jest znepokojován a rozhořčuje se a pohrdá tím, kdož jeho chybu odhalil. Sv. Filip Neri praví: Kdo chce býti opravdu svatým, nesmí nikdy se omlouvati, i kdyby jeho obvinění bylo nepravo. O, jakých zásluh

nabýváme u Pána Boha, kdykoli nějaké nepravé obvinění mlčky snášíme, a z něho se neomlouváme. Sv. Terezie praví: Kdo se neomlouvá, prospívá mnohdykráte více v dokonalosti, nežli kdyby deset kázaní slyšel; neboť tímto způsobem nabývá volného ducha a málo o to dbá, zdaž lidé o něm dobré či zlé věci smýšlejí.

(Sv. Alfons. Tamtéž.)

Nábožné vzdechnutí.

Uděl mi, o Pane, touhu, Tobě se zalíbiti, uděj mi horlivost v lásce Tvé, pokoj v trápení a rozhodnou mysl v protivenství.

(Sv. Alfons. Tamtéž.)

Dne 8. Sv. Cyriaka.

Kdo miluje Ježíše Krista, nežádá ničeho, leč Ježíše Krista.

(Sv. Alfons. Láska k Ježíši Kristu.)

Kdo miluje Pána Boha, nežádá si toho, aby jej lidé ctili a milovali; jediné po tom touží, aby se Bohu zalíbil, jenž jedinou láskou jeho. Sv. Hilarius praví: Všecka světská čest jest ďáblovo zaměstnání. A v skutku jest tomu tak; neboť ďábel pracuje pro peklo, jakmile vznikne v duši lidské touha po cti a slávě, poněvadž duše pozbývá pokory a ubíhá v nebezpečenství, že do každého zla se vrhne. — Bůh se chová k pokorným velmi laskavě a dobrotivě, nikdy ale k pyšným, jak sv. apoštol Jakub tomu nasvědčuje. Bůh se pyšným protiví, ale pokorným dává milost.

Pyšným se protiví, to jest, On neslyší ani jejich proseb. A je to zajisté pýchou, kdo po tom touží, aby jej lidé ctili, a potom v poctách sobě vzdávaných si libuje a jest marnivý. — Mnozí vedou duchovní život, ale jsou při tom modláři své vlastní cti. Na odiv staví jisté ctnosti, ale přejí sobě, aby každý chování jejich vychvaloval, a nechválí-li jich žádný, chválí se sami. Chtějí být lepšími nežli druzí, a dotekne-li se někdo jejich cti, již jsou nepokojnými, zanedbávají sv. přijímáni i jiných obvyklých pobožností a nedají pokoje, dokud se jim nezdá, že by ztracené cti opět byli nabyli. Avšak tak sobě nepočínají, kdož opravdu Pána Boha milují. Ti nejenom že se každého chvalného slova chrání, a že sobě ve cti nelibují, nýbrž rmoutí se z toho, že je druzí chválí a radují se z toho, že ostatní lidé o nich špatně smýšlejí a si jich neváží.

(Sv Alfons. Tamtéž.)

Nábožné vzdechnutí.

Ničeho nezasluhuji, ale všecko od Tebe doufám, jenž jsi mne krví Svou vykoupil.

(Sv. Alfons. Tamtéž.)

Dne 9. Sv. Donáta.

Strachujme se vždy, že v nás vzniká žádosť, abychom se ve světě okázali a aby nás svět ctil.

(Sv. Alfons. Láska k Ježíši Kristu.)

V dějinách řádu Františkánského vypravuje se nám velmi výstražný příklad o bratru Justinovi, kterýž se byl k vysoké svatosti povznesl, touha však, kterou v srdci svém choval, by jej lidé ctili a sobě vážili, byla mu zkázou. Papež Eugenius IV. dobře jsa o jeho svatosti zpraven, zavolal jej k sobě, uctivě jej přijal, objal a sobě po boku posadil. Ale bratr Justinus touto neobyčejnou přízní všecek zpyšněl, že sv. Jan Kapistrán, vítaje ho, takto k němu promluvil: O bratře Justine, jako anděl jsi odcházel, ale jako ďábel se navracuješ. A v skutku, neboť den ode dne zmáhala se pýcha jeho, hrdě si počínal, až konečně nožem svého spolubratra zavraždil, potom jako odpadlík do Neapole se utekl, kde se ještě mnoha jiných zločinů dopustil a tam také jako odpadlík a vězeň skonal. Protož moudře podotýkal jistý služebník Boží dokládaje, že kdykoli slyšíme aneb čteme, že jisté cedry Libánské klesly, jako na př. Šalomoun, Tertulián Osius, kteří všichni za světce byli považováni, abychom byli přesvědčeni, že se zcela Pánu Bohu neoddali, že v ňadrech svých chovali pýchu a že za tou příčinou klesli. — Strachujme se tudíž, že v nás vzniká žádost, abychom se ve světě okázali, a aby nás svět ctil, a vzdá-li nám svět nějakou poctu, chraňme se, abychom si v tom libovali, neboť to by nám mohlo býti na věčnou záhubu.

(Sv. Alfons. Tamtéž.)

Nábožné vzdechnutí.

Co by mně to pomohlo, o můj Ježíši, kdyby mne každý ctil a sobě vážil, avšak Tys mne nemiloval, jediná lásko srdce mého.

(Sv. Alfons. Tamtéž.)

Dne 10. Sv. Vavřince.

Co nám to prospívá, že nás lidé cti a sobě váží, jestliže u Pána Boha nemáme ceny a jestliže námi opovrhuje?

(Sv. Alfons. Láska k Ježíši Kristu.)

Co nám to prospívá, že nás lidé cti a sobě váží, jestliže u Pána Boha nemáme ceny a jestliže námi opovrhuje? Naproti tomu, co nám záleží na tom, opovrhuje-li námi svět, jsme-li jenom Pánu Bohu drahými a milými. Sv. Augustin dí: Jako nás nezbavuje trestu za zlé skutky, kdo nás chválí, tak nám neodnímá zásluh skutků dobrých, kdo nás haní. Zda li nám mohou škoditi tvorové, praví sv. Terezie, že nás obviňují a nás zlehčují, jsme-li před Pánem Bohem vzácnými a neúhonnými? Svatí sobě přejí nejvíce, aby žili v zátiší, aby byli světu neznámi a ztraceni. Zdali pak se nám děje křivda, praví sv. Frant. Sal., jestliže kdo o nás špatně smýšlí? Zdali každý z nás nemá o sobě špatně smýšleti? A víme-li, že jsme zlými, jak pak bychom mohli chtíti, aby druzí nás za dobré považovali. — O jakých výhod

poskytuje skrytý život těm, kdož ze srdce milovati chtějí Ježíše Krista! Jest On nám Sám příkladem skrytého života, neboť třicet let žil v zátiší a pracoval v dílně tesařské. Za tou příčinou se svatí utíkali na poušť a do jeskyní, aby se vyhnuli každé cti světské.

(Sv. Alfons. Tamtéž.)

Nábožné vzdechnutí.

Neobětuji-li já Tobě, o Ježíši, své srdce, vezmi si je sám, naplň je láskou Svou a nedopouštěj, abych se kdy od Tebe odloučil.

(Sv. Alfons. Tamtéž.)

Dne 11. Sv. Zuzany.

Smrť naší ctižádosti jest ta, žíti v zátiší, aby o nás nikdo nevěděl.

(Sv. Alfons. Láska k Ježíši Kristu.)

Chce-li kdo prospívati láskou ku Kristu Ježíši, ať umrtvuje v sobě lásku ku své vlastní cti. Ale jak pak máme svou vlastní ctižádost umrtvovati? Tomu nás učí sv. Maří Magd. z Pazzis dokládajíc: „Život naší ctižádosti záleží v tom, aby nás všichni lidé ctili, o nás dobře smýšleli;“ smrť naší ctižádosti jest tedy ta, žíti v zátiší, aby o nás nikdo nevěděl. Dokud kdo nedospěje k této smrti, nikdy nebude pravým služebníkem Božím.

Chceme li se tedy Pánu Bohu líbiti, sluší nám bdíti nad touhou, před lidmi se ukazo-

vati a jim se zalíbiti. Především však hleďme udusiti touhu, jiným panovati a vládnouti. Sv. Terezie říkávala, že raději chce, aby klášter se všemi sestrami shořel, než aby se do něho vloudila tato proklatá ctižádost. Taktéž sobě přávala, kdyby měla býti v jejím klášteře některá řeholnice, která by bažila po důstojnosti, býti představenou kláštera, aby byla vyhnána, neb na vždy někde zavřena. Sv. Maří Magd. z Pazzis říkávala: Osoba duchovní hledati má čest v tom, aby byla poslední mezi všemi, a aby se bála, by jí před jinými přednost byla dána. Kdo miluje Pána Boha, má hledati čest v tom, aby všechny ostatní v pokoře předstihnul dle slov sv. Pavla: V pokoře jedni druhých za vyšší nežli sami sebe držíce. Slovem, kdo miluje Boha, nemá ničeho hledati, leč Boha.

(**Sv. Alfons.** Tamtéž.)

Nábožné vzdechnutí.

Nežádám ničeho jiného, leč Tebe, o Ježíši můj, milovati a Tobě se líbiti. Toť budiž mou ctižádostí, račiž ji jenom ve mně rozmnožiti.

(**Sv. Alfons.** Tamtéž.)

Dne 12. Sv. Kláry.

Pokora jest veliký poklad, neboť všemi statky svými obdařuje Bůh duši pokornou.

(**Sv. Alfons.** Nev. Krist.)

Základem a strážkyní všech ctností nazývají svati otcové pokoru. Třeba by v příčině hodnoty nebyla pokora ctností první, dí sv. Tomáš, přece prvé místo zaujímá, jsouc základem. Tak jako při stavbách především hleděti jest k základu, byť sebe drahocennější byly zdi, síně i krytba, tak i v životě duchovním přední místo náleží pokoře, kteráž zapuzuje pýchu Bohu protivnou. „Kdo by chtěl ctnosti střádati, pokory ale nedbal, snáší jen prach proti větru, dí sv. Řehoř.

Četl jsem kdysi o poustevníku, kterýž dlouhá leta na poušti žije, všeobecně byl světcem zván. Roznemohl se, a cítě, že blíží se hodina smrti dal prositi opata, aby mu poslední pomazání udělil. Opat přišel, nesa nejsvětější Tělo Páně, a za ním připlížil se loupežník, kterýž ale neodvážil se překročiti práh poustevníkův a jen skrouše ně na umírajícího hledě volal: „Ach kéž jsem tobě podoben!“ Poustevník uslyšev slova tato pravil pyšně: „Aj ovšem, blaze ti, kdybys mně byl podoben!“ Leč, co se stalo. Loupežník odběhl, aby ve zpovědi vyznal knězi zločiny své; cestou však spadnuv ve propast zemřel náhle; poustevník v brzce následoval jej na onen svět. Duchovní bratr jeden kvílel žalostně nad smrtí poustevníkovou, kdežto ze smrti loupežníka jen se radoval. I tázali se ho, proč by tak činil, a odpověděl, že loupežník pro velikou lítost svou milosti došel u Hospodina, kdežto poustevník pyšný jsa zahynul. Zajisté, že poustevník v hodině

smrti nepodléhal pýše poprvé, neboť ze slov jeho jasně vysvitá, že dávno již sídlila v srdci jeho a proto, což divu, že strašnou byla jeho smrť!

(Sv. **Alfons.** Tamtéž.)

Nábožné vzdechnutí.

Jak jen možná, Ježíši můj, že ještě pyšným jsem, tolik hříchů spáchav!

(Sv. **Alfons.** Tamtéž.)

Dne 13. **Sv. Hippolyta.**

Jediný povzdech pokory váží více než všecky statky tohoto světa

(Sv. **Alfons.** Láska k Jež. Kristu.)

Čím více nás Pán Bůh milostí obdařuje, tím více jest nám se pokořiti. Kdykoli sv. Terezie od Pána Boha nějakou zvláštní milost byla obdržela, ihned sobě své spáchané chyby na mysl uváděla a tím spůsobem ještě více se s Pánem Bohem spojila. Čím více se duše považuje za nehodnou milosti, tím více ji Pán Bůh milostmi svými obohacuje. Tais, dříve hříšnice, potom světice, tak se před Pánem Bohem pokořila, že se považovala za nehodnou i jméno jeho vysloviti; proto se ani neodvážila říci: „Můj Bože,“ nýbrž říkávala: „Můj Stvořiteli, smiluj se nade mnou!“ Sv. Jarolím píše o ní, že za tuto pokoru obdržela v nebi zvláštní trůn. V životopise svaté Markéty Kortonské se vypravuje,

že když ji jednoho dne Pán Bůh neobyčejně potěšil, takto zvolala: „O Pane, což jsi zapomněl, jakou jsem dříve bývala? Takovým způsobem odměňuješ mi všecky urážky, kterými jsem Tebe hněvala?“ Pán Bůh jí na to odpověděl, že zapomíná na všecky spáchané urážky, jakmile jej někdo zase miluje a všech hříchů svých lituje, jak se o tom ústy proroka svého vyjadřuje: „Pakli by bezbožný činil pokání, všech nepravostí jeho, které činil, zapomenu.“ A na důkaz toho oznámil jí Bůh, že jí v nebi připravil trůn vznešený mezi Serafíny. O kéž bychom poznali nesmírnou cenu pokory!

(Sv. Alfons. Tamtéž.)

Nábožné vzdechnutí.

Vždaž směl bych já bědovati nad každou potupou, kterýž jsem tak často peklo zasloužil!

(Sv. Alfons. Tamtéž.)

Dne 14 Sv. Eusebia.

Pokud pýcha dlí v člověku, nelze, aby Duch sv. v srdce jeho vešel.

(Sv. Alfons. Nev. Krist.)

Ctnavností jest Hospodinu každý hrdý, dí sv. písmo, neboť člověk pyšný jest *lupičem*, *slepcem* a *lhářem*. Lupičem jest, poněvadž osvojuje sobě, což Božího jest. „Co máš, čeho jsi nepřijal?“ táže se sv. apoštol. Kdyby

rozumným byl kůň, zdaž bude se vychloubati drahocenným sedlem dobře věda, že k jedinému pánovu pokynu je sluha zase odnese?—

Slepcem jest, jakož ve Zjevení k biskupovi volá sv. apoštol řka: „Praviš: Jsem bohatý: a neviš, že jsi ty chudý a slepý," 3. 17. Či jiného máme ze sebe samých než nicotu a hřích? I nepatrné dobro, jež snad konáme, plno jest nedostatkův a chyb, dí sv. Bernard

Konečně jest člověk pyšný i lhářem, neboť vše, cokoli má, dary přirozené i dary milostí duchovních jedině od Boha byl obdržel; od Boha zdraví i důmysl, od Boha krásu i obratnosť; od Boha i žádosť dobra, citlivou mysl, i osvícení ducha. A proto dobře praví sv. Pavel řka: „Milostí Boží jsem, co jsem" (I. ku Kor. 15. 10.) Proto také dle výroku téhož apoštola nelze nám v sobě samých ani jediné dobré myšlénky nalézti. „Ano my nemůžeme sami ze sebe ani něco dobrého mysliti." (II. ku Kor. 3. 5.) Dokud v srdci našem vládne pýcha, nelze aby Duch sv. k nám sestoupil, za to však ďábel do vůle s námi zahrává.

(Sv. Alfons. Tamtéž.)

Nábožné vzdechnutí.

Smiluj se nade mnou, Bože, uděl mi světlo své a dej mi poznati, co jsem a čeho zasluhuji.

(Sv. Alfons. Tamtéž.)

Dne 15. Nanebevzetí Panny Marie.

Pokora jest základem a strážkyní všech ctností, bez ní nedaří se ani jediná v srdci lidském.

(Sv. **Alfons.** Chvály marianské.)

Před příchodem Kristovým byla důležitá ctnost tato neznámou, ale sotva Spasitel na svět přišel, učinil ji podmínkou svatosti řka: „Učte se ode mne, neboť jsem tichý a pokorný srdcem.“ Jakož ale Maria Panna první a nejdokonalejší byla žákyní Ježíšovou v příčině ctností všech, byla jí také přede vším v příčině pokory.

Nejsvětější a nejdokonalejší ze všech tvorů považuje se za nejmenší, za poslední dívku Páně.

Či mohla skvělejších důkazů pokory podati než kdy odřeknuvši se vší sebelásky odloučila se ode všech marností světa, ode cti a důstojenství jeho a to již v den, kdy rodičové její v chrámě ji Pánu obětovali. Či nesvědčí o pokoře skrytý život její, kdy neznáma lidem, tím více známa a mila byla Bohu — i upřímné zamítání vší zasloužené chvály — rozpačitost a stud při pozdravu andělově? — Či nezáří pokora ze přání jejího, by všechněm zdála se býti hříšnicí při vší svatosti své? Či nevede ji jediné pokora, by nejpřísnější pokání činila, nevinna jsouc a svata; by třeba na újmu cti své zamlčela snoubenci svému div, jaký učinil s ní Hospodin, vyvoliv ji za matku Syna svého a neposkvrněné zachovav její panenství? — by sama

čistá, neporušená podrobovala se zákonu očišťování? — by touhou vroucí žádala si potupy a bolesti, kteréžto touze její arci plného dostalo se zadostučinění pod křížem Synovým, pod křížem potupného zločince, jehož byla matkou? Bohu jediné všelikou zásluhu přidávala, tím pokorněji o slávu Jeho pečujíc, čím větší divy milostí Svou v srdci jejím působil. To vše zajisté svědčí o pokoře, jakéž nedospělo nižádné stvoření a pro kterou tak nevýslovně zalíbila se Hospodinu.

(**Sv. Alfons.** Tamtéž.)

Nábožné vzdechnutí.

Nemohu se zváti dítkem tvým, dokud nebude ve mě pokory, Matko má, Přispěj mi, a pro zásluhy svaté pokory své vypros mi milost, bych v ctnosti této prospíval!

(**Sv. Alfons.** Tamtéž.)

Dne 16. Sv. Rocha.

Andělé zpyšněvše nepobyli ani okamžiku v nebi, neboť ihned zavrhl je Hospodin.

(**Sv. Alfons.** Nev. Krist.)

Časem připouští Bůh, abychom ve hřích klesli a poznavše nemožnosť svou naučili se svaté pokoře. I David praví o sobě, že pokud pokory neznal, hřešil. „K pokorným, dí sv. Augustin, sestupuje Hospodin, jenž v nebi sídlí, od pyšných však se odvrací.“ Pyšní nejsou dobře zaznamenáni u Boha, obcování

jejich se mu protiví. Kdo se povyšuje, bude ponížen, zní slovo jeho, kteréž neklame. Svatý Petr Damian vypravuje o pyšném muži, kterýž chtěl si soubojem dobyti práva v jisté záležitosti. Nedlouho před bojem uslyšel v chrámu Páně při mši svaté slova: „kdo se povyšuje, bude ponížen“ — Totě lež, zvolal směle, neboť poniživ se byl bych pozbyl jmění svého i cti. Soupeř jeho proklál v souboji rouhavý jazyk a usmrtil protivníka.

Bůh slíbil sice, že každého prosícího vyslyší, od prosby pyšného se však odvrací, neboť protiví se mu, kdežto pokorným štědře udílí darů svých.

(Sv. Alfons. Tamtéž.)

Nábožné vzdechnutí.

O jak mnozí ocitli se v pekle nemajíce naděje v odpuštění, a hřešili méně než já! Ach odpusť mi, Spasiteli můj, odpusť! lituji z toho srdce pýchy své!

(Sv. Alfons. Tamtéž.)

Dne 17. Sv. Liberáta.

Pokorným otvírá ruku svou dávaje, mnoho-li si přejí.

(Sv. Alfons. Nev. Kr.)

Bůh se pyšným protiví, ale pokorným dává milost, dí sv. Jakub; jim otvírá ruku svou, a štědře udílí, čeho si přejí. Svatý Augustin modlíval se nejčastěji: Pane, uděliž mi poklad pokory! Pokladem zajisté jest

pokora, neboť pokorné zahrnuje Bůh statky svými. Srdce-li člověka plno je sama sebe, nelze mu již přijmouti náplň darů Božích, leč by se zcela vyprázdnilo poznáním vlastní nicoty. Jako vodami údolí zaplavuje Bůh duše pokorné svými milostmi: kdežto horám — dušim pyšným vod se nedostává — milost Boží pomijí jich. A proto pěje přesvatá Matka Páně: „pohleděl na ponížení dívky své“ — t. j. na poznání její, že ničím jest před tváří jeho — a proto veliké věci jí učinil. Sv. Terezie vyznává, že největší milosti obdržela, kdykoli se velice před Bohem pokořila. Modlitba pokorného proráží nebesa a neodchází, dokud nepohleděl na ni Hospodin, a proto pokorný všecko od Boha obdrží. Neboj se tudíž, pokorný jsa, že nebudeš vyslyšen! Sv. Josef Calasanský říkával: „Chceš-li svatým býti, buď pokorným; chceš-li býti nejsvětějším, buď nejpokornějším.“ Touže radou byl také jistý zbožný muž svatému Františku Borgiáši řka k němu: Chceš-li býti svatým, přemýšlej každodenně o nicotě své, a světec věrně zachoval se vedle rady této.

(Sv. Alfons. Tamtéž.)

Nábožné vzdechnutí.

Lituji z celého srdce, Bože můj, že jsem v pýše své Tebou zhrdal i bližním svým!

(Sv. Alfons. Tamtéž.)

Dne 18. **Sv. Heleny.**

Chceme-li spaseni býti, buďmež podle slov Spasitelových dítkami nikoli věkem, ale duchem.

(Sv. Alfons. Nev. Krist.)

Jako pýcha nejjistější jest známkou zavržených, praví sv. Řehoř, tak pokora nejjistější jest známkou vyvolených. Sv. opat Antonín uzřel kdysi ve vidění celý svět postlaný oky a tenaty ďáblovými tak, že s hrůzou zvolal: „Ach, kdož ujde těmto nástrahám?“ To řka, zaslechl hlas, kterýž pravil: „Antoníne, jen pokora kráčí jistě; s hlavou sklopenou jda nemusíš se báti, že budeš lapen.“ V životě sv. Palemona čteme o jistém mnichu, který po žhavém uhlí kráčel nedotknut. I zmocnila se jej pýcha a volal na bratry své řka: Kdo z vás mohl by podobně učiniti, aby se nepopálil? Svatý Palemon napomínal jej k pokoře, leč mnich nedbal slov jeho, zhrdl, a nepolepšiv se klesl v těžké hříchy a konečně bídně zahynul.

Pokorným, kdož na zemi pronásledováni trpí a jimiž svět zhrdá, slíbeno jest království nebeské. Blahoslaveni jste, když vám budou zlořečiti a protivenství činiti; radujte se a veselte se, nebo odplata vaše hojná jest v nebesích. (U sv. Mat. 5. 11. 12.). Pokorní však nebudou radovati se jen v životě budoucím v nebi, neboť šťastni jsou již i zde na zemi. „Učte se ode mne, neboť jsem tichý a pokorný srdcem, volá Pán, a na-

leznete odpočinutí duším svým.“ (U sv. Mat. 11, 29.)

(Sv. Alfons. Tamtéž.)

Nábožné vzdechnutí.

Ježíši můj, přispěj mi! neboť až uzří peklo, že Tobě náležeti chci, tím větší úklady bude mi činiti.

(Sv. Alfons. Tamtéž.)

Dne 19. Sv. Ludvika T.

Pokorný žije vždycky spokojen, neboť se mu každá pocta nezaslouženou býti zdá.

(Sv. Alfons. Nev. Krist.)

Pyšný nenalézá klidu, neboť vždycky zdá se mu, že by více úcty zasluhoval, než mu lidé prokazují. Každý projev úcty jest mu nepatrným, neboť soudí, že jiným vždycky větší cti se dostává, a myšlénka tato trápí jej více, než jej všecka úcta blaží. Hle, Aman, pyšný dvořan Assverův, tak vážen byl u dvora královského, že s velitelem u téhož stolu zasedal, a přece zval se nešťastným, že nechtěl ho pozdraviti žid Mardochej. „Ačkoliv toto všecko mám, zdá se mi, jakobych nic neměl, dokud vídám Mardochea žida seděti u dveří královských.“ (Ester. 5. 13.).

Pravá čest, dí sv. Jeroným, jako stín kráčí za ctností; prchá před tím, kdo ji hledá a hledá toho, kdo ji zhrdá.

Pokorný vždycky je spokojen, neboť v protivenství jsa mysli, že za hříchy své ještě více zasloužil a proto s Jobem volá: „Hřešil jsem a v pravdě zavinil jsem, ale jak jsem byl hoden, nepřijal jsem.“ (V. kn. Job. 33, 27.).

Sv. František Borgiáš zanechal nám příklad následování hodné pokory. Bylo mu kdysi konati dalekou cestu a tu vyzývali jej, aby vyslal před sebou sluhu, který by nocleh opatřil. „Tak činím vždycky“, odpověděl světec; „kdykoli jedu, vysýlám posla před sebou, myšlénku totiž na peklo, které jsem zasloužil; a proto jest mi každý nocleh pravým palácem proti místu, kde jsem býti zasloužil.“

(Sv. Alfons. Tamtéž.)

Nábožné vzdechnutí.

Ach Ježíši můj, se svatou Kateřinou Janovskou volám k Tobě: Bože můj! jen žádného hříchu více!

(Sv. Alfons. Tamtéž.)

Dne 20. Sv. Bernarda.

Proto líbí se Bohu člověk pokorný, že pravdu miluje.
(Sv. Alfons. Nev. Kr).

Rozumem pokorný jest, kdo málo se do sebe domýšlí dobře věda, že ve skutečnosti jen bídným jest a špatným.

„Pokora jest pravda“, dí sv. Terezie. A věru až příliš pravdou jest, že ničím nejsme, nevědomi, slepi a neschopni jsouce tak, že nelze nám učiniti, čím bychom se Bohu zalíbili. Ze sebe samých lze nám čerpati jen hřích, který ještě pod nicotu nás snižuje; sami ze sebe konáme jen zlo. Činíme-li cos dobrého, tuť jediné Bohu chvála přísluší, neboť on sám jest činitelem jeho. Tuto pravdu jasně nahlíží člověk pokorný, a proto sobě zásluh nepřidává, proto jen zlobu v sobě hledá, nediví se, kdy jej lidé tupí a nepřipouští, aby jej vychvalovali a zásluhy mu přičítali.

Odtud láska, jakou k pokornému lne Hospodin. „Čím více se pokořuješ, tím vzácnější jsi před tváří Boží,“ dí sv. Řehoř. A proto sv. Magdalena z Pazzis prvým sloupem dokonalosti zove lásku Boží a druhým pohrdání samým sebou, řkouc, že čím více duše na světě se ponižuje, tím jasněji zříti bude Boha v nebesích.

(**Sv. Alfons.** Tamtéž.)

Nábožné vzdechnutí

Děkuji Tobě, Bože můj, žes mi dal poznati, jak všecko na světě jen marností jest.

(**Sv. Alfons.** Tamtéž.)

Dne 21. Sv. Anastasie.

Chceš-li Boha v pravdě uctíti, měj stále před zrakem bídu svou!

(Sv. Alfons. Nev. Krist.)

Neváhejmež ustavičně volati se sv. Augustinem: „Bože můj, dej mi poznati, kdo jsem já a kdo jsi Ty, abych zamiloval si Tebe a sebou pohrdal! Tys dobro nejvyšší a já jen bída vtělená; sám ze sebe ničeho nemám, nevím, nemohu; ničeho nedokáži leč zla! Ne nadarmo dí Duch sv. v knize Moudrosti, že jen pokorní Boha ctí, neboť jen člověk pokorný doznává v Bohu jediné a nejvyšší dobro. Proto také, chceš-li Boha opravdově uctíti, měj stále před zrakoma všecku bídu svou upřímně vyznávaje, že ze sebe jen nicotu máš a zlobu, ale Bůh že všecko jest! Budiž přesvědčen, že zasluhuješ toliko hanu a potupu, a rád přijímej z rukou Božích, cokoli na tebe sešle.

Zejména se nikdy nevychloubej; svatí Boží vykonali věci mnohem větší než ty, a proto tak vřele doporučuji, abys k duchovní četbě své volil životopisy světců a světic. Při četbě této opustí nás zajisté pýcha naše, neboť pozorujíce vznešené činy jejich zastydíme se, že jsme chtěli spoléhati se o nepatrné skutky vlastní! Či nezasmál bys se oblakům, dí sv. Bernard, by vychloubaly se, že tvoří déšť? A podobného úsměvu zaslou-

žili bychom sami honosíce se maličkým dobrem, které jsme snad vykonali.

(Sv. Alfons. Tamtéž.)

Nábožné vzdechnuti.

Smiluj se, Ježíši můj, a uzdraviž mne od pýchy života!

(Sv. Alfons. Tamtéž).

Dne 22. Sv. Timotea.

Mnoho na tom záleží, abychom dobře rozeznávali, co od Boha pochází a co od nás samých.

(Sv. Alfons. Nev. Kristova.)

Pavila vypravuje, jak kdysi velmož jeden zasnoubil se s prostou dívčicí. I poručil jí, aby uložila svůj chudičký šat tak, by neustále jej viděla a jím v nynějším bohatství a přepychu připomínala si dřívější chudobu svou a nezhrdla. Podobně činiti jest i nám. Loudí-li se nám v srdce myšlénka, že jsme něco dobrého vykonali, rozpomeňme se na bývalý svůj šat, čím byli jsme dříve, a věrně poznávejme, že almužnou je vše od Boha, cokoli na nás dobrého.

Svatá Terezie učinivši dobrý skutek, anebo vidouc, že ho jiní učinili, velebila Boha z toho, že všecko dobré jen od něho pochází. A proto dí světice tato moudře, že pokora nikterak nebrání nám uznávati zvláštní dary, jimiž nás Bůh více než jiné lidi obmyslil.

„Není pýchou, dí dále, uznáváme-li, čeho jsme obdrželi, ba poznáním takovým vzrůstá spíše ještě naše pokora i vděčnost, když viděti musíme, jak štědřeji na nás pamatuje než na jiné. Neuzná-li duše, že veliké milosti od Boha obdržela, neodhodlá se také nikdy k velikým věcem pro Boha.

(Sv. Alfons. Tamtéž.)

Nábožné vzdechnutí.

Bože můj, lituji vroucně, že zhrdal jsem láskou Tvou; smilnj se, a zapomeň na nesčíslná provinění má!

(Sv. Alfons. Tamtéž.)

Dne 23 Sv. Filipa b.

Pyšný spoléhá na vlastní síly a proto klesá.

(Sv. Alfons. Nev. Krist.)

Poznav úplnou nedostatečnost svou, uč se nedůvěře k sobě samému. Kdo na vlastní sílu spoléhá, klesá, jako lze viděti na sv. Petru, kterýž přisáhal Ježíši Kristu, že ani smrť nepřivedla by jej, aby zapřel Mistra. Poněvadž ale na vlastní sílu spoléhal, zapřel mistra již o několik okamžiků později v domě velekněze. Proto střez se věřiti v nynější vůli svou a v dobrá předsevzetí svá; nýbrž všelikou důvěru svou v Boha ukládej, volaje se sv. apoštolem: „vše mohu v tom, kterýž

mne sílí.“ Vše mohu, ale nikoli ze sebe sama, nýbrž v Bohu, kterýž mne sílí. Pokorní, kdož v Boha důvěřují, obnovují síly své, neboť sami sobě nevěříce přestávají býti slabými a chodí v síle Boží. Proto učí sv. Josef Calasanský řka: „Chceš-li, aby tě Bůh k velikým věcem užil, snažiž se býti nejpokornějším ze všech.“ Čiňme tedy jako sv. Kateřina Senenská, jež, aby marnivosti odolala, vždy více se pokořovala, a aby silou neochábla jediné v Boha ukládala důvěru svou tak, že ďábel jednou zuřivě se na ni utrhl: „Bídnice, kdo tě naučil, jak bys mi odolala, že všecka práce moje marnou jest?“ Přichází-li tedy ďábel marnivosti, zachvěj se, a věř, že bez pomoci Boží jsi ztracena; přichází-li ale ďábel malomyslnosti, rciž důvěrně s Davidem: In te Domine speravi, non confundar in aeternum! (V tebe, Hospodine, jsem doufal, nebudu zahanben na věky.)

(Sv. Alfons. Tamtéž.)

Náboženské vzdechnutí.

Tvůj příklad, Ježíši můj, příjemnou činí mi všelikou potupu.

(Sv. Alfons. Tamtéž.)

Dne 24. Sv. Bartoloměje.

Kdo klesl, nezůstávej ležeti, nýbrž povstaň výkonem lásky!

(Sv. Alfons. Nev. Krist.)

Bys k neštěstí svému byl dopustil se hříchu, nebudiž malomyslným, ale pokoř se, lituj viny své a snažiž se ještě více důvěřovati v Boha, když poznals slabost svou. Hněváme-li se na sebe, spáchavše chybu, nejsme pokorni ale pyšni, neboť pýcha plní nás úžasem, že jsme mohli hřešiti! Tenkrát především třeba, abychom s větší ještě důvěrou k Bohu volali, s novou odvahou doufati začali v milosrdenství Boží. Tak zajisté rozuměti jest výroku sv. apoštola: „Všecky věci napomáhají k dobrému“ v I. k Řím. 8, 28. V příčině té promluvil kdysi Bůh k sv. Gertrudě: „Ruka špinavá umyje se a je čistější než prve byla; podobně i duše hříchem znečistěná, pokáním-li se očisti, milejší jest mi než dříve.“ Časem dopouští Bůh sám, aby duše neutvrzené dosud pevně v pokoře dopustily se hříchu, učíce se nedůvěřovati sobě a jedinou pomoc hledati u Boha. Zhřešiv tedy, nezůstávej ležeti, ale povstaniž výkonem lásky a lítosti; umiň si, že se polepšíš, a rozmnož důvěru svou v Boha. A kolikrátkoli téhož hříchu se dopustíš, tolikrát podobně učiň, a neustávej v pevném předsevzetí, že chceš dospěti svatosti.

(Sv. Alfons. Tamtéž.)

Nábožné vzdechnutí.

O Ježíši můj, jak nepodoben jsem Tobě! Pomoz, ať plním předsevzetí svá!

(Sv. Alfons. Tamtéž.)

Dne 25. Sv. Ludvíka kr.

Střeziž se, abys se nedomýšlel, že není na tobě chyby, kterou vidíš na jiném.

(Sv. Alfons. Nev. Krist.)

Vida jiné hřešiti těžce, nezpýchej na svatost svou; nezrhrdej duší hřešící, ale polituj ji, boje se, abys sám neocítil se na pokraji propasti. Nikdy nehonosiž se sám před sebou, že není na tobě viny, kterou na bratru zříš, jinak připustí Bůh, že v tutéž chybu klesneš. Cassian vypravuje, jak mladík jeden dlouho byl trápen pokušením a konečně utekl se o pomoc k starému mnichu. Tento však, místo aby jej povzbudil a posilnil, jal se činiti mladému muži trpké výčitky, jak jen, mnichem jsa, myslití může na věci podobné. Leč co se stalo?

Dopustil Bůh, a zlý duch přiblížil se i k starému mnichu s tímže pokušením a tak divoce naň doléhal, že stařec hluboce byl zkormoucen a pomaten. I pokáral jej opat Apollo, který byl zvěděl o jeho tvrdosti k mladému mnichu: Poznávej ruku Boží, bratře můj, kteráž potrestati chce nezměrnou přísnost tvou a soustrasti tě naučiti v příčině jiných.

Napomínaje neprojevuj pohrdání s ubohým hříšníkem, ale na to pomýšlej, že sám velmi snadno klesnouti můžeš těžce, nepřispěje-li Bůh mocnou pomocí svou.

(Sv. Alfons. Tamtéž.)

Nábožné vzdechnutí

Ježíši můj, odpustiž mi hříchy pýchy mé, lituji jich z toho srdce!

(**Sv. Alfons.** Tamtéž.)

Dne 26. Sv. Zefyrina.

Nevěř nikdo, že by více platil před Bohem, více-li mu lidé úcty prokazují.

(**Sv. Alfons.** Nev. Krist.)

Buď přesvědčen, žes největším hříšníkem. Duše opravdu pokorné obdařeny jsou od Boha hojnějším světlem a proto jasněji poznávají i dokonalost Boží i vlastní nedostatečnost a bídu. Odtud také svatí při vší dokonalosti života svého hluboce byli přesvědčeni, že jsou největšími hříšníky, a také se jimi hlasitě býti zvali, jak často činíval n. př. svatý František Serafinský. Sv. Tomáš z Villanovy žil v neustálé úzkosti zpomínaje dne kdy bude mu vydati počet z hříšného, jak tvrdil, svého života. Sv. Gertruda zvala zázrakem, že se země neotvírá, aby ji za spáchané hříchy pohltila. Svatý Pavel, první poustevník, naříkal s pláčem: „Běda mně, hříšníku, kterýž neprávem mnichem se nazývám!“

Sem náleží také, co P. Avila o jisté paní vypravuje. Byla velmi nábožna a života ctnostného, a vroucně prosila Boha, aby jí zjevil stav její duše. I vyslyšel ji Bůh a

uzřela duši svou, leč, ačkoli lpěli na ní jen hříchové všední, zhrozila se pohledu na ni volajíc: Bože můj, Bože, pro milosrdenství své zbaviž mne pohledu na tohoto netvora!

(Sv. Alfons. Tamtéž.)

Nábožné vzdechnutí.

O jak jest se mi báti věčnosti, Ježíši můj, neboť všickni vyvolenci musí býti Tobě podobni!

(Sv. Alfons. Tamtéž.)

Dne 27. Sv. Josefa Kal.

Nemysli, žes lepším jiných, neboť mysle tak, nejhorším budeš ze všech.

(Sv. Alfons. Nev. Krist.).

Jinými jsi pohrdal, dí Tritemius, a sám učiněn jsi horším. Podobně i domýšlí-li se kdo, že zásluhami oplývá, nebude míti v brzce žádných, všech pozbude. Nejpřednější zásluhou pokory jest upřímné přesvědčení, že v pravdě jen pohanu a kárání zasluhujeme. Bys darovaných sobě od Boha předností k tomu použil, abys se jimi nad jiné vychloubal a vypínal, budou ti při posledním soudu příčinou mnohem přísnějšího rozsudku. Nestačí však, abys se nad jiné nevypínal, nýbrž důtklivě je třeba, abys, jak jsem již několikráte byl řekl, za posledního se považoval. Proč? Především proto, že na sobě

jistě množství hříchů vidíš, kterých neuzříš na bližním, a podruhé i proto, že bližní tvůj snad skvěje se ctnostmi, jež tobě úplně jsou neznámy. Posléze pak mysli ještě, že pro množství milostí a darův od Boha, kterých se ti dostalo, měl bys již býti světcem. By jich byl Hospodin nevěrci udělil, snad rovnal by se již Serafínům svatostí, kdežto ty pln jsi bídy a chyb. Tato myšlénka o nevděku tvém brzy naučí tě poznávati, jak velice jiní nad tebe vynikají, neboť čím větší nevděk hříšníka, tím větší i jeho vina.

(Sv. Alfons. Tamtéž.)

Nábožné vzdechnutí.

Ach, což hrozné rány vidím na duši své. Ale pomoz mi, Ježíši můj a zhojiž je!

(Sv. Alfons. Tamtéž.)

Dne 28. Sv. Augustina.

Více než smrti boj se i nejmenšího výkonu, ba jediné myšlénky pýchy.

(Sv. Alfons. Nov. Krist.)

Mnozí přejí zevnějším výkonům pokory, ale jen z příčin nepoctivých; nikoli proto, aby tiše přijali zasloužené důtku nebo nějaké pokoření, ale proto, aby pochváleni byli za svou pokoru. Kdo ale pokorným je proto, aby byl pochválen, necvičí se v pokoře, dí sv. Bernard, ale ničí pokoru v srdci

svém, neboť z výkonu pokory činí výkon pýchy.

Sv. Vincenc Paulanský říkával nezřídka: „Libá na pohled jest pokora, ale nesnadno lze ji konati, neboť pravá pokora v tom záleží, abychom sobě přáli pohrdání a potupy od lidí.“ Proto ne ten pokorným sluje, kdo říká, že špatným jest, ale ten, kdo raduje se, jsa od jiných špatným zván. Dobře jest, di sv. Jan Climakus, nazýváš-li se hříšníkem, lépe ale neodmlouváš-li, a nehorší-li tě, kdy jiní podobně tě zvou. Svatý Řehoř podobně smýšlí řka: „Duše pokorná nazývá se hříšnicí a trpí, aby i ostatní nejmenovali ji jinak.“

A sv. Bernard dokládá: „Člověk v pravdě pokorný nepřeje si, aby jej pokorným vyhlašovali, ale nepatrným zvali.“ Těší se ponížení, že dostává se mu, čeho zasluhuje.

(Sv. Alfons. Tamtéž.)

Nábožné vzdechnutí.

S pomocí Tvou, Ježíši, jsem odhodlán snášeti tiše všelikou potupu!

(Sv. Alfons. Tamtéž.)

Dne 29. **Stětí sv. Jana.**

Pokořování jen ještě pokornějším činí pokorného.

(Sv. Alfons. Nev. Kr.)

Sv. Josef Calassanský dí: „Kdo miluje Boha, nechce se zdáti svatým, ale chce býti svatým. Proto chtěje opravdu pokorným býti srdcem i vůlí, střez se především každého slova, jež ku zvláštní chvále tvé by směřovalo, budiš již v příčině zevnějšku tvého, schopností, činů, chování, rodiny tvé, bohatství, rodu neb příbuzenstva. „Nechať tě chválí jiný, a ne ústa tvá.“ dí Duch sv. v knize Přísloví 27. 2. Vlastní chvála cti nepřivodí, ale hany. Proto je-li ti mluviti o sobě, o věcech tvých, ponižuj se a nevypínej. Snižuješ-li se, není se ti báti škody, naopak ale vedle slov sv. Bernarda jest škodou, kdy třeba nepatrným slůvkem sebe vyvyšuješ. Kdo v nízkých dveřích poněkud více hlavu sklání, než by bylo třeba, neporaní se, jinak ale kdo příliš málo ji snižuje; byť o jediný palec mezeru převyšoval, narazí čelem a zraní je. Proto mluvě o sobě, vypravuj raději, co zlého víš, o dobrých skutcích mlč. Nejlépe však, kdy v hovoru s jinými o sobě ničeho nemluvíš.

(Sv. Alfons. Tamtéž.)

Nábožné vzdechnutí.

Miluji Tě, Ježíši, a přičiním se, bych se Ti zalíbil.

(Sv. Alfons. Tamtéž.)

Dne 30. Sv. Rosy p.

Chválen jsa pomýšlej na nesčetné chyby své a pokoř se v srdci svém.

(Sv. Alfons. Nev. Krist.)

Sv. Řehoř praví: „Lidé pyšní radují se z chvály nezasloužené pokorní však stydí se a rmoutí, i když právem chváleni jsou. Proto rmoutí se, že nevidí na sobě předností, pro něž jsou chváleni, a že obávají se, aby samolibostí nepozbyli malých zásluh, kterých si snad u Boha byli získali. Písmo sv. učí, že chválou člověk nejlépe zkoušen bývá, těší-li jej slova chvály, nekocháš-li se v nich, nýbrž rmoutí-li se a leká jako sv. František Borgiáš, svatý Alois a mnozí jiní. A proto jsi-li chválen a vyznamenáván, pokoř se hluboce a chvěj se, aby chvála tato a vyznamenání nebylo ti příčinou zkázy a záhuby. Neustávej připomínati si vážná slova sv. Františka Serafinského: „tolik jen mám ceny, kolik jí mám před Bohem.“ Myslíš-li snad, že tím více platíš před Bohem, čím více tě lidé chválí?

Kocháš-li se ve chvále a marnivosti se oddáváš pohrdaje jinými, věz, že v témž okamžiku, kdy chválí tě lidé, opouští tebe Bůh. Chvála lidí nikdy neučiní tě lepším. Proto, kdykoli chválu svou zaslechneš, rci se sv. Augustinem: lépe než oni znám sebe já, a lépe než já zná mne Bůh. Znám se lépe a vím tedy, že nezasluhuji chvály jejich; Bůh

ale zná mne nejlépe a ví, že jen potupu zasluhuji zde na zemi a v pekle.

(Sv. Alfons. Tamtéž.

Nábožné vzdechnutí.

Dej mi síly, Bože můj, abych předsevzetí svému věrně dostál, chcit ode dneška trpělivě snášeti všelikou potupu.

(Sv. Alfons. Tamtéž.)

Dne 31. Sv. Raimunda.

Nejsvětější a nejdokonalejší ze všech tvorů považuje se za nejnižší služku Páně.

(Sv. Alfons. Chvály mar.)

Pro přirozenost naši hříchem zkaženou není arci ctnosti, která by nás více přemáhání stála jako svatá pokora. Nepěstujíce jí však vedle skvělého příkladu nebeské Matky své, nesměli bychom zváti se syny jejími a dcerami. Nemoha následovati čistoty Mariiny, dí sv. Bernard, následuj její pokoru. Jako Syn její Kristus Ježiš pýchu a sebelásku nenávidí, tak i Maria. Čím větší jsi, milý křesťane, čím vzácnějšími a bohatšími dary tě nadala dobrota Božská, tím více třeba, abys se pýchy vystříhal. Pokoření tvé rovnej se velikosti milostí, jimiž tě nad jiné hojněji Bůh obdařil. Ponižuj se, čině jako přesvatá Matka tvá, kteráž všecky přednosti, milosti a dary od Boha obdržené pečlivě před zraky

lidskými ukrývala. Ponižuj se, čině jako ona, kteráž všelikou chválu jen na Dárce obracela, skrze něhož jsi čím jsi, skrze něhož máš vše, cokoli máš, proto jak ona volej: „Velebiž duše má Hospodina, který veliké věci na mně učinil!“ Jako žebračka, jež nesmí zpyšněti, obdrževši darem nádherný šat, nýbrž ještě více pokořiti se má před dobrodincem svým, tak pokořovala se Maria Panna více, kdykoli novými milostmi byla obdařena. A právě tato hluboká pokora učinila ji hodnou vznešené hodnosti její.

(Sv. Alfons. Tamtéž.)

Nábožné vzdechnutí.

O Maria, nemohu slouti dítkem tvým, nemaje pokory! Přispěj mi a zásluhami svými milost mi vyžádej, abych tě v pokoře následoval.

(Sv. Alfons. Tamtéž.)

ZÁŘÍ.

Měsíc věnovaný **ctnosti svatému sebezapírání** a zachovávání postů církevních a zasvěcený svatému apoštolu **Matouši.**

„Kdo miluje duši svou, ztratí ji: a kdo nenávidí duše své na tomto světě, k životu věčnému ostřihá ji.“ (U sv. Jana 12. 25.)

Duch, jsa volným, k nebi touží,
ve ctnosti si líbuje, —
tělo, *ďábel*, však jej souží,
svět od dobra zrazuje.
Střez se, duše, nepřítele,
odlož svoji vrtkavost;
mrtvi v srdci, *mrtvi* v těle
stálou k zlému náklonnost, —
a když *v moudré samotrýznì*
klam nepřátel překonáš,
když odoláš chtíčů žízni,
jisté pak vítězství máš.

Dne 1. Sv. Jilji.

Není jiné cesty: až do smrti jest nám, ubohým synům Adamovým, stále bojovati.

(**Sv. Alfons.** Nev. Krist.)

Pravdivý jest zajisté výrok učence, kterýž dí, že vůli Boží konajíce podobáme se andělům, smyslům však hovice, podobni jsme zvířatům, neboť andělům vlastní jest služba Hospodinova, zvířatům však hovění chtíčům tělesným. Buďto tělo podřídí se duchu anebo duch vejde v otroctví těla. Proto jest nám zacházeti s tělem svým jako jezdec činí s bujným ořem, jehož pevně na uzdě drží, nepopouštěje, aby sám se sedla nebyl shozen.

Jednejmež také jako lékař, který nemocnému léky předpisuje, jež se tomuto nelíbí, a kterých užívati nechce, naopak však odepírá mu, čeho si nemocný přeje, jídla i nápoje. Krutým byl by lékař, čině jinak. Ale mnohem krutějšími jsou lidé v příčině duše své, když pro kratičkou rozkoš těla v nebezpečí věčných, nevýslovně trapných trestů přivodí tělo své. Láska taková není láskou, dí sv. Bernard, milosrdenství takové jest nejkrutější krutostí! Chceme-li nebe dospěti, jest nám bojovati neustále, beze klidu po celý život proti tělu svému a jeho žádostem. Jiné cesty není, neboť: „Tělo žádá proti duchu, duch pak proti tělu“. (Ku Gal. 5, 17.)

(Sv. Alfons. Tamtéž.)

Nábožné vzdechnutí.

Nechci již býti svým. Ježíši můj; přijmiž mne za svého a spasiž mne.

(Sv. Alfons. Tamtéž.)

Dne 2. Sv. Štěpána kr.

Chtěje spasení dojíti čiň vždycky opak toho, co žádá přirozenosť tvá, a vol jen to, čeho se leká.

(Sv. Alfons. Nev. Kristova.)

P. Rodriguez vypravuje o poustevníku, kterýž tázán jsa, proč by tělo své stále tak krutě mučil, odpověděl: „Mučím jen toho, kdo sám mučí mne, svého nepřítele, kterýž mne zbaviti chce života.“ Pán Ježíš pravil kdysi k sv. Františku: Toužíš-li po lásce mé, přičiň se, aby se ti všecko hořké sladkým, sladké pak hořkým býti zdálo. V příčině této neplatí námitka, že dokonalosť v mrtvení vlastní vůle záleží, nikoli však v mrtvení těla, neboť s Pinamontem odpovídám: Nelze arci tvrditi, že by úrodnosť vinice byla podmíněna silným plotem, přece ale jest plot záštitou ovoce, jehož bychom jinak nesklidili.

Tělo nekrocené nebude poslouchati zákona Božího. Svět a ďábel jsou zlými nepřátely věčného spasení našeho; nejnebezpečnější však nepřítel náš jest vlastní tělo, neboť jest nepřítelem ve vlastním domě, kterýž podle slov sv. Bernarda nejúčinněji škoditi dovede. Nejhorší nepřátelé obleženého města jsou nepřátelé vnitřní, před nimiž nelze se uchrániti, leda velmi těžce. Odtud také horlivosť svatých v mrtvení těla.

(Sv. Alfons. Tamtéž).

Nábožné vzdechnutí.

O Ježíši, Bože můj, pomoz mi, ode dneška chci Tobě sloužiti věrně a dokonale.

(Sv. Alfons. Tamtéž.)

Dne 3. **Sv. Mansveta.**

Běda duši, kteráž dá se vésti vůli těla.

(Sv. Alfons. Nov. Krist.)

Ti lidé světští snaží se stále, aby jen tělu svému smyslných radostí dopřáli, kdežto duše Boha milující neustává vymýšleti, jak by svoje tělo mrtvila.

Sv. Petr z Alkantary promlouval asi takto k tělu svému: „Měj jen strpení! V životě tomto nebudeš míti oddechu ode mne, nýbrž jen muka; jakmile se však spolu v ráji ocitnem, budeš se nehynoucímu klidu těšiti.“ Podobně vedla si i sv. Magdalena z Pazzis, jež na smrtelném lůžku vyznala, že za celý život neměla radosti jiné leč v Bohu. O což jest se nám zastyděti pro změkčelost svou a váhavosť, čteme-li v životech svatých a světic o ustavičném jejich mrtvení vlastního těla! Arci lidé světští nazývají svaté ukrutníky, že odpírali tělu svému všeliké ukojení smyslů, trýznice je nad to ještě kajícími pásy, mrskáním a hladem. Když opatu Mojžíši podobnou přísnosť k tělu jeho vytý-

kali, odpověděl krásně: „Až vášně ustanou ustanu i já.“

(Sv. Alfons. Tamtéž.)

Nábožné vzdechnutí.

O milovaný Spasiteli, hanbím se před Tebou, že stále ještě toužím po ukojení smyslů svých. Tys po celý život svůj jen za mne trpěti chtěl, ale já zapomínaje na lásku Tvou, žil jsem jen rozkoši své. O Ježíši, siliž mne, bych ještě než umru, něco pro Tebe učinil!

(Sv. Alfons. Tamtéž.)

Dne 4. Andělů Str. Sv. Rosalie.

Nedopřeješ li tělu rozkoší dovolených, neodváží se žádati nedovolených.

(Sv. Alfons. Nev. Krist.)

Já jsem churav a sláb, vymlouvá se mnohý, a proto zapověděl mi zpovědník všeliké skutky tělesného mrtvení. Budiž. Poslechni tedy, ale snášej aspoň trpělivě všecky obtíže své choroby, a stejně klidně i všelikou změnu povětrnosti a ročních časů. Nejsa schopen tělesného mrtvení, odepři aspoň časem smyslům svým nějakou dovolenou zábavu. Sv. František Borgiáš jsa ještě ve světě knížetem a vycházeje na lov zaviral oči v okamžiku, kdy sokol na kořist se snášel, aby jim odepřel rozkoše, již činíval mu pohled

tento. Podobně i sv. Alois činil obcuje při dvoře slavnostním hrám. Podobné mrtvení zajisté nikomu neuškodí a velice prospívá, neboť kdo nedovede si odepříti ani jediné rozkoše dovolené, sáhne brzy i po nedovolených. Veliký sluha Boží ze řádu Ježíšova, Vincenc Carafa, učí, že se nám dostalo radostí světských od Boha nejen proto, abychom jich užívali, ale zejména proto, abychom se jimi vděčnosti učili, z lásky k němu si jich odpírajíce a Bohu je vracejíce. Některé nevinné zábavy arci zdají se býti potřebou pro slabou přirozenost naši, aby okřála a spůsobilejší byla k duchovnímu cvičení, ale třeba přísně pamatovati, že smyslné radosti vždycky jen jedem jsou pro duši, poutajíce ji ku tvorům, a že proto třeba jich užívati jako jedu. I jed v malých dávkách užíván jest zdraví užitečen a podobně i radosti smyslné, pokud náležitých šetříme mezí.

(Sv. **Alfons.** Tamtéž.)

Nábožné vzdechnutí.

Nezasluhuji milosrdenství Tvého, Bože můj, ale rány Tvé a smrť Tvá dodávají mi důvěry, ano zavazují mne k důvěře!

(Sv. **Alfons.** Tamtéž.)

Dne 5. Sv. Vavřince J.

Kdo při všem svého slabého zdraví se obává, nedospěje daleko.

(Sv. Alfons. Nev. Krist.)

Pamětlivi buďme vždycky, abychom přílišnou péčí o zdraví tělesné neuškodili zdraví duše své, která pokaždé jest v nebezpečí, kdykoli není tělo podrobeno mrtvení. Svatý Bernard praví: Soustrast mám se všemi, kdož nemocí tělesnou trpí, ale více ještě bojím se nemocí duševních.

O což často vymlouváme se na chorobu neb slabost tělesnou, abychom si snáze dovolili zbytečnou volnost! Svatá Terezie napomínajíc kdysi v této příčině duchovní dcery své, pravila: „Dnes nejdeme do modlitebny k společné modlitbě proto, že nás hlava boli; zítra ještě nepůjdeme, poněvadž nás včera bolela a pozejtří proto, abychom zabránily novému bolení hlavy.“ Sv. Bernard nazval neslušným, aby nemocný řeholník drahé léky kupoval, mnoha se spokojiti odvarem prostých bylin. Netvrdím ovšem, že by se tak diti mělo vždycky, ale doznávám, že nejeví mnoho dokonalosti v životě duchovním osoba, kteráž bez ustání lékaře žádá a lékův užívá; obyčejným lékařem svým se spokojiti nechce, výrokům jeho nevěří a mnoho hluku nemocí svou natropí.

Lidé Boha milující, praví Salvian, jsou

často nemocni, ale vždycky spokojeni; zdrávi jsouce na těle, nebyli by snad svatými.

(Sv. Alfons. Tamtéž.)

Nábožné vzdechnutí.

Ježíši můj, kráčíš přede mnou s křížem svým, zdaž mohl bych Ti odříci poslušenství a nepřijati kříže svého?

(Sv. Alfons. Šípy ohnivé.)

Dne 6.

Sv. Zachariáše.

Chceš-li radosti věčné dospěti, snaž se, aby život tvůj s utrpením podobal se životu Ježíšovu.

(Sv. Alfons. Příprava k smrti.

Člověk Boha milující rád trpí. Dokladem slov těchto jsou nám přemnozí, ba všickni svatí. Svatí přečasto bývali nemocni, ale vždycky spokojeni. Sv. Terezie, sv. Rosa, sv. Magdalena z Pazzis a jiné trpěly neustálou chorobou. Ctihodná Blažena ze Vtělení, první duchovní dítko svaté Terezie, byla stále nemocna a plna bolestí, přece však vyznala, že by s nižádnou kněžnou nechtěla zaměniti osud svůj, tak že ji jedna ze sester kdysi žertem nazvala domácí chudou, která raději hladem umírá, než by se přiznala k chudobě své. Užijmež příkladu jejího pro sebe a nemohouce pro slabé zdraví konati tělesné skutky kající, snášejme aspoň s úplnou oddaností veliká zla, která Bůh na nás se-

sýlá. Možná, že činíce tak s myslí upřímnou větší dokonalosti duchovní dospějeme, než kdybychom sami ustanovovali si skutky kající.

„Jako lékem nemoci těla se hojí, tak nemoc tělesná léčí neduhy duševní“, dí svatá Syncletica.

(Sv. Alfons. Nev. Krist.)

Nábožné vzdechnutí.

Viz, Pane, jaké zlo je mi snášeti! Zbaviž mne utrpení, je-li tak vůle Tvá, anebo dopřej mi síly, abych je snášel.

(Sv. Alfons. Cvičba ve ctnostech).

Dne 7. Sv. Reginy.

Mrtvením těla zbavuje se duše trýzně smyslnosti, která nezřídka smrtelné raní.

(Sv. Alfons. Nev. Krist.

Mrtvení těla jest s velikým prospěchem životu duchovnímu. Ranila-li srdce naše láska, praví Origenes, necítíme ran, jež působí nám tělo. Ano, skutky kajícími můžeme již zde na světě zadostčiniti za hříchy své.

Byť odpuštěni nám byli hříchové, přec nelze zbaviti nás trestů za ně; třeba jich odpykati, a kdo neučinil toho na světě, bude pykati v očistci. Tam však jsou tresty ty nevýslovně těžší. Kdož pokání neučiní zde na zemi za hříchy své, hořká muka snášeti

budou na onom světě. Svatý Antonín vypravuje o nemocném, jehož se kdysi otázal anděl strážný, přeje-li si raději zemříti a tři dny snášeti muka očistcová, anebo voli-li raději ještě dvě léta bolestné nemoci své.

Nemocný volil očistec, ale sotva hodinu tam ztráviv, žaloval již andělu, že nenechal ho v očistci toliko tři dny, jak byl slíbil, ale celou řadu let. I odpověděl anděl: Jak? Co pravíš? Tělo tvé na smrtelném lůžku ještě nevychladlo a ty mluvíš o letech? Proto, abys oddaně utrpení svá snášel, představ si, že bude ti ještě patnáct či dvacet let na světě stráviti a rci: Toť můj očistec! Ne tělo budiž vítězem, ale duše.

(Sv. Alfons. Tamtéž.)

Nábožné vzdechnutí.

Pozbyl jsem arci milosti Tvé, Spasiteli můj, leč Ty nepozbyl jsi moci, abys mi ji navrátil.

(Sv. Alfons. Tamtéž.)

Dne 8. Narození P. Marie.

Chtěje získati si lásku matčinu, vstupiž v šlépěje její.

(Sv. Alfons. Chvály marianské.)

Maria Panna blaženým zove toho, kdo po cestách jejích kráčí, a proto jen ti zasluhují krásného jména synů a dcer jejích, kdož seč síly stačí se přičiňují napodobiti

vznešený život Matky Boží. Ačkoli ve svatém evangeliu málo poznámek nalézáme o ctnostech Panny Marie, přece dobře víme, jak ve všech nad všecky ostatní tvory vynikala až k hrdinství. Jasně hlásají nám to slova sv. evangelia, krátká ale obsažná a říkoucí, že byla *milosti plná*. Život její dokonalým jest vzorem pro každého, pročež právem mohl říci sv. Ambrož: „Jako obraz nějaký chovejte před zraky panenství nejsvětější Panny Marie. Ji zvoltež za vzor života svého a na ní poznávejte, co vám zlepšovati jest, před čím prchati a co podržeti máte.“

Projdiž řadami světců obého pohlaví, kteří jako andělé prošli světem slavně podle své královny; viz všecky, kteří až do skonání světa následovati ji budou v příčině ctnosti! Což asi přimělo je především, by odřekli se náklonnosti svých i lásky k světu a všelikého kouzlo rozkoší obětovali Pánu Bohu svému? Kdož učinil je schopnými vznešené, ale přirozenosti lidské tak těžké oběti?

Jediné rozjímání ctností Mariiných, časté pozorování vzneseného jejího příkladu, její nezvratné věrnosti, která si odměny nesčetných milostí zasloužila.

O což duší zbloudilých přivolá ještě dnes milostný její zjev ku pokání, k spravedlnosti, k pravdě, ku štěstí! Proto neváhej, duše křesťanská, ale po všem, cos o Marii slyšela, uctivej ctnosti její a oddej se věrnému následování Matky své.

(**Sv. Alfons.** Tamtéž.)

Nábožné vzdechnutí.

Lilie krásná mezi trním, Panno neposkvrněná, shlédniž útrpně na rány srdce mého!
(Sv. Alfons. Chvály mar.)

Dne 9. **Sv. Gorgona.**

Skutky kající poji duši s Bohem.
(Sv. Alfons. Nev. Krist.)

Svatý František Saleský učí, že nelze, aby duše k Bohu se povznesla, pokud není tělo mrtveno a k poddanství vedeno. I svatá Terezie přečasto o této věci mluví: Nedomýšlej se nikdo, že Bůh důvěrně obcuje s lidmi pohodlně žijícími. „Hostiny a modlitba nijak se nesrovnávají.“ „Duši Boha milující nelze si popřáti lenivého klidu.“

Mimo to jsou nám skutky kající příčinou veliké slávy v nebesích. Svatý Jan vidí v rukou všech blažených v království nebeském palmy vítězství, z čehož poznáváme, že k dosažení blaženosti třeba, abychom se stali mučeniky buďto mečem z rukou nepřátel Kristových anebo vlastním mrtvením sebe. Při tom nezapomínejme nikdy, že cokoli bychom na světě vytrpěli, nedá se porovnati s radostmi, které jsou nám připraveny v nebesích. Krátké, nepatrné mrtvení těla zde na světě připraví nám slovem věčnou, dokonalou radost. Proto pevna budiž naše víra. Život

lidský krátký jest. Pravá naše vlast jest věčnost, kde tím větší čekají nás radosti, čím pilněji krotili jsme a mrtvili tělo na zemi této. Svatý Petr nazývá blahoslavence živými kameny stavebními, z nichž vystaven jest nebeský Jerusalém, které ale třeba dříve na zemi otesati těžkým kladivem mrtvení.

(Sv. Alfons. Tamtéž.)

Nábožné vzdechnutí.

O Ježíši můj! Proč neumírám pro Tebe, jako Tys pro mne umřel!

(Sv. Alfons. Rozjím. o umuč. Páně).

Dne 10. Sv. Mikuláše T.

Každý výkon mrtvení těla jest úderem kladiva pracujícího pro nebeský Jerusalém.

(Sv. Alfons. Nev. Krist.)

Pravda, že mrtvením pro věčnou radost svoji pracujeme, oslazuje nám všelikou strast. By někdo věděl, že obdrží celý lán země, který za den obejde, o což s radostí vydal by se na cestu, a což sladkou byla b mu všecka únava! V knize „duchovní louka četl jsem o poustevníku, který chtěl zaměnit svou poustevnu za jinou, jež byla blíže pramene. Jednoho dne však ubíraje se pro vodu uzřel za sebou anděla strážce, an kroky jeho počítá. „Sčítám je, řekl mu anděl, aby žádný

nezůstal by odměny.“ Ihned zapudil mnich myšlénky na změnu, ba přál si v duchu, aby poustevna jeho ještě se od pramene vzdálila.

Leč člověku mrtvícímu tělo své dostává se radostí již i zde na světě. Šťastným a spokojeným cítí se v každém postavení dobře věda, že obětmi svými velice se Bohu líbí a lásky jeho si zasluhuje.

I samo mrtvení smyslův a pokání jest radostí pro duši Boha milující, arci ne radostí smyslnou, ale duchovní. Lásce nelze zaháleti. Kdo Boha miluje, nemůže žíti, by každého okamžiku nejevil Pánu Bohu nových důkazů lásky své.

(**Sv. Alfons.** Tamtéž.)

Nábožné vzdechnutí.

Až dosud sloužil jsem jen sebelásce své, nyní však chci jen Tobě se líbiti, Bože můj, kterýž tolik zasluhuješ milován býti!

(**Sv. Alfons.** Tamtéž.)

Dne 11. Sv. Pafnuce.

Pro duši v pravdě milující není mrtvení těla mukou.

(**Sv. Alfons.** Tamtéž.)

Duši nelze zřetelněji projeviti lásku k Bohu, než kdy pro něho všech radostí světských se odříká a z lásky k němu všecko ráda trpí. Kdo miluje, dí sv. Augustin. nezná překážek

ni obtíží. A kdo Ježíše uzří zraněného a umučeného, dokládá svatá Terezie, zdaž také ihned nezatouží po utrpení jeho? Proto také volá svatý apoštol Pavel: „Ode mne pak odstup to, abych se chlubil, leč v kříži Pána našeho Ježíše Krista“ (ku Gal. 6. 14.) Milovníci světa snaží se jen hověti choutkám smyslným, ale milovníci Boží křižují tělo své. Blízka jest naše smrť, ale málo vykonali jsme dosud pro nebe! Aj připilme si ode dneška, abychom seč síly stačí odolávali sobectvo své! Nedejme uniknouti nižádné příležitosti, kdy bychom něco vykonati mohli. Každá příležitosť k mrtvení sebe jest darem Božím, kterýž pomáhá, bychom nové zásluhy získali si pro život věčný. Co lze nám učiniti dnes, nedá se již vykonati zítra, čas mijí a nevrací se! Nenít cílem naším rozkoš světská a uživání radovánek, ale vyplnění vůle Boží, dí sv. Terezie. A láska Boží nezakládá se ve sladkých pocitech a něžných slovech, ale v odhodlané, hrdinné službě. Děkujmež tedy Bohu, kdykoli naskytne se nám možnosť utrpení a nikdy neoddávejme se smutku a netrpělivosti.

(Sv. Alfons. Tamtéž.)

Nábožné vzdechnutí.

Nejev mi, Pane, vůli svou ústy zpovědníka mého, jsem odhodlán dokonale ji vyplniti a doufám, že s milostí Tvou se mi podaří.

(Sv. Alfons. Tamtéž.)

Dne 12. **Sv. Theodory.**

Oči jsou jako háčky pekelné, které násilím přitahují duši k hříchu.

(**Sv. Alfons.** Cvičba v hlav. ctnostech).

Většina vášní ducha našeho znepokojujících má původ svůj v bezuzdné svobodě zraků, neboť nepatrným pohledem budí se v srdci celé řady náruživostí a nezřízených žádostí. Proto vyznává nábožný Job: „Smlouvu jsem učinil s očima svýma, abych ani nemyslil o panně.“ (31. 1.) Proč praví svatý trpitel, že ani pomysliti nechce, proč neužívá slova pohlédeti? Proto zajisté, že myšlénka a pohled tak nerozlučně jsou spojeny, že nelze jich odděliti. Proto odříkaje se myšlének odříká se zároveň pohledu. Praviť sv. Augustin: Za pohledem přichází myšlénka a za myšlénkou záliba, záliba pak přivodí svolení v hřích, a sv. František Saleský dokládá: netoužíme po tom, čeho nevidíme. By nebyla Eva uzřela jablka se stromu poznání, nebyla by klesla; svolivši však k bližšímu pohledu, doznala, že jest krásno a zdálo se jí i chuti býti vzácné a proto přestoupila přikázání. Tak svádí ďábel i nás nejprve k neopatrnému pohledu, po té k žádosti a konečně i ku svolení.

(**Sv. Alfons.** Nev. Krist.)

Nábožné vzdechnutí.

O Maria, prosiž za mne, aby učinil mne Pán, jakým mne miti chce.

(**Sv. Alfons.** Chvály mar.)

Dne 13. Sv. Tobiáše.

Není dovoleno, abychom zbavili se zraku řeřavým železem, třeba však, abychom oslepili se mrtvením zraků svých.

(**Sv. Alfons.** Cvičba ve ctnostech.

Svatý Jeroným praví, že ďábel žádá od nás jen prvního začátku, jen abychom poněkud pootevřeli dvéře duše své, o dokonalé otevření postará se již sám. Úmyslný, upřený pohled na nějakou osobu může býti jiskrou pekelnou, která duši v záhubu strhne. „Očima, dí sv. Bernard, vniká do srdce šíp náklonnosti.“ Očima vnikají šípy, jež duši nevinnou nezřídka smrtelně raní. Zraky byly příčinou pádu krále Davida, miláčka Božího. Zrakové zničili Šalomounna, kterýž dříve vyvolenou býval nádobou Ducha svatého. A což veliký jest počet těch, kdož všickni zahynuli zanedbavše střežiti zraky své.

Zavírejž tedy pečlivě zraků, kdo nechceš kdysi úpěti s Jeremiášem prorokem: „Oko mé oloupilo duši mou.“ (Jer. 3. 51.) Okem probouzejí se v duši náklonnosti, jež brzy úplně se jí zmocní. Proto napomíná sv. Řehoř: Krotiž zraky, které násilím vyzývají tě k

hříchu! Pohlížeje na nebezpečný předmět začínáš toužiti, po čem bys jinak byl netoužil. Důkazem uvádí nám písmo svaté Holoferna: „Krása její (Judity) jala duši jeho.“ (Jud. 16. 11.) Nechceš-li tudíž, aby nepřítel vnikl v pevnost duše tvé, zuzamykej pečlivě brány její.

(Sv. Alfons. Tamtéž.)

Nabožné vzdechnutí.

Spasiteli milovaný, naplniž duši mou city svatými, abych Ti svobodu svou zcela věnoval.

(Sv. Alfons. Tamtéž.)

Dne 14. Povýšení sv. kříže.

Seneka nazýval slepotu podporou nevinnosti.

(Sv. Alfons. Nev. Krist.)

Neohlédej se na krásu cizí, napomíná Duch sv. v knize Sir. 9. 8. „neb se odtud žádost jako oheň rozněcuje.“

Proto o všech svatých dočítáme se, jak opatrně si vedli v příčině zraků svých, ba že z obavy, aby neuzřeli věcí nebezpečných, raději ani očí nepozvedli, odepírajíce si pohledu i na věci nevinné. Sv. Bernard byl již celý rok v noviciatě a nevěděl, je-li cela jeho klenuta čili nic. Rovněž nevěděl, kolik

oken bylo v kostele klášterním, neboť po celou dobu noviciatu byl zraků nepozvedl. Jednou bylo mu konati s několika bratry dlouhou cestu a tu slyše náhle hovořiti bratry o moři, tázal se, kde ho byli viděli? Nebylť si moře povšimnul, vykonav po břehu jeho cestu celodenní! Sv. Petr z Alkantary také nikdy zraků nepozvedal a znal duchovní bratry své jediné podle hlasu, osoby neznaje. Ještě opatrněji vedli si však svatí v příčině osob druhého pohlaví. Svatý biskup Hugo mluvě s ženou nikdy nepopatřil jí v tvář. Svatá Klára také nikdy nepohleděla ve tvář muže. Jednou zarmoutila se velice, když pozvednuvši při pozdvihování zraku na Krista v hostii, uzřela tvář kněze obětujícího. Svatý Alois Gonzaga bál se pohleděti v tvář i vlastní matky své!

(Sv. Alfons. Tamtéž.)

Nábožné vzdechnutí.

Dej mi lásku svou a svatou vytrvalosť, Ježíši můj! Všeho se naději od neskončené dobroty Tvé!

(Sv. Alfons. Tamtéž.)

Dne 15. Sv. Nikodema.

Smělé pohledy znečisťují duši i tenkrát, když myšlénky vzniklé bez meškání zapudíme.

(Sv. Alfons. Nev. Krist.)

Oneblahé slepoty mnohých, když nestřežíce zraků svých směle na všeliké předměty patří ani osob druhého pohlaví nevyjímajíce, a přece chtějí zachovati srdce neporušené pokušením! Opat Pastor pohleděl jednou zvědavě na děvčici, která klasy sbírala a po celých čtyřicet let bylo mu pak bojovati s pokušením proti sv. čistotě. Jak uchrání se tedy před pokušením, kdo nedbaje opatrnosti zvědavě ohliží se po osobách druhého pohlaví? Pohled nahodilý, dí sv. František Salesský, nepřináší škody, leč pohled úmyslný, opětovaný.

Udá-li se ti, napomíná zas svatý Augustin, žes náhodou pohleděl na věc nebezpečnou, střeziž se obrátiti k ní zraků z úmysla a trvale. A svatý Řehoř podobně učí řka: Čeho si žádati nesmíš, na to ani zrakův upírati nesmíš. Pohledy takové znečisťují duši, byť bychom ihned zapudili myšlénku vzniknuvší. Bratr Roger, Františkán, byl znám pro neobyčejnou čistotu srdce. I tázali se ho kdysi, proč tak přísně střeží se každého pohledu na osobu ženskou. „Dokud se člověk příležitostí varuje, odpověděl bratr, dotud popřává mu Bůh milosti své a ochrany; ale vydává-li se sám v nebezpečí, opouští ho Bůh, a on klesá ve hřích těžký.“

(Sv. Alfons. Tamtéž.)

Nábožné vzdechnutí.

O kříži svatý, přijmiž mne s Tím, jehož nosíš pro spásu mou!

(Sv. Alfons. Rozjím. o umuč. Páně.)

Dne 16. Sv. Ludmily.

Bedlivými buďmež strážci zraků svých, neboť mnoho jest těch, kdož upí v pekle pro zraky své.

(**Sv. Alfons.** Cvičba ve ctnostech.)

Byť nám smělost očí ani jiné škody neučinila, rozruší aspoň mysl po čas modlitby, neboť tenkrát vrací se před zraky duševní všeliký dojem a obraz viděný, a tisícerou působí roztržitost; a byť duše i při modlitbě sebranou mysl zachovala, pozbude jí, jakmile dopřála zrakům svobody. Kdo však nemá mysli sebrané, nemyslí na cvičení se ve ctnostech, v pokoře a mrtvení. Proto zajisté slušno, abychom pilně vystříhali se pohledů zvědavých, kteréž zahánějí myšlénky svaté, a hleděli jen na věci k Bohu vedoucí. Svatý Bernard říkával: Oči k zemi sklopené pozvédají srdce k Bohu. A svatý Řehoř Nazianský dí: Kde Kristus jest, tam i skromnost jest.

Netvrdím ovšem, že bychom snad nikdy neměli pozvednouti zraků, nebo pohleděti na rozličné předměty, ale tolik radím, abychom jen takových předmětů si všímali, které srdce naše k Bohu vedou, krásou svou jen Stvořitele připomínajíce. Jinak však zachovejme zraky k zemi sklopené zvláště tenkrát, kdy tušíme nebezpečí.

(**Sv. Alfons.** Nev. Krist.)

Nábožné vzdechnutí

Otče věčný, pro zásluhy Ježíše Krista smiluj se nade mnou; neustanu Tě prositi o přispění!

(**Sv. Alfons.** Tamtéž.)

Dne 17. Sv. Lamberta.

Skromnosť v pohledu neprospívá jen nám samým, ale i ku povznešení bližního.

(**Sv. Alfons.** Nev. Krist.)

Svatý Ambrož nazývá skromnost svatých osob vážným hlasem, kterýž ku polepšení mravů vyzývá světáky, a dokládá: „Hle, jak krásno, když jediný pohled na tebe jest bližnímu s požehnáním!“ Sv. Bernardin Senenský jsa ještě jinochem světským, pouhým zjevem svým udržoval kázeň mezi mladistvými druhy svými kteří sotva jej zočivše umlkali anebo jiný hovor začínali řkouce: Bernardin jde! Ticho! Podobně vypravuje sv. Řehoř Nysenský o svatém Efrému, který zjevem svým nevýslovně dojímal a k obrácení hříšníků přispíval. Papež Inocenc II. navštíviv kdysi s kardinály svými svatého Bernarda ve Clairveaux nemohl se zdržeti slz při pohledu na skromnost světcovu i bratří jeho, kteří se sklopenými zraky byli mu vyšli vstříc. Surius vypravuje o svatém mnichu a mučenníku Luciovi, který již pouze skrom-

nosti svou pohany pro víru katolickou získal. Císař Maximian doslechl o této moci jeho, a protož dav ho jednou k sobě zavolati i boje se, aby sám pohledem naň nestal se křesťanem, poručil, aby stanul za záclonou a tam odpovídal na otázky jeho. A v této skromnosti zraků vznešeným jest nám příkladem sám Spasitel, neboť svatí evangelisté tak často zmiňujíce se, že Mistr „zraků pozvedl," patrně projevují, že z pravidla byly oči jeho sklopené. Nechtěž ať ukončím slovy sv. Bernarda, jakáž pronesl k duchovním bratřím svým: „Pozvedněmež, bratří, srdce svá k nebi, zraky pak sklopeny nechme na zemi." A proto s Davidem volejme k Bohu za prvního svitu denního: „Odvrať oči mé, aby neviděly marnosti." Žalm 118, 37.

(Sv. Alfons. Tamtéž.)

Nábožné vzdechnutí

O Ježíši můj, přečetná jsou provinění má proti skromnosti! Neměl jsem vřelé lásky k Tobě a proto neuměl mrtviti žádosti srdce svého. Leč nyní Tě miluji, smiluj se nade mnou!

(Sv. Alfons. Tamtéž.)

Dne 18. Sv. Tomáše.

Nejen v příčině zraků třeba zachovávati skromnost, ale v celém zjevu našem, zejména pak v oděvu, chůzi, řeči.

(Sv. Alfons. Nev. Krist.)

Jedinou ozdobou osob Boha milujících budiž zbožnost, modlitba a mysl sebraná, pilná práce, skromnost očí a mlčení, praví svatý Řehoř. Skromnost třeba zachovati i v chůzi. Chůze, dí sv. Basil, nebudiž ani loudavá ani příliš chvatná, nýbrž umírněná. Sedíce nehledejte mnoha pohodlí, nepečujíce stále o to, aby celá horní část těla měkce spočívala na lenochu, aniž stále kladťte nohy křížem. Při stole nespěchejte příliš, abyste již již jídla obdrželi a neohlížejte se po jiných, mnoho-li asi požívají.

Nejpotřebnější však jest skromnost v příčině jazyka, neboť každé příliš volné slovo lze nazvati neslušným pro osobu v životě duchovním si libující.

Kdož nenazve neslušnou osobu, která stále sama mluviti chce, nedopřávajíc slova jiným, ano lapajíc jim to téměř z úst! Toť pýcha velmi obtížná, jež domnívá se, že všecko lépe ví než jiní a všecko opravovati musí; nepravost tato ničí každou zábavu. Mladší zvláště mluviž vždycky jen kdy toho třeba, neboť pro něho lépe jest poslouchati než mluviti; ale vždycky umlkej, jakmile začal mluviti jiný.

(Sv. Alfons. Tamtéž.)

Nábožné vzdechnutí.

Mrys stvořil mne, Bože můj, abych Tě miloval, ale já žil jsem, jakobych stvořen byl pro hřích.

(Sv. Alfons. Tamtéž.)

Dne 19. Sv. Januaria.

Nemluviž o ničem, co by přispívalo ku chvále tvé.
(Sv. Alfons. Nev. Kr.)

V příčině řeči zdržuj se také všech žertovných poznámek o známých chybách a vadách bližního, neboť snadno mohou slova žertovna býti brána ve smyslu vážném a bolestně dojímati osobu, která chybou je stižena. Ku vlastní chvále nemluv, ano všeliké podobné řeči zabraňuj a spěšně k Bohu se o pomoc utikej. Naopak, odporují-li tobě jiní a posmívají sa ti, nedej se vyrušiti z klidu duševního. Sv. František Regis býval přečasto terčem žertovných poznámek a škádlení, jakmile se mezi bratry objevil v hodině oddechu. Leč světec nikterak se nemrzel, nýbrž sám vesele pomáhal jiným, aby se rozesmáli na účet jeho. Při řeči mírni dále i zvuk hlasu, abys křikem snad nikoho nepohoršil. Podobně pamětliv buď mírnosti i při smíchu. Smích hlučný nesrovnává se s duchem mrtveným. Svatý Řehoř vypravuje, že kdysi zjevila se Panna Maria nábožné služebnici své jménem Musa, napomínajíc ji, aby vzdala se hlučného smíchu, ač-li si nepřeje znelíbiti se matce své. Mírný úsměv svědčící o veselosti duše dobře sluší mravu i nábožnosti. Osoba nábožná budiž mysli sebrané a skromna, nikoli však smutna a zaražena, neboť domýšleli by se lidé, že nábožnost vždycky jen trud a těžkomyslnost má v zápětí, nikoli však svatý mír a veselost.

Výraz veselé spokojenosti pak povzbuzuje i jiné a budí touhu po pravé nábožnosti.

(Sv. Alfons. Tamtéž.)

Nábožné vzdechnutí.

Nech, Ježíži můj, ať zhrdají mnou všickni tvorové, jen Ty sám na mne nezapomínej.

(Sv. Alfons. Tamtéž.)

Dne 20. Sv. Eustacha.

I v tom mrtvíž jazyk svůj, abys nemluvil často o věcech marných, hostinách, svatbách, divadlech, plesích, o šatech atd.

(Sv. Alfons. Nev. Krist.)

Lidé opravdu zbožní dovedou velmi snadno zaměniti předmět hovoru obratnou otázkou nebo důmyslným obratem, kdykoli se jim zdá, že mluví se o věcech pošetilých a zbytečných. Tak činíval pokaždé sv. Alois, věnovav každého dne půl hodiny četbě duchovní, aby pak v hodině oddechu dosti předmětu měl pro duchovní hovor. Sedě jen s mladšími druhy začínal sám, mezi staršími však vyčkal příhodné chvíle a otázal se o radu v příčině duchovního života, čímž bezděky jali se všickni rozmlouvati o Bohu. I svatý Ignát nikdy o jiném nemluvil leč o Bohu, začež byl také zván od lidu: „Pater mluvící stále o Bohu.“

Zejména však třeba mrtviti jazyk svůj v příčině řečí pomlouvačných, nečistých a zlolajících. Jediné slovo takové, buďsi i žertem proneseno, může spůsobiti pohoršení a býti příčinou hříchu, ba tisíce hříchů. Zvláště pamětlivi buďme, že slova dvojsmyslná, vtipně pronesená, namnoze více uškodí než výrok zřejmě nepočestný.

(Sv. Alfons. Tamtéž.)

Nábožné vzdechnuti.

Až dosud činil jsem jen předsevzeti zapomínaje volati o pomoc Tvou, leč nyní poznávám, že bez Tebe ničeho nemohu.

(Sv. Alfons. Tamtéž.)

Dne 21. Sv. Matouše.

Jednou z nejdůležitějších věcí v příčině mrtvení těla jest mrtvení smyslu chuťového.

(Sv. Alfons. Nev Krist.).

Sv. Ondřej z Avelina pravi, že nelze krátčeti cestou dokonalosti, pokud neumrtven jest chtíč chuti. Podobně i sv. Řehoř učí řka: „Kdo se vší vážností o to nepečuje, aby chtíče chuti zkrotil, nenalezne síly k boji duchovnímu.“ Požívání pokrmů a nápojů jest však věcí velmi příjemnou, a měli bychom se snad úplně jídla stříci? Nikoli, třeba zajisté jísti, abychom, pokud nás Bůh na živě zachovává,

řádně mu sloužiti mohli. Veďme si však s tělem svým tak, jako by as činil panovník, jemuž poručili, aby sám každodenně koně svého několikráte cídil. Bude to zajisté činiti nerad a s ošklivostí a pokud jen možná krátce. Sv. František Saleský napomíná: Jez, abys žil, nežij však, abys jedl! A svatý Bernard doznává, že zvířecím jest spůsobem shánětí se po tom, co i zvířata hledají. Zvířata v ráji mohouce mluviti jistě byla by zvolala vidouce Adama požívati ovoce zapovězené: O běda, Adam učiněn jest nám podobným! Proto říkávala též sv. Kateřina Senenská, že nelze zachovati nevinnosti tomu, kdo v jídle se mrtviti neumí, neboť proto jen vyhnán byl Adam z ráje. Pečujmež tedy především, abychom nepodlehli moci chtíče tohoto. Nesmíme arci odepříti tělu pokrmu a nápoje, pamětlivi však buďme slov sv. Augustina, kterýž jen tolik jísti radí, kolik nevyhnutelně třeba k zachování života.

Nestřídmost v jídle jest příčinou nemocí tělesných a velice škodliva zejména duši. Nepravost tato oslabuje rozum a činí ho neschopným k duchovnímu cvičení a zvláště k modlitbě. Jako se postem duše k blízkému obcování s Bohem pozvedá, tak nestřídmostí klesá v úplnou neschopnost. Sv. Jan Zlatoústý nazývá plný žaludek přeplněným korábem, jemuž nelze se pohnouti, a kterýž tone, sotva že přivalila se naň bouře pokušení.

(Sv. Alfons. Tamtéž.)

Nábožné vzdechnutí.

Ježíši můj, slibuji, že pilně přemáhati chci všecky smysly své, ale zejména smysl chuti. Neopouštěj mne, Pane můj, a síly mi dej, abych vyplnil, co slibuji.

(**Sv. Alfons.** Tamtéž.)

Dne 22. Sv. Maurice.

Duše pravé pobožnosti oddaná dovede mrtviti se, aniž by budila pozornost.

(**Sv. Alfons.** Nev. Krist.)

Jak a v čem zejména záleží mrtvení chuti? Sv. Bonaventura odpovídá na tuto otázku řka: Mrtviti se sluší v příčině množství, v příčině jakosti a v příčině způsobu.

Spokojmež se s pokrmy prostými, nevyhledávajíce zvláštní chuti, a je-li nám samým voliti, volmež jídla méně chutná. Víno a maso, dí Clement Alexandrinský, dávají sice sílu tělu, ale oslabují duši. A sv. Bernard vyznává: Zdržuji se požívání vína a masa, abych nedával potravy nezřízeným žádostem těla. Z toho vidno, že komu z příčin mnohých třeba požívati obou těchto věcí, velice má býti opatrným, aby nevydal se v nebezpečí četných pokušení proti sv. čistotě. V příčině množství zachovávej střídmost, abys tělo svoje sice posilnil, nikoli však obtížil. Cassian vypravuje o zbožném mnichu, jemuž bylo se

kdysi několikráte denně posaditi za stůl s hosty, přece však odcházel od stolu hladov, ačkoliv byl pokaždé k vůli hostu něco málo pojedl. Příležitost taková zajisté výbornou jest pro cvičbu v mrtvení smyslů, neboť mnohem snáze lze si odříci chutné jídlo, jehož jsme neokusili, než jiné, z něhož jsme maličko pojedli.

Chtěje však cvičiti se v mrtvení a zachovávati rozličné posty, poraď se vždycky dříve se zpovědníkem svým a svědomitě podřiď se jeho výroku. Jinak čině, praví svatý Benedikt i sv. Bernard, dopouštíš se svévole, kteráž pokárání zasluhuje, a skutky tvé pozbývají zásluh.

I v příčině žízně cvič se v mrtvení, aniž bys zdraví svému škodil. Zejména pak ve dny postů přikázaných buď pamětliv, že staří křesťané i od pití se zdržovali.

V příčině spůsobu hleď zachovávati pořádek, a jez jen v čas určitý. Pokrmů ti podaných přijímej jedině v úmyslu, abys tělo svoje posilnil a Bohu tím lépe sloužil. Mimo to nespěchej příliš, nýbrž otálej poněkud, než žízni své nebo hladu zadost učiníš.

(Sv. Alfons. Tamtéž.)

Nábožné vzdechnutí.

Poznávám, Bože můj, že chceš, abych byl svatým, a proto chci jím býti, bych se Tobě zalíbil.

(Sv. Alfons. Tamtéž.)

Dne 23. **Sv. Tekly.**

Není jiné cesty k dokonalosti, leč cesty ustavičného boje.
(**Sv. Alfons.** Nev. Kr).

Ani na ostatní smysly nezapomínej v příčině mrtvení. Krotiž ucho své a nedej mu naslouchati řečem marným, reptavým, neslušným. Byť neučinily hned škody v duši tvé, přece působí ti roztržitost v modlitbě a rozjímání. Dějí-li se ve tvé přítomnosti, přeruš je vhodnou otázkou, anebo mlčením a odvrácením zraků na jevo dej, že se ti nelíbí; neustávají-li, odejdi.

Krotiž i čich svůj, odpíraje si věci libě páchnouci, voňavky a mastě; za to však trpělivě snášej zápach nelibý, kterýž udá se ti čichati v nemocnicích neb příbytcích chudiny a jiných podobných příležitostech.

V příčině hmatu buď na výsost pečliv, ba úzkostliv, neboť i nejmenší chybička může býti záhubou duše. S ohněm zahrává, kdo u věci této neopatrně si vede, a přece čistotu duše své neporušenou zachovati chce.

K mrtvení citu náleží také klidné snášení zimy nebo parna. Učiňmež si pravidlem, že aspoň jednoho dne v týdnu za veliké zimy nepřiblížíme se ku kamnům, abychom si odepřeli příjemného pocitu tepla. Nenařikejme: Jaká to zima! O toho horka! nýbrž přijímejme vše, jak nám Bůh právě sesílá. Nedbejme také přílišné choulostivosti při spaní. K čemu třeba n. př. dvou žíněnek, kdy jedna

dobře postači, a k čemu žíněnky, když bychom mohli spáti na slamníku? Neoddávejme se také spaní příliš dlouhému, a zejména pak bez dalšího otálení spěšně povstaňme, jakmile uhodila hodina určená.

(Sv. Alfons. Tamtéž.)

Nábožné vzdechnutí.

Kdys po celý život svůj za mne trpěl, Bože můj, a já hleděl až dosud jen choutek svých! Pane Ježíši, siliž mne!

(Sv. Alfons. Nev. Kr.)

Dne 24. Sv. Gerarda.

Opraš nádobu dříve, než vody naberes, jinak píti budeš špínu.

(Sv. Alfons. Nev. Kr.)

Srdce naše jest zahradou, ve které bují plevel a rostliny jedovaté, proto nesmí z rukou našich vypadati rýč svatého mrtvení, kterýž by je plel, neboť jinak zarostla by duše bodláčím.

Přemoziž sebe! Toť heslo svatého Ignáce z Lojoly, kterýž bez ustání napomínal duchovní bratry své: Přemáhejte sebelásku! Krotte vůli vlastní!

Nemnozí, kdož duchovní život vedou, jsou svatými, říkával, poněvadž nemnozí dokonale jsou umrtveni. A proto nevýslovně větší ceny přičítal světec tento jedinému vý-

konu mrtvení vlastní vůle než sebe delší modlitbě v duchovní útěše. Co prospívá zuzavírání bran, volá opat Gilbert, když v městě samém svořepý vládne nepřítel: hlad? Chceť říci zajisté: Co prospívá všeliké mrtvení zevnější, co všecka cvičba duchovní, když v srdci nepřítel plení, vlastní vůle, ctižádost, hněv, přeceňování sebe a jiné nepravosti!

Sv. František Borgiáš říkával, modlitba že přivodí v duši lásku Boží, mrtvení však že lásce obydlí a cestu upravuje, vypuzujíc všeliké smetí, do něhož lásce vejíti nelze. Třebať nádobu dříve oprášiti než vody nabíráme, jinak napijeme se špíny.

(Sv. Alfons. Tamtéž.)

Nábožné vzdechnutí.

Nedopustil jsem, Bože můj, aby působila ve mně milost Tvá, neboť stále hověl jsem náruživostem svým.

(Sv. Alfons. Tamtéž.)

Dne 25. Sv. Kleofáše.

Svatý Ignát slyše někoho chváliti v příčině neobyčejné nábožnosti říkával: Jeť patrně velice umrtven.

(Sv. Alfons. Nev. Kr.)

P. Baltazar Alvarez vhodně dí, že modlitba bez mrtvení buďto je pouhou domněnkou anebo jen příliš krátce trvá. A sv.

Ignát dokládá, že duše umrtvená za čtvrt hodiny úžeji se s Bohem spojí než neznající mrtvení za kolik dlouhých hodin. Mnozí lidé konají dlouhé modlitby, často přistupují ku stolu Páně, postí se a jiných kajících skutků tělesných dbají, jednoho však zanedbávají: mrtviti vůli svou.

Nepřemáhají špatné zvyky své, zlost, odpor, zvědavost, nenávist a neblahé náklonnosti. Nedovedou se přemoci, aby klidně snesli odmluvu, aby spěšně potlačili vlastní vůli poslušnosti ji podřídivše, aby odloučili se od osob nebezpečných.

Zdaž bude jim možná pokročiti na cestě dokonalosti? Ubozí nevymaní se z poklesků svých a stále kráčeti budou jen podle cesty. Běží sice, praví o nich svatý Augustin, mimo cestu však běží. Domnívají se totiž, že dobře běží, konajíce mnohé duchovní cvičení, zatím však nevkročili na cestu dokonalosti, neboť na ni třeba zapření vlastní vůle. Velikost pokroku tvého měřiti lze jen podle velikosti násilí, jaké sobě činíš, učí Tomáš Kempenský.

(Sv. Alfons. Tamtéž.)

Nábožné vzdechnutí.

Ach Bože můj, nebudu již nevděčníkem, nebudu déle vzdorovati milosti Tvé!

(Sv. Alfons. Tamtéž.)

Dne 26. Sv. Cypriana.

Cestou mrtvení volá Bůh duše naše k životu věčnému.
(**Sv. Alfons.** Nev. Kr.)

Nedalek jsem toho, abych snad zavrhoval modlitby ústní, skutky kající a jiná duchovní cvičení, připomínám však důrazně, že všech jen k tomu konci užívati jest, abychom přemohli neblahé náklonnosti své, neboť což jiného zříti lze ve všech duchovních cvičeních, ne-li pomůcky, jimiž blaženosti věčné a dokonalosti dospíváme? Proto při každém svatém přijímání, při rozjímání a návštěvě nejsv. Svátosti úpěnlivě prosme Ježíše Krista, aby nám síly dopřál k pokoře, vnitřnímu mrtvení a poslušnosti, slovem, aby nás učinil úplně oddanými do vůle své.

Bůh, praví Lactantius, volá člověka mrtvením k životu věčnému, ďábel však volá jej k smrti věčné cestou rozkoše a požitku.

Protož bedlivi buďme v umrtvování vášní svých, zejména však vášně, jež nejvíce bouří nitro naše, neboť kdo nedbá umrtviti hlavní vášně své, vydává se v nebezpečí zahynutí; kdo však hlavní přemohl, zvítězí snadno i nad ostatními.

(**Sv. Alfons.** Tamtéž.)

Nábožné vzdechnutí.

Nechť, Bože můj, abych kdy ještě zapomněl, co mi dobrota Tvá učinila.

(**Sv. Alfons.** Tamtéž.)

Dne 27. Sv. Kosmy a Damiana.

Jediná trhlina postačí, aby loď utonula.
(Sv. Alfons. Nev. Kr.)

K duchovní cvičení svá konejme v duchu mrtvení, tak totiž, že nezdaří-li se nám, anebo zapovídá-li nám poslušnost je konati, rádi od nich upouštíme, netrápíce se nepokojem. Každá i nejmenší sebeláska brání dokonalému spojení se s Bohem.

Proto pevné budiž předsevzetí naše, že neustaneme odpírati zlým náklonnostem svým nedopřávajíce jim ani jediného vítězství.

Patrno tudiž, že na výsost je potřeba mrtvení i zevnějšího i vnitřního každému, kdo přeje si kráčeti cestou dokonalosti. Jediný pozorujmež rozdíl ve cvičbě obou: že totiž mrtvení zevnější konati sluší jen, pokud meze dovolují, kdežto mrtvení vnitřnímu netřeba určovati mezí, ba že dlužno věnovati jim horlivost největší. Což prospělo by nám zevnější mrtvení smyslů, bychom nitra svého nemrtvili? Což prospěje, táže se sv. Jeroným, že postíš se, až hyne tělo tvé, pýchou však naplněn nesneseš ani jediného slůvka urážlivého, ani odmítnuté prosby! Co platno, že odříkáš se vína, hněvem však a zlostí ihned jsi opojen, jakmile ti někdo odporuje anebo s tvrzením tvým nesouhlasí. Takto čině nikdy nedospěješ dokonalosti, neboť proto jen konáš skutky kající, abys jimi přikryl chyby své. —

(Sv. Alfons. Tamtéž.)

Nábožné vzdechnutí.

Doufám, o Spasiteli můj, že od nynějška jen Tobě dokonale sloužiti budu. Jen po Tobě toužím nyní, Ježíši můj!

(Sv. Alfons. Tamtéž.)

Dne 28. Sv. Václava.

Větší zásluhou jest, umrtvil-li jsi cit svůj při urážce, než kdybys o vodě a chlebě se postil.

(Sv. Alfons. Cvičba ve ctnost.)

Vážně-li jsme si umínili umrtviti vlastní vůli svou, učiníme v kratičkém čase důležité pokroky v příčině dokonalosti a to aniž bychom uškodili zdraví svému, aniž bychom zhrdli; neboť Bůh jediný jest svědkem toho, co v nitru srdce svého proň činíme. O což bohatá jest žeň zásluh a ctností, když bedlivě hned při vzniku ničíme všeliká marná přání, náklonnosti, zvědavosť, vtipné poznámky a jiné nedokonalosti. Odporuji-li ti, ustup, neběží-li ovšem o čest Boží. Čest svou vydej klidně Ježíši Kristu v oběť libeznou. Obdržev psaní, které bys rád ihned přečetl, mrtvi se, a vyčkej nějaký čas, než je otevřeš. Rád bys, čta v knize, zvěděl, jaký as bude konec vypravování, přemoziž se však a odlož četbu na dobu pozdější. Na mysli tane ti dobrá myšlénka, kterou bys rád pronesl, — květina tě láká, bys ji utrhl — věc některá za-

jímavá volá, abys ji prohlédl! Zdrž se, umrtvi žádost z lásky k Ježíši Kristu.

Takových výkonů mrtvení lze ti denně užiti na tisíce.

(Sv. Alfons. Nev. Krist.)

Nábožné vzdechnutí.

Všeho zanechám a všecko učiním, abych se Tobě zalíbil, Bože můj!

(Sv. Alfons. Tamtéž.)

Dne 29. Sv. Michaela.

Svatí nazývali ztraceným každý den, v němž by se nebyli cvičili v mrtvení.

(Sv. Alfons. Nev. Krist.)

O svatém Dositheu dočítáme se, že vnitřním mrtvením sebe k veliké dokonalosti dospěl. Churav jsa nemohl jako jiní mniši konati skutky tělesné kajícnosti a proto s údivem tázali se bratří: odkud to, že přece tak blízkému obcování s Bohem se těšíš bez ustání? A světec odpověděl, že jen vnitřní mrtvení vůle pomohlo mu k veliké milosti této.

Ježíš Kristus chtěje dokázati nám nutnost mrtvení, zvolil si na světě život, který vyžadoval mrtvení neustálého, v němž bylo se mu všeho zříkati a který jen bolestí a potupou oplýval, tak že jej prorok Isaiáš „mu-

žem bolesti“ nazývá. Spasitel náš byl by mohl vykoupiti svět nezaživ ani jediné bolesti, leč nikoli, nechtěl toho, zvoliv raději utrpení a hanu. Chtěje býti nám vzorem, volil kříž. Pozoruj život Ježíšův stále a stále, nikdy neuzříš ho jinak leč s křížem. Vždyť sám zjevil svaté Kateřině Bologneské, že již v lůně matčině trpěl bolesti svého umučení. K narození svému vyvolil si místo, hodinu i roční čas, kdy bylo mu nejvíce trpěti. K životu vyvolil si stav bídy, chudoby, potupy. Smrť vyvolil nejhorší, nejpotupnější, nejbolestnější. Svatá Kateřina Sanenská dí, že jako matka pro uzdravení dítěte svého hořký béře lék, tak i Kristus Pán bolesti života přijal, aby nás ubohé nemocné spasil.

(Sv. Alfons. Nev. Krist.)

Nábožné vzdechnutí.

Jsem hotov, Ježíši můj, beze vší útěchy kráčeti s křížem, který na mne sešleš.

(Sv. Alfons. Nev. Krist.)

Dne 30. Sv. Jeronýma.

Útrapy sebe četnější a citelnější nejenom že by neuhasily lásky, nýbrž ještě více plamen lásky rozohňují v srdci, jenom Pána Boha miłujícím.

(Sv. Alfons. Láska k Ježíši Kristu.)

Sv. Terezie vyřkla pamětihodnou zásadu: „Kdo touží po dokonalosti, ať se chrání říci:

Mně děje se křivda beze vší příčiny. Chceš-li snášeti kříže jenom, které na rozumu spočívají, pak nikdy nebudeš dokonalým.“ Známať jest ona odpověď, kterou dal Kristus Pán sv. mučedníku Petrovi, když si do uvěznění svého stěžoval a pravil: „Pane, co jsem učinil zlého, že mám toto příkoří snášeti?“ Tu odpověděl mu Pán: „A co jsem zavinil já, že jsem přibit byl na kříži?“

Touto myšlénkou sílili a těšili se svatí a světice Boží ve svých křížích a soužením. Potupa, chudoba, bolesti a všechna soužení jsou duši, která Pána Boha nemiluje, závadou, odlučují ji ještě více od něho; ale duši Pána Boha milující jsou pobídkou, že ještě více s Pánem Bohem se spojuje a jej vroucněji miluje.

Ale proč pak nás Pán Bůh tak mnohým a těžkým křížem navštěvuje? Raduje se z toho, že nás lidé sužují, tupí, haní a pronásledují a s námi nelaskavě nakládají? — Pán Bůh raduje se z toho, když trpíme, ale k našemu prospěchu, abychom, trpíce zde na tomto světě, netrpěli na onom světě za hříchy své. — Raduje se z toho, chtě nám poskytnouti příležitosti, abychom k němu svou lásku trpělivostí a oddaností osvědčili; a konečně z toho se raduje, abychom trpělivostí větší slávy v nebi sobě vydobyli. — Z těch příčin, pocházejících ze samé soustrasti a lásky, raduje se Pán Bůh, že trpíme. — A za tou příčinou, kdykoliv býváme v soužení, děkujme Pánu Bohu za to a přijímejme všecko

s radostí, cokoliv na nás sešle, buď si příjemné nebo nepříjemné, poněvadž Pán Bůh vše jenom k našemu prospěchu řídí a spravuje. Mimo to velmi nám prospěje, ponoříme-li se často ve svých křížích duchem do pekla, které jsme dříve zasloužili. Pak nám bude zajisté každý kříž snesitelnějším, přirovnáme-li jej k mukám pekelným. Nejvýdatnějším prostředkem však, všechna soužení trpělivě snášeti, jest modlitba. Modlitba podporuje a sílí naši slabost a křehkost. To dobře věděli svatí a sobě také tak počínali; v modlitbě nalézali sílu a odvahu, a překonali všechna soužení a pronásledování.

(Sv. Alfons. Tamtéž.)

Nábožné vzdechnutí.

Byla sic vůle má dříve odbojnou, avšak za to ji nyní Tobě úplně zasvěcuji! Oznam mi vůli Svou; přispěj mi ku pomoci a všecko chci snášeti!

(Sv. Alfons. Tamtéž.)

ŘÍJEN.

Měsíc věnovaný **ctnosti svaté samotě a mlčení** a zasvěcený svatému apoštolu **Šimonovi**. Rozjímání. Pozorná četba. Ostříhání jazyka.

„A propustiv zástup, vstoupil na horu sám, aby se modlil." (U sv. Mat. 14. 23.)

1.

Ve světě jako na *moři*
bouře bývá, hluk a ryk;
toho, kdo se v mír rád noří,
neustálý ruší křik.
Duše, chceš-li pokoj míti,
ve hluku ho nehledej:
v samotě jen lze ho čísti,
proto si ji vyhledej!
V úkrytu, na tiché pláni,
miláčkům se jeví Bůh,
v samotě jen k nim se sklání
blahoplodný jeho duch!

2.

Že však nelze opustiti,
ptáš se, světa společnosť,
čeho třeba učiniti,

by's nalezla samotnost?
Ostříhejž jen *ústa svoje*,
pak nalezneš náhradu;
zadrž marných řečí zdroje,
jazyku dej přihradu.
Dobře mluviť každé chvíle,
těžko jest, jak sama víš,
chceš-li mluvit bohumile:
mlčeť dřív se naučiž!

Dne 1. **Sv. Remigia.**

Duše modlitbě oddaná miluje mlčení.
(Sv. **Alfons.** Nev. Krist.)

Mlčení jest pomůckou nad jiné vydatnou ve příčině dosažení pravého ducha modlitby a ustavičného obcování s Bohem. Kdo mnoho mluví, s těží asi bude mužem modlitby. Právem nazývá se mlčení strážcem nevinnosti, ochranou v pokušení a pramenem modlitby; neboť mlčením vznikají v srdci dobré myšlénky a daří se duch pobožnosti. Svatý Bernard praví: Mlčení a vzdálenost od světa nutí nás přemýšleti o věcech nebeských. Proto prchali svatí na vrcholy hor, do jeskyň a samot, aby mlčení nalezli a hluku světskému ušli, v němž Boha nalézti nelze. Mnich Theodosius po třicet pět let zachoval mlčení. Sv. Jan Mlčelivý, který biskupem jsa, vstoupil do řehole, mlčel po celých čtyřicet sedm let až do své smrti. A

všichni svatí, byť nebyli poustevníky, nade všecko milovali mlčení.

Ó, jak veliké jsou statky, jimiž obohacuje nás svaté mlčení, zachovávajíc nás prázdny nesčíslných hříchů tím, že z kořene vyvrací všeliký popud k nesvárům, pomluvám, hněvu a zvědavosti, a zároveň pudíc nás ku konání přemnohých ctností.

(Sv. Alfons. Tamtéž).

Nábožné vzdechnutí.

Přispěj mi, Ježíši můj, aby celý život můj jen lásce Tvé byl věnován.

(Sv. Alfons. Tamtéž.)

Dne 2. Sv. Leodegara.

Mlčením vyhneme se nebezpečenství hříchu.

(Sv. Alfons. Nev. Krist.)

Nelze vypsati, jaký prospěch získáme ve příčině pokory, naslouchajíce jen skromně a mlčíce, když mluví jiní. Kolik zásluh dobývá si, kdo zadrží slovo, jež tanulo mu na jazyku, kdo zamlčel vtip, jenž mysl jeho zaujal! Proto praví Isaiáš: „V mlčení a doufání jest vaše síla.“

Proti tomu převeliká jest škoda působená přílišným mluvením. Mlčení živí ducha modlitby, mnohé mluvení však jej ničí. Střež se mnohého mluvení, napomíná svatý Doro-

theus, neboť jim dusí se dobré myšlénky. „Lidé, kteří rádi po novinkách se pachtí zapominají snadno sami na sebe“, praví sv. Josef Kalasanský. Byť při modlitbě byla mysl tvoje sebrána, jakmile oddáš se mluvení, učiněn jsi roztržitým a sdílným, jakobys se ani byl nemodlil. Jisto jest, že kdo příliš s lidmi obcuje, málo s Bohem rozmlouvá a rovněž i Bůh málo s ním mluví, neboť sám vyznává, že jen v samotě rozmlouvati chce. Proto žádá-li si duše hovoru s Bohem, třeba aby toužila po samotě a samotu nalézá ten, kdo mlčení miluje. Či mohl by spěchati Bůh k osobám, jež stálou choutkou po zábavách s tvory dávají na jevo, že netouží po obcování s Bohem?

(Sv. Alfons. Tamtéž.)

Nábožné vzdechnutí.

O Ježíši, božský Poustevníče, dej, aby duše má byla tichou samotou, v níž bych jediné s Tebou hovořil!

(Sv. Alfons. Tamtéž).

Dne 3. Sv. Kandida.

Kdo mnoho mluví, cestuje bez vůdce, a dopouští se mnohých křichů, nemaje naděje, že by se vzpamatoval.

(Sv. Alfons. Nev. Křist.)

Podle výroků Ducha svatého nezůstává mnohé mluvení bez viny. Byť se nám

i zdálo, že v dlouhém hovoru nehřešíme, přec později, pozorně probírajíce slova pronesená, shledáme zlou pomluvu, neskromnost, zvědavost anebo aspoň slova zbytečná. A přece bez výjimky všichni budeme jednou podle výroku Spasitelova počet vydávati z každého zbytečného slova. Ba, což dím, tisíce chyb dopouštíme se, mnoho mluvíce. Svatý Jakub nazývá jazyk světem nespravedlnosti proto, že většina hříchů z mluvení anebo ze slyšené řeči klíčí. Mnohému člověku nelze žíti, by od rána do večera nemluvil; chce věděti vše, co děje se v domě i mimo dům, ano i o to se stará, co asi jiní myslí, co činí a kam vycházejí a ještě táže se: Což pak činím zlého? Ustaň ve žvástu, snaž se sebrati mysl svou a poznáš, jak veliká jsou provinění tvá pochodící z mnohého mluvení. Člověk takový radostí jest ďáblovou, neboť nejen že zaháčivou žvástavostí svou mnohá cvičení duchovní sám zanedbává, ale i ostatní, kdož s ním jsou, neustálým, hlasitým mluvením ruší.

(Sv. Alfons. Tamtéž.)

Nábožné vzdechnutí.

Žádám si posvěcení svého, Ježíši můj, nikoli proto jen, abych ráje došel, ale proto, abych Tobě se zalíbil.

(Sv. Alfons. Láska k Jež. Kr.)

Dne 4. Sv. Františka Seraf.

Ctnost mlčelivosti nezáleží v ustavičném mlčení, ale v mlčení tenkráte, kdy není třeba mluviti.

(Sv. Alfons. Nev. Krist.)

Ti lidé, kteří ve mluvení se rozplývají, jsou stále roztržiti a snadno zanedbávají modlitby své i duchovní cvičení, ztrácejíce znenáhla všeliká zalíbení ve věcech božských a v Bohu samém. Pamětlivi však buďme, že nezakládá se mlčelivost v ustavičném mlčení, nýbrž, že třeba nám mlčeti tenkráte, kdy bylo by mluvení zbytečno. Proto dí Šalomoun: „Čas mlčení a čas mluvení.“ (Kaz. 3, 7.)

Svatý Řehoř dokládá k tomu: „Nejprvé udán jest čas k mlčení, neboť jen mlčením naučíme se i správně mluviti.“ Mluvení vyžadují mnohé potřeby, vyžaduje ho i láska k bližnímu. „Buďto mlč,“ dí svatý Chrysostom, „anebo mluv něco, co lepší jest než mlčení.“ Komu možná bude na smrtelném lůžku to říci, co vyznal mnich Pambus, že se nepamatuje, aby v životě svém byl pronesl slova, jehož by byl později litovati musil! Svatý Arsén vyznává naproti tomu, že promluviv často litoval, nikdy však že nelitoval mlčení. Proto napomíná sv. Efrém, abychom mnoho s Bohem mluvili, ale málo s lidmi. Podobně dí i sv. Magdalena z Pazzis: „Pravá služka Kristova všecko snáší, mnoho pracuje a málo mluví.“

(Sv. Alfons. Tamtéž.

Nábožné vzdechnutí.

Pane Ježíši, srdce, jež miluješ, nemocno jest a ranami pokryto, ranami hříchu, ó, račiž je uzdraviti!

(Sv. Alfons. Rozjím. advent.)

Dne 5. Sv. Placida.

Třeba-li ti mluviti, rozvaž dříve, co mluviti budeš.

(Sv. Alfons. Nev. Krist.)

Duch sv. napomíná: „Slovům svým učiň váhu!“ (Kn. Sir. 28, 29.) to jest dříve než proneseš je, na váhu je polož. A svatý Bernard učí: dvakráte na pilník vlož slova svá, než jednou na jazyk, abys zamlčel, čeho mluviti netřeba. Dobré jest zámek miti na ústech, praví sv. František Salesský, abychom dříve než promluvíme uvážili řeč svou. Mluvě pamětliv toho buď, zdaž slova tvá neuškodí lásce ani skromnosti; uvaž, jaký as úmysl tvůj, neboť mnozí o dobrých věcech mluvice, nemají úmyslu čistého, nýbrž vlastní chválu hledají. Dbej dále i toho, s kým ti mluviti jest a kdo asi ještě bude přítomen, i toho, zdaž ničeho nezanedbáváš, mluvě. Mluv s křesťanskou prostotou, neužívaje řeči strojené nebo marnivé; nevychloubej se, ale z každého slova tvého ať vysvítá pokora; i mírnou budiž tvoje řeč, nejevic ani netrpělivosti ani pohrdání s bližním; pokornou, abys nechtěl míti všude slovo první, zejména jsi-li mladší

než ostatní. Zdržuj se významů světských i neslušných posunů a příliš hlučného smíchu; mluv vždycky hlasem mírným. Svatý Bonaventura velikou chybou nazývá křiklavé mluvení zvláště v době noční. Je-li ti někoho napomínati, nečiň toho nikdy hlasem zvýšeným, aby nepozoroval káraný, žes netrpěliv anebo prchlý. (Sv. Alfons. Tamtéž.)

Nábožné vzdechnutí

Bych ještě sto let žíti měl, ba i tisíc let, všecka věnuji jen Tobě a lásce Tvé, Bože můj!

(Sv. Alfons. Tamtéž.)

Dne 6.

Sv. Brunona.

Všecky duše Boha milující jsou milovnicemi samoty.

(Sv. Alfons. Nev. Krist.)

Důvěrněji rozmlouvá Bůh s dušemi o samotě, vida je odloučeny od náklonností pozemských. „O té samoty“, volá svatý Jeroným, „kde Bůh důvěrně se svými rozmlouvá a laskavě s nimi obcuje!“ Tímto způsobem nemluví Bůh nikdy na místech hlučných, při zábavách a kratochvílích.

Kdež však mluví k nám? V samotě! „Povedu ji na poušť: a mluviti budu k srdci jejímu.“ (Os. 2, 14.) Tuto mluví slovy, kteráž láskou plní duše naše, jak čísti lze v písni Šalomounově: „Duše má se rozplývala, jakž

byl promluvil.“ (5, 6.) Svatý Eucherius vypravuje o jinochu, kterýž chtěje dokonalým býti, tázal se sluhy Božího: „Co jest mi činiti, abych Boha nalezl?“ I odkázal jej tázaný k samotě, řka: V ní jen nalezneš Boha; nikoli ve hluku světa, ale v klidu samoty.

V samotě snadno zachováme si nábožnost; ve styku se světem však, kterýž Boha málo zná a láskou jeho i dary pohrdá, hyne mysl nábožná. Ve stínu samoty lesní zvěděl jsem více o věcech božských, než z knih a z úst učenců, vyznává sv. Bernard. Žádost samoty vyháněla svaté z hluku světského do jeskyň, na hory a do houštin lesních. „Veseliti se bude pustá a bezcestná, a plesati bude poušť a kvésti bude jako lilium. Pučeti bude a plesati, radujíc se a chválíc: . . . . oniť uzří slávu Hospodinovou a krásu Boha našeho.“ (Is. 35. 1.)

(Sv. Alfons. Tamtéž.)

Nábožné vzdechnutí.

Nebudu již nevděčníkem, nebudu vzdorovati lásce Tvé, která tak dlouho již volá mne, Bože a Pane můj!

(Sv. Alfons. Tamtéž.)

Dne 7. Sv. Justiny.

Nevyčerpatelným zřídlem radosti bude samota dušim, kteréž ji hledají.

(Sv. Alfons. Nev. Krist.)

Jako lilie rozkvétají duše ve svaté samotě čistotou a nevinností života a hojné přinášejí ovoce ctnosti. Proto povzneseny budou šťastné duše ty ku patření na slávu a neskončenou krásu Pána svého. Chceme-li, aby duch náš ustavičně byl spojen s Bohem, zachovejme v duši své živou památku na Něj, na nezměrné statky, kteréž štědře chystá všem, kdož Jej milují. Stýkáme-li se však se světem, předvádí nám neustále krásy a statky své, jež násilím zatlačují památku na Boha a na věci božské, hubíce v srdci našem všeliké popudy dobré. Proto nemá ducha nábožnosti, kdo vyhýbá se samotě, vyhledávaje stále styky se světem, nade všecko miluje návštěvy, všecky noviny pročítá a jen o světských věcech mluví. Takto mrhá časem, kterýž mu od Boha ku posvěcení vlastnímu byl svěřen. Kterak možná, že nešetří času, jehož nejmenší okamžik by svatí byli krví zaplatili? Co dal by člověk takový na smrtelném lůžku za jediný den, ba za jedinou hodinu, kterých byl tolik promrhal! Řeholnice jedna umírajíc, volala bolestně: Ach, kéž zbývá mi ještě trochu času, všecken věnovala bych ho Bohu svému! Nešťastnice prosila o čas, kdy ho již pro ni nebylo!

(Sv. Alfons. Tamtéž.)

Nábožné vzdechnutí.

Překlo neustává mne pokoušeti, Ježíši můj, neopouštěj mne!

(Sv. Alfons. Návšt. nejsv. Sv.)

Dne 8. Sv. Brigity.

Lidé světští strani se samoty, nemohouce v ní uniknouti výčitkám svědomí.

(Sv. Alfons. Nav. Krist.)

Bůh v dobrotě své vyvedl duše zbožné a silou je nadal, aby dovedly se odříkati radovánek, proč bys tedy na novo vyhledával styk se světem a na novo vydával se v nebezpečenství? Unikše již nebezpečným vlnám světa, střežme se jich pilně, aby nás nepohltily. Duše v pravdě Boha milující nepřeje si znáti světa, aniž žádá, aby sama byla světu známa; proto také, pokud na ni jest, světa se vzdaluje. Lidé světští prchají ze samoty, poněvadž nemohou se tu zbaviti výčitek svědomí; vyhledávají raději hluk světský, aby na nitro svoje zapomněli a svědomí ohlušili. Proto špatné svědectví dávala by o sobě duše, nemilující samoty; hledajíc svět, hledá, čím by umlčela svoje svědomí. Lidé Bohu oddaní, kteříž klidnému se těší svědomí, nade všecko milují samotu a postrádajíce ji, jsou jako v živlu cizím, nepřirozeném, jako ryba mimo vodu. Člověku arci milou je společnost, leč, může-li milejší býti společ-

nik mimo Boha? „Obcování s Bohem“, čteme v knize moudrosti, „nemá hořkosti, ani tesknosti; bydlení s ním ale veselost a radost. (8, 16.)

(Sv. Alfons. Tamtéž.)

Nábožné vzdechnutí.

O Maria, útočiště moje, dej, abych Ježíšovi zcela náležel.

(Sv. Alfons. Tamtéž.)

Dne 9. Sv. Dionysia.

Svatí o samotě žijící zdají se samotnými, v pravdě však nejsou sami.

(Sv. Alfons. Nev. Krist.)

Ctihodný Vincenc Karafa, generál řádu Ježišova, říkával, že si ničeho na světě nepřeje; kdyby však přece něčeho žádati si měl, nechtěl by leč jeskyni, kousek chleba a nějakou knihu duchovní, aby nemusil opouštěti samoty. Život v duchovní samotě není zajisté životem smutným; ba možno nazvati jej předtuchou a počátkem života blahoslavenců, kteří na výsost šťastni jsou v lásce a chvále Hospodinově. Dokladem budiž svatý Jeroným, kterýž opustiv Řím, odešel, aby uzavřel se v jeskyni betlémské, a tu vyznal: „Samota jest mi rájem!“ Svatý Bernard říkával nezřídka: Nikdy nejsem méně samotným než v samotě; neboť tu požívám

přítomnosti Páně, kteráž nekonečně více mne baví, než všeliké obcování s tvory. Život svatých zdá se bezradostným, není jím však. Světu život ten zdá se ovšem smutným a krutým, že prchají před zábavami jeho, kdežto zatím světci mírem nezrušitelným a radostí nevyrovnatelnou oplývají. Pán těší duši samotnou a tisíckráte nahrazuje jí ztrátu radostí pomíjejících. Zahradu utěšenou vytvoří ji v samotě, kdež v radosti a jásání stále děkuje Bohu svému a dobrotu jeho velebí.

(Sv. Alfons. Tamtéž.)

Nábožné vzdechnutí.

Srdce mé jest majetkem Tvým, Spasiteli můj; budiž pánem jeho a přispěj bídě mé!

(Sv. Alfons. Tamtéž.)

Dne 10. Sv. Františka B.

Abys samotu nalezl, netřeba ti prchati do jeskyně anebo do šíré pouště.

(Sv. Alfons. Nev. Krist.)

Vyhýbej se zábavám, nevyhledávej zbytečných hovorů, vycházeje pokud velí ti povinnost a láska k bližnímu, a nalezneš samotu přiměřenou pro srdce své, samotu, jaké žádá od tebe Bůh. Tak nalezal ji král David při nesčetných pracích svých vladařských; podobně i sv. Filip Nerejský, chtěje odebrati se na poušť, zvěděl od Boha,

že není mu třeba opouštěti Říma, nýbrž že v městě žíti má jako na poušti.

Proto samotným zůstaň, napomíná sv. Bernard, odděl se od světa nikoli tělem, ale duchem. Je-li ti tedy brátí účastenství při hovoru, zůstaň samoten srdcem i vůlí, čině totiž vše v čistém úmyslu, abys se Bohu zalíbil. Podobně čiň i ve příčině práce své. Při mnohém a dlouhém zaměstnání jest těžko uchrániti se viny nějaké. Sami svatí apoštolé přerušovali vedle slova božského Mistra svého obtížné práce, aby na čas věnovati mohli mysl svoji Bohu a duchu svému klidu popřáli. Prací vnější i při nejlepší vůli vyniká v duši roztržitost, nepokoj a ochlazení ve příčině lásky k Bohu; Proto potřebuje klidu, aby zbavila se všech těchto skvrn. Proto však netřeba žíti v samotě, nýbrž bedlivý míti pozor, abychom možná-li časem trochu samoty si zjednali a není-li to možná, aspoň po samotě toužili, jak učí sv. Vavřinec Justiniani, řka: „Samotu třeba vždycky milovati, nikoli však jí vždycky užívati.“

(Sv. Alfons. Tamtéž.)

Nábožné vzdechnutí.

Přivábiž k sobě srdce mé, Ježíši můj, aby v Tobě lásky nejhodnějším, jediný klid hledalo!

(Sv. Alfons. Tamtéž.)

Dne 11. Sv. Emiliána.

Což platno, kdybys na poušti dlel, srdcem však ku věcem světským lnul!

(**Sv. Alfons.** Nev. Krist.)

Duše odloučena jsouc ode všech náklonností světských, zachová samotu svou i na veřejných ulicích a náměstích, dí sv. Petr Chrysolog; kdežto zase, co prospívá jiné, že uzavřena dlí v klášteře, mlčení zachovávajíc, v srdci ale po tvorech touží a více těchto tužeb dbá než božských vnuknutí? Jí platí, co pravil kdysi Kristus Pán svaté Terezii: Jak rád bych časem k některým duším promluvil, nelze mi však, neboť hlučí svět v srdci jejich tak, že neslyší hlasu mého. Ach, kéž by jen poněkud chtěly se odloučiti od světa!

V čem záleží tudíž pravá samota srdce? V tom jediné, abychom vypudivše z něho všelikou náklonnost k světu, při každém konání svém jen oku Božímu se zalíbiti snažili; a v tom ještě, abychom, s Davidem volali neustále: „Co mi jest na nebi, a bez Tebe co jsem chtěl na zemi?“. . . . „Ty jsi Bůh srdce mého a díl můj na věky.“ (Žalm. 72, 25.)

Ať krátce dím, zakládá se samota srdce ve svobodě ducha, která ve skutečnosti ničeho nehledá a nežádá, leč Boha sama.

(**Sv. Alfons.** Tamtéž.)

Nábožné vzdechnutí.

Pane, Ty vycházíš, abys hledal kající hříšníky; viz tuto u nohou svých jednoho, kterýž Tebe hledá, a rci, co jest mi činiti?

(Sv. Alfons. Tamtéž.)

Dne 12. Sv. Maxmiliána.

Boha nelze hledati ani nalézti, pokud ho neznáme.

(Sv. Alfons. Nev. Krist.)

Říká-li si kdo, že mu nelze Boha nalézti, odpovídá mu sv. Terezie, řkouc: Zbaviž srdce svoje všech věcí stvořených, hledej Boha a nalezneš Jej. Neznajíce Boha, nenalezneme ho; ale jak máme Jej poznati, pokud srdce naše jen tvorům jest oddáno? Do křišťálové nádoby hlinou naplněné nevnikne ani jediný paprsek slunečný a tak i světlo božské nepronikne duši toužící po zábavách, bohatství a důstojenství. Kdo přeje si dospěti ku poznání Boha, vypudiž ze srdce svého vše, co pozemského, a zavři je světu. K tomu nabádá nás Spasitel obrazem „zavřených dveří“ a slovy: „Když se budeš modliti, vejdi do pokojíka svého zavři dveře a modli se k Otci svému skrytě.“ (Mat. 6, 6.) Pokojík znamená dle slov sv. Augustina srdce, kteréž modlící se pro všelikou náklonnost světskou uzavírá aby se dokonaleji s Bohem spojil.

Osamělá, to jest odloučená duše, v níž

všecky vášně pozemské byly umlkly, slučuje se s Bohem v modlitbě svatými žádostmi, obětováním sama sebe, výkony oddanosti a lásky; ve sloučení tomto nalézá štěstí nevýslovné a nad sebe samu se povznáší tak, že každého lituje, kdož po statcích světa se pachtí, neboť všecky statky jeho zdají se jí malichernými a nehodnými, aby milovalo je srdce pro Boha stvořené.

(Sv. Alfons. Tamtéž.)

Nábožné vzdechnutí.

Ježíši můj, jen žádného hříchu více! Dej, ať již nehřešim!

(Sv. Alfons. Návšt. nejsv. Sv.)

Dne 13. Sv. Kolomana.

V samotě trvej duše Boku oddaná, nikoli však v nečinnosti a zahálce.

(Sv. Alfons. Nev. Krist.).

Samota, o níž tuto mluvím, není nikterak nečinností; i nedomýšlej se nikdo, že by snad duše zbožné trvati mohly bez práce a bez přičinění.

Nemohlo by jmíno býti samotou ani klášterní zátiší, kdyby osoby řeholní trávily v nečinnosti, ani kdyby se snad časem poněkud četbou pobavily. Byť tu i stále mlčely, nic by jim neprospělo, a Hospodin požádal by od nich přísných účtů.

Samota v zahálce, jest samota, jakou hledají zvířata. Samota vědychtivosti jest samota světská. Pravá však samota, kterou hledati jest duším oddaným, nesmí býti lenivou ani marnou, nýbrž plodnou a svatou; neboť jako včely v neustálé píli v úlech svých pracují, i duše zbožné každé chvílky užívejteż ku práci, jež nikterak jim nebrání srdcí pozvedati k Bohu. Vedle výroku sv. Jana Zlatoústého nelze samotou nazvati osamělosť pouhou, nýbrž jen takou, v níž s Bohem rozmlouváme. Svatý František nazýval bratrem komárem jednoho z duchovních bratří svých, který zahálčivě po kláštěře obcházel a ostatní rušil. Zahálka jest všeho hříchu počátek, di staré přísloví.

(Sv. Alfons. Tamtéž.)

Nábožné vzdechnutí.

Osvětiž mne, Bože můj, rozněť mne, a učiň, ať volně plním vůli Tvou.

(Sv. Alfons. Tamtéž.)

Dne 14. Sv. Burkharta.

Jedno li pokušení přichází na člověka pilného, trápí jich zahalače tisíc.

(Sv. Alfons. Nev. Krist.)

Prospěšna jest duši samota, aby s Bohem obcovati mohla; nechce-li však pro Boha ničeho učiniti, neprospívá jí ani samota. Není

možná bez ustání na modlitbách trvati a proto třeba i zaměstnání a práce. Šalomoun chválí ženu silného ducha, která pilně pracuje vlnou a lnem. Sv. Jeroným doporučuje panně Demetrii, aby vlny z rukou nepouštěla.

Všickni svatí a světice pracovali ustavičně. Svatá Magdalena z Pazzis nehrozila se žádné práce, ačkoli stále byla nemocna. Všude bylo ji zříti u práce, jak pomáhala choristkám i sestrám služebným v kuchyni, v jídelně, na chodbách a u studně. Při prádle účastnila se tak pilně, že se kdysi značně poranila. Životopisec její tvrdí, že pracovala více než čtyry sestry služebné. Že by pilná práce zdraví škodila, jest zajisté tvrzení plané. Pozorujmež lidi, pilně ba těžce pracující, a vzhled jejich ujisti nás, že práce jejich zdraví nemálo přispívá. Jen ten, kdo pracovati nechce, rád se vymlouvá na slabé zdraví, ale duše Boha milující neleká se práce nižádné. Sestra Františka ze řádu Karmelitek bědovala kdysi, vidouc ruce své od práce značně zraněné, a hle, Spasitel s kříže odpovídaje, řekl jí: Pohlédni prve na ruce mé a pak běduj!

(**Sv. Alfons.** Tamtéž.)

Nábožné vzdechnuti.

Ježíši můj, nejvyšší dobro mé, miluji a ctím Tebe více než všecko na světě.

(**Sv. Alfons.** Tamtéž.)

Dne 15. Sv. Terezie.

Není-li Bůh v srdci člověka, není také při práci rukou jeho.

(Sv. Alfons. Nev. Krist.)

Práce nepřetržitá jest nemožna, jako nemožna jest neustálá modlitba; leč oběma, modlitbou a prací naučí se duše milovati samotu. Svatému opatu Antoninovi bylo kdysi zakoušeti těžká pokušení a zlý odpor proti samotě. Rmoutil se, nevěda si rady; i vyvedl jej anděl strážný do zahrady, ujal se rýče a zryv všecku půdu, jal se modliti. Několikráte učinil tak, až poznal světec, že tím naznačil mu obě pomůcky k dosažení lásky k samotě. Svatá Terezie zjevila se kdysi sestře Pavle Marii napomínajíc ji, aby se nižádné práce nelekala ani jí nezanedbávala, jelikož velice ku blaženosti věčné přispívá. Práce mírně a bez vášně konána nebrání modlitbě. Svatý Bernard vida kdysi bratra, an při práci se modlí, volal na něj: Pokračuj jen radostně, milý bratře, neboť tím zbavuješ se očistce! O svatém Bernardu samém dočítáme se, že při každé práci uvnitř na modlitbách trval. Proto nedobře činí, kdo hledaje samotu, zevnějšího zaměstnání se straní anebo naopak, kdo zase přílišnou prací se přemáhaje, nedopřává si času k zotavení mysli v Bohu.

(Sv. Alfons. Tamtéž.)

Nábožné vzdechnutí.

Popřej, Ježíši můj, abych život svůj celý jen službě Tvojí zasvětil.

(**Sv. Alfons.** Tamtéž.)

Dne 16. Sv. Havla.

Nechtěj příliš mnoho prací vykonati, neboť jinak s těží jen vyhneš se hříchu.

(**Sv. Alfons.** Nev. Krist.)

Někteří pracujíce, tak vášnivě jsou zabráni v dílo své, že nelze jim na jiného myslíti. Třeba ovšem, abychom všecko konali pilně a pozorně, avšak zároveň klidně a bez vášně, aby duch nepozbyl svobody a dovedl se časem povznésti k Bohu. Jest zajisté povinnosti nás všech pracovati, leč nikoli tak, jako lidé světští, kteří dnem i noci pachtí se, aby peněz si vydělali; ani z marnivosti anebo vášnivé choutky, kdy nás některá práce více vábí. Pracujme pilně, ale především taniž nám na mysli spása duše, a proto nejčistší buď náš úmysl pracovati ochotně, pilně a svědomitě ve prospěch svěřené nám věci. Úmysl takový vypuzuje ze srdce všelikou lakotu i úzkostlivou starost, kteráž nedopouští, aby se k Bohu pozvedlo. Svatý Antonín přeje si, abychom i při nejpilnější práci nechávali pootevřená dvířka k srdci, a jakmile unaveni jsme anebo skličeni, abychom uchýlili se v tento útulek. Zejména při pracích ručních

nebrání nám nic v častém ba ustavičném vzpomínání na Boha. Osoby Bohu oddané zachovávajíce tato pravidla, získají zásluhy přemnohé, vlažní však a netečni pracují o pavučinách, pachtíce se jen po světských věcech, ztrácejí v brzce vše.

(Sv. Alfons. Tamtéž.)

Nábožné vzdechnutí:

Ty jediný jsi nyní všecka láska má, Ježíši, Spasiteli můj!

(Sv. Alfons. Tamtéž.)

Dne 17. Sv. Hedviky.

Základem duchovního života jest dle výroků učitelů duchovních cvičení se ve přítomnosti Boží.

(Sv. Alfons. Nev. Kr.)

Bez cvičení se ve přítomnosti Boží nelze se hříchů vystříhati, ani ve ctnostech prospívati a s Bohem se slučovati; neboť ona jediná od hříchu zdržuje, ku ctnosti nabádá a ve svaté lásce k Bohu nás vede. Učitel andělský tvrdí, že bychom se nikdy hříchu nedopouštěli, anebo aspoň velmi zřídka, kdybychom stále živě byli si vědomi, že Bůh je nám přítomen. Podobně učí i sv. Jeroným, že cvičením se ve přítomnosti Boží zaviráme bránu hříchu. A věru, jako neodváží se lidé vzdorovati rozkazu před obličejem mocnářovým, před tváří rodičů nebo představených,

nedovolí si hřešiti proti přikázaním Božím, dokud živé mají přesvědčení o přítomnosti Jeho. Svatý Ambrož uvádí příkladem mladistvé páže Alexandra Velikého, které si raději ruku uhořeti nechalo, než by bylo u přítomnosti obětujícího velitele z ruky pochodeň pustilo. Hle, tak hluboka byla úcta jeho k přítomnému pánu, že přemohla přirozenost samu. Mocnější však než uvedený právě cit úcty měla by býti křesťanu myšlénka na přítomnost Boží, aby všeliké pokušení přemáhal a raději všecko vytrpěl, nežli aby ve přítomnosti Boží nevážnosti se provinil.

(Sv. Alfons. Tamtéž.)

Nábožné vzdechnutí.

Pane Ježíše, Spasiteli můj, vnukl mi žádost po čisté lásce Své; zjeviž mi, co bych činiti měl, hotov jsem všecko činiti.

(Sv. Alfons. Tamtéž.)

Dne 18. Sv. Lukáše evang.

Hříchy naše bez výjimky mají původ svůj v zapomenutí na přítomnost Boží.

(Sv. Alfons. Nev. Kr.)

Všecko zlo naše odtud pochází, že nepamatujíce na přítomnost Boží, domníváme se, že vzdálen jest od nás, praví svatá Terezie. Diokles nazývá zvířecím, ba ďábelským tvorem člověka, který nepomýšlí na přítom-

nost Boží. A zajisté právem jej tak jmenuje. Či odolá člověk takový pokušení smyslnosti a ďáblově? Svatí všickni vítězně odolali pokušení, majíce na mysli, že oko Boží nad skutky jejich bdí. Myšlénkou touto zahnala zbožná Susana svůdce své, kteří jí smrtí hrozili. Raději zemru, vyznala, než bych hřešila před obličejem Páně. Svatý Efrem ku kajicnosti pohnul ženu, která jej ke hříchu sváděla, tím, že poučil ji o přítomnosti Boží. Skroušeně vrhla se mu k nohám, prosíc, aby spasil duši její. I uvedl ji do kláštera, kdež až do smrti v tuhém pokání hříchy své oplakávala. Podobně vedlo se i svatému Pafnuciovi. Hříšnice jmenem Thais pravila k němu kdysi: Zde nemůže nás viděti než Bůh sám. „Jak“, zvolal vážně světec, „ty věříš, že tě Bůh vidí, a přece se odvažuješ hřešiti!“ Slova tato působila mocně na hříšnici, že zošklivila si hříšný život, sebrala všecky ozdoby a klenoty své a spálila je na veřejném náměstí. Po té ukryla se v kláštěře, žijíc tu ještě tři léta pouze o chlebě a vodě a bez ustání volajíc: Bože, kterýs mne stvořil, smiluj se nade mnou! Smrť její byla smrtí světice.

(Sv. Alfons. Tamtéž.)

Nábožné vzdechnutí.

Často a velice jsem Tě urážel, Bože můj, dej, abych nade všecko si Tě zamiloval a v nebi chvály Tobě pěl!

(Sv. Alfons. Cvičba ve ctnostech.)

Dne 19. Sv. Petra z Alk.

Cokoli bychom pro Boha učinili, málo jest.
(Sv. Alfons. Tamtéž)

Vidouce, jak mocným lékem proti hříchu jest přítomnost Boží, neustávejme volati s trpělivým Jobem: „O Bože, postav mne podle sebe, a kohokoli ruka, nechať bojuje proti mně," (17, 3.) t. j. pak snadno přemohu všecka pokušení . . .

Přítomnost Boží však nejen před hříchem chrání, ale též účinnou jest pomocnicí při cvičení se v cnostech. Nevíte-liž, jak mocně působí přítomnost mocnářova u vojště? Jak vzorné jest naše chování, víme-li, že nás představení pozorují! O bychom vždycky vážně pamatovali, že vše, co činíme, děje se před zrakem Božím, zajisté bychom všecko dokonaleji konali, nejčistším úmyslem, beze všeho ohledu na svět a beze vší jiné žádosti mimo té, abychom se Bohu zalíbili. Svatý Basilius dí, že komu pracovati jest zároveň ve přítomnosti panovníka a prostého rolníka, zajisté málo bude se starati, zda uspokojil rolníka, a k tomu jedině bude hleděti, jak by se mocnáři zalíbil. A podobně i duše věřící pracujíc před obličejem Páně, nevšímá sobě světa a posudků jeho, nýbrž jedině Bohu zalíbiti se hledí.

(Sv. Alfons. Nev. Krist.)

Nábožné vzdechnutí.

Sladký Ježíši můj, dej, aby vůle Tvá byla mi jedinou pohnutkou při všem konání, bych poslušen byl pouze lásky Tvé.
(**Sv. Alfons** Cvičba v hlav. ctnostech).

Dne 20. Sv. Vendelína.

Šťasten, kdo z celého srdce zvolati může: Můj Ježíši, jen Tebe si žádám a ničeho více.
(**Sv. Alfons.** Cvičba ve ctnosti.)

Třetím účinkem přítomnosti Boží jest spojení duše s Bohem. Vždyť přirozeno jest, že lásky ustavičně přibývá u přítomnosti milovaného předmětu. Děje se tak i v lásce k lidem, u kterých však častým obcováním i mnohé chyby se jeví. Jak teprve možná, aby nepřibývalo lásky k Bohu, kdy v blízké a ustavičné přítomnosti Jeho více a více jest nám poznávati Jeho krásu a lahodu! Pouhá modlitba ranní a večerní nedostačí, aby zachovala nás ve stálé přítomnosti Boží. I voda vřelá zchladne, jakmile byla odstavena od ohně a proto i po rozjímavé modlitbě snažme se obnovovati v sobě vědomí přítomnosti Páně. Svatý Bernard vyznává, že když v prvé době řeholního života cítival se unaveným na duchu a nepokojným, postačila mu jediná vzpomínka na zemřelého neb vzdáleného světce, aby ihned zase duchovní pružnosti a klidu srdce

nabyl. Jak mocnou musí teprv býti myšlénka: Bůh jest mi blízek a žádá si lásky mé! Duše Boha milující, byť sebe více byla sklíčena a zarmoucena, pomněním na milovaného Pána svého opravdově a trvale se potěší. Odtud ten klid a radosť duší Boha milujících; neboť ať děje se cokoliv, zraky jejich stále upřeny jsou na Boha přítomného.

(Sv. Alfons. Nev. Krist.)

Náboţné vzdechnutí.

O Bože můj, dej srdci mému nezměrnou lásku k Tobě a dokonalou odevzdanosť do vůle Tvé.

(Sv. Alfons. Cvičba ve ctnostech.)

Dne 21. Sv. Voršily.

Kdo Boha miluje, všude sladkosť nalézá, bez lásky však není pro něj leč hořkosti a únavy.

(Sv. Alfons. Cvičba ve ctnostech.)

Opravdově milující neustále myslí na předmět lásky své, praví sv. Terezie. Co jest nám činiti, abychom ustavičně na mysli měli přítomnosť Boží?

K tomu konci třeba, aby pracovala paměť naše, obraznosť i vůle. Dlužno, abychom na Boha všudy přítomného *myslili* a všudy přítomnosť Jeho na paměti majíce, abychom *záslužnými výkony* pokory, úcty a lásky s ním se *spojili*. Přítomnosť Boží lze si čtverým spů-

sobem představiti. Především jakožto Boha Spasitele, který vidí nás všude, kdekoli jsme. Tu lze si jej představiti v některém tajemství vtělení, buďsi jako dítko v jeslích betlemských, buď na útěku do Egypta, v domku nazaretském jako učně, buď zbičovaného a umučeného na kříži.

Nelze však tvrditi, že by způsob ten byl nejlepší, poněvadž není pravdě podobno, že by nám Ježíš Kristus všude a vždy přítomen byl v nejsvětějším člověčenství svém, jak děje se zejména při sv. přijímání.

Druhý způsob, kterýž více jistoty skytá, jest, abychom si zrakem víry představili Boha všudy přítomného, jak každý krok náš sleduje, myšlénky naše i skutky zkoumá a pozoruje. Což na tom, že nelze nám ho viděti očima tělesnýma? Či vidíme vzduch? anebo nevěříme, že nás všude obklíčuje? Boha nevidíme, ale víra svatá jistoty nám dodává, že jest nám všude přítomen.

(**Sv. Alfons.** Nev Kristova.)

Nábožné vzdechnutí.

O Ježíši, kterým jsem zhrdal; Bože, jehož jsem ztratil, odpustiž mi!

(**Sv. Alfons.** Láska k Ježíši Kr.)

Dne 22. Sv. Korduly.

Bez Boha nelze nalézti pravého pokoje.
(Sv. Alfons Cvičba ve ctnostech).

Výkon, kterým lze si představiti Boha jakožto bytost všude přítomnou, jež všecko vidí, vše zkoumá a v níž všickni žijeme, nepůsobí žádných obtíží. Postačí jediné zbuzení víry slovy: Bože můj, věřím pevně, žes mi tuto přítomen! K tomuto vyznání víry snadno přidáme některé výkony lásky, oddanosti do vůle Boží, dobrého úmyslu a jiné ještě.

Třetí způsob, jak bychom sobě živě Boha představili, jest, připomínáme-li si Ho každým tvorem Jeho, vším, cokoli pro nás byl stvořil. Okem věřicím pamatujme na Něj, vidouce Jej ve vodě, která nás napájí a čistí, v ohni, jenž nás zahřívá, ve slunci, které nás osvěcuje, v pokrmech, jimiž se posilujeme, v oděvu, který nás kryje, a ve všech jiných věcech k užitku našemu stvořených. Kvetoucí sad, rozkošný kvítek probouzej v nás upomínku, že paprskem jsou nevýslovné krásy Stvořitelovy. Člověk bohumilý, osvícený, pamatuj nás, že od Boha nadán byl vznešenými vlastnostmi; líbezná hudba, lahodná vůně a sladká chuť uč nás, že tím vším nás Bůh povzbuzuje, abychom po radostech rajských zatoužili. Zvykejme tudíž spatřovati ve všech věcech jen Boha samého, a zbuzujme díky v srdci svém za to, že na nás Bůh od věčnosti pamatoval a tolik krásných tvorů pro

nás učinil. Ve tvorech uč se milovati Stvořitele, volá sv. Augustin, abys neoddal se tvorům na Boha zapominaje.

(Sv. Alfons. Nev. Krist.)

Nábožné vzdechnutí.

Učiň, ó Ježíši, aby srdce mé, jež tak bídně zbavilo se lásky Tvé, již ničeho si nežádalo a Tebe jen milovalo.

(Sv. Alfons. Tamtéž.)

Dne 23.

Sv. Severina.

Kdo jen z veliké dálky při modlitbě s Bohem rozmlouvá neubrání se roztržitosti.

(Sv. Alfons. Nev. Krist.)

Čtvrtý, nejdokonalejší způsob, jak bychom si přítomnost Boží živě představili, zakládá se v ustavičném pozorování Boha v nás samých. Netřeba, abychom hledajíce Boha vystupovali až do výšin nebeských, neboť v sobě jej naleznem. Svatá Terezie pravila kdysi: Nevěděla jsem, co jest pravá modlitba, až Bůh sám modliti se mne naučil; kdykoli jsem se v sebe pohřížila, bylo mi těšiti se velikému prospěchu. Abychom tohoto stupně modlitby dospěli, uvažujme, že Bůh v nás jinak jest přítomen než ve tvorstvu jiném. V nás sídlí jako ve chrámu neb obydlí svém: „Nevíte-li, že chrám Boží jste, a že Duch Boží přebývá ve vás?“

táže se sv. apoštol Pavel. (1. Kor. 3, 16.) Proto dí také Spasitel náš, že s Otcem i Duchem svatým vchází do duše, která Jej miluje, nikoli jen na okamžik, ale aby trvalý příbytek v ní zvolil a vždycky u ní zůstal.

Králové tohoto světa mají paláce veliké, leč v nich volí sobě jen některé komnaty, ve kterých přebývají; Bůh všude jest. přítomností Jeho naplněna jsou nebesa i země, zejména však přebývá v duších našich, kteréž za příbytek si volí a jako v utěšeném sadu rád v nich se zdržuje. O, snažme se tudíž často připomínati si nevystihlou velebnost Boží, abychom vyznávali nicotu svou a zároveň s důvěrou obraceli se ku přítomnému Veliteli, děkujíce za milosti Jeho, radujíce se z velikosti Jeho a prosíce Jej za osvícení ve všelikých pochybnostech života. To vše konejme v nekalené útěše, že nejvyšší Dobro v sobě samých nalézáme, beze vší bázně, že by nás kdo o přítomnost Jeho oloupiti mohl, anebo že by samo nás opustilo, dokud dobrovolně se Ho neodřekneme.

(Sv. Alfons. Tamtéž.)

Náboženské vzdechnutí.

O srdce Ježíšovo, dej, ať dnešní den jest mi dnem pravého obrácení!

(Sv. Alfons. Příprava k smrti.)

Dne 24. Sv. Rafaela.

Cvičením se ve přítomnosti Boží získali sobě svatí největší zásluhy.
(Sv. Alfons. Nev. Kr.)

Vím jistě, že duše, které v nitru svém jako v malém nebi dovedou sebrati mysl k blízkému obcování s Bohem, který v nich sídlí, nejlepší cestou kráčejí a brzy daleko dospějí, vyznává svatá Terezie. Svatý Jindřich Suzo oddal se cvičení tomu tak pečlivě, že cokoli činil, ustavičně ve přítomnosti Boží činil a neustále něžnými vzdechy lásky s Bohem svým obcoval. Svatá Gertruda dospěla ustavičného vědomí přítomnosti Boží tak, že sám Spasitel mluvě kdysi ku svaté Mechtildě vyznal o ní: Milovaná duše ta neztrácí nikdy vědomí přítomnosti mé, ve všem chtíc plniti jen vůli mou a rozmnožovati mou čest.

Na otázku, kolikrát asi denně jest nám připomínati si přítomnost Boží, odpovídám se sv. Bernardem: každého okamžiku. Není okamžiku v životě našem, kdy bychom nepřijímali dobrodiní z rukou Hospodinových a proto nebuď také okamžiku, kdy bychom neměli Mu děkovati a na přítomnost Jeho pamatovati. „Choď přede mnou a buď dokonalým“, napomíná Bůh Abrahama v I. kn. Mojž. 17, 1. Podobně i Tobiáš děl ku synu svému: „Po všecky dny života svého v paměti měj Boha.“ Když tázal se sv. Dositheus učitele svého Dorothea, co by činiti měl, aby

dospěl svatosti, odpověděl mu tento: Pamětliv buď přítomnosti Boží!

(Sv. Alfons. Tamtéž.)

Nábožné vzdechnutí.

Nezavrhuj mne, Ježiši můj, kterýž jsi slíbil, že zavítáš k duši po Tobě toužící!

(Sv Alfons. Tamtéž.)

Dne 25 Sv. Kryšpina.

Boha ztráceje, ztrácíš všechno.

(Sv. Alfons. Cvičba ve ctnostech.)

Veliký sluha Boží P. Josef Anchieta, kterýž k veliké dokonalosti přišel, cviče se ustavičně ve přítomnosti Boží, praví, že nic nás jí nezbaví než vlastní lenost a nedbalost. Proto napomíná prorok Micheáš, abychom pečlivě chodili před obličejem Božím, poněvadž tím spasení své pojistíme a vůli Boží naplníme

Duchovní učitel praví, že možná časem opomenouti rozjímavou modlitbu, ku př. v čas nemoci nebo důležité práce, nikdy však že nesmíme zanedbati cvičení se ve přítomnosti Boží, nýbrž bez ustání pěstovati je pomocí čistého úmyslu a zbožných výkonů.

K tomuto cvičení se třeba především *výkonů vůle.* Nutno arci pamatovati, že jediné svatí v nebesích dospěli k dokonalé síle ducha, aby dleli v ustavičném vědomí přítomno-

sti Boží, čehož nám na zemi dokonale nikdy dosíci nelze. Pokud však to učiniti možná, přičiňujme se, seč síly stačí, ale nikoli úzkostlivě a nepokojně nebo s přílišným namáháním ducha, nýbrž klidně a prostě. Můžeme tak činiti předně pozdvižením srdce k Bohu ve krátkých ale vřelých modlitbách střelných a ve zbuzování lásky a vděku. Modliteb těchto užívati lze všude, při každé práci, při stole, při zábavě. Výkony těmito projevujeme Bohu touhu svou, žádost, lásku, oddanost, obětování sebe, odříkání se, vděk, prosby, pokoru a důvěru. Které zaměstnání mohlo by nám brániti ve pronášení kratičkých myšlének city naše Bohu tlumočících? Svatí otcové velice dbali krátkých modliteb střelných, kteréž lépe uvedou nás ve přítomnost Boží než modlitby dlouhé.

(**Sv. Alfons.** Nev. Kr.)

Nábožné vzdechnutí.

V Tebe jediného důvěřuji, Bože můj!

(**Sv. Alfons.** Tamtéž).

Dne 26. Sv. Evarista.

Cokoli přichází nám z rukou Božích, buďsi štěstí buďsi protivenství, všechno dobré jest a ku prospěchu našemu slouží.

(**Sv. Alfons.** Nev. Krist.).

Rozněcuj se častými modlitbami střelnými, učí sv. Jan Zlatoústý, a tak zavíráš

brány srdce svého před pokušitelem. V některých hodinách denních buďme více než jindy pamětlivi modlitbou přítomnosti Boží. 1. Z jitra, procitnuvše, rcemež ihned: Věřím, Bože můj, že Jsi všude přítomen, kamkoli dnes vejdu. Budiž všude ochráncem mým, a nedej, abych před tváří Tvou zhřešil. 2. Když počínáme modlitbu rozjímavou i ústní. Roztržitá modlitba svědčí, že modlící se nezbudil řádným způsobem víru ve přítomnost Boží, dí kardinál Caracciolo. 3. Při každém pokušení k netrpělivosti, nečistotě, ku př. když trápí nás nesnesitelná bolest, když nás někdo těžce urazil, nebo když mně bylo nám uzříti předmět pohoršlivý. Tu pomáhejme sobě rychlou vzpomínkou na Boha přítomného, kterýž nás vidí a pomáhá. Při nesnadném výkonu ctnosti obraťme k Bohu mysl svou, volajíce s nábožnou Juditou o pomoc a sílu Hospodinovu. A zajisté, že nás neopustí, ale pomůže, abychom jako ona hrdinně obstáli.

(Sv. Alfons. Tamtéž.)

Nábožné vzdechnutí.

Cokoli činím a trpím, děj se pro Tebe a z lásky k Tobě.

(Sv. Alfons. Tamtéž).

Dne 27. Sv. Sabiny.

Blaženost duše na zemi záleží v milování Boha a jistotě Jeho přítomnosti.

(Sv. Alfons. Nev. Kr.)

Jiný způsob, jak bychom si výkonem vůle připomínali přítomnost Boží jest, když při sebe obtížnější nebo namáhavé práci, častěji budíme úmysl, že jen z lásky k Bohu ji konáme. Začínaje tudíž práci, ku stolu jda, k zábavě nebo na odpočinek, rci pokaždé: Nikoli ku své zálibě, ale z poslušnosti k Tobě, Bože můj. Při práci pak častěji obnovujme úmysl svůj: Bože můj, ku Tvé cti a slávě! Tímto způsobem zachováš si snadno, beze všeho namáhání ducha, ustavičné vědomí přítomnosti Boží, neboť již pouhá žádost Bohu se líbiti, jest milou upomínkou na přítomnost Jeho. Rovněž připomínejme si Boha, slyšíce hodiny biti, při každém pohledu na kříž a při vycházení z domu. Pozorujíce přílišnou ochablost ducha po namáhavé, dlouhé práci, snažme se zjednati sobě okamžik, v němž bychom před oltářem nebo ve světnici své oddali se přítomnosti Boží. Život svatých v nebi jest ustavičným patřením na Boha a lásku jeho, a proto soudím, že i největší štěstí duše na zemi záleží v milování Boha a v patření na Něj; nelzeť arci viděti Jej zde tváří v tvář jako na nebi, nýbrž aspoň zrakem víry ve přítomnost jeho. Tímto obcováním dospěje duše nejhlubší úcty, důvěry a lásky k Bohu, největšímu dobru.

(Sv. Alfons. Tamtéž.)

Nábožné vzdechnutí.

Bože můj, děkuji Ti za všecky milosti, které Jsi mi udělil a prosím, abys mi přispěl ku pomoci! (Sv. Alfons. Tamtéž.)

Dne 28. Sv. Šimona a Judy.

Čtení náboženských knih jest pro život duchovní neméně potřebno než modlitba.

(Sv. Alfons. Nev. Krist.)

Podle výroku sv. Athanasia není sluhy Božího, kterýž by nebyl oddán četbě duchovní. Všichni zakladatelé řádu doporučovali vřele četbu všem žákům svým. Sv. Benedikt předpisuje, aby každý mnich jeho denně čítal, dva bratři ze řádu aby přihlíželi, zdali všickni zákon ten plní, nedbalý pak aby byl potrestán. Jak škodlivo jest čtení knih špatných, právě tak užitečna jest četba duchovní knihy dobré. Přemnozí hříšníci toliko četbou obrátili se v kající křesťany, kdežto četba špatná přečasto byla příčinou zkázy mládeže. Učený spisovatel praví, že první příčinou stále se zmáhající nevěry jest všeobecná záplava špatného čtení, kteréž otevřelo brány nemravnosti. Jed knih špatných proniká brzy duši, zatemňuje rozum, kazí srdce a konečně ničí celou duši. Nemá ďábel lepšího prostředku, aby duši nevinnou zkazil než nemravnou četbu. Za to však tím hojnější jest požehnání spočívající na četbě duchovní. Duše plná dojmů a obrazů náboženských, mající před zrakem zásady učitelů církevních a krásné příklady ze života světců, nalézá při modlitbě i mimo modlitbu jen svaté myšlénky, jež stále úžeji s Bohem ji spojují. Duchovní

četbou hledejte pokrm svůj a okuste ho, rozjímavou modlitbou pak požívejme ho.

(**Sv. Alfons.** Tamtéž.)

Nábožné vzdechnutí.

Děkuji Ti, Bože můj, žes tolikerou udělil mi pomoc a osvícení, abych se posvětiti mohl a vždy úžeji s Tebou se spojoval.

(**Sv. Alfons.** Tamtéž.)

Dne 29. Sv. Narcisa.

Četbou duchovní poznáváme skvrny duše své a učíme se je čistiti.

(**Sv. Alfons.** Nev. Kr.)

Duše, kteráž duchovní četbou plní mysl svou svatými myšlénkami, dosahuje značné síly, aby odolala všemu pokušení. Svatý Jeroným napomíná žákyni svou Salvinu: „Nezanedbávej četby duchovní: ona jest štítem, o kterýž odrážejí se zlá vnuknutí.“ A Demetrii radí týž světec: Na místě zrcadla užívej četby duchovní; ona objeví ti pravou postavu duše tvé. „Modlíce se“ praví na jiném místě sv. Jeroným, „mluvíme s Bohem, čteme-li však, mluví k nám Bůh.“ A podobně i svatý Ambrož tvrdí: Modlíce se, mluvíme k Bohu, čtouce slyšíme Jej. Svatý Augustin nazývá dobré knihy dopisy lásky Boží, ve kterých před nebezpečenstvím varuje, cestu spasení značí, k trpělivosti vy-

zývá, osvěcuje a k lásce zve. Proto chtěje spasiti duši svou a lásky Boží dospěti, čítejž pilně v Jeho dopisech. Sv. Augustin vězel, jak známo, v tenatech náruživosti a nepravosti, ale četba listů sv. Pavla osvítila mysl jeho, že opustiv dráhu temnosti, jal se žíti život světce. Podobně i sv. Ignát jsa ještě vojínem a raněn v bitvě, ujal se z dlouhé chvíle knihy, jež obsahovala životy svatých. Odloživ ji, poznal cenu života duchovního a stal se zakladatelem na výsost zaslouženého řádu Ježišova. Světcům těm a jiným ještě nesčetným nebyla však četba duchovní jen počátkem života svatého, pěstovali ji pilně i později, aby v dokonalosti setrvali a pokračovali. Proto živ duši svou četbou svatou, napomíná sv Augustin.

(**Sv. Alfons.** Tamtéž.)

Nábožné vzdechnutí.

Srdce nové stvoř ve mně, Bože můj, abych jen Tobě líbiti se chtěl!

(**Sv. Alfons.** Tamtéž.)

Dne 30. Sv. Marcela.

Kdo čteš, nehledíž jen k tomu, abys vědychtivost svou upokojil.

(**Sv. Alfons.** Nev. Kr.)

Chceš-li užitek míti z četby duchovní, čti zdlouha a uvažuj. Nedobře činí, kdo

z pouhé vědychtivosti obsahy knih pohlcují, aby mnoho přečtli a zvědavosť svou ukojili. Četba taková jest časem ztraceným, praví svatý Řehoř, který přísně káral lékaře Theodora za příčinou příliš spěšného a tudíž neprospěšného čtení písma svatého. Chcemeli, aby byl pokrm tělu našemu s prospěchem, třeba jej rozžvýkati, nikoli však hltati po kusech. A podobně sluší vésti si při četbě duchovní. Třeba rozjímati, přemýšleti o tom, čeho jsme z knihy zvěděli. Čím více nás věta některá dojímá, tím častěji o ní přemýšlejme. Zalíbila-li se nám zvláště některá zásada ve knize vyslovená, nebo ctnosť světcova, vyčkejme poněkud s dalším čtením, a zaletme s nebi díkem. Modlitba přerušuj čtení, praví sv. Bernard. Toť pravý způsob včel, kteréž neodlétají s kvítka, dokud všecku sladkosť jeho nevyssály.

A proto nechť přečteme snad jediný řádek z knihy, kterou jsme přinesli, nechť uplynul čas ku čtení určený tím, že rozjímali jsme o slovech přečtených; jediná věta taková časem více působí než celý list. Ku konci četby rozpomeň se na jednotlivé body, které tě zejména vábily a hleď, abys je duši zachoval, jako si květinku odnášíš, odcházeje ze zahrady.

(Sv. Alfons. Tamtéž.)

Nábožné vzdechnutí.

Neéle nemohu již býti nevděčným lásce Tvé, Ježíši můj! (Sv. Alfons. Tamtéž.)

Dne 31. Sv. Volfganga.

O té blaženosti, kdy s Ježíšem o samotě trvati můžeme.
(**Sv. Alfons.** Rozjím. vánoční.)

Ježíš vyvolil si při svém narození chlév betlémský za pokojík a modlitebnici. Nechtěl se naroditi v hlučném městě, nýbrž v pusté, osamělé jeskyni, aby milovati nás naučil samotu a mlčení. Mlčky leží Pán Ježíš v jeslích, mlčky pozorují a velebí Jej Josef a Maria.

Sestře Markétě z nejsv. Svátosti oltářní ze řádu bosých Karmelitek, která sluje nevěstou Ježíšovou, zjevil kdysi Bůh, že všecko ve chlévě betlémském dělo se mlčky, nevyjímaje ani návštěvu pastýřů, ani klanění se mudrců. Šťasten zajisté, kdo v posvátné samotě u jesliček s Ježíšem, Marií a Josefem zábavu nalezá. Krátce jen prodleli tu pastýři, a hle, srdce jejich vzplanula láskou k Bohu a ničeho již si nepřejí, leč chváliti Boha. O, šťastná duše, kteráž uchyluje se do tišiny betlémské, aby rozjímala o milosrdenství a lásce, jež Bůh nám projevil. V samotě mluví k nám ditko Boží, mluví k srdci našemu, vyzývajíc nás k milování Boha. Pozorujmež božského poustevníka ve chladné jeskyni, kde není ohně, aby ohřál údy své, kde jesle jsou mu kolébkou a trochu slámy poduškou! Zdaž možná nezalkati při myšlénce, že to Bůh sám, který za nás všecko obětoval? O, přeblahá poustevna betlémská, blahý úkryt duše milující! Pros

tudiž Ježíše, duše milá, pros, aby i tebe přijal v samotu svou. Přebývej tu a neopouštěj svatého místa!

Šťastná samota, kde důvěrně s miláčky svými rozmlouvá Hospodin; kde není jim panovníkem, nýbrž přítelem, bratrem, vyvolencem. Ó, té blaženosti, kdy v samotě dlíti můžeme s Ježíšem v chlévě betlémském.

(Sv. Alfons. Tamtéž.)

Nábožné vzdechnutí.

Ó, Ježíši můj, nezhrdej přítomností mou v samotě své! Nezasluhuji arci, abys mne přijal, leč přece slyším, jak laskavě mne k sobě zveš. Všecko opustím, abych celý život u Tebe prodlel.

(Sv. Alfons. Tamtéž.)

LISTOPAD.

Měsíc věnovaný **modlitbě**, a zasvěcený svatému apoštolu **Tadeáši.**

„Pověděl pak jim i podobenství, že potřebí jest vždycky se modliti a neustávati.“ (U sv. Luk. 18. 1.)

Viz, jak ráno něžné kvítí
čile otvírá *svůj květ*,
aby ssálo nové žití,
jež mu skytá rosy med.
Nuž — to nerozumné kvítko
následuj též srdce tvé, —
otevř kalich jako dítko
v náboženské *modlitbě* své!
Na nebi, hle, poklad svatý
pro tebe jest uschován,
k němu *modlitba klíč zlatý*, —
pros — a on ti bude dán.

Dne 1. Všech Svatých.

Nelzeť člověku, aby sám vymohl sobě spasení, jelikož přál si Bůh, aby vše, co má nebo míti může, jediné přispěním milosti Jeho obdržel.

(**Sv. Alfons.** Modlitba hlavní prostř. k dosažení spásy.)

Jasně a zřetelně čteme v písmě svatém: „Modlete se bez přestání.“ (I. k Thessal. 5. 17)) Slova tato: „modlete se“ naznačují podle bohoslovců potřebu modlitby. Bez přispění milosti nelze nám dobrého konati. Sv. Augustin připomíná, že neřekl Pán Ježíš: „Beze mne nelze vám ničeho „dokonati“,“ nýbrž „konati“, jakoby říci chtěl, že bez milosti ani začíti nemůžeme v dobrém. Ano sv. apoštol dí, že sami ze sebe ani myšliti na dobré nedovedeme; a nelze-li nám na dobré myšliti, jak mohli bychom si ho žádati? Na mnohých místech dočítáme se v písmě svatém potvrzení pravdy této. „Člověk vykoná jen tolik dobra,“ dí sv. Lev, „mnoho-li Bůh přispěje mu milostí svou.“ Toto přispění však propůjčuje Bůh v prozřetelnosti své obyčejně jen prosícímu. Poněvadž tedy jednak bez přispění milosti nelze nám dobra konati a poněvadž za druhé Bůh obyčejně jen prosícímu přispění toto propůjčuje, jest na bíledni, že nám k dosažení spásy věčné modlitby nevyhnutelně jest potřebí. Bohoslovci učí v souhlasu se svatými otci, že modlitba dospělému nejen proto jest potřebna, že jest prostředkem ke spasení nutným, čili jinými slovy, že věřící, nechtějí-li si potřebných milostí modlitbou vyprositi, spasení věčného dojíti nemohou. Sv. Tomáš dokazuje nutnost modlitby jak následuje: Chce-li kdo spasenu býti, jest mu bojovati a vítěziti; — bez přispění Božího nelze odolati pokušení; — přispění tohoto lze však dosíci jedině modlitbou;

z toho jde, že bez modlitby není spasení. Na jiném místě praví týž světec: „Všecky milosti, kterými Bůh od věčnosti nás obmyslil, uvoluje se propůjčiti nám jen ku prosbě naší. Sv. Řehoř sdílí tuto myšlénku. Nikoli proto jest nám prositi, připomíná sv. Tomáš, aby Bůh snad poznal nouzi naši; — ale proto, abychom sami doznali, jak nevyhnutelně nám třeba k Bohu útočiště bráti, i jak Bůh jediným jest dárcem všeho dobra. Jsmeť, ať zkrátka dím, jen ubozí žebráci, nemajíci, leč co nám Bůh almužnou udělí. Modlitba zove se také potravou duše; neboť jako tělu nelze býti bez potravy, tak rovněž duši není života bez modlitby, tvrdí sv. Augustin.

(**Sv. Alfons.** Tamtéž.)

Nábožné vzdechnutí.

Patronové moji orodujtež, abych jako vy láskou zahořel k Bohu svému!

(**Sv. Alfons.** Tamtéž.)

Dne 2. Dušiček.

Poněvadž láska vždycky touží po spojení s předmětem milovaným, byla duše Mariina ustavičně v modlitbě k Bohu obrácena a srdce její nádobou plnou pobožnosti.

(**Sv. Alfons.** Chvály mar.)

Přirozeno jest, že jen tenkrát očekávati smíme přímluvy Matky Boží v příčině proseb našich k Bohu, když snažíme se u-

ctívati ji věrně dle úmyslů církve svaté. Úcta tato dělí se na vnitřní a zevnější. Úcta vnitřní zakládá se v poznávání jejích ctností, ku kterémuž poznání vede rozjímání života jejího. Poznávajíce, že matkou naší jest, a jako matka nás miluje, třeba také, aby i srdce naše láskou dětinnou k ní plála. Vnitřní tato láska jeviž se pak i zevně nábožným a uctivým pozdravováním.

Plno-li srdce naše obdivu pro ctnosti její, nebudeme zajisté váhati pozdravovati ji přečasto slovy andělskými: „Zdrávas Maria, milosti plná, Pán s tebou!“ Plno-li srdce naše podivu v příčině jejího důstojenství, voláme zajisté přečasto se svatou Alžbětou „požehnaná jsi mezi ženami a požehnaný plod života tvého!“ Plno-li srdce naše důvěry v mateřskou lásku její, neustávejme vzývati ji stále s církví svatou: „Svatá Maria, matko Boží, pros za nás hříšné nyní i v hodinu smrti naší!“ Neustávejme radostně pozdravovati ji vznešeným hymnem: Zdrávas královno i litanii loretanskou, zpěvy marianskými a modlitbou svatého růžence.

Zevnější úcta marianská učí nás také na výsost ctíti obrazy Matky Boží; neboť kdo Marii Pannu ctí, jak nectil by obrazů, kteréž znázorňují mu ctnosti a utrpení její; vždyť i vděčné dítě v úctě chová podobizny svých rodičů. I v tom záleží úcta Marie Panny, kdy nábožně a svatě trávíme dny

oslavě její zasvěcené, bohoslužeb se pilně účastníce a možná-li svaté svátosti přijímajíce.

(Sv. Alfons. Tamtéž.)

Nábožné vzdechnutí.

O neposkvrněná Panno Maria; plna jsouc milosti, račiž mi také částečku jich dopřáti! Bůh sám učinil se Synem tvým, aby modlitba tvoje neodolatelné moci dosáhla, a každého hříšníka spasila.

(Sv. Alfons. Tamtéž.)

Dne 3. Sv Huberta.

Modlitba jest nejpotřebnější zbraní proti útokům nepřítele.

(Sv. Alfons. Modl. hlav. prostř. spásy.)

Kdo se nemodlí, jest ztracen, praví sv. Tomáš, i ujišťuje, že Adam jen proto klesl, že v pokušení k Bohu nevolal. Sv. Gelasius domnívá se totéž o padlých andělích. Sv. Karel Boromejský připomíná v listu pastorálním, že ze všech Pánem Ježíšem nám doporučených prostředků k dosažení spásy nejpřednější místo zaujímá modlitba. Tím zvláště rozeznati chtěl Pán církev svou od rozličných sekt, že nazval ji domem modlitby. Domnívat se sv. Karel B., že jen modlitbou počínají, prospívají a k dokonalosti spějí všecky ctnosti tak sice, že ve všelikých pochybnostech, útocích a nebezpečenstvích jediná

zbývá nám naděje: důvěrný pohled k ne
sům, abychom modlitbou vyprosili sobě
chrany a útěchy. David král jedinou znal zb
proti úkladům nepřátel: neunavné, úpěn
vzývání Boha o pomoc. Proto nepřest
volati: „Shlédni na mne, Hospodine . .
smiluj se nade mnou a z bídy vysvo
mne! Bez Tebe málomocen jsem a mi
Tebe není mi pomoci!“

Pán dobře ví, praví sv. Bernard,
velice udržuje v nás nutnost modlitby
koru i důvěru. Proto připouští na nás út
nepřátel silnějších, abychom u milosrden
jeho sil k odporu potřebných hledali. P
rujme zvláště, že jen modlitbou lze
odolati pokušením k nečistotě. Strašliv
nepřítelem jest žádost těla, oslňujíc nás,
zapomínáme na dobrá předsevzetí, že poz
váme úcty ku pravdám sv. víry své i bá
před trestem Božím. Kdo v podobném
mžiku útočiště u Boha nehledá, jest ztrac
Jediným prostředkem proti pokušení jest m
litba, tvrdí sv. Řehoř.

(Sv. Alfons. Tamté

Nábožné vzdechnutí.

Nedej, ó Pane, abych Tě zradil, když
mne tolika milostmi byl obdařil.
ať raději zemru!

(Sv. Alfons. Tamté

Dne 4. Sv. Karla Bor.

V Bohu jediném jest nám arci vzývati dárce všelikých milostí; mimo to však káže nám povinnosť, abychom svaté za přímluvu prosili, určený pořádek zachovávajíce, vedle něhož nižší pomoci vyšších se domáhají, aby spasení došlo.

(Sv. Alfons. Modl. prostř. k dos. spásy).

Že jest dovoleno, ba užitečno ve svatých prostředníky hledati, abychom pro zásluhy Ježíšovy dosáhli, čeho pro hříchy své nejsme hodni, dokazuje nám církev sv. v koncilu tridentském. Proč nebylo by dovoleno vzývání svatých a světic Božích, kteříž již ve slávě jeho dlí? Tím zajisté neumenší se sláva a čest Bohu slušící. — Čest jeho naopak uctěním svatých ještě se množí, jako i na zemi uctíváním služebníků také krále samého uctíváme. Proč však — otáže se snad někdo, — proč bylo by nám teprve vzývati svaté, kdy přece již sami za všecky orodují, kteří hodnými se toho prokázali. K tomu odpovídá sv. Tomáš: Nikdo není hoden přímluvy svatých, teprve tenkrát stává se jim, když pokorně o pomoc jejich byl žádal.

Zdaliž však přikázáno jest svaté o přímluvu vzývati?

„Každý člověk zajisté jest povinen se modliti," tvrdí svatý Tomáš, „neboť jenom modlitbou lze nám dociliti milostí ke spáse potřebných." Na jiném místě táže se, jsme-li rovněž povinni svaté za orodování prositi?

A odpovídá: „Pořádek, jakýž Bůh na zemi udržuje, hlásá nám zřejmě, že nám ke spasení přímluvy svatých nevyhnutelně je třeba, a sice proto, abychom jejich prostřednictvím potřebných milostí obdrželi. Hádá-li kdo pomoc jejich býti zbytečnou, odvolávaje se k nevýslovné dobrotě boží a dobrotivé vůli Jeho, s jakouž nás vyslyšeti chce, odpovídá týž světec dále: „Nikoli z nedostatku dobroty, ale proto, aby určenému na zemi pořádku dostál, přeje si Bůh, abychom pomoci svatých se dovolávali, neboť od počátku určil již, že k výkonům svým na zemi užívati bude prostředníků.

(Sv. Alfons. Tamtéž.)

Nábožné vzdechnutí.

O Maria! vypros mi milost, abych se vždy k tobě utíkal. O sv. Josefe, uděl mi velikou důvěru v tvou mocnou ochranu.

(Sv. Alfons. Tamtéž).

Dne 5. Sv. Emericha.

Víra naše nás učí, že zvláště modlitbou svoji — jak církev sama dokazuje, — pomáhati můžeme dušim v očistci.

(Sv. Alfons. Modl. hlav. prostř. k dos. spásy.)

Pravdě podobna jest také domněnka, že i duše v očistci nám orodovníky býti mohou; neboť proč bychom nevěřili, že zje-

vuje Bůh milým těmto duším svým naše modlitby, aby za nás orodovati mohly a aby tím mezi námi a jimi vzájemná pěstovala se láska a modlitba. Chceme-li však pomoci duši v očistci dosíci, slušno zajisté, abychom zprvu sami modlitbami a dobrými skutky jim pomáhali. Ano rceme přímo, že to i povinnosti jest každého křesťana; či nežádá od nás láska, abychom pomáhali bližnímu, seč síla naše jest? Jisto však také, že i duše v očistci za bližní svoje počítáme. — Víra naše nás učí, že zvláště modlitbou svojí, — jak církev sama skutkem dokazuje, — pomáhati můžeme duším v očistci; nevím tudíž, jak možno ještě ospravedlniti toho, kdož ani krátkou modlitbou nedbá přispěti duším ubohých bratří. Necítíme-li hlasu povinnosti v srdci, učiňme tak aspoň, abychom se zalíbili Spasiteli svému, pomáhajíce vyvoleným srdce jeho k brzkému s Ním se spojení. Pamatujme, že podobnými výkony křesťanské lásky lze si získati přemnohé zásluhy, jakož i že duše vysvobozených v radosti své nezapomínají na vděčnost k pozemčanům, kteří k blaženosti věčné jim pomohli. Sv. Augustin dokládá, že kdo na světě nejvíce bohumilým duším v očistci přispíval, sám kdysi řízením Božím hojnější pomoci na onom světě obdrží. Vydatnou pomocí duším v očistci jest také mše sv. Proto obcujme jí za ně, řkouce Bohu Otci: „Otče věčný, obětuji Ti tělo a krev Pána našeho Ježíše Krista i všecka utrpení, která v životě svém

i při smrti na se vzal. Obětuji Ti všecky zásluhy tohoto utrpení a prosím, abys pro ně smiloval se nad dušemi v očistci, zvláště. . . . .“

Chceme-li výborný skutek lásky vykonati, poroučejme Bohu zároveň i všecky duše umírajících.

(Sv. Alfons. Tamtéž.)

Nábožné vzdechnutí.

Kéž by Tě všichni lidé milovali, jak zasluhuješ, Spasiteli můj!

(Sv. Alfons. Tamtéž.)

Dne 6. Sv. Leonarda op.

Čím více raduje se Bůh, když v modlitbě k Němu voláme, tím větší nelibosť jeví, zanedbáváme-li modlitby.

(Sv. Alfons. Modl. hl. prostř. k dos. spásy.)

Veliké má Bůh zalíbení v modlitbě naší, neboť dle slov sv. Hilaria nařídil andělům svým, aby nezměněnu donášeli ji ke trůnu jeho. Zobrazuje se nám zvláště v tajemném dýmu kadidla, kterýž před zrakoma sv. Jana k nebesům stoupal a kterýž pak andělé Bohu podávali. Abychom se však ještě lépe přesvědčili, jak mocna jest modlitba, třeba jen vzpomenouti nesčíslných slibů Božích, kterých ve Starém i Novém Zákoně se dočítáme. Bůh přeje si naši bla-

ženost, přeje si však také k našemu prospěchu, abychom stálým bojem si jí vydobyli. Modlitba jest všemocna, praví Theodoret; modlitbou všeho dokážeš. Sv. Bonaventura ujišťuje, že modlitbou docházíme milosti, abychom dobré činili a zlého se varovali. — Podle sv. Vavřince Just. stavíme si modlitbou věž, která bude nám ochranou proti střelbě a útokům nepřátel. Mocny jsou brány pekelné, ale mocnější ještě modlitba, praví právem sv. Bernard, neboť modlitbou zjednává si duše přispění Boží, kteréž činí ji silnou nade všecky tvory. I sám David těší se ve veliké trampotě jistotou pomoci Boží. — Podle slov sv. Jana Zlatoústého konečně jest modlitba zbraní, hájící nás proti útokům nepřítele a mysli nám dodávající ve veliké strasti.

Čím více však raduje se Bůh, když v modlitbě k Němu voláme, tím větší nelibost jeví, zanedbáváme-li modlitby. Zajisté, že z nevěrnosti vinil by král vůdce svého, kdyby tento nepřátely sevřen jsa pomoci jeho se nedovolával; — rovněž i Bůh nevěrným zove toho, kdož v pokušeních pomocníka v Něm nehledá; čekáť jen, abychom za pomoc prosili, načež ji hojně udílí. Prorok Isaiáš praví, že urážíme Boha, zhrdáme-li nabízenými nám Jeho milostmi.

(Sv. Alfons. Tamtéž.)

Nábožné vzdechnutí.

Nosti již jsem Tě urážel; od této chvíle jen milovati Tě bude duše má!

(Sv. Alfons. Láska k Jež. Kristu.)

Dne 7.

Sv. Engelberta.

Modlete se, modlete se bez ustání, děkujíce Bohu, že slíbil vám všecko učiniti, začkoli jej prositi budete.

(Sv. Alfons. Modlitba hlav. prostř. k dos. spásy.)

Na jednom místě volá ústy proroka Isaiáše: Pojďte, „a budou-li hříchové vaši jako šarlat, jako sníh zběleni budou a budou-li červeni jako červec, jako vlna bíli budou.“ (1. 18.) Což však jest modlitba? Sv. Chrysostom sám odpovídá k otázce této: Modlitba jest kotvou spásy pro všecky v nebezpečí sténající a tonoucí; nezměrným pokladem bohatství pro chudého; účinlivým lékem pro nemocného, a zdravému prostředkem, kterým by sobě zdraví zachoval.

Jaké jest ovoce modlitby? Slyšme, co praví sv. Vavřinec Just.: Modlitbou mírní se hněv Boží, neboť odpouští Pán hříšníku pokorně prosícímu; modlitbou možná dosíci všeho, začkoli prosíme; modlitbou vítězíme nade všemi lstivými nepřátely; modlitba krátce mění člověka.

Tápeš-li snad ve tmě? Pros Boha, a světla ti udělí. Jsi snad sláb? Pros Boha, a síly obdržíš. Odkud čerpali síly mučeníci, aby

hrdinně odolali tyranům? Odkud, ne-li z modlitby? Modlitba činila z nich hrdiny, že muka i smrť byla jim lahodou.

Modlící se nehřeší, praví sv. Jan Zlatoústý, odlučuje se od země a povznáší se k nebesům, začínaje již v tomto životě těšiti se vroucímu obcování s Bohem. Netažte se tudíž úzkostlivě: „Ach, jsem-li jen zapsán v knize života;“ „daruje-li mi jen Bůh milosti, abych v dobrém vytrval?“ Co platno člověku, aby podobnými otázkami se znepokojoval? Hleďte se zbaviti takových starostí, kteréž jen důvěry vám odnímají a vlažnějšími i líněji vás činí na cestě spásy. Modlete se, modlete se bez ustání, děkujíce Bohu, že slíbil vám všecko učiniti, začkoli jej prositi budete; že hotov jest dáti vám milosti k dobrému, vytrvalosť, spasení, zkrátka vše, vše.

(**Sv. Alfons.** Tamtéž.)

Nábožné vzdechnutí.

Již jsi mne k sobě připoutal, Ježíši můj; jak mohl bych se ještě odtrhnouti od Tebe?

(**Sv. Alfons.** Láska k Jež. Kristu.)

Dne 8. Sv. Bohumíra b.

Všeho můžeme se odvážiti v milosti Boží, kterou pokorně prosícímu vždycky uděluje.

(**Sv. Alfons.** Modlitba hlav. prostř. k dos. spásy.)

Chce Pán zajisté, bychom proti mocným nepřátelům bojovali, věren však slibu

svému nedopouští, aby útok byl prudší, než snésti mohou (milostí jeho podporované) síly naše. Věren jest Pán, pomáhaje bez meškání, jakmile jsme jej byli vzývali; proto však nelze se nám omluviti, když v pokušení podléháme; jen naše tu vina, neboť jsme se nemodlili.

„Modlitba“, praví sv. Bernardin Sienský, „jest věrným vyslancem známým již u krále nebeského, snadně zjednává si přístup do domu jeho, a horlivostí svou nutí milostivého vládce, aby nám v bídách a v bojích potřebných milosti udělil.“ Ujišťuje Isaiáš: „Vzmužte se, přistupte a pak mluvte! Nebo já Hospodin jsem Bůh tvůj, ujímaje tě za ruku tvou a řka tobě: Neboj se, já ti spomohu.“

Ústy Jeremiášovými výčitkou táže se nás Spasitel: „Proč tedy řekl lid můj: Odstoupili jsme! Nepřijdeme více k Tobě! Zdali pustinou učiněn jsem Israelovi, anebo zemí pozdní?“ (2. 31.)

Mínil tím zajisté Spasitel, že nikdy neodpírá vyslyšení proseb, a stěžuje si do nedůvěry všech, již prositi se bojí v domnění, že by jich Bůh oslyšel.

Nemalou bylo by zajisté milostí, kdyby nám Bůh jednou v měsíci dovolil, abychom mu bídy svoje projevovali. Světští panovníci udílejí slyšení jen několikráte v roce; Bůh však jest neustále hotov, aby nás vyslechl a prosbám našim vyhověl, praví sv. Jan Zlatoústý; a prosíme-li jak se sluší, neodcházíme nikdy oslyšeni. Dříve ještě, než skončili jsme

modlitbu, vyslyšel nás Bůh. „Volali spravedliví, a Hospodin vyslyšel je; a ze všech zármutků vysvobodil je, nebo blízko jest těm, kteří jsou usouženého srdce,“ Žalm. 33. 18. 19, praví David. I Mojžíš podobnou byl myšlénkou prodchnut řka: „Aniž jest jiný národ tak veliký, kterýž by měl bohy k sobě blízké, jako Bůh náš přítomen jest všem prosbám našim.“ (V. 4. 7.)

(**Sv. Alfons.** Tamtéž.)

Nábožné vzdechnutí.

Láskou oplýváš, Ježíši můj, a přece tak malý počet jest těch, kteří Tě milují.

(**Sv. Alfons.** Láska k Jež. Kr.)

Dne 9. Sv. Theodora v.

Každá prosba k Bohu přivodí nám statky drahocennější než celý svět.

(**Sv. Alfons.** Modlit. hlav. prostř. k dos. spásy.)

Nemámeť nic čeho, avšak modlitbou zjednáváme si potřebného dobra. „Přistupmež tehdy s důvěrou k trůnu milosti, abychom došli milosrdenství a nalezli milost k pomoci příhodné,“ dí sv. apoštol Páně v epištole k Žid. 4. 16. Poněvadž však nezměrně mocný jest Pán a bohat, volá sv. Augustin, neprosme o věci malicherné nýbrž velikých si žádejme. Byť i někdo o haléř prosil krále svého, urazil by jej. Slíbilť Pán, že prosícímu

těch milostí udělí, za které žádá, a proto jakkoli bídni jsme a darů jeho nehodni, žádejme věci vznešené v pevném přesvědčení, že tím jen ctíme milosrdenství jeho a velebíme štědrost. Sv. Magdalena z Pazzis říkávala, že prosby o potřebné milosti veliké oblibě se těší, tak že nám téměř za ně děkuje; vždyť jimi skytáme mu příležitosti, aby nás dary svými zahrnul a touze své zadost učinil.

Jisto jest, že žádáme-li Boha za milosti, vždy štědřeji nás obmyslí, než se prositi odvažujeme. Sv. apoštol Jakub, chtěje nám ukázati, jak neskrbí Bůh se statky svými jako lidé, praví: Lidé sebe bohatší, bohabojnější a štědřejší skytají přece obyčejně almužnu menší, než žádal si prosebník, vždyť bohatství jejich sebe větší jest přece vyvážitelno, a čím více z hojnosti své udělili, tím méně již jim zbývá. Bůh však dává prosícímu vždycky více, než zač byl žádal, neboť nevyvážitelny jsou pokladny jeho, byť i sebe více dal, vždy více ještě zbývá mu, aby rozdal. „Ale vyslyšel Bůh a pozoroval hlasu prosby mé, volá David, pěvec královský. Požehnán buď Bůh, kterýž neodvrhl modlitby mé od sebe.“ (Žalm. 65. 19. 20.) Proto nezměrna budiž důvěra naše a modlitba otevře nám poklady nebeské. Pokladem jest sama modlitba, neboť poměrně s prosbou naší stoupá i štědrost dárcova. Každá prosba k Bohu přivodí nám statky drahocennější než celý svět. (Sv. Alfons. Tamtéž.)

Nábožné vzdechnutí.

Králi srdcí, i mého srdce budiž králem! O přivábiž mne k Sobě cele, za to Té žádám!

(**Sv. Alfons.** Láska k Jež. Kr.)

Dne 10 **Sv. Ondřeje Avell. Přenešení ostatků sv. Ludmily.**

Čtením a rozjímáním poznáváme svoje povinnosti, modlitbou však nabýváme milostí k plnění jich.

(**Sv. Alfons.** Modlit. hlav. prostř. k dos. spásy.)

Mnohé zbožné duše věnují mnoho času čtení a rozjímání, málo však dbají modlitby; obě prve zmíněná cvičení jsou nám zajisté s velikým prospěchem, avšak mnohem ještě prospěšnější jest nám, dle slov sv. Augustina, modlitba. Co platno, abychom znali povinnosti své, neplníce jich? Nejsme-li tím jen ještě trestuhodnějšími? Bychom i celou duší oddáni byli čtení a rozjímání, povinnostem svým přece nedostojíme, neprosíme-li Boha, aby nám milostí svou pomohl. Sv. Isidor připomíná, že nás zlý nepřítel nikdy více netrápí myšlénkami na starosti vezdejší, jako při modlitbě. A proč asi? Poněvadž dobře ví pokušitel, že modlitbou největších milostí si dobýváme. Nejvýtečnějším ovocem vnitřní modlitby jest úpění k Bohu o setrvání v dobrém a o milosti ke spáse věčné potřebné. Proto však zvláště jest vnitřní

modlitba duším potřebna, že jí v milosti Boží se udržují, že, kdo v rozjímání nesebéře mysli, aby k Bohu o pomoc a setrvání v dobrém úpěl, jindy asi sotva tak učiní. Nerozjímajíce nepoznáme ani jak nutna jest nám milost Boží; rozjímáním však poznáváme svoje potřeby a nebezpečí i potřebu modlitby; utíkáme se k modlitbě, a Bůh udílí nám milostí a spásy. Chceme-li účast míti v životě milosti, neustávejme k Bohu volati o pomoc, abychom smrti hříchu se vystříhali a ve svaté jeho lásce prospívali. Pater Rodriguez vypravuje, jak kdysi sešli se staří otcové, první učitelé naši v životě duchovním, aby se radili, které as cvičení duchovní bylo by nejužitečnější a věčné blaženosti nejnutnější; i soudili, že nejlepším bylo by časté opakování krátké modlitby Davidovy: „Pane, ku pomoci mi přispěj!“

(Sv. Alfons. Tamtéž.)

Nábožné vzdechnutí.

Hledal jsi mne, Pane, když jsem před Tebou prchal, o zajisté nezamítneš mne nyní, kdy Tě hledám.

(Sv. Alfons. Tamtéž.)

Dne 11. Sv. Martina b.

Všem daroval nám Bůh milost modlitby, bychom modlice se, hojných, ba přehojných přispěni byli účastni a tak svatý zákon Jeho zachovávajíce, setrvali až do smrti.

(Sv. Alfons. Modlit. hlav. prostř. k dos. spásy.)

Bože můj, pomoziž mi! volejme z jitra při probuzení a po celý den vždy na novo při všelikém zaměstnání duchovním či světském, zvláště však v době pokušení. Svatý Bonaventura praví, že nezřídka krátkou modlitbou spíše zasluhujeme si milosti Boží než mnoha jinými, dobrými skutky.

Sv. Ambrož učí, že prosící zhusta vyslyšen bývá již pokud modlitba trvá, poněvadž prositi a přijímati tu *jedno* jest. Abychom stali se dokonalými, praví sv. Bernard, třeba nám rozjímati a modliti se. Rozjímáním *poznáváme*, čeho se nám nedostává, a modlitbou *zjednáváme* si toho.

Bez modlitby jen těžko lze dojíti spasení; modlitba ale činí spasení snadno dosažitelným. Cassian dí, že staří otcové pilně všecky věřící nabádali, aby *krátkými* sice, ale *často* opakovanými modlitbami k Bohu se obraceli. A proto volá i sv. Bernard: Nepodceňujte modlitby podobné, neboť Bůh sám velice si jí váží a udílí nám buď co jimi žádáme anebo věci ještě prospěšnější. Uvažme přísně, že nemodlícím se není omluvy, neboť milost modlitby dána jest všem. Nedojdeme-li spasení, jen sobě vinu přičítejme, proto jedině, že nedbali jsme modlitby.

(**Sv. Alfons.** Tamtéž.)

Nábožné vzdechnutí.

Kdy vyjde mi den, bych říci mohl: Ježíši můj, již Tebe neztratím!

(**Sv. Alfons.** Tamtéž.)

Dne 12. **Sv. Martina p.**

Prvou důležitou vlastností modlitby jest: abychom modlili se za sebe, neboť prosícímu slibuje Bůh spasení.
(**Sv. Alfons.** Modliba hl. p. k dos. spásy.)

Ježíš Kristus slibuje nám vše, začkoli budeme prositi Boha Otce ve jménu Jeho, ač-li ovšem modlitba naše potřebných vlastností nepostrádá. Sv. Basil vykládaje slova sv. Jakuba praví: Mnozí prosí, ale prosbám jejich nedostává se víry a důvěry ano i touhy po božské milosti; prosí o statky, kterých jim není ku spasení třeba anebo nemají vytrvalosti, a proto nejsou vyslyšeni. Sv. Tomáš určuje modlitbě čtvero potřebných vlastností: poprvé, že třeba modliti se zvláště za sebe, — podruhé, za věci ku spáse potřebné, — po třetí uctivě, a po čtvrté vytrvale. Prvou důležitou vlastností jest tudíž, abychom modlili se za sebe. Nepochybujeme arci, že modlitby *jiných* hříšníkům velice prospívají, ano že i Bohu zvláště mily jsou, vždyť stěžuje si Pán sám do sluhů svých, kteří mu hříšníků v modlitbách nedoporučují. Ku sv. Magdaleně z Pazzis pravil kdysi Bůh: Hle, dcero má, jak duše mnohých křesťanů ocitly se v rukou nepřítele; nevysvobodí-li jich moji vyvolení, zahynou jistě. Těchto služeb lásky žádá ale Bůh zejména od kněží a osob řeholních.

(**Sv. Alfons.** Tamtéž.)

Nábožné vzdechnutí.

Ježíši můj, popřej, abych konal modlitby Tvé vždycky, jak nejpříjemnější jsou božskému Srdci Tvému!

(Sv. Alfons. Tamtéž.)

Dne 13. Sv. Stanislava.

Modle se o věci vezdejší nezapomínej dodati: je-li jich třeba ku blahu duše mé.

(Sv. Alfons. Modlit. hlav. prostř. k dos. spásy.)

Druhá vlastnost modlitbě potřebná jest, abychom prosili o věci ku spasení nevyhnutelné, neboť neslibuje Bůh vyslyšení modlitbám za věci časné, ku spáse duší nepotřebné. Sv. Augustin vykládaje slib Páně v příčině modlitby praví: Časem prosíváme o milosti časné a Bůh neučiní podle přání našeho z lásky k nám a z milosrdenství, jako lékař nehoví škodlivým choutkám nemocného. Mnohý zajisté chud jsa a nemocen, nedopouštěl by se chyb, ku kterým svádí jej bohatství a zdraví. Proto odpírá Bůh prosícímu, zač prosí ku vlastní škodě. Proto ale nemyslí nikdo, že by neprávem bylo modliti se za potřebné věci k životu, pokud se se spásou duše shodují. Svatý Tomáš učí, že dovoleno jest, rozumnou péči o ně míti. Škodlivou byla by jen péče přílišná, která by nás vedla k zanedbávání věcí duchovních, ukazujíc nám ve starostech světských jedinou a největší po-

vinnosť. Proto prosíce Boha o věci vezdejší nezapomínejme nikdy dodati: třeba-li jich pro blaho duše mé, načež, nevyslyší-li Bůh proseb našich, věrme s jistotou, že jen z lásky tak činí, a že by dary tyto duši naší neprospěly.

(Sv. Alfons. Tamtéž.)

Nábožné vzdechnutí.

Bože můj, budiž jedinou mou žádostí, jedinou myšlénkou, jedinou láskou!

(Sv. Alfons. Tamtéž.)

Dne 14. Sv. Serapiona.

Pokušením neztrácíš milosti Boží, ale svolením v pokušení!

(Sv. Alfons. Modl. hl. prostř. k dos. spásy.)

Nejednou prosíváme Boha, aby nás zbavil nebezpečného pokušení a Bůh nás neslyší; dopouští, abychom déle ještě byli pokoušeni. I to zajisté jest nám s velikým prospěchem. Neztrácíme milosti Boží pokušením, ani zlými myšlénkami, ale *svolením* v pokušení. Pokušení samo stává se nám mocnou páskou k dokonalosti a spojení se s Bohem, když jen modlitbou a zapíráním sebe moci jeho odolati se snažíme. Sv. Pavel úpěl k Bohu, aby jej zbavil pokušení proti svaté čistotě, Bůh však odpověděl apoštolu, že dosti mu jest, když milost obdržel. Proto

volejme v době pokušení: Pane, zbaviž mne bídy této, ač, bude-li mi s prospěchem, bys mne jí zbavil; ne-li, popřej mi síly, abych odolal!

Z výsledku pak doznáme, jak hluboce pravdivý jest výrok sv. Bernarda, kterýž dí: Prosíme-li Boha o milost, uděluje nám buď milosti žádané, nebo cosi prospěšnějšího. Časem zdá se, jakoby Bůh dopouštěl na nás bouře pokušení, aby k užitku našemu zkusil, zdaž osvědčíme se věrnými, a tenkrát zdává se nám, že nevšímá si proseb našich, kdežto přece tenkráte dlí nám nejblíže, slyší naše prosby a sílí nás milostí svou.

(**Sv. Alfons.** Tamtéž.)

Nábožné vzdechnutí.

Ježíši dobrý, obrátiž zraky své na bídu mou a smiluj se nade mnou.

(**Sv. Alfons.** Nev. Krist.)

Dne 15. Sv. Leopolda.

Pokorna, důvěrna, vytrvalá budiž modlitba tvá.

(**Sv. Alfons.** Modl. hl. prostř. k dos. spásy.)

Třetí a čtvrtá vlastnost dobré modlitby jsou uctivost a vytrvalost. V uctivosti zahrnuta jest pokora a důvěra; vytrvalosti třeba až do hrobu Proto pokorně volejme k Hospodinu, důvěrně a vytrvale.

Schází-li modlitbě pokora, zavrhuje ji Bůh. Modlitba pyšných, kteří plni jsou důvěry v sebe, nebes neproniká. Bůh opouští je v bídách a proto hynou bez milosti. Sám sv. Petr doznal toho při smrti Spasitelově. Sám Pán zvěstoval mu, že všickni učenici Jej opustí, ale Petr neuznávaje slabosti své, nevolá k nebesům o přispění, nýbrž důvěřuje v hodnotu svou tvrdí, že, by všickni Mistra opustili, on toho neučiní. Spasitel oznamuje mu, že právě on Mistra svého zapře, leč Petr nevěří a směle odmlouvá. — A hle, sotva ocitnuv se v domě velekněze, zapomíná již, a přísahou zapírá Pána svého. Kdyby se byl ponížil a o milosrdenství žádal, nebyl by se hříchu dopustil. Svět náš jest podoben vysokému pohoří, které hluboké propasti tají. Na výšinách jeho nad propastmi hříchu vznášíme se my lidé, a jediná jen nit udržuje nás — milost; přetrhne-li se nit, kácíme se v hloub t. j. v nejděsnější zmatek. Bůh-li sám duši hříchu neuchrání, nestačí síla její a klesne.

(Sv. Alfons. Tamtéž.)

Nábožné vzdechnutí.

Pevně si umiňuji, Bože můj, že v každém pokušení, v každé nouzi k Tobě se uteku.

(Sv. Alfons. Nev. Krist.)

Dne 16. Sv. Otmara.

Modlitba duše pokorné stoupá k nebesům.
(Sv. Alfons. Modl. hl. prostř. k dos. spásy.)

Řcemež se sv. Augustinem, že veliká věda křesťana vrcholí v poznání vlastní nicoty a malomocnosti. Poznání toto učí nás modliti se za sílu proti pokušení, za sílu ku zapírání sebe a konání dobra; a pak zajisté mnoho dobrého vykonáme, neboť pokorně prosícího Bůh neoslyší. Modlitba duše pokorné stoupá k nebesům, proniká až ku trůnu Nejvyššího a neodchází nikdy nevyslyšena. Nezhrdá Bůh srdcem, které se pokořilo, byť bylo i zločiny zprzněno. Spasitel sám pravil kdysi svaté Kateřině Senenské: Věz, dcero má, že kdo vytrvá v pokorném úpění o milost, všemi ctnostmi bude ozdoben.

Prosíce stále, a pracujíce s přispěním Božím, dojdeme jistě cíle, neboť nejvřelejším přáním Boha jest naše věčná blaženost. Prosme, aby nás Bůh zbavil náklonnosti ku věcem pozemským; neboť v nich rodí se jen nepokoj a žal. Jen v úplném odevzdání se Bohu nalezá duše naše klid; odevzdati se ale Bohu úplně podaří se jí jen modlitbou. Prosme jen o vůli Boží, neboť ve spojení vůle naší s vůlí Jeho záleží veliká svatost a dokonalost lásky. Prosme o mysl statečnou, abychom sebe zapříti dovedli, nepřítele přemohli a veliká trápení trpělivě snesli. Prosme, aby Bůh zranil srdce naše láskou svou svatou, aby ve veliké náklonnosti své jen libosti jeho dbalo.

Všech těchto milostí dosáhneme jen modlitbou; modlíce se pokorně, důvěrně a vytrvale, dosáhneme všeho.

(Sv. Alfons. Tamtéž.)

Nábožné vzdechnutí.

Osvětiž mne, Bože můj, abych poznal nicotu věcí pozemských a jediné pravé dobro hledal, Tebe sama.

(Sv. Alfons. Nev. Kr.)

Dne 17. Sv. Řehoře divotv.

V příčině darů duchovních nečiní Bůh podmínek ve slibech svých, a proto vyzývá sv. Augustin, abychom v pevné naději ve vyslyšení o ně prosili.

(Sv. Alfons. Modl. hl. prostř. k dos. spásy.)

O veliká zajisté jest moc modlitby! Dva hříšníci umírají na hoře Kalvarii vedle Spasitele; jeden prosí a vchází v radost věčnou; druhý neprosí a hyne na věky. Není vůbec příkladu, dí sv. Jan Zlatoústý, že by Bůh byl oslyšel kající modlitby hříšníka a neudělil mu milostí žádaných. K čemu však třeba ještě příkladův a dokladů, vždyť Spasitel sám volá k nám: „Pojďte ke mně všichni, kdož obtíženi jste, a já Vás občerstvím.“ Slovo „obtíženi“ platí dle učení svatých otců zejména hříšníkům, již sténají pod tíží hříchův a jimž Otec nebeský spasení slibuje, ač-li o pomoc jej budou vzývati. „Ano,“ praví sv. Jan Zlatoústý, „Bůh přeje si

spásy naší vřeleji, než my sami, i není milosti, jíž by neudělil ku vřelé, vytrvalé modlitbě, třeba modlící se byl největším hříšníkem.“ Sv. Jakub dí, že kdokoli v modlitbě k Bohu se utíká, bude vyslyšen a hojnými milostmi obdařen; — praví mimo to, že Bůh nečiní výčitek. Ani nejnevděčnějšímu tvoru provinění nevyčítaje, prokazuje mu nesčíslná dobrodiní, sotva že byl začal prositi o dary ku spáse svojí potřebné; jakoby nikdy s cesty spravedlnosti se byl neuchýlil, doznává-li hříšník štědrosti Boží. Bůh přijímá jej a těší: naslouchá prosbám jeho, a štědře daří. Ano všeho obdrží, cokoli jen s blahem duše souvisí, neboť v příčině darů vezdejších slyšeli jsme již výše, že neudílí jich Pán časem pro škodlivé účinky na duši. „Jak by také mohl nám Pán čeho odepříti,“ dokazuje sv. Augustin, „vždyť sám větší touhy doznává po rozdávání milostí, než my po přijímání jich.“ Sv. Jan Zlatoústý dí také, že nevůli Boží vzbuzujeme, neprosíme-li za milosti Jeho; nemůžeť pak oslyšeti Bůh duše jen o lásku a milost Jeho prosící a úpěnlivě volající: „Nežádám si bohatství, Pane, ani rozkoší, ani cti; jen o milost Tvoji prosím; osvoboď mne od hříchův a propůjč mi lásku k Tobě (přede všemi milostmi sluší Boha žádati za lásku k Němu, praví sv. Frant. Sal.); uděliž mi úplnou odevzdanosť do svaté vůle Tvé, blaženou smrť a konečně Tvůj nebeský ráj!“ Jak oslyšel by Bůh takové modlitby?

(Sv. Alfons. Tamtéž.)

Nábožné vzdechnutí.

Připoutej mne k sobě tak těsně, Pane můj, abych nemohl se již odvrátiti od Tebe.

(Sv. Alfons. Tamtéž.)

Dne 18. Sv. Otty opata.

Milost věčné blaženosti není milostí jednotlivou, nýbrž celým řetězem milostí, jež společně milost setrvání tvoří. Tomuto řetězu milostí třeba také řetězu proseb.

(Sv. Alfons. Modlit. hlav. prostř. k dos. spásy.)

Prositi jest nám tedy v pokoře a důvěře, nedosti však na tom, chceme-li dosíci setrvání až do konce a spasení. Jednotlivými modlitbami je nám arci dosíci jednotlivých milostí; nekonáme-li jich však s vytrvalostí, neziskají nám setrvání až do konce, neboť jeho dosíci lze jen nesčetnými, v jedno sloučenými milostmi a následovně i jen neustálým až do smrti trvajícím voláním k Bohu. Nemůžeme arci sami, podle učení církevního sněmu tridentského, zasloužiti si setrvání až do konce, vytrvalosti; přece však tvrdí sv. Augustin, aspoň částečně můžeme ho zasloužiti modlitbou, totiž dosíci ho modlitbou. A Pater Suarez dodává, že kdokoliv prosí, dosahuje ho. „Aby ho však dosáhl," praví sv. Tomáš, „a aby opravdu spasen byl, jest mu neustále se modliti." Pán zajisté chce nám uděliti vytrvalost a život věčný; uděluje

jich však podle slov sv. Nila jen vytrvalé prosícímu. Mnozí hříšníci by se s pomocí Boží polepšili a odpuštění hříchů dosáhli, zapomínají však prositi o vytrvalost, klesají znovu, až konečně hynou. Belarmin tvrdí, že nedostačí jednou nebo několikráte prositi o dar vytrvalosti; každého dne, po celý život až do smrti jest nám o ni volati, ač-li ji denně obdržeti chceme. Prosí-li někdo dnes za milost vytrvání, obdrží ji dnes, zapomene-li však zítra prositi, klesne zítra. Pán ukazuje nám to v podobenství o muži, kterýž chleby svoje příteli vydal teprve po několikráte opakované prosbě. Když již přítel takový žádané chleby proti vůli své uděluje, aby dotěravého prosebníka se zbavil, čím více teprve Bůh, nevýslovná dobrota, s radostí darův udělující, obmyslí nás milostmi, za které prosíme, volá sv. Augustin.

(Sv. Alfons. Tamtéž.)

Nábožné vzdechnutí.

Zvítězils, Bože můj! Neodporuji již, oddávám se Ti zcela.

(Sv. Alfons. Tamtéž.)

Dne 19. Sv. Alžběty.

Modliti se může každý; postiti se, almužny dávati není vždycky možná; nad modlitbu není věci snadnější.

(Sv. Alfons. Modlit. hlav. prostř. k dos. spásy.)

Pán žádá tedy, abychom neunavně prosili Jej o milosti ku spasení potřebné i o spasení samo, jehož nám popřáti chce, abychom téměř útokem dobývali si těchto milostí. „Lidé," dodává ještě Kornelius a Lapide, „nenávidí dotěravost, ale Bůh přeje si jí na nás v příčině prosby o milosti, zvláště však o milost setrvání." Sv. Řehoř dovozuje, že přeje si Bůh, abychom modlitbou přinutili Jej k udílení milostí; přinucení takové však nemrzí Jej, naopak jest mu milo. Ku dosažení vytrvalosti třeba tudíž, abychom vzývali Boha z jitra, u večer, při rozjímáních, při mši svaté, při každém duchovním cvičení a v každém čase, jmenovitě však v době pokušení, kdež jest nám volati: „Pane, smiluj se nade mnou! Neopusť mne! Spěj ku pomoci! Zachraň mne!" Či jest něco lehčího? Proto neulevujme v modlitbě; přinuťme Pána, aby nám pomohl; přinucení toto působí Mu libost a sv. Jeroným ujišťuje, že čím vytrvalejší a úsilovnější jest modlitba, tím i Bohu milejší. Blahoslaven, povídá Pán, kdo slyší hlas můj, a v neunavných prosbách a úpění bdí u veřejí mého milosrdenství. Přešťastni, již spasení doufají od Hospodina. Proto také napomíná nás Spasitel Ježíš, abychom prosili; ale jak? „Proste, hledejte, tlucte!" Ne nadarmo užil slov těchto Spasitel, aby nám ukázal, jak při prosbách máme si vésti podle způsobu chudých žebráků. Nedají se odstrašiti odpovědí zápornou; prosí znovu, a neobjevuje-li se hospodář, kle-

pají na dvéře, čekajíce, až jich obdaří. Podobně i nám jest úsilovně prositi za dary osvícení a síly, bez kterých nelze dobra konati a býti spasenu. Učený Less tvrdí, že těžce hřeší a omluviti se nedá člověk ve hříchu trvající či v nebezpečí smrti jsoucí, jenž neutíká se k modlitbě, jakož i jiný, kdož po delší dobu, buďsi měsíc nebo dva, modliti se opomenul.

(Sv. Alfons. Tamtéž.)

Nábožné vzdechnutí.

Ještě před smrtí dej, ať již všecek Tobě náležím, Ježíši můj, lásko má, živote i poklade můj, mé všecko!

(Sv. Alfons. Tamtéž.)

Dne 20. Sv. Felix z Valois.

A věru, čím snáze ne-li modlitbou a důvěrou stále rostoucí podněcuje se i láska naše k Bohu?

(Sv. Alfons. Modlitba hlav. prostř. k dos. spásy.)

Snad však otázal by se někdo: Proč, chtěje mi již daru setrvání uděliti, neuděli mi ho Pán hned celého, když prosím? Svatí Otcové uvádějí rozličné příčiny. Bůh neuděluje ho celého ani najednou, nýbrž odkládá:

1. aby zkoušel naši důvěru;
2. aby vzbudil v nás větší touhu po něm;

3. abychom naň nezapomínali. Majíce jistoty v příčině setrvání až do konce a svého spasení, nepotřebujíce ku spáse své ustavičné pomoci Boží, jak snadno bychom zapomněli na Boha. A proto, aby nás k sobě přitáhl, aby častěji spatřil nás u nohou svých a milostmi nás tu zahrnoval, proto odkládá Pán s udělováním milostí k spasení až k okamžiku smrti naší, praví sv. Jan Zlatoústý;

4. proto konečně váhá také Bůh, abychom ustavičnou modlitbou v lásce k Němu stále prospívali.

Jak dlouho však třeba tedy prositi? — Vždy a všecky. „Neustávejme v prosbách," dí sv. Jan Zlatoústý, „pokud nebylo nám slyšeti milostivý rozsudek o věčném spasení, totiž v hodině smrti." I dokládá: „Spasen bude jistě, kdož odhodlán jest prositi, pokud by nebyl spasen". Chceme-li tudíž spasení dojíti, nedostačí pouhá všeobecná prosba, ale třeba prositi až k okamžiku, kdy podána nám koruna, Bohem slíbená všem, již v modlitbě vytrvají až do konce.

Jako David čiňme, běží-li nám o věčné spasení; neodvracelť zrakův od Hospodina, čekaje od Něho přispění, aby nepřátelům odolal. Jako satan ustavičně léčky svoje klade, aby nás zničil, třeba i nám stále třímati v rukou zbraň k obraně. Jak však dobudeme vítězství tak nesnadného? Modlitbou, odpovídá sv. Augustin, ustavičnou modlitbou neustávající, dokud boj trvá.

(Sv. Alfons. Tamtéž.)

Nábožné vzdechnutí.

O nezměrná dobroto, po celý život ještě hrozí mi nebezpečí ztráty Tvé!

(Sv. Alfons. Tamtéž.)

Dne 21. Obětování Panny Marie.

V dobrotě své uděluje Bůh každému dar modlitby.

(Sv. Alfons. Modlitba hlav. prostř. k dos. spásy.)

Přejeme si, aby nás Bůh neopustil? Prosme Jej tedy bez únavy, aby nás neopouštěl. Pomůže nám pak jistě v každém čase a nedopustí, abychom Ho ztratili odloučením se od lásky Jeho. Prosme Jej ustavičně nejen o konečné setrvání a k tomu potřebné milosti, nýbrž také o milost, abychom o vzácné dary tyto prositi neustávali. Toť zvláštní milost, jíž slibuje Pán všem vyvoleným svým ústy prorokovými. Veliký tudíž zajisté jest dar modlitby, milost totiž neustávající prosby. Poněvadž modlitba nevyhnutelnou jest ku blaženosti věčné, jest nám s jistotou věřiti, že také každému dostává se s nebe přispění, aby mohl se opravdově modliti, aniž by ještě zvláštní milosti potřeboval; modlitbou však dosahujeme všech milostí k věrnému a vytrvalému zachovávání zákona Božího potřebných a nelze tedy odsouzenci vymlouvati se, že nepopřál mu Bůh pomoci s dostatek, aby mohl spasení dojíti. Bůh chce zajisté, aby všichni

byli spaseni, vždyť proto také zemřel Spasitel náš Ježíš Kristus: Bůh také každému uděluje ke spáse potřebných milostí; proto také všickni, již s milostmi těmito spolupůsobí, spasení věčného dojdou.

Proto všichni povinni jsme věřiti, že dostane se nám od Boha života věčného. Ale jak mohli bychom chovati naději tuto (nutnou, jak jsme právě dovodili) bez zvláštního zjevení, kdybychom neměli jistoty, že Bůh všem milosti pravé modlitby uděluje, ku které netřeba milosti zvláštní, jež by nebyla společnou všem?

Bohumilou ctností jest naděje a Bůh libuje si v duši důvěřující se v Něho i slibuje, že pro důvěru její vítězství jí udělí nad nepřátely i dar vytrvalosti a život věčný „Nebe a země pominou, ale slova a sliby Hospodinovy nepominou.“

(Sv. Alfons. Tamtéž.)

Nábožné vzdechnutí.

Všemocný Bože, učiniž mne svatým!

(Sv. Alfons. Tamtéž.)

Dne 22. Sv. Cecilie.

Co prospěla by všecka napomínání, kdyby milosť pravé modlitby nebyla údělem každého!

(Sv. Alfons. Modl. hlav. prostř. k dos. spásy.)

Kdo zahynutí dospěje, vlastní vinou ho dospěl, poněvadž Bůh nikomu milosti

modlitby neodepřel. Milost modlitby však zjedná nám všecky ostatní milosti, kterých potřebujeme, abychom odolali hříšným žádostem a pokušením. Přál bych si povzbuditi všech, aby s větší horlivostí ujali se modlitby, přemocného a nevyhnutelného prostředku k dosažení spásy. Kolik ubohých duší hřeší, ve hříchu žije a konečně hyne proto jen, že modlitby nedbají a Boha o přispění nežádají. Čeho však nejvíce jest mi opakovati, že ani sami kazatelé a zpovědníci dosti nedbají, aby posluchače své k modlitbě vybízeli, bez níž nelze zákona Božího plniti, ani vytrvalosti dosíci.

Proto také zavedl jsem ve shromáždění našem zvyk, že při každé missii věnováno jest jedno kázaní modlitbě. I pravím ještě znovu, a opakuji stále, že všeliké spasení jen od modlitby závisí a že tudíž není, čeho bychom věřícím více doporučovati měli než modlitbu, říkajíce ustavičně jen: modlete se, modlete se, neustávejte v modlení; neboť modlitbou pojišťujete svoje spasení, nemodlíce se však, zahynete jistě. Ano, všecky školy katolické souhlasí v domněnce, že každý, kdo prosil, účasten jest milosti k věčnému spasení potřebných i spasení samého. Ale jako skrovný jest počet prosících, i skrovný je počet těch, kdož doplují přístavu spasení.

(Sv. Alfons. Tamtéž.)

Nábožné vzdechnutí.

Požehnáno budiž na věky milosrdenství Tvé, Spasiteli můj!

(Sv. Alfons. Tamtéž.)

Dne 23. Sv. Klimenta.

Rájem jest srdce lidské Bohu.

(Sv. Alfons. Nav. k dův. obc. s Bohem.)

Bůh miluje nás, ó milujme jej navzájem. Radostí jest Mu obcování s námi i nám budiž radostí obcování s Bohem po všecky časy života našeho. Proto neustávejme v modlitbě, t. j. v rozmlouvání s Ním. Vřele, přítulně otvírejme mu srdce své, jako bychom s nejdražším přítelem mluvili. Klame se, kdo nesměle a plaše jako otrok blíží se Pánu a Bohu svému. Otaž se jen duší Boha opravdově milujících a povědí tobě, že v trpkých zkouškách života jedinou, nejúčinnější útěchou jest pobyt s Bohem. Nemysli, že by ti proto bylo třeba stále namáhati mysl, zanedbávati prací svých a střikati se zábav! Bůh jest ti povždy blízek, ano jest i v tobě. Není vrátného, kterýž by ti k němu přistoupiti bránil. Hovoř s ním o všech pracích svých a záměrech, o utrpeních a o všem, cokoli se tě týče. Nemluvíť Bůh sám k duši, čeká, až sama promluví, neboť nezvyklá obcování s Ním, nerozuměla by slovům Jeho. Pohrdáme-li

milostí Boží, jeví se nám Bůh Pánem nejmocnějším a hrozným, ale když v lásce po něm toužíme, chce, abychom viděli v něm přítele nejoddanějšího; proto přeje si také, abychom nenuceně, upřímně sdělovali s ním potřeby své.

(Sv Alfons. Tamtéž.)

Nábožné vzdechnutí.

Otče věčný, Syn Tvůj slíbil nám, že všecky prosby naše vyslyšíš, voláme-li jménem Ježíšovým. Smiluj se tedy a odpusť mi hříchy mé.

(Sv. Alfons. Nev. Kr.)

Dne 24. Sv. Chrysogona.

Bůh čeká jen, až Jej osloviš, načež ihned projevuje ti svou ochotu, slyšeti tě.

(Sv. Alfons. Nav. k dův. obc. s Bohem.)

Přátelé světští stanoví si hodiny, kdy se sejíti chtí, v ostatním čase žijí odloučeni od sebe; ale s Bohem, přeješ-li si toho, netřeba ti loučení ani na hodinu. „Odpočineš, a budeť líbezný sen tvůj. Nebo Hospodin bude po boku tvém a ostříhati bude noh tvých," čteme v knize přísloví 3, 24, 26.

Hospodin nevzdaluje se od lůžka tvého ani kdy spíš; stále myslí na tebe, aby při probuzení ihned dobrými tě myšlénkami nadal a nějaký výkon lásky a díků od tebe přijal.

Z rána přichází, aby zaslechl první slova modlitby, první myšlénky tvé. Čeká, že budeš mu obětovati všecky činy celodenní, bolesti i žaly k Jeho oslavě a Jemu z lásky. Nezanedbej tudíž okamžiku toho a pohledem lásky plným pozdrav Jej a vesele zajásej Mu vstříc, že nevzdaluje se tě jako kdysi, když ještě hříchové tížili tvé svědomí. Mluv s ním jak často můžeš; nikdy Ho neomrzíš ani neunavíš, jak by se ti snad stalo při častém obcování s pány tohoto světa. Miluješ-li Jej, snadno nalezneš, o čem bys s Ním rozmlouval. Mluv s Ním o záležitostech svých, jakobys mluvil se svým přítelem, neboť těší se Bůh, když sdělujeme Mu důvěrně i nejnepatrnější a nejvšednější starosti a péče své.

(Sv. Alfons. Tamtéž).

Nábožné vzdechnutí.

Bože můj, prosím Tebe o svatou lásku Tvou abych poznal, žes největším dobrem na nebi i na zemi.

(Sv. Alfons. Nev. Krist.)

Dne 25. Sv. Kateřiny.

Otevřemež Bohu důvěrně celé srdce své a nitro i prosme, aby nás přivedl k dokonalému plnění vůle své.

(Sv. Alfons. Nav. k dův. obc. s Bohem.)

Bůh tak horlivě o nás pečuje, že zdá se, jakoby jen každou jednotlivou duši

spravoval, jakoby jen k užitku jejímu byl milosrdným, jen nad ní se smilovával, jí žehnal a všelikými důkazy lásky důvěru i lásku její získati hleděl. Otevři mu tedy srdce své i celé nitro svoje a pros Jej, aby přivedl tě k dokonalému plnění svaté vůle své. Všecka tužba tvá i přičinění k tomu konci spěj, abys se Jemu zalíbil a božské srdce Jeho upokojil. Pros, aby řídil kroky tvé, a aby v něm spočinuly všecky úmysly tvé. Nenamítej: Proč bych všecky potřeby své teprv Pánu zjevoval? zná je jistě lépe než já sám. Bůh je arci zná, a dobře ví, čím je ti nejvíce strádati, leč činí jakoby nevěděl, dokud sám s Ním o tom nepromluvíš, a pomoci u něho nehledáš. Věděl Spasitel o smrti Lazarově a přece zdálo se, jakoby teprv steskem Magdaleny byl o ní zvěděl; potom teprv potěšil truchlící sestru, vzkřísiv bratra jejího. Jsa tudíž trápen nemocí, pokušením, pronásledováním nebo jiným zlem duševním nebo tělesným, pros ihned, aby mocnou rukou svou tě chránil. Dostačí, připomeneš-li mu bídu svou, řka: Pane, viz, že v bídě jsem! a jistě, že tě neoslyší, potěšiv tě, neb aspoň síly ti dá, abys trpělivě nesl břímě své.

(Sv. Alfons. Tamtéž.)

Nábožné vzdechnutí.

Bože můj, uděl mi nezlomnou důvěru v zásluhy Ježíše Krista a ochranu Matky Boží, Panny Marie.

(Sv. Alfons. Nev. Kr.)

Dne 26. Sv. Konráda.

Stále vřelejší budiž důvěra tvá i přesvědčení, že Bůh vše jen k užitku tvému činí nebo dopouští.

(**Sv. Alfons.** Návod k dův. obc. s Bohem.)

Zarmoucen jsa, sděl s Bohem všecku bázeň i zármutek, řka s důvěrou: Bože můj, v Tobě jest jediná naděje má; Tobě obětuji zármutek svůj, do vůle Tvé se zcela odevzdávám; možná-li však, smiluj se nade mnou, anebo mi dej síly, abych kříž svůj trpělivě nesl.

Bůh nezazlí ti zajisté, když snad ve sklíčenosti své u přátel útěchy hledáš, chce však, abys především na něho pamatoval. A proto, když jsi snad již ku tvorům marně o pomoc volal, aspoň tehda utec se ke Tvůrci svému, s důvěrou volaje: Pane, tvorové těší jen slovy, a nemohou mne zbaviti smutku; netoužím již také po jejich útěše; ale Ty jsi jedinou naději mou, jedinou láskou!

Nemysli, že by se nelíbilo Hospodinu, když časem zalkáš k němu v nitru duše své s pěvcem královským: „Proč, Hospodine, odstoupil jsi daleko?“ Žalm 10. 1. Pane, Ty víš, že Tě miluji a mimo lásku Tvou ničeho nežádám; prosím Tě, pomoz a neopouštěj mne! A trvá-li sklíčenost tvá dlouho, a velice tě dojímá, tu spoj hlas svůj se žalným hlasem umírajícího Spasitele na kříži, pros Boha za smilování a volej: Bože můj, Bože můj, proč jsi mne opustil!

(**Sv. Alfons.** Tamtéž.)

Nábožné vzdechnutí.

Otče věčný, uděliž mi setrvání v milosti Tvé.

(Sv. Alfons. Nev. Kr.)

Dne 27. Sv. Achace.

Raď se s Bohem a pros za osvícení, abys poznal, čím bys mu radost působil.

(Sv. Alfons. Návod k dův obc. s Bohem.)

V modlitbě své poroučej Bohu i potřeby jiných. Neuí zajisté, co by se Bohu více líbilo, než kdy časem vlastního blaha nebo bolu si nevšímaje o povznesení úcty Jeho s ním hovoříš nebo o cizí bídě, zvláště o bídě milých mu duší v očistci, kteréž mučeny jsou touhou po spatření Spásy své, jakož i o bídě hříšníků v nemilosti žijících. Za tyto zejména oroduj, řka: Pane, Tys neskončeně milostiv a nezměrné lásky hoden; jak jest Ti jen možná hleděti na tolik duší na světě, které nesčíslná dobrodiní z rukou Tvých přijímajíce přece Tě nepoznávají a nemilují, ano spíše ještě Tě urážejí a Tebou zhrdají!

Mimo to také nezapomínej, duše křesťanská, často s povzdechem si zatoužiti po nebi, sídle Boha svého. Rci Panu, že jako doba tisíců let zdá se ti dlouhým býti čas, než uzříš ještě Jeho tvář a promlouvej k Němu často: Pane, pokud žiji, tonu v nebezpečí,

že dopustím se nevěry a lásky Tvojí zbudu. Kdy ach bude mi již opustiti tuto zemi, kde stále Tě hněvám, a vejíti tam, kde věčně budu Tě milovati beze strachu, že nadejde doba rozloučení? Touha podobná ozývala se stále v srdci svaté Terezie, kteráž radovala se slyšíc hodiny biti, že zase již o hodinu nebezpečí hříchu unikla. Touha její po smrti a spatření Boha rostla neustále, až byla i příčinou tělesné její smrti.

Chceš-li tedy milujícímu srdci Božímu radost působiti, mluv s ním často, přečasto, ba neustále a to vždy s největší důvěrou. On zajisté nezamítne tě, ale odpoví na každou otázku a bude hovořiti s tebou. Nezaslechneš sice odpovědi jeho uchem tělesným, ale ucítíš ji v srdci, a porozumíš.

(Sv. Alfons. Tamtéž.)

Nábožné vzdechnutí.

Vnukni mi, Pane, co chceš, abych činil nebo mluvil, a poslechnu.

(Sv. Alfons. Tamtéž.)

Dne 28. Sv. Rufa.

Prchej před společnostmi světa a v nitru duše rozmlouvej s Bohem svým.

(Sv. Alfons. Návod k dův. obc. s Bohem.)

Dobrá vnuknutí, vnitřní osvícení, zjevení dobroty Jeho, sladké pocity srdce, jistota

Jeho odpuštění, blahý klid duše, rozkošný požitek Jeho milosti, něžné výlevy lásky: toť řeč, kterou mluví k tobě Pán; toť sladká mluva lásky, kteréž duše Bohem milovaná a Jej samého hledající dobře rozumí. P. Saint-Jure radí, abychom každého jitra následující smlouvu s Bohem uzavírali: Že kdykoli toho dne ruku na srdce položíme nebo zraky k nebi pozvedneme, na obraz Ukřižovaného je upřeme a t. d., lásku svou Bohu projeviti chceme i zároveň vyslovití přání, aby jej všickni lidé na světě milovali. Po té poručmo duši svou v otevřený bok Ježíšův, stánek jí upravivše pod ochranným pláštěm nejblahoslavenější Panny Marie a prosme Boha, Otce věčného, aby nás toho dne mocnou rukou svou chránil.

Chceš-li, duše milá, v životě duchovním se zdokonalovati, oblíbiž sobě trojí pobožnost: pobožnost k utrpení Ježíšovu, pobožnost k nejsvětější Svátosti oltářní a pobožnost k Matce Boží.

V modlitbách opakuj často lítost nad hříchy, vzbuzuj lásku k Bohu a obětuj sebe Jemu. Ctihodný P. Caraffa zakladatel společenstva zbožných dělníků připomíná, že vřelé zbuzení lásky z jitta postačí, aby duše po celý den horlivou zůstala.

(Sv. Alfons. Tamtéž).

Nábožné vzdechnutí.

Vše jsem, Pane, čiň se mnou, jak Ti libo.
(Sv. Alfons. Tamtéž.)

Dne 29. Sv. Saturnina.

Hleď, abys podle příkladu sv. Kateřiny Senenské častěji denně uchýlil se do komůrky srdce svého a rozmlouval s Bohem.
(Sv. Alfons. Návod k dův. ob. s Bohem.)

Vše, cokoli činíš, čiň s Bohem. Opouštěje světnici nebo dům, a vraceje se tam, poroučej se do ochrany Rodičky Boží upřímným „Zdrávas Maria;“ u stolu obětuj Bohu chuť i nechuť, jakou ti jídlo působí a na konec děkuj Bohu. Za dne vyvol si příhodnou chvilenku k četbě duchovní a pokloň se nejsvětější Svátosti oltářní i Rodičce Boží v některém obraze; u večer možná-li modli se růženec, vyzpytuj svědomí, vzbuď lítost a předsevzetí ku polepšení života. Obnov také úmysl, že v životě i při smrti přijímati chceš sv. svátosti i získati odpustky s nimi spojené.

Chybil-lis, pokoř se ihned a lásku zbudiv hleď povstati z kalu hříchu. V neštěstí obětuj Bohu utrpení své a odevzdej se zcela ve svatou vůli Jeho; zvykej při všem, cokoli hořkého tě potká, jediného užívati slova: Toť vůle Boží a proto i vůle má! „Je-li

ti rozhodovati v důležité věci, nebo rady udíleti, poroučej se nejprv do ochrany Boží a pak teprv odpovídej. Kolikráte za den ti možná opakuj po příkladu sv. Kůženy Limanské důvěrnou modlitbu: „Bože, ku pomoci mé vzezři!“ Ctihodný P. Baltazar viděl kdysi Spasitele našeho, jak maje ruce plny milostí obcházel, hledaje, komu by je udělil; leč Bůh chce také, abychom o milosti Jeho prosili. „Proste a bude vám dáno“ (u sv. Jana 16. 24.), jinak odvrací štědrou ruku svou otvírajíc ji ale hned každému, kdo prosebně k Němu volá, neboť nejraději dává se nalézti duši hledající Jej a toužící po službě Jeho a Jeho lásce.

(Sv. Alfons. Tamtéž.)

Nábožné vzdechnutí.

O Bože můj, nezůstavuj mne sobě samému!

(Sv. Alfons. Tam též.)

Dne 30. **Sv. Ondřeje.**

Na modlitbě závisí všecko naše blaho, polepšení života, setrvání v dobrém, a život věčný.

(Sv. Alfons. Láska k Jež Kr.)

Mnohého, který mé duchovní spisy četl, jsem snad obtěžoval, že tak často na srdce kladu důležitost a potřebu toho, abychom ustavičně modlitbou k Pánu Bohu se

utíkali. Avšak mně se přece ještě zdá, že jsem velmi málo řekl. Vím, že ďábel a peklo nám dnem i nocí nástrahy činí a že každé příležitosti užívají, aby nás v záhubu přivedli. Vím, že bez pomoci Boží nejsme s to, abychom útokům ďáblovým odolali, že nás proto Apoštol napomíná, abychom se oblékli v odění Boží: „Oblecte se v odění Boží, abyste mohli státi proti úkladům ďábelským. Neboť není bojování naše toliko proti tělu a krvi, ale proti knížatům a mocnostem: proti správcům světa této temnosti.“ (Efes. 6. 11. 12.) A v čem toto odění Boží záleží, to nám sv. Pavel hned naznačuje, jak bychom ďábla překonali: „Všelikou modlitbou a prosbou modlice se každého času v duchu, a v tom bedlivi jsouce se vší ustavičnosti.“ (Efes. 6. 18.) Jsou to tedy ustavičné a vroucí modlitby k Pánu Bohu, aby nám k vítězství pomohl. Tak se pamatuji, kterak nám písmo sv. starého i nového zákona modlitbu na srdce klade. „Vzývej mne a vytrhnu tě!“ (Žalm 40. 15.) „Volej ke mně, a vyslyším tě.“ (Jer. 33. 3.) „Potřebí jest vždycky se modliti a neustávati.“ (Luk 18. 1.) „Proste a bude vám dáno.“ Tito výrokové nasvědčují tomu, že jsem vlastně ještě málo o modlitbě mluvil. Přál bych sobě, aby všickni kazatelé svým posluchačům ničeho více na srdce nekladli jako modlitbu; aby zpovědníci k žádné věci své kajícníky s takovou horlivostí nepovzbuzovali jako k modlitbě, spisovatelé duchovních spisů aby o ničem

obšírněji se nerozepisovali, jako právě o modlitbě. Proto, chceme-li spasení dojíti, modleme se vždycky a poroučejme se svému Vykupiteli; utíkejme se vždy k Matce Boží, která jest rozdavatelkou milostí, jak svatý Bernard praví: „Hledáme-li milosti, hledejme je skrze Marii.“

(Sv. Alfons. Láska k Jež. Kr.)

Nábožné vzdechnutí.

O Maria, nabídniž srdce moje Ježíšovi, a pros Jej, aby je přijal.

(Sv. Alfons. Láska k Jež. Kr.)

PROSINEC.

Měsíc věnovaný ctnosti svaté lásce ku kříži a zapírání sebe*), a zasvěcený svatému apoštolu Matěji.

„Chce-li kdo za mnou přijíti, zapři sebe sám, a vezmi kříž svůj a následuj mne.“ (U sv. Mat. 16. 24.)

Vždy se růže krásnolistá
v trní tobě zjevuje, —
vždy se *láska věčná, čistá*
na kříži představuje.
Vonné kdo si růže trhá,
bodláků ten nesmí dbáť;
kdo se *v náruč Boží* vrhá,
bolesti se nesmí báť. —
Proto, duše, zamiluj si
Pána svého *svatý kříž*,
nenaříkej, — nestěžuj si:
oň jen vede v nebes říš!

Sv. Eligia.

Dne 1.

Dokonalosť duše záleží v zapření sebe sama.

(**Sv. Alfons.** Nev. Krist.)

---

*) V měs. září má býti: věnovaný ctnosti „*mrtvení sebe.*“

Dvé druhů čítá sebeláska, dobrou a špatnou. Sebeláska dobrá nutí nás pečovati o život věčný, pro který nás Bůh stvořil, špatná ale učí nás pachtiti se po statcích světa ku zkáze vlastní duše, působíc nám tak nelibost Hospodinovu.

Praví sv. Augustin: Láska Boží a zhrdání samým sebou staví vlast nebeskou, kdežto vlast pozemská vystavena jest láskou k sobě samým a pohrdáním Bohem. Proto vyzývá nás sám Ježíš Kristus: Chce-li kdo za mnou přijíti, zapři sebe sám! (u sv. Mat. 16, 24.) Dokonalost duše záleží tudíž v zapírání sebe. Kdo sebou nezhrdl, nemůže spojiti se s Kristem Pánem. Čím více roste láska, píše sv. Augustin, tím více chřadne sobectví; kde ale sobectví zmizelo, tam zavládla dokonalost. Kdo nejméně chtíčům vlastním hoví, největší láskou k Bohu vyniká; kdo však jediné po Bohu touží, dospěl lásky dokonalé. Jen Ježíš Kristus a Maria Panna byli sebelásky prosti dokonale; jiným svatým bylo všem bojovati proti převráceným náklonnostem. Proto první péči budiž nám krocení nezřízených choutek sebelásky, v němž spočívá také veliká práce vnitřního mrtvení. Sebeláska nejhorším je naším zrádcem, jako Jidáš políbením nás zrazujíc. Nad ní-li zvítěziš, přemohls všecky nepřátele. Nelze-li usmrtiti ji ranou jedinou, otrav ji. Nepříteli stoje vstříc, zbraně neukládej, sice, jednou jen zanedbav obranu, budeš přemožen.

(Sv. Alfons. Tamtéž.)

Nábožné vzdechnutí.

Hotov jsem, Ježíši můj, nésti kříž, kterýs mi určil, i zbavenu býti všeliké duchovní útěchy.

(**Sv. Alfons.** Tamtéž.)

Dne 2. Sv. Bibiany.

Kdo sebe sama přemáhá, snadno přemůže i vše ostatní, co by mu bylo protivno.

(**Sv. Alfons.** Láska k Jež. Kristu.)

Především sluší nám, abychom sami od sebe se odloučili, to jest: od své vlastní vůle.

Přemáhej sebe sama! Toť bylo ono napomenutí, které dával všem sv. Frant. Xav. A Ježiš Kristus praví: „Chce-li kdo za mnou přijíti, zapři sebe sám!“ V těchto slovech jest všechno zahrnuto, co nám činiti jest, abychom svatými se stali; sebe zapírati a vůli své nehověti. „Po žádostech svých nechoď a od vůle své odvracuj se,“ napomíná Duch svatý. Toť jest největší milostí, kterou nám Bůh uděliti může, sebe sama zapříti, své vlastní vůle se zříci. Sv. Bernard praví, že bez svévole nebylo by pekla; mimo to dokládá, že svévole veliké jest zlo, kteréž působí, že i skutky dobré nedostatečnými se stávají. Tak, kdyby na př. někdo chtěl nějaký kající skutek vykonati, buďto se postiti aneb se bičovati proti poslušnosti, zajisté

bylo by mrtvení takové, konané z popudu své vůle, Pánu Bohu nemilé; ba nešťasten, kdo jest otrokem svévole! Toužiti bude po mnohých věcech, kterých se mu nedostane, nad to bude mu mnoho nepříjemných věcí snášeti a trpěti.

(**Sv. Alfons.** Tamtéž.)

Nábožné vzdechnutí.

Všeho chci se vzdáti a vše opustiti, abych byl všecek Tvůj, ó Ježíši můj!

(**Sv. Alfons.** Tamtéž.)

Dne 3. Sv František Xaveria.

Milujme Pána Boha, ale jak se Jemu líbí, a nikoliv dle vůle své!

(**Sv. Alfons.** Láska k Jež. Kr.)

Odkud jsou bojové a svárové mezi vámi? Zdali ne právě z žádostí vašich, které bojují v údech vašich? Žádáte a nemáte. První boj vzniká z žádosti těla; odstraňme příležitost, držme oči své na uzdě, poručme se do ochrany Boží, a nebude více boje. Druhý boj jest nám podnikati se žádostí po bohatství. Milujme chudobu a zanikne každý boj.

Třetí boj vzniká ze ctižádosti; milujme pokoru, žijme v zátiší a veta jest po boji. Čtvrtým a nejobtížnějším bojem hrozí nám vlastní naše vůle; odevzdejme se ve všem

do vůle Boží, — a boj jest ukončen. — Vidíme-li někoho, že jest nespokojen, věřme, že příčinou této nespokojenosti jest, že nemohl svou vlastní vůli provésti.

Spasitel sám stěžoval si jedenkráte sv. Maří Magd. z Pazzis řka: „Jisté duše přejí sobě mého ducha, ale jak se jim to právě líbí, a protož jsou neschopny, aby jej přijaly.“ Pán Bůh chce, aby duše ode všeho se odloučila, s Ním se spojila a Jeho svatou láskou se naplnila. Sv. Teresie píše: „V modlitbě s Pánem Bohem se spojiti není nic jiného, leč úplně umírati veškerému světu a jenom v Pánu Bohu se radovati.“ Jisto jest, že čím více z lásky k Pánu Bohu od věcí se odlučujeme, tím více býváme láskou Jeho naplněni a tím úžeji se s Ním spojujeme.

(**Sv. Alfons.** Tamtéž.)

Nábožné vzdechnutí.

Osvětiž mne, Ježíši můj, a dej mi poznati, od čeho měl bych se odloučiti; uděl mi síly, neboť ve všem chci Tebe býti poslušen.

(**Sv. Alfons.** Tamtéž.)

Dne 4. Sv. Barbory.

Běda duši, jež dá se ovládati vlastními žádostmi.

(**Sv. Alfons.** Nev. Kristova.)

Život náš jest jen ustavičným bojem a abyť i duše pokaždé vítězila, přece v boji

neustávej, neboť vášně tisíckráte přemoženy nejsou umrtveny. „Plevel vášní," učí sv. Bernard, „stále vyřezáván, přece stále znovu pučí, a byť se zdál již býti vypleněn, zase klíčí, a proto nelze křesťanskému bojovníku jinak leč seslabovati jej, aby ho tím snáze mohl zničiti." Mnich jeden žaloval kdysi opatu Theodorovi, že osmým rokem již pracuje o vyhubení svých náklonností nezřízených, ale stále beze zdaru. I podivil se opat řka: Jak? Ty stěžuješ si do boje osmiletého? Já žiji na poušti již celých šedesáte let, a nelze mi říci, že bych jediného dne byl od pokušení býval ušetřen.

Zlé náklonnosti neustávají tedy nikdy na nás doléhati; leč veliký jest rozdíl slyšet, divou tuto zvěř jen jako z dáli, spatřovati jen obrysy její mimo srdce vlastní, a rozdíl nositi ji v srdci a dopřávati jí vzrůstu, aby nás konečně pohltila. Zapři sebe sama! volá Spasitel, uče nás, že bylo mu vystupovati na horu myrrhovou, na horu hořkosti a utrpení. I vyzývá nás, bychom jej následovali, chtíce přátely jeho slouti. Chceš-li s Bohem spojenu býti, dí sv. Petr Damian, nedospěješ toho jinak leč přicházíš-li s křížem anebo aspoň s žádostí, aby ti kříž udělil. Proto cokoliv činíš a žádáš, neděj se nikdy k vlastnímu upokojení, ale proto, abys zalíbil se Ježíši Kristu, zapíraje vlastní vůli z pouhé k němu lásky.

(Sv. Alfons. Tamtéž.)

Nábožné vzdechnutí.

Pane dal mi vůli, abych Tě miloval, Bože můj, já ale zneužil jsem vůle této urážeje a hněvaje Tě.

(**Sv. Alfons.** Tamtéž.)

Dne 5. Sv. Judity.

Především hleď každý umrtviti v sobě náklonnosť, která nejvíce v duši jeho panuje.

(**Sv. Alfons.** Nev. Krist.)

Prvním pravidlem vnitřního sebezapírání jest, abychom poznali, která asi náklonnosť nejčastěji nás k pádu přivádí a nejhlasitěji se v srdci našem ozývá. Poznavše ji, nemeškejme pracovati o jejím vyplenění! Sv. Řehoř učí, abychom si při této práci vedli tímže způsobem, jako ďábel, který nás pokouší, a kterýž nejvíce podněcuje převrácenou náklonnosť, jež se nám stala nejdražší. Proto i nám třeba především proti této bojovati. Přemůžeš-li hlavní náklonnosť svoji k hříchu, přemůžeš i všecky ostatní, dopřeješ-li jí ale vzrůstu, nepokročíš na cestě ctnosti. Co jsou platna křídla orlu spoutanému? táže se sv. Efrém. Ó což mnohé duše rády by se podobaly orlům na cestě nábožnosti, ale pozemské náklonnosti nedopouštějí jim, povznésti se, ba ani pokročiti. Sv. Jan z Kříže praví, že jediná nit postačí, aby

zadržela duši v letu k nebesům. Ano, dávaje se ovládati některou náruživostí, nejen že nepokročíš, ale u velkém jsi nebezpečí úplného zahynutí. Protož první starostí tvou budiž zapření hlavní náklonnosti své ku hříchu, neboť jinak marno jest všecko sebe mrtvení. Nejsi snad lakomým, za to ale trápí tě ctižádost. Neobrátíš-li tedy všecku pozornost svou k tomu, abys klidně a trpělivě snášeti se naučil potupu a hanu, což platno, že nedbáš peněz a statků vezdejších? Nebo snad naopak neznáš ctižádosti, ale miluješ peníze, — pak nepomůže ti trpělivé snášení urážek, nedbáš-li, abys vyhubil svoji lakotu.

(Sv. Alfons. Tamtéž.)

Nábožné vzdechnutí.

Pro bolestné rány své, Ježíši, Králi můj, smiluj se nade mnou.

(Sv. Alfons. Pob. k uct. utrpení Páně.)

Dne 6.

Sv. Mikuláše.

Vůle odhodlaná vítězí s pomocí Boží nade všemi překážkami.

(Sv. Alfons. Nev. Krist.)

Učiňmež tedy pevné předsevzetí, že se přičiníme o přemožení hlavní náklonnosti ku hříchu. Svatý František Salesský byl velice nakloněn zlosti, vytrvalým přiči-

něním však učiněn posléze vzorem mírnosti a tichosti, jak zříti lze při každé příležitosti, kdy naň Bůh potupu seslal a pohanu. Jakmile se nám podařilo zkrotiti jednu náklonnost k hříchu, oddejme se ihned mrtvení druhé, neustávajíce ani na okamžik, neboť jediná náklonnost zbývající může býti příčinou záhuby. Praví sv. Josef Calasanský: „Byť jsi byl všecky náklonnosti umrtvil, jednu ale zůstavil na živě, nebudeš míti pokoje.“ A sv. Cyril Jerusalémský píše: „Jediná-li štěrbina zůstane v lodi nejpevněji stavěné, bude příčinou jejího utonutí.“

„Rozšlapej vášeň přemoženou a stojící skol!“ volá sv. Augustin. Proto jsi-li odhodlán kráčeti cestou dokonalosti, radím ti, abys zašel k duchovnímu vůdci svému a požádal jej, aby sám vedl tě stezkou, kterou za nejlepší uznává. O pros, aby tě nešetřil, nýbrž ve všem sebelásce tvé odporoval, pokud za spasitelno uzná. „Vůle umrtvená,“ dí kardinál Petrucci, „toť vůle dokonalá.“ Sv. Terezie doznává, že ku spáse její nejvíce přičinil zpovědník ten, který nejvíce přání jejímu odporoval.

(Sv. Alfons. Tamtéž.)

Nábožné vzdechnutí.

Nepatřím již sobě, nýbrž Tobě, Bože můj; čiň se mnou, co Ti líbo.

(Sv. Alfons. Odevzd. do vůle Boží.)

Dne 7. **Sv. Ambrože.**

Uhasíme-li jiskru nelze jí zplanouti v žár.

(Sv. Alfons. Nev. Krist.)

Bedlivi buďme, abychom zmáhající se vášně hned při začátku přemáhali, neboť sesílená, vzrostlá náklonnosť k zlému jen velmi těžce dá se vypuditi. Sv. Augustin praví, že žádosť musí býti spoutána slaba jsouc, jinak sesílí a zmohutní. Mnohá duše bývá pokoušena k rozčilené odpovědi, jakmile jí někdo odmluvil; jiná ráda pohlíží snad na osobu milou; těmto oběma jest vzdorovati hned při prvním hnutí, neboť snadno rozbolaví se rána nebezpečně, nejsouc hned z počátku pečlivě hojena. Mnich jeden, vypravuje svatý Dorotheus, kázal kdysi mladému žáku svému vytrhnouti ze země strůmek cypřišový. Žák vykonal snadno rozkaz duchovního otce. Po té poručil mnich vytrhnouti stromek starší, leč práce tato nebyla již snadna a mladistvý žák se značně unavil, než se mu podařilo rozkazu vyhověti. Na konec vyvolil mnich strom veliký, jehož kořeny hluboko sáhaly do země, leč tu namáhal se žák nadarmo. Stromu nevytrhl.

„Podobně děje se i s našimi vášněmi,“ poučil ho otec duchovní; „slabé vypudíme snadno ze srdce svého, jakmile však staly se nám zvykem, jest umrtvení jejich skoro nemožno.“ A proto pilnou mějme péči o to, abychom ve vlastním srdci nechovali divou tuto zvěř, která nás roztrhati hrozí.

(Sv. Alfons. Tamtéž.)

Nábožné vzdechnutí.

O Ježíši můj, dej mi bolest nadpřirozenou, kteráž by učila mne oplakávati viny mé.

(Sv. Alfons. Tamtéž.)

Dne 8. **Početi P. M.**

Marie Panna dána nám příkladem všech ctností, zejména však svaté trpělivosti.

(Sv. Alfons. Chvály mar.)

Použíme-li býti pravými dítkami Marie Panny, budiž pevný úmysl náš následovati i její trpělivé nesení kříže. Země naše právem nazývána jest údolím slzavým, ve kterém všem lidem trpěti jest, aby si trpělivostí přístupu zjednali do vlasti nebeské. Maria Panna učiněna jest nám vzorem ctností, ctností křesťanských, zejména pak svaté trpělivosti. Sv. František Salesský tvrdí, že právě proto jen, aby nám trpělivost matčinu ukázal, táže se Spasitel v Káni Galilejské: Což mně a tobě, ženo? ze kterýchž slov zdála se vysvitati nevážnost ku prosbě Mariině. Zbytečno jest ovšem sbírati důkazů pro trpělivost Matky Boží, neboť celý život její byl nekonečným konáním veliké ctnosti této. Již soucit, jakým plálo srdce její při pohledu na bolesti Synovy, byl by dostačil učiniti ji mučednicí trpělivosti, pročež také bolestně volá o ní sv. Bonaventura: „Ukři-

žovaná přijímá Ukřižovaného!“ Rozjímali jsme již dříve, co bylo Marii snášeti na útěku do Egypta i v cizí zemi této i posléze po celou dobu, kdy s Ježíšem v Nazaretě přebývala. Chceme-li si však pravou představu učiniti o neobmezené její trpělivosti, pomněme jen, jak vytrvale následovala zmučeného Syna svého a jakna Kalvarii pod křížem umírajícího stanula. Protož, chtíce pravými dítkami jejími slouti, umiňme si pevně následovati trpělivosti její, neboť nic na světě neziská nám četnějších zásluh aniž bohatší odměny v nebesích než trpělivé nesení křížův od Boha nám seslaných.

(Sv. Alfons. Tamtéž.)

Nábožné vzdechnutí.

O Maria, královno má! Ty nevinna jsouc trpělas s oddaností, a já peklo zaslouživ nechtěl bych trpěti? O prosím Tebe dnes, Matko má, nikoli snad, abych zbaven byl kříže svého, ale o to, abych trpělivě jej nesl.

(Sv. Alfons. Tamtéž.)

Dne 9. Sv. Leokadie.

Boha milujícímu nic není nesnadným.

(Sv. Alfons. Nev. Krist.)

V boji proti zlým náklonnostem třeba také, abychom snažili se odloučiti je od předmětů nebezpečných a upoutati je

k jiným, jimiž by samy tyto náklonnosti naše znenáhla se posvěcovaly. Jsme snad příliš rádi oddáni těm, kdo s námi dobře smýšlí; pamatujme však, že Bůh neskončeně jsa dobrotiv, největším je nám dobrodincem, a učme se především Jeho milovati; nebo snad rádi horšíme se na všecky, kdož nám odporují, přenesmež tento odpor na hříchy své, které nenávisti zasluhují jsouce nám horšími nepřátely než sám duch pekelný. Touží-li srdce naše po statcích vezdejších, přičiňmež se, abychom žádali si statků nebeských. K tomu všemu třeba ale častého rozjímání o pravdách věčných a tajemstvích víry, jakož i duchovní četby. Pamatujmež ustavičně na nejdůležitější zásady života duchovního, jakož jsou: Bůh jediný zasluhuje býti milován. Jen hřích jest zlo, kterého se nám nade všecko báti jest. Všecko jest dobré, co Bůh chce. Vše, což pozemského jest, pomine. Zvedneš-li stéblo slámy, abys vůle Boží poslechl, více jsi učinil, než kdybys proti vůli Jeho celý svět obrátil. To čiňme, co bychom si v hodině smrti přáli viděti hotovo. Žijme tak, jakobychom sami žili na světě s Bohem. Kdo takovými myšlénkami ducha naplnil, nedá se znepokojiti bouřemi světa a snadno přemůže náklonnosti své. Především ale třeba úsilovně a stále prositi Boha o milost Jeho a Jeho lásku, neboť milujícímu Boha nic není nesnadným!

(Sv. Alfons. Nev. Kr.)

Nábožné vzdechnutí.

Ježíši můj, jen po Tobě toužím nyní! O Maria, matko má, pros, aby vyslyšel mne Syn tvůj!

(**Sv. Alfons.** Tamtéž.)

Dne 10. Sv. Melchiada.

Kdo se odhodlal trpěti, necítí utrpení.

(**Sv. Alfons.** Chvály mar.)

Nic na světě nemůž získati nám v nebesích tak hojné odměny jako trpělivé nesení kříže. Jako vinice plotem trnovým je obkličena, tak i Pán obkličuje vyvolence své strastmi mnohými, aby srdce svého neoddali příliš světu a statkům jeho, a tak snáze neporušenu zachovali duši svou. Trpělivost nás posvěcuje, neboť dodává nám síly, abychom v nerušeném klidu ujali se křížů bezprostředně od Boha seslaných, nemoci, chudoby a zároveň i těch, které od lidí pocházejí, protivenství, urážky, pomluvy a j. v. Sv. Jan viděl ve zjevení svém všecky svaté kráčeti s palmami v rukou, čímž zajisté naznačuje nám Bůh, že každému dospělému, který vejíti chce do slávy nebeské, třeba býti mučeníkem, ne-li prolitím krve, aspoň trpělivosti. Proto radostně volá sv. Řehoř: V trpělivosti si libujíce, můžeme býti mučeníky i bez meče! O což veliká jest odměna čekající nás

na nebesích za všecko, co trpělivě snesli jsme na zemi z lásky k Ježíši Kristu. Kdo objímá kříž svůj, necítí ho, a kdo odhodlal se trpěti, necítí utrpení. A proto tíží-li nás břímě utrpení, těžkých povinností a zkoušek, a klesá-li mysl naše, obraťmež se s důvěrou k Matce Boží, kteráž Potěšením zarmoucených sluje, a přímluva její vymůže nám zajisté síly a trpělivosti.

(**Sv. Alfons.** Tamtéž).

Nábožné vzdechnutí.

O Maria, z lásky k Ježíšovi vyprosiž mi milost, kterou na přímluvu tvou získati doufám!

(**Sv. Alfons.** Tamtéž.)

Dne 11. Sv. Damaše.

Chceš-li se Bohu zalíbiti, vyhledávej příležitosti, abys tak učiniti mohl.

(**Sv. Alfons.** Nev. Krist.)

Proto štěstím nazývají duše zbožné všecko, co svět neštěstím zove, poněvadž toužíce po tom, aby se Bohu zalíbily, vítají s radostí každou příležitost, aby mu tuto touhu svoji projevily a přízně jeho dosáhly. Čím těžší a trapnější kříž na ně posílá, tím šťastnějšími je činí. Netrpěliví, proti vůli Boží reptající nemocní jsou tvory nejbídnějšími a zasluhují nejvíce politování nikoli pro ne-

moc svou nebo utrpení, ale v příčině slepoty duchovní, která jim káže pohrdati celými poklady zásluh, jakých by se jim dostalo, kdyby trpělivě nesli svůj kříž. Ubožáci mění takto léky nemocí své v jed, neboť nemoci těla jsou nejúčinnějším lékem pro chorobu duševní. P. Alvarez učí, že oddanost do vůle Boží při utrpení a bolestech letem spojuje duši s Bohem. Bůh přitahuje nás k Sobě, jak zjevil svaté Gertrudě řka, že duše zarmoucené vábí Jej, aby k nim sestoupil, a rozkoší že jest mu obcovati s nemocnými a sklíčenými. I David vnuknutím Ducha svatého podobně vyznává: „Blízko jest Hospodin těm, kteříž usouženého jsou srdce.“ (Žalm 33. 19.) A na jiném místě též: „S ním budu v souženi.“ (Žalm 90. 15.)

(Sv. Alfons. Tamtéž.)

Nábožné vzdechnutí.

Ježíši můj, smiluj se nade mnou! jak často zasloužil jsem si již pekla pro stálý odpor proti svaté vůli Tvé! Leč odpusť, Spasiteli dobrý, nikdy již vůli Tvé odporovati nebudu!

(Sv. Alfons. Tamtéž.)

Dne 12. Sv. Sinesia.

Hledáš-li sebe v modlitbách svých, nikoli ale Boha, nebudeš vyslyšán.

(Sv. Alfons. Nev. Kr.)

V nemocech jsme arci povinni užívati léků od lékaře předepsaných; při tom však jest se nám zcela oddati svaté vůli Boží. Můžeme arci také o uzdravení svoje prositi, abychom zdrávi jsouce službě Jeho se zasvětili, ale i v této příčině odevzdejme se zcela do svatých rukou Jeho, aby činil s námi, jak Jemu samému se líbí. Tak činíce nejsnáze sobě zdraví vyprosíme. Kdo k Bohu se modle jen sebe hledá, nikoli ale Boha, nebude vyslyšen; kdežto jistého vyslyšení dojde, kdo při prosbách svých jen Boha na zřeteli má a svatou vůli Jeho. Pán Ježíš zjevil se kdysi svaté Gertrudě, kteráž těžce byla sklíčena zimnicí, a tázal se, přeje-li si, aby ji uzdravil. Světice pohleděvší na srdce Jeho pravila: „Toť jediné, čeho si žádám, svatá vůle Tvá jest jediným přáním mým.“ Ó což vydatným lékem pro každou nemoc jest krásná prosba „buď vůle Tvá!“

Sv. Lidvina ranami zohavena a bolestmi trýzněna volala stále: „Radostí jest mi, Pane můj, že z vůle Tvé bolestmi oplývám, neboť jedinou jest mi útěchou, by na mně vyplněna byla vůle Tvá!“ Takové oddanosti nelze arci dospěti duši vlažné, snadno však postihne ji duše milující. Ó což šťastným možno nazvati utrpení lásky!

(Sv. Alfons. Tamtéž.)

Nábožné vzdechnutí.

Buď vůle Tvá! Dej, ó Pane, bych po celý život svůj jen vůli Tvoji plnil.

(**Sv. Alfons.** Tamtéž.)

Dne 13. Sv. Lucie.

Kdo umírá odevzdávaje se do vůle Boží, umírá smrtí svatých.

(**Sv. Alfons.** O odevzdanosti do vůle Boží.)

Šťastná duše, kteréž trpěti jest utrpením lásky! Toť ona hořká sladkosť, kteráž na výsosť chutná duším Boha milujícím, kteráž svatým mučenikům vítanými činila biče, železné háky i řeřavý rošť. Svatému Epiktetu kázal pohanský soudce trhati maso kleštěmi z těla a boky jeho pochodněmi páliti. A což činil svatý mučeník? Bez ustání opakoval slova: Pane, Tvá vůle se staň! Tvá vůle staň se na mně! A tak vytrpěl všecky bolesti své s nezlomnou trpělivostí.

Podobně jako v nemocech třeba také, abychom volně odevzdali se do vůle Boží v příčině vad přirozených, tělesných nebo duševních: špatného nadání, slabého zraku, slabého zdraví, neschopnosti k úřadu, nízkého rodu a podobných věcí. Vyčítá-li nám někdo tyto nedostatky, rcemež mírně: Nestvořili jsme se sami, nýbrž stvořil nás Bůh, a protož staň se vůle Jeho. Co řekl bys o žebráku, který neobdržev tak skvostného oděvu, jaký

si byl přál anebo vzácného jídla, odchází reptaje? A není-liž co máme všecko jen almužnou Boží: zdaž nemohl nás Bůh stejně stvořiti jen pouhými komáry anebo stébly trávy? Či byli jsme již něčím před sto lety? Jakým právem tedy žádáme si více? Protož spokojme se jen tím, co nám Bůh udělil, nežádajíce ničeho jiného. Pomocí milosti Jeho můžeme se posvětiti, jen nescházíli nám vůle, byť bychom jinak netěšili se nadání ani zdraví, ani bohatství, ani kráse.

(Sv. Alfons. Nev. Kr.)

Nábožné vzdechnutí.

Otče věčný, pro lásku Ježíšovou popřej mi milost, aby vyplněna byla na mně vůle Tvá.

(Sv. Alfons. Tamtéž.)

Dne 14. Sv. Nikasia.

Nikdy nepoznáváme tak dobře vlastní nedostatečnosť a bídu, jako v době duševní vyprahlosti.

(Sv. Alfons. O odevzdanosti do vůle Boží.)

V příčině vlastní dokonalosti dlužno arci, abychom snažili se dospěti stupně nejvyššího, leč ani v tom nechtějme hledati vlastní upokojení, nýbrž jen vůli Boží a proto spokojmež se stupněm, který bude nám určen od Boha. Odevzdávejme se trpělivě do vůle

Boží, kdykoli zachvátí nás duševní vypráhlost. Jeť arci stav tento pro duši Boha milující mukou nevýslovnou, ale přece nikdy neoddávej se nepokoji, žaluje snad: Bych věděl, že z vůle Boží jsem tak opuštěn, rád budu trpěti, leč bojím se, že zapudil jsem hříchem Boha svého!

A byť i trestem byla opuštěnost tvá, jsi povinen snášeti ji trpělivě; přijmiž trest svůj pokorně, přijmiž kříž, a Bůh bude s tebou spokojen. Nechť svítí tobě světlo blahé nábožnosti nebo ať obklíčuje tě tma opuštěnosti neustávej volati: Veď mne, ó Bože můj, veď mne cestou, která se Tobě nejlépe líbí; popřej, abych plnil jen vůli Tvou, jiného není potřebí. Duše, kteráž pozbývá klidu v době vypráhlosti, svědčí o sobě, že dosud není zcela Bohu oddána. Svatá Terezie dí: Modle se pamatuj, abys především po oddanosti do vůle Boží toužil, a buď přesvědčen, že jen v tom zakládá se nejvyšší dokonalost.

(Sv. Alfons. Nev. Kr.)

Nábožné vzdechnutí.

Blažen budu žije podle vůle Tvé a umíraje, jak se Tobě líbí, Bože můj!

(Sv. Alfons. Tamtéž).

Dne 15. **Sv. Irenea.**

Čím více prospíváme v oddanosti do vůle Boží, tím hojnější milosti uděluje Hospodin.

(Sv. Alfons. Nev. Kr.)

Plnice vůli Boží, činíme vše. Zvykejmež si tedy stále na rtech míti střelnou modlitbu: Buď vůle Tvá! V modlitbě obětujme se Bohu, že z lásky k němu strpěti chceme veliké utrpení těla i duše, opuštěnost duševní, bolest, nemoc, potupu a pronásledování, a pokaždé prosme o sílu, abychom vždycky a všude svatou vůli Jeho plnili.

Těžce li tě Bůh navštíví, nenalezneš k rozjímání vhodnějšího předmětu, leč právě tento kříž svůj, kterýž nutí tě stále a stále budíti v duši odevzdanost do vůle Boží. Sv. Petr z Alkantary jda na odpočinek představoval si, že jest na smrtelném lůžku a že ducha vypouští a tu opakoval často slova: Pane, staniž se na mně vůle Tvá, načež činíval úmysl, že každý jeho výdech při spaní má býti novým výkonem odevzdanosti do vůle Boží. Což milými jsou Bohu takové výkony oddanosti; nikoli snad proto, jakoby se těšil z našeho utrpení, ale proto, že poznává, jak Jej milujeme.

Žádaje na Abrahamu obětování Isáka, nečinil tak Bůh proto, že by sipřál smrti synovy, ale že chtěl přesvědčiti se o sebezapírání Abrahamově a o lásce jeho. Pokořmež se tedy v každém kříži a odevzdejme se do rukou Hospodinových zvláště ve dnech opuště-

nosti, čímž získáme sobě více zásluh než za celý měsíc něžných výlevů lásky a slz.

(Sv. Alfons. Tamtéž.)

Nábožné vzdechnutí.

Zachovej mi jen milost svou, Pane, a pak čiň se mnou, co Ti libo.

(Sv. Alfons. Tamtéž.)

Dne 16. Sv. Albiny.

V tom jediné pravá svatosť se zakládá, abychom sobě samým odumřeli.

(Sv. Alfons. Nev. Kr.)

Sobě samým odumřeme nežádajíce si ničeho, leč aby vyplněna byla na nás vůle Boží, odříkajíce se všeho ukojení přání našich a žádosti ve prospěch této vůle Boží. Proto zdá-li se ti kříž některý příliš obtížným, neustávej říkati se Spasitelem: Ano, Pane, staniž se, poněvadž se Tobě líbí! Hrůza-li tě jímá před hrozícím nebezpečím, rciž bez váhání: Chci, Pane, co ty chceš! Čiň, co chceš, se vším, což mého jest! Sv. Řehoř vypravuje o mnichu, kterýž velmi nábožný jsa, kdysi po celá tři léta trápen byl ďáblem ve způsobě hada. Bylo mu snášeti muka nevýslovná, ale přece nikdy klidu neztrativ domlouval ďáblu řka: Pokud jest vůle Boží, čiň se mnou, co se tobě líbí.

Slova tato buďtež i naší ustavičnou mo-

dlitbou. Procitnuvše z jitra, lehajíce u večer, rozjímajíce, ku stolu Páně přistupujíce, stále a stále opakujme jen: Buď vůle Tvá! Buď vůle Tvá!

Blaze nám, vytrváme-li v této odevzdanosti do vůle Boží; blaze nám již v životě, ještě více však v hodinu smrti. Blosius tvrdí, že jediný výkon dokonalé odevzdanosti do vůle Boží na smrtelném lůžku vysvobozuje duši nejen od pekla, ale i od očistce, byť i množstvím hříchů byla poskvrněna, neboť kdo v dokonalé odevzdanosti přijímá smrť svou, dobývá si zásluh rovných zásluhám mučeníků, kteří život svůj s radostí obětovali za Ježíše Krista.

(**Sv. Alfons.** Tamtéž.)

Nábožné vzdechnutí.

O Maria, přeblaženou jsi, žes po celý život dokonale plnila vůli Boží.

(**Sv. Alfons.** Tamtéž.)

Dne 17. Sv. Lazara.

Utrpení pozemská jsou patrnými známkami vyvolenců Božích.

(**Sv. Alfons.** Nev. Krist.)

Utrpení a protivenství jsou na světě údělem vyvolených, praví sv. Řehoř, údělem všech, kterým uchystána jest odměnou věčná blaženost. Proto dočítáme se o

svatých Božích, že bez výjimky všickni na světě jen útisky a kříže snášeli. Proto psal také sv. Jeroným panně Eustochii: Hledej, a nalezneš, že všickni svatí protivenství trpěli. Šalomoun jediný žil v radosti a proto hluboce klesl. Svatý Pavel učí, že všickni vyvolení musí býti podobni Ježíši Kristu. Život Ježíšův byl však jedinou řadou utrpení. Nedostačí však jen trpěti, nýbrž třeba trpěti tak, jako trpěl Syn Boží, který nezlořečil, když jemu zlořečili, ani nehrozil, jsa trýzněn a křižován. V příčině této dí sv. Řehoř: Jako trpělivost v bolestech jest znamením vyvolení, tak netrpělivost v strastech zřejmou je známkou zavržení. Zajisté jen proto sesýlá na nás Hospodin protivenství, poněvadž žádá si našeho spasení a ujímá nám světských radovánek, abychom nepozbyli slastí nebeských. Sv. Augustin diví se řka: „Hořký jest svět, a přece jest milován, jaké by se teprv lásce těšil sladký jsa!“ Ano, hořký jest svět, neboť všecky radosti jeho neukojí srdce lidské, ale posléze promění se v hořkost a výčitky svědomí; a přece milován jest svět! Proto pak v hořkost obrací Bůh radovánky světské, aby nás naučil jimi zhrdati a voliti kříže, které v radost věčnou se obrací. (Sv. Alfons. Tamtéž.)

Nábožné vzdechnutí.

Ježíši ukřižovaný, kterýs pro mne tolik bolestí byl zakusil, smiluj se nade mnou!

(Sv. Alfons. Tamtéž.)

Dne 18. Sv. Graciana.

Naše shoda s vůlí Boží musí býti úplně dokonalá, ustavičná, neodvolatelná.

(Sv. Alfons. Láska k Jež. Krista.)

Vštípme si hluboce v paměť, že, chceme-li to, co Pán Bůh chce, tím své největší blaho chceme, poněvadž Pán Bůh opravdu ničeho jiného nechce, leč naše blaho. Sv. Vincenc Paulánský říkal: „Srovnalosť vlastní vůle s vůlí Boží jest poklad křesťana a lék proti všem neduhům, neboť v sobě zahrnuje sebezapírání, spojení s Pánem Bohem a všecky ctnosti. Zkrátka v slovech: „Pane, co chceš, abych činil," jest všecka dokonalosť zahrnuta. Kristus Pán nám přislíbil: „ani vlas s vaší hlavy nezahyne." Tím chtěl říci, že nám odplatí každou dobrou myšlénku, kterou se mu zalíbiti chceme, podrobujíce se Jeho svaté vůli. Sv. Terezie dokládá: Pán Bůh nám nikdy soužení nějaké nesešle, aby nám je zároveň nějakou milostí neodměnil, jestliže je s rozhodnou oddanosťí přijímáme.

Ale naše shoda s vůlí Boží musí býti úplně dokonalá, ustavičná, neodvolatelná. V tom vrcholí dokonalosť a k tomu mají směřovati všechny naše skutky, všechny naše žádosti a modlitby.

(Sv. Alfons. Tamtéž).

Náboženské vzdechnutí.

Buď, ó Ježíši, budiž jediným a neobmezeným vládcem a pánem srdce mého; duše má ať jenom Tebe miluje, Tebe poslouchá a Tobě jedině ať se líbí.

(Sv. Alfons. Tamtéž.)

Dne 19. Sv. Nemesia.

Kdo miluje Ježíše Krista, nechce nic jiného, leč co chce Ježíš Kristus.

(Sv. Alfons. Láska k Ježíši Kristu.)

Již častěji o tom jsme se zmínili, že všecka svatost a dokonalost duše v tom záleží, aby sama sebe zapírala a vůli Boží plnila; avšak nyní chceme o tom obšírněji rozprávěti. Chceme-li tedy svatými býti, hleďme, aby všechna naše touha a snaha k tomu se nesla, nekonati vůle své, nýbrž vůli Boží. Neboť toť jest soubor všech přikázání a rad, činiti a trpěti to, co Pán Bůh chce a jak tomu chce.

Prosme tedy Pána Boha, aby nám dal svatou volnost ducha; volnost ducha, která objímá všecko, co se líbí Ježíši Kristu, nedbajíc žádného odporu své vůle, ani ohledů lidských. Láska Ježíše Krista zjednává miláčkům Jeho úplnou srovnalost vůle, kterouž jest jim všecko stejno, sladké i trpké, ničeho nechtí, co by se jim líbilo, všecko chtí, co se Pánu Bohu líbí, s týmž klidem zanášejí se

věcmi důležitými jako nepatrnými, věcmi příjemnými i nepříjemnými; dosti jest jim, zalíbiti se Pánu Bohu.

Sv. Augustin praví: „Miluj, a pak čiň, co chceš.“ Kdo miluje upřímně Pána Ježíše, ničeho jiného nehledá leč Jemu se zalíbiti; zalíbiti se Pánu Bohu, v tom všecka jeho spokojenost. Sv. Terezie praví: „Kdo hledí jenom svému milému vyhověti, ten se vším tím spokojuje, co upokojí milého.“ Tak mocně působí dokonalá láska, že zapomíná svého vlastního užitku a své výhody a svými myšlénkami jen k tomu směřuje, aby svému milému se zalíbila, jej co možná ctila a jiné k této cti přiměla.

(**Sv. Alfons.** Tamtéž.)

Nábožné vzdechnutí.

Ty jsi a budiž mým klenotem zde i na věčnosti, Tobě věnuji tedy, ó můj Ježíši, zcela srdce své a všecku vůli svou.

(**Sv. Alfons.** Tamtéž.)

Dne 20. Sv. Kristiny.

Kdo opravdu Ježíše Krista miluje, ztrácí přichylnosť ku všem statkům pozemským a hledí všeho se sprostiti, aby jenom s Ježíšem spojen byl.

(**Sv. Alfons.** Láska k Ježíši Kristu.)

Mnozí přejou sobě sice, aby dokonale s Pánem Bohem se spojili, ale při tom

nechtějí ani kříže, ani nemoci, ani chudoby a potupy snášeti a trpěti. Dokud však do vůle Boží úplně se neodevzdají, nikdy jak náleží s Bohem se nespojí. Slyšme slova sv. Kateřiny z Janova: Abychom s Pánem Bohem se spojili, jsou nám nevyhnutelně potřebná protivenství, která nám Pán Bůh posýlá, poněvadž jimi zamýšlí všecka nezřízená hnutí v nás zničiti a stráviti. — Dokaváde nám kříže z lásky k Pánu Bohu nebudou milými, dotud nedospějeme k dokonalé jednotě s Pánem Bohem.

Co se týče smyslů, máme ihned z lásky k Pánu Ježíši každé zábavy se vzdáti, která nesměřuje ke cti a chvále Boží, na příklad: chceme něco viděti neb slyšeti, avšak věc ta nevede nás k Pánu Bohu: tedy se jí vzdejme!

Co pak náklonností se týče, hleďme vždy k tomu se kloniti, co jest nejvíce pracné, nepříjemné a chudobné, aniž žádejme něčeho jiného leč trpěti a opovrhovánu býti. Slovem, kdo opravdu Ježíše miluje, ztrácí přichylnost ku všem statkům pozemským. K Ježíši všechny jeho touhy se nesou, na Ježíše vždy myslí, po Ježíši vždy vzdychá a jen Ježíši všudy, v každé době a při každé příležitosti zalíbiti se hledí. Kdo však chce k tomu dospěti, ať má ustavičně na zřeteli, aby ze srdce svého každou náklonnost vypudil, která se k Pánu Bohu nenese. Táži se, jak sobě počínati má duše, aby zcela Pánu Bohu se oddala?

1. Jest jí chrániti se všeho toho, čím

by Pána Boha hněvala, a činiti to, čím by se Mu zalíbila.

2. Všecko přijímati z rukou Božích ničeho nevyjímajíc, buď si to trpké neb nepříjemné;

3. ve všem vůli Boží přednosť dáti a své vůle nedbati. —

Takovým způsobem duše s Pánem Bohem dokonale se spojuje.

(Sv. Alfons. Tamtéž.)

Nábožné vzdechnutí.

Uděl mi tu milosť, abych na nic jiného nemyslil, leč na Tebe, po ničem netoužil, leč po Tobě, a jiného ničeho nehledal, leč Tebe, ó lásko má, ó má jediná dobroto!

(Sv Alfons. Tamtéž.)

Dne 21. Sv. Tomáše.

K tomu se má naše touha nésti, aby naše vůle s vůlí Boží trvala ve spojení a sice ve všech případech příjemných i protivných.

(Sv. Alfons. Láska k Ježíši Kristu.)

Mrcit jest pravda: Mnozí říkají: Tobě, ó Pane Bože, věnuji všecku vůli svou, ničehož nechci, leč co Ty chceš; ale jakmile je neštěstí nějaké potká, nedovedou se vpraviti ve vůli Boží. A za tou příčinou bědují a naříkají, že jsou nešťastnými na světě, že je stíhají samé nehody a že mají trapný život. —

Kdybychom v každém protivenství s vůlí Boží se shodovali, stali bychom se zajisté svatými a byli bychom nejšťastnějšími lidmi na světě. K tomu se má také naše touha nésti, aby naše vůle s vůlí Boží trvala ve spojení a sice ve všech případech příjemných i protivných. K tomu nás napomíná Duch svatý: „Nekloň se po všelikém větru.“ Jsou lidé, kteří se mění, jak právě vítr vane; je-li vítr nepříznivý, to jest: jestliže se jim věci tak nedaří, jak sobě žádají, bývají všichni smutni a netrpělivi; za tou příčinou neprospívají v dokonalosti, vedou nešťastný život, poněvadž v tomto životě sbíhají se věci protivné mnohem častěji, nežli věci příjemné a nám milé. Sv. Doroteus praví: Přijímati z ruky Boží všecko, jak se to právě přihází, jest mocným prostředkem zachovati ustavičný pokoj a poklid srdce. Protož vypravuje týž světec, že poustevníci v jeskyních nebývali nikdy ani zlostnými ani zasmušilými, poněvadž vše, co je potkalo, s radostí přijímali z ruky Páně.

(Sv. Alfons. Tamtéž.)

Nábožné vzdechnutí.

Nakládej se mnou, ó Pane, jak se Tobě líbí, všecko přijímám, ke všemu jsem odhodlán.

(Sv. Alfons. Tamtéž.)

Dne 22. Sv. Zena.

Kdo chce prospívati čistou láskou, tomu jest nutno, aby ve všem vůli svou podroboval vůli Boží.

(Sv. Alfons. Láska k Ježíši Kristu.)

Sv. Maří Magd. z Pazzis říkávala, aby všechny naše modlitby k tomu cíli směřovaly, by nám Pán Bůh udělil tu milost, ve všem plniti Jeho svatou vůli. Mnohé duše nehledí ve svých modlitbách ničeho jiného, nežli aby příjemnými a sladkými city se bavily, avšak silné duše, které mají opravdovou touhu, Pánu Bohu zcela náležeti, nehledají, než aby je Pán Bůh osvítil, by vůli jeho poznaly, a je posilnil, ji dokonale vyplniti. „Avšak nikdy se nedomnívej," praví sv. Frant. Sal., „že bys byl dospěl k čistotě lásky, dokaváde vůle tvá ve všem, i v těch nejprotivnějších věcech mileráda se nepodrobuje vůli Boží." Sv. Terezie dokládá, že jakmile svou vůli obětujeme, Pán Bůh k nám se schyluje, aby se s naší křehkostí spojil. Toho však lze dosíci rozjímáním, ustavičnou modlitbou a opravdovou touhou Ježíši Kristu bez výjimky náležeti." —

O nejlaskavější Srdce mého Božského Spasitele! Srdce nejvřelejší láskou k nám lidem všecko roznícené, Srdce na výsost toho hodné, abys všem srdcím neobmezeně vládlo a panovalo, ó kýž to dovedu, aby všichni lidé pochopili Tvou lásku, kterou je miluješ, aby poznali ty nesčíslné milosti, kterými oblažuješ duše Tobě zcela zasvěcené! Přijmiž,

ó nejsladší Ježíši, za oběť mou vůli, kterou Ti dnes všecku zasvěcuji. Učiň, abych poznal vůli Tvou a abych ji s milostí Tvou dokonale vyplnil.

(Sv. Alfons. Tamtéž.)

Nábožné vzdechnutí.

Pro zásluhy Svého přehořkého umučení, přijmiž mne, ó Ježíši, a učiň, abych Ti byl věrným až do smrti.

(Sv Alfons. Tamtéž.)

Dne 23. Sv. Viktorie.

Kdo miluje Ježíše Krista, snáší pro něho všecko, zvláště nemoci.

(Sv. Alfons. Láska k Ježíši Kristu.)

Svatí považují nemoci a bolesti za zvláštní milosti, kterých Pán Bůh jim uděluje. Když jedenkráte sv. František z Ass. byl těžce nemocen a jeho bratr duchovní k němu pravil: „Otče, proste Pána Boha, aby vaše bolesti zmírnil, a aby muka Jeho tak těžce na vás nespočívala," rychle povstal světec z lůžka svého, poklekl na kolena svá a děkoval Pánu Bohu za tyto bolesti a po té pravil ku svému bratru: „Věř, kdybych nevěděl, že jsi mluvil z upřímnosti srdce, vícekráte ani viděti bych tě nechtěl." —

Mnohý nemocný řekne: Nevzpouzím se tak velice své nemoci, jako spíše tomu, že

nemohu choditi do chrámu Páně, konati své pobožnosti, přistupovati ku stolu Páně, mši sv. slyšeti, že nemohu v kůru modliti se hodinky, že nemohu sloužiti mši svatou, že se nemohu ani pomodliti, poněvadž mně hrozně bolí hlava, že nevím, co si mám počíti.

Ale řekni mi, proč chceš choditi do chrámu Páně a do kůru, proč chceš ke stolu Páně, proč sloužiti aneb slyšeti mši svatou? Abys se Bohu zalíbil? Ale Pán Bůh tomu nyní nechce, abys se modlil hodinky, chodil ke stolu Páně, slyšel mši sv., ale abys se svou trapnou nemocí spokojil. A jsi li tím nespokojen, jest to znamením, že nedbáš o to, abys plnil vůli Boží, nýbrž, že činiti chceš, co se tobě líbí. P. Avila psal nemocnému knězi, který sobě podobně naříkal: „Milý příteli! nestarej se nyní o to, co bys činil, kdybys zdráv byl, ale spokoj se nemocí svou, dokud se Bohu líbiti bude. Snažíš-li se vůli Boží plniti, což na tom, zdali ve zdraví neb nemoci ji plníš?“

(Sv. Alfons. Tamtéž.)

Nábožné vzdechnutí.

O Pane Bože, nyní jsem úplně přesvědčen, že nemohu získati koruny slávy věčné, leč křížem a trpělivostí.

(Sv Alfons. Tamtéž.)

Dne 24. Sv. Adama a Evy.

Tobě nelze rozjímati, a zdali jest nějaká modlitba lepší, nežli čas od času pohlížeti na Ukřižovaného a Jemu své bolesti obětovati?

(Sv. Alfons. Láska k Ježíši Kristu.)

Ty pravíš, že se nemůžeš modliti, poněvadž tě hlava hrozně bolí? Ano, nemůžeš rozjímati, ale zdali pak nemůžeš odevzdávati se do vůle Boží? a činíš-li takové vzdechy, jest to zajisté nejkrásnější modlitba, kterou můžeš konati, objímaje s láskou bolesti, které tě svírají. Tak sobě počínal sv. Vincenc de Paula. Kdykoliv býval těžce nemocen, milerád sobě vzpomínal, že jest mu Pán Bůh přítomen, a volně obracel mysl svou k nějakému zvláštnímu předmětu, a sám v sobě vzbuzoval čas od času výlevy lásky, důvěry a díků, a čím více se jeho bolesti množily, tím vroucněji se odevzdával do vůle Boží. Sv. František Sal. říkával: Soužení sama v sobě pozorovaná bývají nám hrozná, ale porovnáme-li je s vůlí Boží, bývají nám milá a příjemná. Tobě nelze rozjímati, a zda-li jest nějaká modlitba lepší, nežli čas od času pohlížeti na Ukřižovaného a Jemu své bolesti obětovati, spojiti všecko s Jeho utrpením, s Jeho nesmírnými bolestmi, které byl vytrpěl na dřevě kříže?

Jistá velmi zbožná paní trpěla nesmírné bolesti. Její ošetřovatelka dala jí do ruky kříž a pravila k ní, aby prosila Pána Boha, by ji zbavil takových muk. Nemocná však

odpověděla: „Čeho to na mně žádáš, abych zbaviti se hleděla svého kříže, když právě v rukou držím Boha Ukřižovaného? Bůh mne toho uchovej, chci trpěti pro Onoho, jenž chtěl trpěti pro mne mnohem větší bolesti, nežli jsou mé.“ To dosvědčil i Kristus Pán sám sv. Terezii, když byla těžce nemocna a bolestmi trápena.

Zjevil se jí totiž, všecek jsa takřka ranami posetý, a řekl k ní: „Viz, dcero má, jak velké bolesti pro tebe jsem trpěl, a pozoruj, co jsou tvé bolesti proti bolestem mým.“

A od té doby říkávala světice, kdykoliv byla nemocna: Jakmile sobě pomyslím na hrozná muka, která Kristus Pán, nevinnost sama, trpěl, nevím, jak bych sobě měla stěžovati do svých bolestí. Sv. Lidvina byla po třicet osm let nemocna, trpěla zimnici, byla skličena dnou, poseta rozličnými ranami, a všecka ztrýzněna; ale poněvadž ustavičně měla na mysli a před očima utrpení Páně, zachovala vždy na lůžku klidnou a veselou mysl.—

(Sv. Alfons. Tamtéž.)

Nábožné vzdechnutí.

Ó můj Ježíši, pro zásluhy Tvé trpělivosti, kterou Jsi z lásky ke mně tak veliká muka snášel, uděl mi té milosti, abych kříže z lásky k Tobě snášel.

(Sv. Alfons. Tamtéž.)

Dne 25. Narození Páně.

Snášíme-li trpělivě bolesti a nemoci, dovršujeme tím svou korunu, kterou nám Pán Bůh v nebi připravil.
(Sv. Alfons. Láska k Jež. Kr.)

O jak mnoho zásluh můžeme získati, snášíme-li jenom trpělivě své nemoci. Alvarezovi ukázal Pán Bůh jedenkráte onu velkou, velebnou slávu, kterou připravil jisté zbožné řeholnici, že byla trpělivě snášela nemoci své a pravil, že za osm měsíců v této nemoci více zásluh sobě dobyla, nežli ostatní řeholnice za mnoho let. Snášíme-li trpělivě bolesti a nemoci, dovršujeme tím korunu, kterou nám Pán Bůh v nebi připravil. Totéž zjevil sv. Lidvině. Když byla mnoho těžkých nemocí vytrpěla, jak již dříve o tom jsme se zmínili, přála sobě smrť mučennickou z lásky k Ježíši Kristu; a když jednou vzdychala po této smrti, spatřila krásnou korunu, ale neúplnou a nedokonalou, poznala, že tato koruna jest jí připravena, aby ji dovršila, proto prosila Pána Boha, aby bolesti její rozmnožil. Pán Bůh ji vyslyšel, vyslav na ni mnohé vojíny, kteří ji tupili, haněli a velmi krutě s ní nakládali. Po té zjevil se jí anděl maje v rukou onu úplnou a dokonalou korunu, a oznámil jí, že posledními mukami vsadila do koruny ty drahokamy, které se jí ještě nedostávaly. — Potom tiše skonala.

Nábožné vzdechnutí.

Slibuji Tobě, ó nejsladší Ježíši, že chci všechny kříže a soužení, která na mne sešleš, trpělivě přijímati.

(**Sv. Alfons.** Tamtéž.)

Dne 26. Sv. Štěpána.

Především však buďme ochotni v nemoci přijati smrť a sice onu smrť, která Pánu Bohu se líbí.

(**Sv. Alfons.** Láska k Ježíši Kristu.)

Jest nám jednou umříti a v poslední nemoci dokončíme život svůj, nevíme však, která nemoc jest poslední. Z toho vysvitá, že v každé nemoci máme býti připraveni na onu smrť, kterou nám Pán Bůh sešle. Než, mnohý namítne, spáchal jsem mnoho hříchů a žádného pokání jsem neučinil. Chtěl bych jenom proto déle žíti, abych před svou smrtí Božské spravedlnosti dosti učinil. Ale řekni mi, bratře můj, jak to víš, že budeš ještě činiti pokání, kdo ví, nebudeš-li ještě mnohem horším? Nyní můžeš doufati, že ti Pán Bůh odpustil, a zdaž jest krásnější pokání, jako přijati s oddaností smrť, jak právě Pánu Bohu se líbí? Jan Avila byl toho mínění, že každý, kdo v dobrém ano i jen v prostředním stavu se nalezá, má si přáti umříti, aby ušel nebezpečenství, že milost Boží ztratí; ale v tomto nebezpečenství trváme, dokud na této zemi žijeme.

Mimo to nemůžeme na tomto světě žíti,

abychom alespoň pro svou přirozenou křehkost všedního hříchu se nedopustili; a tudíž sluší nám s této stránky s radostí smrť přijímati, abychom Pána Boha vícekráte nehněvali. — A milujeme-li opravdu Pána Boha, musíme po tom vzdychati, abychom na Něj tváří v tvář v nebesích patřili a Jej ze vší síly milovali, poněvadž žádný člověk není s to, aby to dokonale činil za tohoto života. Neotevře-li však smrť brány, nemůžeme do oné blažené vlasti vstoupiti. Proto volá sv. Augustin, láskou všecek roznícený: „Ach Bože, nech mne umříti, abych Tě spatřil a tváří v tvář Tě miloval.“

(**Sv. Alfons.** Tamtéž)

Nábožné vzdechnutí.

O Ježíši můj, kéž bych mohl za Tebe umříti, jenž jsi umřel za mne!

(**Sv. Alfons.** Tamtéž.)

Dne 27. Sv. Jana evang.

Kdo miluje Ježíše Krista, snáší všecko pro Něho, zvláště chudobu.

(**Sv. Alfons.** Láska k Ježíši Kristu.)

Cvičme se v trpělivosti, snášejíce chudobu. Jisto jest, že jest nám třeba mnoho trpělivosti, nedostává-li se nám vezdejších statků. Sv. Augustin praví: „Kdo nemá Pána Boha, nemá ničehož, kdo má Pána Bo-

ha, má všecko; kdo má Pána Boha a s Jeho svatou vůlí se srovnává, nalezá v Pánu Bohu všecko dobro.“ — Jen ten jest chud, kdo touží a baží po statcích, kterých nemá, ale kdo sobě ničeho nepřeje, a svou chudobou se spokojuje, ten jest v plné míře bohat. Svatí a světice Boží nejenom že snášeli trpělivě svou chudobu, nýbrž hleděli se i všeho zbaviti, aby jsouce ode všeho odloučeni, jediné a výhradně Pánu Bohu žiti mohli. Nemáme-li toho ducha, abychom se všech vezdejších statků zřekli, buďme alespoň spokojeni tím stavem, v který nás Pán Bůh postavil, a starejme se raději o statky nebeské a věčné, které jsou mnohem vzácnější, nežli o statky vezdejší; řiďme se výrokem sv. Terezie: „Čím méně máme na této zemi, tím větší bude naše radost v nebesích!“ —

Chudí duchem nejsou však ti, kdož mají nedostatek na statcích vezdejších, nýbrž kteří ničeho sobě nežádají a dle sv. Pavla žijou v spokojenosti.

Pán Ježíš také pravil blahoslavené Angele z Foligno: „Kdyby nebyla chudoba tak vznešeným a drahým pokladem, nebyl bych Já ji sobě vyvolil a jako dědičný podíl svým vyvoleným zanechal.“ Za tou příčinou také svatí, vidouce Ježiše chudého, milovali tak vřele svatou chudobu. Touha zbohatnouti jest léčka ďáblova, mnohé duše do záhuby uvrhující.

Pán Bůh nám budiž vším, — upokojme se tím, co nám uštědřuje, těšme se svou

chudobou, i se všemi jejími následky: neboť v tom spočívá zásluha. — „Ne chudoba," praví sv. Bernard, „jest ctností, nýbrž láska k chudobě." Mnozí ale jsou chudi, poněvadž nemilují své chudoby, nemají žádných zásluh; a protož praví sv. Bernard, že ctnost chudoby nezáleží v tom, býti chudým, nýbrž abychom chudobu milovali.

(Sv. Alfons. Tamtéž.)

Náboženské vzdechnutí.

Nyní jsi mne přitáhl svou láskou, ó Pane můj, já všecko opouštím, všeho se zříkám, s Tebou se spojuji, a Ty budiž mně nade všecko.

(Sv. Alfons. Tamtéž).

Dne 28. Mladátek.

K svaté chudobě náleží též, abychom trpělivě snášeli ztrátu přátel a příbuzných svých a v tom zvláště máme trpělivosť svou osvědčiti.

(Sv. Alfons. Láska k Ježíši Kristu.)

Mnozí jakmile ztratí přítele svého aneb příbuzného, bývají nepokojnými, zavírají se do soukromých bytů svých, oddávají se zármutku, bývají v takové míře netrpělivými, že jich žádný potěšiti nemůže. Rád bych věděl, komu asi tací lidé nesmírným zármutkem a ustavičným pláčem se zalíbí? Pánu Bohu? O nikoliv! poněvadž Pán Bůh

chce, abychom se do Jeho svaté vůle odevzdali. Aneb duši, která nás opustila? Nikoliv, ani té! Je-li ona duše zavržena, pak nenávidí vás a vaše slzy. Je-li v nebi, přeje sobě, abyste Pánu Bohu děkovali za milosti, které jí udělil; trápí-li se v mukách očistcových, žádá sobě, abyste raději za ni se modlili, do vůle Boží se odevzdali, svatými se stali, abyste jedenkráte s ní v nebi radovati se mohli. — Komu tedy prospívá takový přílišný pláč?

Ctihodný Josef Caracciolo, jsa jedenkráte mezi svými příbuznými, kteří nemírně a přílišně oplakávali jeho milého bratra, takto k nim promluvil: „Nač pláčete? Plačme raději nad smrtí Ježíše Krista, jenž byl naším otcem, naším bratrem a naším snoubencem.“ Počínejme sobě po příkladu zbožného Joba, který když byl zpraven o smrti svých synů, úplně oddal se do vůle Boží, řka: „Hospodin dal, Hospodin vzal: jakž se Hospodinu líbilo, tak se stalo: buď požehnáno jméno Hospodinovo!“

(Sv. Alfons. Tamtéž.)

Nábožné vzdechnutí.

O jak bych mohl mimo Tebe ještě něco jiného milovati? Láska k Tobě budiž mi nade všechny vezdejší statky.

(Sv. Alfons. Tamtéž.)

Dne 29. Sv. Tomáše bisk.

Máme se cvičiti v trpělivosti a lásku svou k Pánu Bohu osvědčiti tím, že snášíme klidně potupu, kterou nám lidé způsobují.

(Sv. Alfons. Láska k Ježíši Kristu.)

Kdykoli která duše Pánu Bohu zcela se oddá, stará se již Pán Bůh o to, aneb dopustí, aby jí lidé opovrhovali aneb ji pronásledovali. Jednoho dne zjevil se anděl blahoslavenému Jindřichu Susovi, řka k němu: „Jindřichu, až dosud mrtvil jsi se sám, jak se ti líbilo, ale ode dneška budou tě umrtvovati lidé, jak se jim bude líbiti.“

Druhého dne spatřil z okna psa, který sobě zahrával kusem plátna a jej na kusy roztrhal; v tom zaslechl světec hlas, který k němu takto mluvil: „Takovým způsobem i tvé dobré jméno lidé roztrhají.“ Po té šel Jindřich na ulici a schoval sobě ono roztrhané plátno, aby se jím potěšil, až bude pronásledován, jak mu to anděl předpověděl. Potupy a bezpráví jsou svatým žádoucími radostmi. Sv. Filip Nerejský, jsa po třicet let v domě sv. Jarolíma v Římě mnoho sužován, nechtěl dům ten opustiti a jíti do oratoria chrámu, který sám byl vystavěl, kde již jeho milí synové přebývali a jej prosili, aby též k nim zavítal, kdyby jej papež zřejmým rozkazem nebyl k tomu přinutil.

(Sv. Alfons. Tamtéž.)

Nábožné vzdechnutí.

Nyní již sobě nenáležím, jsem Tvůj, ó Bože, soudce můj, nakládej se mnou, jak se Ti líbí; milerád přijímám všechna soužení, která na mne seslati ráčíš.

(Sv. Alfons. Tamtéž.)

Dne 30. Sv. Davida kr.

Nelzeť bez hluboké útrpnosti pozorovati muka, jež z lásky k nám vytrpěti bylo nejsvětějšímu srdci Páně!

(Sv. Alfons. Novena k srdci Páně.)

Kdož maje dosud jiskřičku lásky v srdci, mohl by pohleděti na Ukřižovaného, viděti, jak Bůh v moře bolesti a potupy ponořen, umírá z lásky k člověku, a necítil by se mocně puzena také sám trýzeň jakoukoli snášeti z lásky k Bohu svému! Svatá Magdalena říkávala: Každé utrpení jest sladkostí při pohledu na Ježíše ukřižovaného. Učenému Justovi Lipsiovi bylo kdysi veliké bolesti trpěti i hleděl jej jeden z přítomných povzbuditi k trpělivosti, pamatuje jej na trpělivost stoiků. Nemocný pohleděl však na svůj kříž, řka: Zde jest pravá trpělivost! Chtěl říci, že jediný příklad Boha, kterýž tolik pro nás vytrpěl, může nám dodati síly, abychom z lásky k němu všecka utrpení rádi snášeli. Kdo miluje Ukřižovaného, praví sv. Bernard, miluje i potupu kříže. Svatá Afra tázala se

kdysi sv. Eleazara kterak to možná, že tak hrubé urážky a pohanění snáší od lidí hrubých, aniž by nejmenší netrpělivosti projevil. „Nemysli, že jsem necitelným v příčině tupení jejich, odpověděl světec: cítím je velice, ale neustávám hleděti na Krista ukřižovaného dokud neutiší se zase mysl má.“

Svatá Kateřina Janovská láskou planouc k Spasiteli říkávala, že neví, co je utrpení, a snášejíc muka strašlivá nedbala jich, myslíc jen stále na to, že láska Boží jí je sesýlá. Řeholník jistý z Tovaryšstva Ježíšova, kdykoli bylo mu snášeti bolesti, tázal se: „Kříž, bolesti, kdo tě sesýlá? Bůh? Aj, budiž mi tedy vítána!“ A tak zachoval stálý mír duši své.

(Sv. Alfons. Nev. Kr.)

Nábožné vzdechnutí.

Kříž, Ježíši, čeho žádáš ode mne, ať všecko učiním!

(Sv. Alfons. Tamtéž.)

Dne 31. Sv. Sylvestra.

Duše, kteréž rozumí mluvě lásky, naleznou v utrpení vše, čeho si přeji.

(Sv. Alfons. Nev. Kr.)

Svatí všickni nepřáli sobě jiného leč utrpení. Svatá Gertruda říkávala, že smut-

ným jest ji den, kdy nebylo jí trpěti. Sv. mučeník Prokopius pravil k tyranovi, který nová muka připravoval: „Muč mne jak chceš, věz ale, že milovníku Ježíše Krista nic není sladšího než utrpení pro jméno Jeho.“ Svaté panně Potamieně hrozili tyrannové, že vrhnou ji do vřelé smoly. „Budiž,“ zvolala panna, „prosím jen, abys mne neponořil najednou, nýbrž znenáhla, aby mi bylo déle trpěti pro Ježíše Krista.“ I učinili jí po vůli a ponořili nejprvé nohy, pak zvolna pokračujíce, až hrozná tekutina krk světice zasáhla a řeči i života i zbavila. Svatý Gordian kráčeje k smrti litoval bolestně, že není mu možná několikráte umírati z lásky k Ježíši Kristu.

Jak ale možná, že všickni tito i jiní světci s tolikou radostí vítali hrozná muka těla? Či nebyli z masa jako my anebo odňal jim Bůh cit pro bolesti tělesné? Nikoli; odpovídá sv. Bernard, neučinil toho nedostatek citu, ale láska; bolestí ušetřeni nebyli, ale láska byla mocnější bolesti a nedbala jí. „Boha nelze nikdy draho zaplatiti,“ bylo heslem nábožného P. Hippolita Durazzo z tovaryšstva Ježíšova. A svatý Josef Calassanský říkával: „Nechceš-li pro Krista trpěti, nelze ti získati Jeho lásky.“ Duše tedy, kteréž rozumí mluvě lásky, naleznou vše, čeho sobě žádají, dobře vědouce, jak velice líbí se Bohu trpělivé zapírání sebe sama.

(Sv. Alfons. Tamtéž.)

Náboženské vzdechnutí.

Dej mi síly, Ježíši můj, pomoz, abych hledě na kříž Tvůj trpělivě a rád ujímal se hříchů svých!

(**Sv. Alfons.** Tamtéž.)

Svatý Alfonse Maria, oroduj za nás!

DOSLOV.

Slov ti mnoho je podáno,
duše, **svaté moudrosti,**
dle nichž má být zbudováno
„stavení“ tvé zbožnosti.
Kopej základ **z víry** svaté,
upevni ho **nadějí**, —
zeď stav **z lásky k Bohu** zlaté,
láskou k bratru oděj ji.
Bránu učiň **z chudobnosti,**
anať zlata krásnější;
okna uprav **z počestnosti**
nade křišťál jasnější.
Poslušnosť buď krovem vzdorným
nad tou svatou budovou,
jeho krytím nerozborným
tichosť srdce s pokorou.
Z modlitby pak ustavičné
schody zrob pro srdce své,
přidej zábradlí k nim sličné:
krocením vší zloby své.

V budově tě leposkrovné
v samotě dli celý rok —
a Páu v lásce nevýslovné
rád obrátí k ní svůj krok. —
Co však dál máš učiniti,
by tě nalez' — zdali víš? —
Domeček tvůj má zdobiti
prapor Jeho: **svatý kříž!** — —
Stav jen tedy, duše, s pílí,
jako **dobrý stavitel;**
potřebné ti dodá síly
a odplatu — Spasitel!

Návěští.

Stoletá památka úmrtí sv. **Alfonsa Marie de Liguori** konati se bude slavně **v kostele OO. Redemptoristů u sv. Kajetana v Praze od 5. do 13. listopadu** t. r.

V sobotu dne 5. listopadu započne u večer o 5. hod. vzýváním Ducha sv., úvodní řečí a sv. požehnáním.

Každodenně bude **dopoledne německé kázaní**, a sice v neděli o 10. hod., všedního dne o 9. hod. — Po kázaní bude vždy pontifikální mše sv.

Odpoledne bude každodenně o **5. hod. české kázaní**, a po něm slavné požehnání.

Jubilejní tato slavnost zakončena bude v neděli dne 13. listopadu odpoledne o 5. hod.

Účastněním se na této slavnosti lze získati sv. odpustků.

Oznamujeme zároveň, že ohlášený

„Život sv. Alfonsa M. de Liguori“

již vyšel, a sice nákladem kníž. arcib. knihtiskárny za Rohlíčka a Sieversa v Praze; cena bez zásilky **1 zl.**